

CZĘŚĆ II.B

KATALOG PRZEDMIOTÓW

dla kierunku **PEDAGOGIKA**
STUDIA I STOPNIA

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE.....	6
Doktryny pedagogiczne	7
Etyka zawodowa	8
Filozoficzne podstawy pedagogiki.....	9
Psychologia kliniczna	10
Psychologia rozwoju i osobowości.....	12
Psychologia różnic indywidualnych.....	13
Psychologia sądowa.....	14
Psychologia społeczna	16
Psychologia twórczości*	17
Psychologia wychowawcza.....	18
Socjologia edukacji.....	19
Socjologia kultury	21
Socjologia rodziny	22
Wprowadzenie do psychologii	23
Wprowadzenie do Socjologii.....	24
Wstęp do pedagogiki.....	24
Wybrane zagadnienia z filozofii.....	26
PRZEDMIOTY KIERUNKOWE.....	27
Historia wychowania.....	28
Metody i techniki badań pedagogicznych.....	30
Patologie społeczne	32
Pedagogika społeczna	34
Podstawy dydaktyki ogólnej.....	36
Teoretyczne podstawy wychowania.....	38
Współczesne teorie wychowania	40
INNE WYMAGANIA	42
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	43
Język obcy I, II	44
Technologie informacyjne.....	46
Wprowadzenie do kultury europejskiej.....	48
Wychowanie fizyczne 1/2	50
Astronomia dla humanistów.....	51
Ruch, rekreacja, sport	52
Społeczne wymiary muzyki popularnej.....	53
Wiedza o filmie.....	54
PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE	55
ANIMACJA KULTURY	56
Edukacja seksualna	57
Formy teatru dziecięcego	59
Instytucje kultury.....	60
Interpretacja tekstu scenicznego.....	61
Kultura medialna	63
Metodyka animacji kultury	65
Metodyka pracy z grupą twórczą z realizacją etiid.....	66
Pedagogika czasu wolnego	68
Pedagogika zabawy	69
Podstawy sztuki fotografii	70
Projekt animacyjny	71
Scenografia i techniki teatralne.....	72
Seminarium dyplomowe	73
Sztuka kabaretu	74
Techniki komputerowe w instytucjach kultury.....	75
Techniki komunikacji językowej i kultura mowy	76

Teorie edukacji kulturalnej	77
Teorie kultury i animacji	78
Warsztaty pedagogiczno-artystyczne	80
Wiedza o filmie	81
Wiedza o kulturze popularnej	83
Wiedza o teatrze	84
Współczesne formy tańca z metodyką I	86
Współczesne formy tańca z metodyką II	87
Współczesne formy tańca z metodyką III	88
Współczesne formy teatralne z metodyką	89
EDUKACJA MEDIALNA I INFORMATYCZNA	90
Administracja szkolnej pracowni komputerowej	91
Algorytmy i struktury danych	93
Architektura komputera	94
Dydaktyka informatyki	95
Edukacja seksualna	97
Edytorstwo komputerowe	99
Elementy programowania	101
Emisja głosu	102
Gatunki dziennikarskie	103
Grafika komputerowa	104
Informatyka szkolna- metodyka I,II	105
Języki programowania I - HTML	107
Języki programowania II -	108
Języki programowania III – Język Logo	109
Kompozycje obrazu graficznego	111
Komputerowe systemy operacyjne	112
Mass media	113
Media w edukacji	114
Medialne mechanizmy reklamy	116
Metodyka kształcenia z wykorzystaniem TI	118
Multimedialne pakiety edukacyjne	119
Multimedialne technologie informacyjne I, II	120
Pedagogiczne zagrożenia medialne	122
Pedagogika medialna	124
Profilaktyka zagrożeń medialnych	126
Seminarium dyplomowe 1,2	127
Sieci lokalne i globalne w edukacji	129
Standardowe pakiety narzędziowe	130
Technologie Informacyjne w diagnostyce i terapii pedagogicznej	132
Teoria komunikowania	134
Warsztaty filmowe	135
Wiedza o filmie	137
EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA	139
Edukacja ekologiczna	140
Edukacja integracyjna dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych	141
Edukacja muzyczna I,II	143
Edukacja plastyczno-techniczna I, II	144
Edukacja seksualna	145
Emisja głosu	147
Literatura dla dzieci	148
Logopedia	150
Media w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej	152
Metodyka zajęć w świetlicy	154
Pedagogika przedszkolna z metodyką I	155
Pedagogika przedszkolna z metodyką II	157
Pedagogika przedszkolna z metodyką III	159
Pedagogika przedszkolna z metodyką IV	160

Pedagogika wczesnoszkolna z metodyką I, II	162
Pedagogika wczesnoszkolna z metodyką III, IV	164
Podstawy nauczania języka polskiego	166
Podstawy nauczania matematyki	168
Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym I	169
Podstawy wiedzy o środowisku przyrodniczym II - BRAK	170
Seminarium dyplomowe	171
Terapia pedagogiczna	172
Wychowanie fizyczne z metodyką	173
OPIEKA I PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO	174
Biblioterapia	175
Diagnoza pedagogiczna	177
Edukacja seksualna	178
Formy aktywności plastyczno – technicznej	180
Komunikacja i trening interpersonalny	181
Konstruowanie programów profilaktycznych	182
Logopedia	183
Media w edukacji	185
Metodyka pracy wychowawczo - opiekuńczej I i II	187
Metodyka pracy w świetlicy	188
Metodyka pracy z dziećmi niedostosowanymi społecznie	189
Metodyka pracy z rodziną	191
Muzykoterapia	192
Niedostosowanie społeczne	193
Organizacja zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym	195
Pedagogika opiekuńcza	197
Pedagogika rodziny	199
Praca z dzieckiem niepełnosprawnym	200
Problemy opieki i wychowania w instytucjach	201
Profilaktyka społeczna	203
Rola i zadania pedagoga szkolnego	203
Seminarium dyplomowe	206
Socjoterapia	207
Terapia pedagogiczna	208
Wybrane problemy prawa rodzinnego i opiekuńczego	209
PEDAGOGIKA SPOŁECZNA I SOCJOTERAPIA	211
Diagnostyka pedagogiczna	212
DIAGNOSTYKA środowiskowa ---BRAK	213
DIAGNOSTYKA w poradnictwie kariery - BRAK	214
Instytucje poradnictwa zawodowego	215
INTERWENCJA kryzysowa - BRAK	216
Komunikowanie społeczne w poradnictwie	217
Media w edukacji	218
Mediacje i negocjacje w pomocy społecznej---BRAK	220
Metody pracy służb społecznych	221
METODY pracy w poradnictwie ---BRAK	222
Metody terapii grupowej	223
Mikroekonomia	224
Organizacje pozarządowe	225
Patologia pracy	226
Pedagogika pracy	227
Pedagogika rodziny	229
Pedagogika seksualna	230
PODSTAWY socjoterapii	232
Podstawy terapii uzależnień	233
Pomoc społeczna i programy pomocy społecznej	234
POMOC społeczna w środowisku wielokulturowym---BRAK	236
Poradnictwo dla młodzieży	237

Poradnictwo kariery	239
Poradnictwo rodzinne i seksualne	240
Poradnictwo SZKOLNE --- brak	242
Poradnictwo	243
Praca socjalna	245
Praca z rodziną dysfunkcyjną---brak	246
Prawo pracy	247
Profilaktyka społeczna	248
Programy socjoterapeutyczne---brak	250
Rynek pracy i bezrobocie.....	251
Seminarium dyplomowe	252
Techniki komputerowe w pomocy społecznej	253
Teoretyczne podstawy pomagania.....	254
Teorie polityki społecznej.....	255
Trening interpersonalny	256
Wybrane zagadnienia problemów i kwestii społecznych.....	257
Zawodownictwo	258
RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM	259
Diagnoza resocjalizacyjna	260
Dydaktyka specjalna.....	262
Edukacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych	264
Logopedia	266
Metodyka resocjalizacji I	268
Metodyka resocjalizacji II	270
Metodyka resocjalizacji III	272
Pedagogika penitencjarna	274
Pedagogika resocjalizacyjna.....	276
Pedagogika rodziny	278
Podstawy pracy z rodziną dysfunkcyjną.....	279
Podstawy seksuologii	280
Poradnictwo i orzecznictwo psychopedagogiczne	282
Prawne podstawy działalności kuratora sądowego.....	284
Prawne podstawy resocjalizacji	285
Probacja w procesie resocjalizacji.....	286
Profilaktyka społeczna	287
Projekt korekcyjny	288
Psychologia kliniczna.....	289
Psychoterapia.....	290
Resocjalizacja i terapia osób uzależnionych.....	291
Seminarium dyplomowe	293
Socjoterapia	294
Techniki informatyczne w instytucjach resocjalizacyjnych.....	295
Terapia pedagogiczna	296
Wybrane aspekty kryminologii	297

PRZEDMIOTY PODSTAWOWE

DOKTRYNY PEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-Dped

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawowe wiadomości z zakresu wstępu do
Wymagania wstępne: pedagogiki oraz współczesnych teorii
wychowania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Anita Famuła-Jurczak

Prowadzący: dr Anita Famuła-Jurczak; dr Michał Głazewski;
dr Ryszard Małachowski; dr Lech Sałaciński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		6	Egzamin	5	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		6	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Aporie pedagogiczne: przymus i swoboda w wychowaniu, wychowanie jako urabianie i jako wspomaganie rozwoju, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne, wychowanie a manipulacja;
Główne doktryny (systemy) pedagogiczne;
Pojęcie doktryny pedagogicznej;
Przynależność doktryn do różnych nurtów pedagogiki;
Związek doktryn z ideologiami i formacjami światopoglądowymi;
Znaczenie doktryn dla współczesnej refleksji o wychowaniu;
Potrzeba i sposób studiowania doktryn pedagogicznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

rozumienia problemów współczesnej humanistyki;
rozumienia podstawowych kategorii używanych w badaniach nad edukacją i wychowaniem; analizy odmiennych koncepcji wychowania, rekonstruowania ich założeń oraz ideologii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach; pozytywne zaliczenie kolokwium – ćwiczenia.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Callo Ch., Modele wychowania, [w:] B. Śliwerski (red.). Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu. T. I. Gdańsk 2006.
Gutek G.L., Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji, Gdańsk 2003.
Hejnicka-Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2007.
Kupisiewicz Cz. (red.), Myśliciele o wychowaniu, Warszawa 1996.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

ETYKA ZAWODOWA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-EZ

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Studenci powinni wcześniej opanować podstawy wiedzy z zakresu filozofii, etyki, historii wychowania oraz socjologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Stefan Konstańczak

Prowadzący: Stefan Konstańczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	15		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do zagadnień etyki. Teoria wartości moralnych. Teoretyczne podstawy etyk zawodowych. Etyki wybranych profesji. Odpowiedzialność zawodowa. Patologie moralne w środowisku pracy.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Studenci w trakcie opanowują problematykę dotyczącą regulacji etycznych w praktyce wybranych zawodów. Studenci nabywają także kompetencji w samodzielnym opracowywaniu i korygowaniu dokumentów o charakterze normatywnym obowiązujących na przyszłych stanowiskach pracy.

WARUNKI ZALICZENIA:

Kolokwium ustne + opracowanie i prezentacja praktycznego problemu z etyki wybranego zawodu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Etyka zawodowa, pod red. A. Sarapaty, Warszawa 1970.

Kodeksy etyczne w Polsce, Warszawa 2006.

S. Konstańczak, Odkryć sens życia w swej pracy. Wokół problemów etyki zawodowej, Wyd. WSP Słupsk, Słupsk 2000.

E. Nowak, K.M. Cern, Ethos w życiu publicznym, Warszawa 2008.

FILOZOFICZNE PODSTAWY PEDAGOGIKI

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-FPP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu: filozofii oraz historii wychowania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Ewa Pasterniak-Kobyłecka.

Prowadzący: dr Ewa Pasterniak-Kobyłecka, dr Robert Fudali;
dr Anita Famuła-Jurczak; dr Michał Głazewski;
dr Ryszard Małachowski; dr Lech Sałaciński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	30		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Filozofia edukacji jako nauka. Wybrane koncepcje filozoficzne (idealizm, realizm, naturalizm, pragmatyzm i inne) i ich wpływ na wychowanie. Pedagogika hermeneutyczna, pedagogika fenomenologiczna, pedagogika emancypacyjna, pedagogika krytyczna, pedagogika kultury, pedagogika personalistyczna - przesłanki filozoficzne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna podstawowe idee filozofii edukacji; potrafi krytycznie się do nich ustosunkować; umie porównać różne filozoficzne koncepcje wychowania i wskazać ich wpływ na praktykę edukacyjną.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Wydawnictwo Sic!, Warszawa 2000.
Czerny J., *Filozofia wychowania*, Wyd. „Śląsk”, Katowice 1997.
Człowiek. Wychowanie. Kultura, red. F.Adamski, Wyd. WAM, Kraków 1993.
„Dydaktyka Literatury”, nr XXII, XXIII, XXIV, XXVI i inne.
Filek J., *Filozofia jako etyka*, Wydawnictwo „Znak”, Kraków 2001.
Galarowicz J., *Fenomenologiczna etyka wartości* (Max Scherer, Nicilai Hatmann, Detrich von Hildebrant), Wydawnictwo PAT, Kraków 1997.
Galarowicz J., *Na ścieżkach prawdy. Wprowadzenie do filozofii*, Wyd. PAT, Kraków 1992.
Gnitecki J., Pasterniak W., *O filozofii edukacji*, WOM, Gorzów Wlkp. 1993.
Gutek G.L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, GWP, Gdańsk 2003.
Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1, red. Z.Kwieciński, B.Śliwerski, PWN, Warszawa 2003.
Spory o edukację. Dylematy i kontrowersje, red. Z.Kwieciński, L.Witkowski, IBE, Warszawa 1993.
Szołtysek A., *Filozofia wychowania*, Adam Marszałek, Toruń 1998.
Wołoszyn S., *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku*, Dom Wydawniczy Strzelec, Kielce 1998.
Wołoszyn S., *Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej*, t.1-3, Dom Wydawniczy Strzelec, Kielce 1995.

PSYCHOLOGIA KLINICZNA

Kod przedmiotu: 12.2-WP-PED-PsK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej i społecznej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: I. Grzegorzewska

Prowadzący: I. Grzegorzewska, A. Felińska, M. Florkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie norma i normalność, cechy zdrowia psychicznego, klasyfikacja chorób psychicznych wyjaśnienie etiologii zaburzeń w podstawowych paradygmatach psychologii.

Psychopatologia ogólna. Zaburzenia spostrzegania. Zaburzenia pamięci, myślenia, uczuciowości, świadomości.

Kryzys, Zaburzenia stresu pourazowego(PTSD), interwencja kryzysowa.

Zaburzenia osobowości -etiologia, symptomatologia, leczenie

Zaburzenia nastroju- etiologia, symptomatologia, leczenie; Samobójstwo i syndrom presuicydalny – sposoby wczesnej profilaktyki i pomocy

Zaburzenia lękowe – objawy, etiologia, typologia, leczenie.

Schizofrenia – symptomy, podtypy, deficyty funkcjonowania, źródła podatności

Uzależnienia. Teoretyczne modele uzależnienia. Przebieg procesu uzależnienia. Leczenie.

Psychopatologia dzieci i młodzieży: specyfika psychopatologii dzieci i młodzieży, podstawowe założenia psychopatologii rozwojowej, diagnoza i klasyfikacja zaburzeń wieku dziecięcego, eksternalizacja i internalizacja problemów, podatność na zaburzenia, leczenie zaburzeń dziecięcych, ADHD, zaburzenia zachowania, zaburzenia lękowe, zaburzenia odżywiania

Terapia zaburzeń psychicznych. Współczesne kierunki terapii. Metody terapeutyczne. Skuteczność psychoterapii.

Pomoc psychologiczna: rodzaje pomocy psychologicznej, umiejętności interpersonalne i terapeutyczne, pułapki komunikacyjne, nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów, zasady dobrej komunikacji, cele i sposoby interwencji kryzysowej, cechy interwencji kryzysowej, etapy, taktyka i zasady interwencji kryzysowej

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość odstawowych pojęć z zakresu psychopatologii, pogłębienie i zrozumienie mechanizmów psychologicznych warunkujących powstanie zaburzeń psychicznych, poszerzenie wiedzy z zakresu interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej i terapii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną/ egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Psychologia kliniczna (2006), pod. red. H. Sęk, Warszawa: PWN. T.2
Seligmann M., Walker, E., Rosenhan, D. (2003), Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
Kendall, P. (2004). Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Gdańsk: GWP.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Carson, Butcher, Mineka (2004). Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP.
Sterling, J., Hellewell, J. (2005). Psychopatologia. Gdańsk: GWP.
Belin S. (2002). Schizofrenia. Gdańsk: GWP.
O'Connor, R., Sheehy, N. (2001). Zrozumieć samobójcę. Gdańsk: GWP.
Yapko, M. (2000). Kiedy życie boli. Zalecenia w leczeniu depresji. Gdańsk: GWP.
Dudek, B. (2002). Zaburzenia po stresie postraumatycznym. Gdańsk: GWP.
Rachman, S. (2001). Zaburzenia lękowe. Gdańsk: GWP.

PSYCHOLOGIA ROZWOJU I OSOBOWOŚCI

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PsRO

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Psychologia ogólna – wiedza o procesach poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anna Mróz

Prowadzący: dr Anna Mróz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		3	Egzamin	5	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		3	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Psychoanalityczne teorie rozwoju osobowości. Teoria S. Freuda. Rozwój człowieka w pełnym cyklu życia według teorii E. Eriksona. Rozwój osobowości neurotycznej według teorii K. Horney i A. Adlera. Poznawcze teorie rozwoju. Rozwój myślenia u dzieci i młodzieży w teorii J. Piageta. Teoria rozwoju moralnego L. Kohlberga. Humanistyczne teorie osobowości. Teorie: A. Masłowa, C. Rogersa, K. Dąbrowskiego. Pojęcie potencjału rozwojowego. Teoria tożsamości narracyjnej D. McAdamsa. Charakterystyka typowych zjawisk rozwojowych w poszczególnych okresach życia człowieka. Okres prenatalny. Okres wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa. Kryzys tożsamości w okresie adolescencji. Zadania rozwojowe wczesnej dorosłości. Kryzys okresu średniej dorosłości. Bilans życiowy w okresie późnej dorosłości.

Efekty kształcenia:

Wiedza na temat mechanizmów rozwoju człowieka w poszczególnych okresach życia. Znajomość wybranych teorii osobowości i umiejętność ich wykorzystania w analizie problemów rozwojowych i wychowawczych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium lub dokonanej prezentacji

LITERATURA PODSTAWOWA:

D. Ashcraft , Teorie osobowości. Studia przypadków, PWN, 2002
A. Birch , Psychologia rozwojowa w zarysie, PWN, 2005
A. Hall , G. Lindzey , Teorie osobowości, PWN, 2001
P. Oleś, Wprowadzenie do psychologii osobowości, „Scholar” , 2003
J. Trempała , B. Harwas- Napierała (red.), Psychologia rozwoju człowieka. Charakterystyka okresów życia człowieka, PWN, 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PSYCHOLOGIA RÓŻNIC INDYWIDUALNYCH

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PsRI

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy psychologii ogólnej – znajomość teorii temperamentu i stresu psychologicznego

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anna Mróz

Prowadzący: dr Anna Mróz, mgr Marzanna Farnicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Problem pomiaru różnic indywidualnych: wprowadzenie pojęć: cecha, stan, typ, styl; podstawowe paradygmaty badawcze; genetyczne i środowiskowe uwarunkowanie różnic indywidualnych.
Różnice temperamentalne: teorie temperamentu dotyczące dorosłych; teorie temperamentu dotyczące dzieci; cechy i typy temperamentalne; sposób pomiaru różnic temperamentalnych.
Struktura inteligencji: teorie inteligencji; testy inteligencji; wykorzystanie inteligencji w codziennym życiu.
Struktura osobowości: Model Wielkiej Piątki; testy leksykalne; kwestionariusze do badania osobowości.
Stres psychologiczny: stresory, fazy przebiegu stresu; style radzenia sobie ze stresem; metody pomiaru stylów radzenia sobie ze stresem.

Efekty kształcenia:

Umiejętność zdefiniowania i dokonania pomiaru różnic indywidualnych między jednostkami i grupami w zakresie procesów psychicznych.

Warunki zaliczenia:

Ćwiczenia: dwie pozytywne oceny z kolokwium.

Wykład: pozytywna ocena z egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

- D. Goleman, Inteligencja emocjonalna, Media Rodzina of Poznań, 1997
- E. Nęcka, Psychologia twórczości, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2001
- J. Strelau, Psychologia różnic indywidualnych, „Scholar”, 2002
- J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, cz.2, PWN, 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- I. Heszen- Niejodek, Z. Ratajczak (red.), Człowiek w sytuacji stresu. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1996

PSYCHOLOGIA SADOWA

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PsS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej i klinicznej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Agnieszka Felińska

Prowadzący: dr Iwona Grzegorzewska, mgr Agnieszka Felińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU::

Agresja – psychologiczne koncepcje dotyczące agresji. Etiologia zachowań agresywnych. Znaczenie procesu socjalizacji dla zaburzeń zachowania. Psychologiczne teorie przestępczości. Osobowość psychopatyczna. Diagnoza. Rozwój zaburzeń. Leczenie. Przestępczość nieletnich – etiologia, mechanizmy, resocjalizacja. Charakterystyka sprawców zabójstw. Psychologiczne aspekty kary i resocjalizacji. Terapia przestępców. Rola psychologa w procesie cywilnym. Ubezpieczanie, konsekwencje prawne i psychologiczne - znaczenie przesłanek medycznych i psychologicznych. Rola biegłego psychologa w sprawach rodzinnych i opiekuńczych - znaczenie dowodu z opinii psychologicznej w sprawach rozwodowych. Krzywdzenie dzieci - formy i skutki emocjonalnego krzywdzenia, fizyczne znęcanie się nad dziećmi, seksualne wykorzystywanie, teorie wyjaśniające przemoc seksualną. Rola psychologa w procesie karnym - opiniowanie w sprawach dorosłych sprawców przestępstw. Psychologia zeznań świadków. Specyfika zeznań sądowych małoletnich świadków. Typologie sprawców przestępstw seksualnych, profilowanie, kierunki oddziaływań i leczenia.

Efekty kształcenia:

Przedmiot służy zapoznaniu studentów z psychologicznymi teoriami przestępczości i ich zastosowaniem w praktyce sądowej, psychologicznymi aspektami wiktyimizacji oraz rolą psychologa w procesach związanych z przesłuchaniem, opiniowaniem oraz resocjalizacją.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pisemny sprawdzian wiadomości z zakresu treści ćwiczeń i literatury obowiązkowej.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Ciosek M. (2003). Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa: LexisNexis.
Ackerman M. (2005). Podstawy psychologii sądowej. Gdańsk: GWP.
Memon, A., Vrij, A., Bull, R. (2003). Prawo i psychologia. Gdańsk: GWP.
B.Krahe. (2006). Agresja. Gdańsk: GWP.
Beisert M..(2004) Kazirodztwo Wyd. Scholar
Poznaniak W.(2005) Psychologia sądowa-wybrane zagadnienia. W: H. Sęk(red)Psychologia Kliniczna GWP
Pospiszyl K. „Przestępstwa seksualne”, PWN, 2006
Herman J. „Przemoc. Uraz psychiczny i powrót do równowagi”, GWP
Niehoff D. „Biologia przemocy”, Media Rodzina, 2005
Hare R. „Psychopaci są wśród nas”, PWN 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Osobowość przestępcy a proces resocjalizacji (2005). Pod red. J.Świtka, M.Kuć, I.Niewiadomska, Lublin: Wydawnictwo KUL.

Kwartalnik „Dziecko krzywdzone”, Nr 1-10, Wydawnictwo Fundacji Dzieci Niczyje

Z. Majchrzak (2003). Nieletni, młodociani, dorośli zabójcy i mordercy.

PSYCHOLOGIA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PsSp

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Opanowanie podstawowych pojęć i praw z zakresu psychologii ogólnej, psychologii rozwoju i osobowości

Język nauczania: Obowiązkowy

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jerzy Herberger

Prowadzący: dr Jerzy Herberger, dr Dorota Niewiedział

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	5	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot psychologii społecznej
Pojęcie wpływu społecznego. Manipulacja społeczna
Interakcje i spostrzeganie społeczne. Teorie atrybucji
Komunikacja międzyludzka (analiza wybranych teorii). Perswazja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie z podstawowymi prawidłowościami z zakresu wpływu społecznego

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

E. Aronson, Serce i umysł, psychologia społeczna, Warszawa 1994.
W. Domachowski, Przewodnik po psychologii społecznej, Warszawa 1997.
B. Wojciszke, Człowiek wśród ludzi, Warszawa 2004.
S. Mika (1981). Psychologia społeczna. Warszawa: PWN
M. Argyle (1991). Psychologia stosunków międzyludzkich. Warszawa: PWN

PSYCHOLOGIA TWÓRCZOŚCI*

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PsT

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych terminów z zakresu psychologii ogólnej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Urszula Gembara

Prowadzący: dr Urszula Gembara

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Koncepcje twórczości, uzdolnienia twórcze, uzdolnienia specjalne, osobowość twórcza, wspieranie rozwoju osób twórczych, aspekty praktyczne: diagnoza twórczości i techniki rozwoju twórczości, wychowanie przez sztukę.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

zdobycie wiedzy z zakresu metatwórczości oraz technik wspierania rozwoju twórczości u dzieci, młodzieży i dorosłych: zdobycie umiejętności wykorzystania tej wiedzy do w pracy zawodowej i dla samorozwoju

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

Nęcka E. (2002) Psychologia twórczości GWP Gdańsk
Popek S.(2001) Człowiek jako jednostka twórcza UMCS Lublin

PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA

Kod przedmiotu: 05.8-WP-PED-PsW

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych zagadnień z zakresu psychologii ogólnej i rozwojowej, prawidłowości uczenia się, koncepcji psychologicznych .
psychologicznego funkcjonowania dorosłych i dzieci

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Urszula Gembara

Prowadzący: dr Urszula Gembara, dr Anna Mróz,
mgr Marzanna Farnicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		3	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		3	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

środowisko wychowawcze, psychologiczne koncepcje wychowania, wpływ wychowawczy, mechanizmy wychowania, problemy wychowawcze i ich rozwiązywanie,

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

poszerzenie wiedzy z zakresu oddziaływań wychowawczych, roli wychowawcy, istotnych problemów wychowawczych i sposobów przeciwdziałania im

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Przetacznik- Gierowska M., Włodarski Z. (2002) Psychologia wychowawcza

SOCJOLOGIA EDUKACJI

Kod przedmiotu:

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Podstawowa znajomość wiedzy o społeczeństwie,
wiedzy o instytucjach

Wymagania wstępne: społecznych, w tym o instytucji edukacji,
charakterystyka systemu edukacji masowej,
założenia społeczeństwa merytokratycznego

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Anna Wachowiak, prof. U.Z.

Prowadzący: dr hab. Anna Wachowiak, prof. U.Z.

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Wykład				Egzamin	
Ćwiczenia				Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład				Egzamin	
Ćwiczenia				Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Instytucje społeczne oraz sposób ich funkcjonowania (instytucja edukacji a pozostałe instytucje, ich współzależności.)
2. Społeczne znaczenie wychowania i instytucji wychowawczych.
3. Modele uwarunkowań selekcji szkolnych.
4. Wykształcenie rodziców jako czynnik selekcji szkolnych.
5. Socjalizacja i wychowanie w rodzinie i społeczeństwie.
6. Rola rodziny w wyznaczaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
7. Pozytywne i negatywne skutki mass mediów na rozwój społeczny dzieci i młodzieży.
8. Bariery na drodze kształcenia dzieci i młodzieży ze wsi.
9. Kultura uprawomocniona i jej rola w systemie szkolnym.
10. Przemoc symboliczna, kapitał kulturowy i koncepcje P. Bourdieu.
11. Teoria kodów językowych B. Bernsteina.
12. Pierwotny i wtórny efekt stratyfikacyjny R. Boudin.
13. Edukacja a technologie informatyczne.
14. Zróżnicowanie celów i wartości wychowawczych w rodzinach o różnym statusie społecznym.
15. Wychowanie przedszkolne- zagubione ogniwo demokratyzacji kształcenia;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z najważniejszymi problemami edukacji z perspektywy socjologii edukacji, od strony wpływowych teorii socjologicznych, oraz sposobu badania wybranych problemów, (paradygmaty teoretyczno- metodologiczne) jak i rezultatów najważniejszych badań nad problemami edukacji w Polsce i na świecie;

WARUNKI ZALICZENIA:

Przedstawienie portfolio, zawierającego samodzielnie zgromadzone i przeczytane materiały z socjologii edukacji, oraz przedstawienie projektu badawczego z socjologii edukacji (projekt realizują zbiorowo 4 osoby.); Najlepsze projekty zamieszczamy na wortalu Wydziału (do wglądu już zrealizowane);

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wychowanie. Pojęcia, procesy, konteksty.(2007) t.I,II,III red. Maria Dudzikowa, Maria Czerepaniak- Walczak
Ogólnopolski portal edukacyjny
Ziemska M.(1984), Postawy rodzicielskie
Ziemska, M.(1987), Rodzina a osobowość
Wachowiak A.(2001), Współczesne problemy socjologii rodziny.
Chałasiński J. , Wychowanie w domu obcym.
Bystroń. S., Szkoła i społeczeństwo;
Mysłakowski Z., Wychowanie w środowisku wiejskim.
[Mysłakowski S., wychowanie w środowisku małomiasteczkowym.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Babbie E.,(2003),Badania społeczne w praktyce, Warszawa
Półrocznik :Edukacja Humanistyczna wyd. WSH Szczecin
N. Goodman,(1997) Wstęp do socjologii
E. Babbie, (2007), Istota socjologii. Wyd. Naukowe PWN
Raporty CBOS i OBOP

SOCJOLOGIA KULTURY

Kod przedmiotu: 14.2-WP-PED-SK

Typ przedmiotu: nieobowiązkowy

Wymagania wstępne: zaliczony kurs wprowadzenia do socjologii

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Beata Trzop

Prowadzący: dr Beata Trzop

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

obszar badawczy socjologii kultury
pojęcie kultury w naukach społecznych
koncepcja kategorii kultury
elementy socjologii sztuki
problematyka subkultur młodzieżowych
kultura masowa-kultura popularna
uczestnictwo w kulturze i styl życia
pojęcia związane ze zmianą kulturową: dyfuzja, globalizacja, makdonaldyzacja

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

student umie opisać zjawiska współczesnej kultury w kontekście wybranych teorii socjologicznych, do analizy zjawisk życia kulturalnego potrafi zastosować podstawowe techniki badawcze

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie z oceną na podstawie znajomości materiału (praca zaliczeniowa) oraz prezentacji dotyczących subkultur młodzieżowych i ikon kultury masowej bądź kultury popularnej

LITERATURA PODSTAWOWA:

M. Golka, Socjologia kultury, Warszawa 2007
A. Kłoskowska, Socjologia kultury, Warszawa 1981
A. Kłoskowska, Kultura masowa, Warszawa 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

J. Grad, Badania uczestnictwa w kulturze artystycznej w polskiej socjologii kultury, Poznań 1998K.
Sipowicz, Hipisi w PRL-u, Warszawa 2008
M. Krajewski, Kultury kultury popularnej, Poznań 2003

SOCJOLOGIA RODZINY

Kod przedmiotu: 14.2-WP-PED-SR

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Opanowanie podstawowych zagadnień związanych z
subdyscypliną: socjologia rodziny

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr M. Roszkowska

Prowadzący: Dr M. Roszkowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Małżeństwo i rodzina jako przedmiot badań socjologicznych. Cykl życia rodziny małej. Problematyka doboru małżeńskiego. Główne czynniki przemian życia małżeńsko-rodzinnego. Małżeństwo – rodzina – oferta ponowoczesnych społeczeństw w zakresie alternatywnych wzorów życia
Praca zawodowa kobiet a ich życie rodzinne. Dezorganizacja i patologia rodziny.
Rodzina w innych kulturach.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z problematyką dziedziny, kształtowanie umiejętności rozumienia sposobów działania rodziny jako grupy społecznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczęszczanie na ćwiczenia, aktywność, pozytywna ocena z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

WPROWADZENIE DO PSYCHOLOGII

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-WPs

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: -

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anna Mróz

Prowadzący: dr Anna Mróz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	30	2	1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Nurty i idee w psychologii : nurty klasyczne: behawioryzm, psychoanaliza, psychologia poznawcza, psychologia humanistyczna; nowe idee w psychologii.
Procesy poznawcze: spostrzeganie, myślenie, pamięć i uczenie się; biologiczne podstawy procesów psychicznych; twórczość; inteligencja i zdolności.
Procesy emocjonalne i motywacyjne: związek procesów emocjonalno – motywacyjnych z procesami poznawczymi; stres psychologiczny.
Temperament:: pojęcie temperamentu; rola temperamentu w kształtowaniu osobowości, wpływ temperamentu na codzienne funkcjonowanie.
Osobowość: pojęcie osobowości, różne ujęcia osobowości, czynniki wpływające na rozwój osobowości; pojęcie normy i zaburzenia.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student potrafi dokonać charakterystyki głównych nurtów w psychologii, rozumie naturę psychicznych procesów poznawczych i emocjonalnych. Potrafi zdefiniować i prawidłowo stosować podstawowe pojęcia:: temperament, osobowość, inteligencja, stres psychologiczny.

WARUNKI ZALICZENIA:

Dwie pozytywne oceny z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

J. Kalat , Biologiczne podstawy psychologii, PWN, 2006
J. Koziński J., Psychologiczne koncepcje człowieka, Wydawnictwo „ Żak”, 2000
E. Nęcka, Psychologia twórczości, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2001
J. Strelau (red.), Psychologia. Podręcznik akademicki, cz.2, PWN,2003
Ph. Zimbardo, R. Gerrig, Psychologia i życie, PWN, 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

A. Sperling , Psychologia. Zysk i S-ka, 1995

WPROWADZENIE DO SOCJOLOGII

Kod przedmiotu: 14.2-WP-PED-WS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Beata Trzop

Prowadzący: dr Beata Trzop, dr Anna Mielczarek-Żejmo

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	30	2	1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

przedsocjologiczna wiedza o społeczeństwie (dwa etapy kształtowania się socjologii, myśl społeczna u starożytnych filozofów, historyczne uwarunkowania narodzin socjologii)
socjologia jako dyscyplina naukowa (przedmiot i funkcje socjologii, klasycy socjologii, wewnętrzne różnicowanie socjologii)
struktura społeczeństwa – klasy i warstwy społeczne (koncepcja K. Marksa i M. Webera, współczesne koncepcje stratyfikacji)
podstawowe terminy socjologiczne: interakcja, kontrola społeczna, grupa społeczna
socjologiczne ujęcie rodziny i kultury
socjalizacja
metody i techniki badań socjologicznych
naród a państwo

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

student zna podstawowe terminy socjologiczne, potrafi wskazać specyficzne dla socjologii metody badawcze, orientuje się w klasycznych koncepcjach socjologicznych

WARUNKI ZALICZENIA:

zaliczenie z oceną na podstawie pracy semestralnej

LITERATURA PODSTAWOWA:

Giddens A., Socjologia, Warszawa 2004
Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2003
Gołdyka L. (red.), Socjologia ogólna. Wybrane zagadnienia, Zielona Góra 1998

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Goodman, Wstęp do socjologii, Poznań 1997
Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1995
Sztompka P., Socjologia, Kraków 2002

WSTĘP DO PEDAGOGIKI

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-Wped

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu pedagogiki

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Mirosław Kowalski;

Prowadzący: dr hab. Mirosław Kowalski; dr Anita Famuła – Jurczak;
dr Ewa Pasterniak – Kobyłecka; dr Iwona Rudek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30		2	Egzamin	7	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	30		2	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Pedagogika jako nauka;
- Struktura pedagogiki w Polsce i na świecie;
- Antropologiczne, ontologiczne, aksjologiczne i epistemologiczne wyzwania współczesnej pedagogiki;
- Edukacja w perspektywie wertykalnej i horyzontalnej;
- Antynomie i dwuznaczności w obrębie współczesnej pedagogiki;
- Całościowe ujęcie edukacji - dziesięciościan edukacji;
- Wartości i cele edukacji;
- Wybrane kierunki pedagogiczne;
- Modele wychowania;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

- zdobycie umiejętności związanych z: poprawnym posługiwaniem się kategoriami pojęciowymi współczesnej pedagogiki; budowaniem mapy pojęciowej dla wybranych orientacji pedagogicznych i pedagogii; poprawnym formułowaniem problemów praktycznych; tworzeniem dyrektyw i projektów praktycznego działania edukacyjnego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach pozytywnie zaliczenie kolokwium;
Wykłady – egzamin.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Adamski F. (red.), Człowiek – wychowanie - kultura. Wybór tekstów, Kraków 1993.
Arends I.R., Uczymy się nauczać, Warszawa 1998.
Denek K., Aksjologiczne aspekty edukacji szkolnej, Toruń 1999.
Gnitecki J., Zarys pedagogiki ogólnej, Poznań 1999.
Hejnicka – Bezwińska T., Pedagogika ogólna, Warszawa 2008.
Kunowski S., Podstawy współczesnej pedagogiki, Warszawa 1993.
Okoń W., Nowy słownik pedagogiczny, Warszawa 1997.
Śliwowski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.
Śliwowski B., Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006.
Schulz R., Wykłady z pedagogiki ogólnej, T.1, Toruń 2003.
Kwieciński Z., Śliwowski B., Pedagogika, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.
Gnitecki J., Wprowadzenie do pedagogiki ogólnej, Poznań 2007.

WYBRANE ZAGADNIENIA Z FILOZOFII

Kod przedmiotu: 08.1-WP-PED-FIL

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość problematyki i terminologii z zakresu filozofii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Jacek Uglik

Prowadzący: Dr Jacek Uglik

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30		2	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Wykład	30		2	Egzamin	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zagadnienia ontologiczne [przedmiot ontologii; stanowiska ontologiczne: idealizm a realizm, problem bytu i świadomości]

Zagadnienia epistemologiczne [przedmiot epistemologii; możliwości poznawcze człowieka: idealizm a realizm, agnostycyzm, sceptycyzm; źródła wiedzy o świecie; prawda i jej charakter]

Zagadnienia antropologiczne [problem jednostki ludzkiej: teistyczna, naturalistyczna i marksowska koncepcja człowieka; problematyka moralna: przedmiot etyki, źródła poznania etycznego, jednostka i zbiorowość w aspekcie społecznym, ideały etyczne]

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi pojęciami, stanowiskami i poglądami filozoficznymi z naciskiem na elementy pedagogiki obecne w filozofii, a także wyrobienie umiejętności w zakresie praktycznego posługiwania się filozoficzną terminologią w konsekwencji rozszerzającą „słownik” studenta.

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Puszko H., Miś A., *Historia filozofii*, t. 1, 2, Oficyna UW, Warszawa 1998.

Kaszyński K., *Historia filozofii. Wybór tekstów*, Wydawnictwo UZ, Zielona Góra 1998.

Tatarkiewicz W., *Historia filozofii*, t. 1, 2, 3, PWN, Warszawa 2000.

PRZEDMIOTY KIERUNKOWE

HISTORIA WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED-HW

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Ogólna orientacja w zakresie historii powszechnej i polskiej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr E. Bartkowiak

Prowadzący: dr E. Bartkowiak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	1	Egzamin	5	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15	1	1	Egzamin		
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną		

Zakres tematyczny przedmiotu:

Kształtowanie się podstaw europejskich tradycji edukacyjnych w antycznej Grecji (ideały wychowawcze: homerycki, spartański i ateński, rola rodziny, pierwszych szkół prywatnych i państwa w wychowaniu), w czasach hellenistycznych (ideał człowieka wykształconego i rozwój szkolnictwa) i w Rzymie (ideały wychowania, edukacja domowa i szkolna) oraz w czasach wczesnego chrześcijaństwa i jego pojednania z antykiem (św. Augustyn i św. Hieronim). Narodziny i rozwój myśli pedagogicznej w czasach antycznych (konceptcja wychowawcza sofistów, działalność pedagogiczna Sokratesa, Platon jako pedagog, poglądy Arystotelesa na wychowanie człowieka, myśl pedagogiczna M. F. Kwintyliana).

Wychowanie w średniowieczu i jego uniwersalistyczny charakter. Początki szkolnictwa chrześcijańskiego (Grzegorz Wielki), pierwsze kompendia wiedzy (Boecjusz, Cassiodor, Lzydor z Sewilli), akcja oświatowa Karola Wielkiego i Kościoła. Szkolnictwa klasztorne, katedralne i parafialne. Program siedmiu sztuk wyzwolonych. Średniowieczne metody nauczania i wychowania. Wychowanie stanowe w średniowieczu: wychowanie rycerskie i jego przebieg, wychowanie w terminie. Rozwój uniwersytetów średniowiecznych w Europie i w Polsce.

Humanistyczny wymiar edukacji i wychowania w XVI wieku. Pierwsze szkoły humanistyczne: Guarino z Werony i Vittorino da Feltre oraz najważniejsze idee pedagogiczne humanistów: Erazm z Rotterdamu, Ludwika Vivesa, A. F. Modrzewskiego. Wpływ reformacji i Soboru Trydenckiego na rozwój szkolnictwa (szkoły różnowiercze, kolegia jezuickie).

Edukacja w dobie baroku. Idee pedagogiczne J. A. Komeńskiego (próba stworzenia podstaw nowożytnej dydaktyki opartej na porządku naturalnym i związane z tym zmiany w celach, treściach nauczania, metodach i zasadach dydaktycznych, nowa organizacja ustroju szkolnego, trwałe wartości tej pedagogiki). Idee oświatowe doby Oświecenia. Wychowanie gentlemana według J. Locke'a (nowe podejście do wychowania fizycznego i moralnego, koncepcja wychowania umysłowego). Pedagogika naturalistyczna J. J. Rousseau. Reformy szkolne w Rzeczypospolitej w XVIII wieku.

Przemiany w oświacie europejskiej i nauce o wychowaniu w XIX wieku. Początki praktyki i teorii wychowania przedszkolnego (R. Owen, S. Wilderspin, M. Pape – Carpentier, F. Froebel B. Trentowski, A. Cieszkowski). Upowszechnienie nauczania początkowego i rozwój jego metodyki (J. H. Pestalozzi, A. Diesterweg, E. Estkowski). Zróżnicowanie się organizacyjne i programowe szkolnictwa średniego (J. F. Herbart i H. Spencer).

Rodzina, szkoła i wychowanie w warunkach panowania zaborców.

„Nowe wychowanie” – przyczyny narodzin i przejawy w różnych krajach europejskich: Pedagogika pragmatyczna J. Dewey'a Poglądy pedagogiczne E. Key, pedagogika przedszkolna M. Montessori. System wychowawczy J. Korczaka. Ruch „nowego wychowania” na ziemiach polskich Oświata w niepodległej Polsce.

Tajna oświata w latach II wojny światowej i polityki okupantów.

Szkolnictwo w toku przemian w Polsce po drugiej wojnie światowej.

Efekty kształcenia:

Student zna historyczny rozwój wychowania, szkolnictwa oraz myśli pedagogicznej, w tym ewolucję ideałów i celów wychowania, treści, form, metod i zasad pracy, roli nauczyciela i ucznia w procesie edukacyjnym. Potrafi uchwycić związki między praktyką i teorią wychowania a ekonomicznym statusem społeczeństwa i jego kulturą, a także dostrzega powiązania wychowania z rozwojem nauk o wychowaniu, prądów umysłowych, wierzeń religijnych i życiem politycznym danej epoki. Umie wyjaśnić genezę współczesnych form wychowania i koncepcji pedagogicznych poprzez rozpatrywanie ich w rozwoju historycznym.

Warunki zaliczenia:

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest zaliczenie z oceną, a przedmiotu – egzamin.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Materiały do ćwiczeń z historii wychowania (część I, II, III), Warszawa 1994. Przedruk z „Źródła do historii wychowania”, wybór S. Kot, Kraków 1929.

Teksty źródłowe do dziejów wychowania (część I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII). Wyboru dokonał i opracował S. Możdżeń, Kielce 1993.

Źródła do dziejów wychowania i myśli pedagogicznej. Wyboru dokonał i opracował S. Wołoszyn. T. I, II, III, Warszawa 1965 – 1966, wyd.2, t. I, II, III (dwie księgi), Kielce 1997.

Źródła do historii wychowania Wybrał i objaśnił S. Kot. (część I, II), Warszawa– Kraków 1929-1930.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Bartnicka K, Szybiak I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001.

Draus J, Terlecki R, Historia wychowania. Tom 2. Wiek XIX i XX. Kraków 2005.

Historia wychowania, pod red. Ł. Kurdybachy, t. I, II, Warszawa 1965 – 1968.

Kot S., Historia wychowania. Zarys podręcznikowy, t. I,II, Kraków1924, Lwów 1934, wyd. 3, Warszawa 1994.

Litak S., Historia wychowania. Tom I. Do wielkiej rewolucji francuskiej. Kraków 2004.

Możdżeń S., Zarys historii wychowania (część I, II, III), Kielce 1992 – 1995.

Pedagogika, pod red. Z. Kwiecińskiego, B. Śliwerskiego, t. I, Warszawa 2004.

Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964.

Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej (część I, II), Warszawa 1980 – 1983.

METODY I TECHNIKI BADAŃ PEDAGOGICZNYCH

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-MBP

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, socjologii i psychologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr hab. Ewa Narkiewicz-Niedbałec

Prowadzący: Dr Marzena Sendyk, dr Agnieszka Nowicka, dr Helena Ochonczenko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

WYKŁADY

Typy badań społecznych: poznawcze, dla potrzeb praktyki. Typologia badań ze względu na cel, przedmiot, procedurę

Metody badań pedagogicznych: sondaż diagnostyczny, monografia, metoda indywidualnych przypadków, eksperyment

Charakterystyka procesu badawczego

Sposoby doboru próby do badań

Składniki tekstu naukowego: definicje, klasyfikacje i typologie, hipotezy, generalizacje historyczne, prawa nauki, regularności empiryczne

Zmienne i wskaźniki

Hipotezy badawcze. Kryteria poprawności hipotez

Pomiar w badaniach pedagogicznych. Indeksy i skale pomiarowe. Rzetelność i trafność skal pomiarowych

Badania jakościowe w naukach społecznych. Teoretyczne podstawy badań jakościowych: fenomenologia, hermeneutyka, interakcjonizm symboliczny

ĆWICZENIA

Cel i problem badawczy

Metody, techniki i narzędzia w badaniach pedagogicznych

Obserwacja. Zasady i typy obserwacji, systematyzacja obserwacji, pozycja obserwatora

Wywiad. Typy wywiadu. Czynniki zakłócające

Ankieta. Budowa kwestionariusza i jego konstruowanie. Błędy pytań kwestionariuszowych. Kodowanie danych.

Metody badań stosowane w badaniach jakościowych: badania etnograficzne, studium przypadku – metoda biograficzna. Specyfika danych jakościowych i techniki analizy.

Socjometria i jej zastosowania

Analiza danych w tabelach i na wykresach

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student powinien znać etapy procesu badawczego, metody i techniki stosowane w badaniach ilościowych i jakościowych, być przygotowanym do samodzielnego projektowania i realizacji badań, w tym konstruowania narzędzi badawczych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium, zdanie egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2003;
Hajduk E., *Hipoteza w badaniach pedagogicznych*, Zielona Góra 1993, 1994, 1996;
Hajduk E., *Hipoteza w badaniach społecznych*, Zielona Góra 2006;
Łobocki M., *Metody i techniki badań pedagogicznych*, Kraków 2007;
Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1995.
Pilch T., Bauman T., *Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe*, Warszawa 2001.
Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, Katowice 1995;

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Brzeziński J., *Metodologia badań psychologicznych*, Warszawa 1996, 1997, 1999, 2002 – dodruk;
Kmita J., *O kulturze symbolicznej*, Warszawa 1982 (rozdz. II)
Lutyńska K., *Wywiad kwestionariuszowy, Przygotowanie i sprawdzenie narzędzia badawczego*, 1984;
Mayntz R., Holm K., Hubner P., *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, Warszawa 1985;
Frankfort – Nachmias Ch. i Nachmias D., *Metody badawcze w naukach społecznych*, Poznań 2001.
Oppenheim A. N., *Kwestionariusze, wywiady, pomiar postaw*, Poznań 2004
Paprzycka E., *Kobiety żyjące w pojedynkę*, Toruń 2008.
Silverman D., *Prowadzenie badań jakościowych*, Warszawa 2008.
Silverman D., *Interpretacja danych jakościowych*, Warszawa 2008.

PATOLOGIE SPOŁECZNE

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PED-PS

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki, psychologii i biomedycznych podstaw rozwoju.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Maria Fudali

Prowadzący: dr Maria Fudali

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Patologia społeczna- próba definicji. Relatywizm czy rygorizm moralny – Wybrane teorie dewiacji. Stereotypy i uprzedzenia. Przesłpstwa z nienawiści – terroryzm. Dewiacja samotnicza – samobójstwo. Nietypowe zachowania seksualne – homoseksualizm. Patologie seksualne. Prostyucja. Pedofilia. Dziecięca pornografia. Kazirodztwo. Uzależnienia. Uzależnienie od elektronicznych środków przekazu. Wymagania wstępne Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki, psychologii i biomedycznych podstaw rozwoju.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z podstawową problematyką dotyczącą patologii społecznych, poznanie przyczyn zachowań dewiacyjnych, zapoznanie z pojęciem patologii grupowej i indywidualnej, kształtowanie umiejętności zrozumienia zachowań dewiacyjnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach, kolokwium zaliczeniowe

LITERATURA PODSTAWOWA:

Pospizyl, Patologie społeczne, Warszawa 2008.
B. Urban, J. M. Stanik (red.), Resocjalizacja, Warszawa 2008.
B. Urban, Problemy współczesnej patologii społecznej, , Kraków 1998.
P. Dufour, Historia prostytucji, Gdynia 1997.
J. Kurzępa, Młodzież pogranicza – „świnki” czyli o prostytucji nieletnich, Kraków 2001.
J. Kurzępa, A. Lisowska, A. Pierzchalska, Prostyucja nieletnich w perspektywie Dolnoślązaków, Wrocław 2008.
M. Kuśmierk-Pogdajna, Pedofilia, Kraków 2003.
Z. Lew-Starowicz, Przemoc seksualna, Warszawa 1992.
Marzec, Skutki seksualnego wykorzystania dziecka, „Dziecko krzywdzone” 14.
K. Marzec-Holka, Przemoc seksualna wobec dziecka. Studium pedagogiczno-kryminologiczne. Bydgoszcz 1999.
Z. Lew-Starowicz, M. Lew-Starowicz, Homoseksualizm, Warszawa 1999.
K. Imieliński, Seksuologia. Mitologia, historia, kultura. Warszawa 1989.

- Z. Izdebski, Zachowania seksualne kobiet świadczących usługi seksualne, mężczyzn homoseksualnych i osób uzależnionych od narkotyków, Zielona Góra 2000.
- K. Jedliński, Jak rozmawiać z tymi, którzy stracili nadzieję, Kraków.
- M Jarosz, Samobójstwa, Warszawa 1997.
- V.Kwiatkowska-Darul(red.), Terroryzm, Toruń 2002.
- S. Pikulski, Prawne środki zwalczania terroryzmu, Olsztyn 2000.
- T. D. Nelson, Psychologia uprzedzeń, Gdańsk 2003.
- W. Stephan, C. Stephan, Wywieranie wpływu przez grupy Psychologia relacji, Gdańsk 1999.
- T. Kaczmarek (red.), Problemy patologii społecznej, Wrocław 1986.
- T. Sołtysiak (red.), Zjawiska patologii społecznej, uwarunkowania, rozmiary, profilaktyka, prognozy, Bydgoszcz 1995.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PEDAGOGIKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED-PedS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i rozwój pedagogiki społecznej. Przyczyny wyodrębnienia się pedagogiki społecznej. Prekursorzy pedagogiki społecznej za granicą i w Polsce. Zakres pedagogiki społecznej współcześnie. Konteksty metodologiczne pedagogiki społecznej. Związki pedagogiki społecznej z innymi dyscyplinami. Metody i techniki badań stosowanych w pedagogice społecznej. Podstawowe pojęcia pedagogiki społecznej. Analiza i omówienie następujących pojęć: środowisko wychowawcze, wychowanie, socjalizacja, potrzeby ludzkie, opieka społeczna, czas wolny, kultura. Kierunki zmiany kulturowej we współczesnej Polsce. Kultura symboliczna i układy kultury. Cechy kultury współczesnej. Kierunki zmian kulturowych. Socjalizacyjna funkcja mass mediów. Komunikowanie masowe i jego cechy. Funkcje mediów. Procesy socjalizacji za pośrednictwem mediów. Wpływy medialne. Oddziaływanie scen agresji i przemocy. Tolerancja w postawach Polaków. Tolerancja – teorie formowania się postaw. Tolerancja jako zadanie wychowawcze. Nietolerancja – źródła i przejawy. Grupy mniejszościowe. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Rodzaje niepełnosprawności. Bariery w integracji osób niepełnosprawnych. Deklaracja Madrycka. Działalność Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji. Aktywność osób niepełnosprawnych. Emigracja zarobkowa i jej społeczne skutki. Ekonomiczne i społeczne przyczyny emigracji. Kraje emigracji. Sytuacja emigrantów. Praca socjalna i jej wymiar. Modele pracy socjalnej. Projektowanie socjalne. Instytucjonalny wymiar pracy socjalnej. Animacja społeczno – kulturalna. Rozumienie pojęcia. Animacja w społecznościach lokalnych oraz jednostek i małych grup. Animator.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zdobycie wiedzy z zakresu oddziaływań wychowawczych środowisk kształtujących życie jednostek i grup społecznych. Orientacja w różnych obszarach działań pedagoga społecznego – edukacji, opieki, pracy socjalnej oraz animacji społeczno – kulturalnej. Znajomość działalności instytucji socjalnych i kulturalnych wspierających rozwój dzieci i młodzieży oraz ludzi dorosłych. Umiejętność pedagogicznej analizy zjawisk wpływających na życie społeczne (np. takich jak: bezrobocie, emigracja zarobkowa czy dominacja medialnych form spędzania czasu wolego).

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - egzamin pisemny obejmujący całość materiału zawartego w wykładach, ćwiczenia - udział w zajęciach, prezentacja jednego z zagadnień oraz kolokwium sprawdzające.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Marynowicz – Hetka E., Pedagogika społeczna. Podręcznik akademicki, t. 1,2 Warszawa 2007.

- Pilch T., Lepalczyk J. (red.), Pedagogika społeczna. Człowiek w zmieniającym się świecie, Warszawa 2006.
- Przeclawska A. (red.), Pedagogika społeczna. Kręgi poszukiwań, Warszawa 1996.
- Kawula S. (red.), Studia z pedagogiki społecznej, Olsztyn 1996.
- Kawula S. (red.), Pedagogika społeczna. Dokonania- aktualność- perspektywy. Toruń 2008
- Lalak D., Piech T., Elementarne pojęcia pedagogiki społecznej i pracy socjalnej, Warszawa 1999.
- Gorniakowska E., Radzewicz – Winnicki A. (red.), Pedagogika społeczna, Katowice 1999.
- Radzewicz – Winnicki A., Społeczeństwo w trakcie zmiany, Gdańsk 2005.
- Radzewicz – Winnicki A., Pedagogika społeczna. Warszawa 2009
- Marynowicz – Hetka E. i in. (red.), Pedagogika społeczna jako dyscyplina akademicka. Stan i perspektywy, Łódź 1998
- Cichosz M. , Pedagogika społeczna w latach 1945-2005, Toruń 2007

PODSTAWY DYDAKTYKI OGÓLNEJ

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-PDO

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy wiedzy z zakresu historii wychowania i Pedagogiki ogólnej i Psychologii rozwojowej, Teoretyczne podstawy wychowania.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Małgorzata Siwińska

Prowadzący: Dr Małgorzata Siwińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	4	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin		
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Dydaktyka ogólna jako subdyscyplina pedagogiczna.
Historia rozwoju dydaktyki ogólnej.
Główne nurty myślenia o szkolnej edukacji i szkole.
Rozwiązania dydaktyczne: cele, treści i wyniki kształcenia – ich pomiar oraz ocena, metody dydaktyczne, proces nauczania i uczenia się w szkole, formy organizacji uczenia się, środki dydaktyczne. Zasady dydaktyczne.
Poznawanie uczniów i motywowanie ich do nauki.
Klasa szkolna i kierowanie nią. Szkoła i jej program.
System szkolny

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

umiejętności i kompetencje: samodzielnego opisu i interpretacji podstawowych nurtów myślenia o szkolnej edukacji i szkole oraz związanych z nimi pojęć; samodzielnego opisu i analizy instrumentarium nauczyciela i szkoły; analizy i oceny rozwiązań dydaktycznych wraz z ich składnikami; posługiwania się wybranymi metodami i narzędziami badań dydaktycznych; samodzielnego dochodzenia do problemów i dylematów dydaktycznych oraz ich analizy.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach, pozytywne zaliczenie kolokwium.
Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. Egzamin obejmuje jedno pytanie z wykładów i jedno pytanie z ćwiczeń.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Arendt R. I., Uczymy się nauczać, Warszawa 1998;
Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków 2001;
Cichoń W., Wartości, człowiek, wychowanie, Kraków 1996;
Denek K., O nowy kształt edukacji, Toruń 1998;
Gnitecki J., Dydaktyka epistemologiczna, Poznań 2003;
Hejnicka – Bezwińska T., Edukacja – kształcenie – pedagogika, Kraków 1995;
Hejnicka – Bezwińska T., O zmianach w edukacji, Bydgoszcz 2000;

Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), Pedagogika, Warszawa 2003;
Nalaskowski S., Metody nauczania, Toruń 2000;
Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 2001;
Olbrycht K., Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby,
Katowice 2000;
Pietrasiński Z., Mądrość czyli świetne wyposażenie umysłu, Warszawa 2001 [12] Sivińska M.,
Kształcenie wielostronne w nowej szkole, Zielona Góra 2001

TEORETYCZNE PODSTAWY WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED-TPW

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowe wiadomości z zakresu wstępu do pedagogiki

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Mirosław Kowalski

Prowadzący: dr hab. Mirosław Kowalski; dr Aniat Famuła – Jurczak;
dr Klaudia Błaszczuk; dr Marzanna Mgda – Adamowicz; dr Iwona Rudek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		2	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		2	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

sposoby uprawiania teorii wychowania. Perspektywy teorii wychowania;
pojęcie wychowania i jego cechy;
wychowanie a socjalizacja, inkulturacja, akulturacja i autokulturacja;
wychowanie według koncepcji humanistycznej i pedagogicznej;
wychowanie według koncepcji behawiorystycznej i psychospołecznej;
wartości źródłem wychowania;
psychospołeczne warunki skutecznego wychowania;
cele wychowania, metody wychowania, dziedziny wychowania;
techniki oddziaływań wychowawczych;
środowiska wychowawcze.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

rozbudzenie refleksji nad złożonością problematyki wychowawczej na płaszczyźnie teoretycznej;
świadomość wielości możliwości kształtowania teoretycznych podstaw koncepcji wychowawczych;
profesjonalna alfabetyzacja edukacyjna; zapoznanie z najistotniejszymi informacjami na temat teorii wychowania;
zapoznanie z dylematami współczesnej teorii wychowania; uwrażliwienie na probabilistyczne podstawy teorii wychowania; kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych; wprowadzenie w proces samokształcenia.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach; pozytywne zaliczenie kolokwium;
Wykłady – egzamin.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Adamski F. (red.), Człowiek – wychowanie - kultura. Wybór tekstów, Kraków 1993.
Górniewicz J., Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń - Olsztyn 1996.
Konarzewski K., Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982
Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2004.

Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.
Śliwerski B., Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006.
Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Cichoń W., Wartość, człowiek, wychowanie, Kraków 1996.
Furmanek W., Człowiek – człowieczeństwo – wychowanie. Wybrane problemy pedagogiki personalistycznej, Rzeszów 1995.
Kwieciński Z. (red.), *Alternatywy myślenia o/dla edukacji*, Warszawa 2000.
Olbrycht K., Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby, Katowice 2000.

WSPÓŁCZESNE TEORIE WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED-WTW

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu: pedagogiki ogólnej, teoretycznych podstaw wychowania oraz historii wychowania. Znajomość podstawowych kategorii pedagogicznych. Orientacja w najważniejszych faktach z dziejów myśli i praktyki pedagogicznej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr hab. Mirosław Kowalski

Prowadzący: Dr Ryszard Małachowski, mgr Ewa Kowalska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	20		6	Egzamin	
Ćwiczenia	10			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	20		6	Egzamin	
Ćwiczenia	10			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

teoria i teorie wychowania - geneza, okoliczności i uwarunkowania ich powstania; zadania; funkcje teorii wychowania; pojęcia koncepcje i modele wychowania;
terminologiczne i etymologiczne problemy dotyczące rozumienia wychowania; rozumienie wychowania i jego definicje; Definicje wychowania ze względu na jego charakter, znaczenie i funkcję w życiu człowieka;
interakcyjne, relacyjne i antropologiczne definicje wychowania;
teoretyczne i koncepcyjne ujęcia wychowania; alternatywne ujęcia i interpretacje wychowania, odmiany myślenia alternatywnego o wychowaniu; wychowanie alternatywne a wychowanie jako pomoc w emancypacji;
teoria wychowania a inne dyscypliny podstawowe i dyscypliny pedagogiczne (teoria wychowania a: biologia, psychologia, socjologia, filozofia; teoria wychowania w dialogu z teleologią wychowania; teoria wychowania a: pedagogika ogólna dydaktyka, pedagogika społeczna, pedagogika kultury;
typologia koncepcyjnych podejść do wychowania; wybrane teorie i koncepcje wychowania; ku interakcyjnej i otwartej koncepcji wychowania - geneza, główne etapy rozwoju;
realistyczne ujęcia wychowania i wychowalności człowieka (progresja wychowawcza, regresja wychowawcza, regresja wychowawcza);
personalistyczna koncepcja wychowania; podstawowe cechy teoretycznych ujęć wychowania personalistycznego i otwartego;
ludzie czynu pedagogicznego - koncepcje pedagogiczne m.in.: J. Korczak, C. Freinet, A. Kamiński, A.S. Neill;
wychowanie i przekaz wartości w otwartej teorii (koncepcji) wychowania; uniwersalizm i uniwersalność wychowania; uwarunkowania skuteczności wychowania;
strukturalistyczne i postrukturalistyczne, systemowe i i konstruktywistyczne koncepcje wychowania, propozycja refleksyjnej teorii wychowania (Ditera Lenzena);

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

rozbudzenie refleksji nad złożonością problematyki wychowawczej na płaszczyźnie teoretycznej, świadomość wielości możliwości kształtowania teoretycznych podstaw koncepcji wychowawczych;

profesjonalna alfabetyzacja edukacyjna; zapoznanie z najistotniejszymi informacjami na temat teorii wychowania;
zapoznanie z dylematami współczesnej teorii wychowania; uwrażliwienie na probabilistyczne podstawy teorii wychowania; kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów wychowawczych; wprowadzenie w proces samokształcenia.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach pozytywne zaliczenie kolokwium
Wykłady – egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Adamski F. (red.), Człowiek – wychowanie - kultura. Wybór tekstów, Kraków 1993.
Górniewicz J., Teoria wychowania (wybrane problemy), Toruń - Olsztyn 1996.
Konarzewski K., Podstawy teorii oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982
Łobocki M., Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2004.
Śliwerski B., Współczesne teorie i nurty wychowania, Kraków 2001.
Śliwerski B., Pedagogika. Podstawy nauk o wychowaniu, Gdańsk 2006.
Kwieciński Z., Śliwerski B., Pedagogika, T. 1, T. 2, Warszawa 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Cichoń W., Wartość, człowiek, wychowanie, Kraków 1996.
Furmanek W., Człowiek – człowieczeństwo – wychowanie. Wybrane problemy pedagogiki personalistycznej, Rzeszów 1995.
Kwieciński Z. (red.), Alternatywy myślenia o/dla edukacji, Warszawa 2000.
Olbrycht K., Prawda, dobro i piękno w wychowaniu człowieka jako osoby, Katowice 2000.

UWAGI:

INNE WYMAGANIA

BIOMEDYCZNE PODSTAWY ROZWOJU I WYCHOWANIA

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-Biom

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. UZ dr hab. n. biol. Ryszard Asienkiewicz

Prowadzący: prof. UZ dr hab. n. biol. Ryszard Asienkiewicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15		1	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		1	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rozwój jako przedmiot badań naukowych. Aspekty rozwoju (jakościowe, ilościowe, energetyczno-informacyjne). Czynniki rozwoju osobniczego. Charakterystyka rozwoju człowieka w okresie prenatalnym i postnatalnym. Metody oceny wieku rozwojowego. Praktyczna ocena procesów wzrastania dziecka. Dymorfizm płciowy. Trend sekularny. Ekologia żywienia. Postawa ciała. Ekologia zdrowia i chorób.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Podniesienie poziomu wiedzy studentów z zakresu rozwoju biologicznego człowieka, metod oceny i kontroli rozwoju w różnych okresach ontogenezy.

WARUNKI ZALICZENIA:

Egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bartel H.: Embriologia. Podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2007.
Malinowski A.: Auksologia. Rozwój osobniczy człowieka w ujęciu biomedycznym. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2007.
Osiński W.: Antropomotoryka. AWF, Poznań 2003.
Wolański N.: Rozwój biologiczny człowieka. Podstawy auksologii, gerontologii i promocji zdrowia. PWN, Warszawa 2005.
Wolański N.: Ekologia człowieka. PWN, Warszawa 2008.
Woynarowska B.: Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki. PWN, Warszawa 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

JEZYK OBCY I, II

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PED-JO1/2

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Zgodnie ze standardami kształcenia dla kierunku *Pedagogika* absolwent powinien znać język obcy na poziomie biegłości B2 *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz umieć posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu pedagogiki.

Wymagania wstępne: nauki języka obcego potwierdzonej egzaminem maturalnym bądź certyfikatem międzynarodowym, co odpowiada poziomowi B1 lub A2.

Przydział do poszczególnych grup odbywa się na podstawie testu poziomującego. Program kursu w istotnym stopniu zależy od stopnia zaawansowania studentów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Lektorzy UZ

Prowadzący: Lektorzy UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Konwersatorium	120		1,2,3,4	Zaliczenie z oceną i egzamin	5	
Studia niestacjonarne						
Konwersatorium	120		1,2,3,4	Zaliczenie z oceną i egzamin		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasadniczym celem kursów oferowanych przez SNJO jest podniesienie ogólnej kompetencji językowej w zakresie odpowiadającym poziomowi B2 (lub B1 dla osób rozpoczynających naukę na poziomie A2) według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym: wykorzystanie języka obcego dla potrzeb studiowania, a w szczególności umiejętne korzystanie z różnorodnych obcojęzycznych materiałów źródłowych i mediów, literatury popularnonaukowej i specjalistycznej, kontynuację nauki w ramach wybranej specjalizacji na uczelniach zagranicznych oraz wykonywanie pracy zawodowej lub naukowej z wykorzystaniem języka obcego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opis ogólny

Student rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zwartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne, łącznie z rozumieniem dyskusji na tematy techniczne z zakresu specjalności. Potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka, nie powodując przy tym napięcia u którejkolwiek ze stron. Potrafi – w zakresie wybranych tematów powiązanych ze studiowaną specjalnością – formułować przejrzyste i szczegółowe wypowiedzi ustne lub pisemne, a także wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem dyskusji, rozważając wady i zalety różnych rozwiązań.

Czytanie

Student potrafi:

czytać listy, raporty, instrukcje, broszury informacyjne i inne teksty użytkowe;

krytycznie czytać teksty medialne (gazeta, internet itp.);

korzystać z encyklopedii i słowników językowych oraz specjalistycznych;

czytać teksty popularnonaukowe dotyczące tematyki studiów przy pomocy słownika;

w zależności od zaawansowania, czytać teksty specjalistyczne i naukowe dotyczące dziedziny studiów;

Pisanie

Student potrafi:

wypełnić standardowe formularze;
napisać list formalny oraz nieformalny, email, faks obejmujący różnorodne funkcje językowe oraz inne teksty użytkowe w tym CV, podanie o pracę itp.;
napisać opis oraz tekst narracyjny;
napisać streszczenie;
napisać raport przedstawiający dane zagadnienie w sposób komunikatywny;
zapisywać istotne informacje w trakcie wykładu lub prezentacji oraz sporządzać notatki, z których można skutecznie korzystać w trakcie pisania;
napisać krótki esej lub rozprawkę, w którym tok rozumowania przedstawiony jest w sposób nie nastręczający czytelnikowi trudności w zrozumieniu;

Słuchanie

Student potrafi:

rozumieć komunikaty językowe pojawiające się w życiu codziennym;
rozumieć język mediów (radio, telewizja, Internet);
zrobić notatki z przekazu medialnego, prezentacji lub wykładu;
rozumieć argumenty w dyskusji;

Mówienie

Student potrafi:

udzielać informacji o sobie, odpowiadać na szczegółowe pytania;
zadawać pytania z prośbą o wyjaśnienie lub dalsze informacje;
wyrażać uwagi krytyczne
radzić sobie z nieprzewidywalnymi wypowiedziami i ocenami;
uczestniczyć w rozmowie dotyczącej tematów abstrakcyjnych oraz związanych z kierunkiem studiów;
przy pewnym ograniczeniu uczestniczyć w zajęciach na wyższej uczelni: ćwiczenia, seminaria, itp.
przygotować prezentację na wybrany temat

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie bądź egzamin końcowy przeprowadzane są w formie testów językowych sprawdzających stopień zawansowania w zakresie poszczególnych sprawności językowych: czytania, pisania, mówienia i słuchania, a także testów poprawności językowej.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Materiały stosowane w ramach lektoratu przygotowywane są w oparciu o:

podręczniki kursowe
podręczniki języka specjalistycznego
podręczniki języka dla celów akademickich
inne materiały publikowane rozwijające poszczególne sprawności językowe
publikowane materiały audio i video
teksty autentyczne: prasa, radio, telewizja, Internet, pisma popularnonaukowe, naukowe, encyklopedie, poradniki itp.
słowniki jedno- i dwujęzyczne, ogólne i specjalistyczne
podręczniki gramatyki
Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania!

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE

Kod przedmiotu: 11.3- WP-PED-TI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych (szkoła średnia). Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), mediów i massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędrzykowski

dr Jacek Jędrzykowski, dr Ewa Nowicka
mgr inż. Maciej Jackowski, mgr inż. Rafał Olczak

Prowadzący: mgr inż. Maciej Przechrzta, mgr Anna Ucińska
mgr Ewa Szymanowska, mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	2	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	14	2	2	Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Technologia informacyjna a informatyka. TI – podstawowe pojęcia. Rola i miejsce TI w edukacji. Ochrona własności intelektualnej. Komputer – podstawowe pojęcia. System; alternatywne systemy operacyjne (bezpieczeństwo systemu). Komputer i sieć komputerowa. Urządzenia peryferyjne. Bezpieczeństwo danych w systemie operacyjnym Windows. Edytory tekstu: Microsoft Word, OpenOffice Writer. Internet – korzystanie z zasobów, komunikacja synchroniczna i asynchroniczna; publikowanie dokumentów HTML (protokół FTP). Arkusze kalkulacyjne: Microsoft Excel, OpenOffice Calc. Bazy danych: Microsoft Access, OpenOffice Base. Pliki multimedialne (wyszukiwanie w Internecie tworzenie i edycja): grafika, dźwięk, film i animacja. Osadzanie multimedialnych w strukturze hipertekstowej prezentacji multimedialnej (także strony www). Prezentacje multimedialne (np. gry edukacyjne) realizowane w programie Microsoft PowerPoint oraz OpenOffice Impress. Prezentacje sieciowe. Przegląd narzędzi do publikowania multimedialnych witryn w sieci Internet (MS Word lub WebSite X5 Smart Edition PL); Witryny CMS.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student poprawnie korzysta z komputera; zna i podstawowe funkcje w systemie operacyjnego; wykonuje operacje na plikach i folderach; dba o bezpieczeństwo systemu operacyjnego, bezpieczeństwo danych; zna podstawy prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej; rozumie zagrożenia związane ze stosowaniem technologii informacyjno – komunikacyjnych; stosuje: edytory tekstu, arkusze kalkulacyjnych, bazy danych; tworzy multimedialne komponenty prezentacji multimedialnych; realizuje grafiki prezentacyjne (także wykresy i wizualizacje danych liczbowych), nagrywa i edytuje dźwięki i filmy; korzysta z zasobów Internetu (usługi w sieciach informatycznych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji, komunikacja i publikowanie własnych materiałów).

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwiiów, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Furmanek M., (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008

Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Langer M., Po prostu Excel 2002/XP PL, tł. Kowalczyk M., Helion, Gliwice 2002
Langer M., Po prostu Word 2003 PL, tł. Masłowski K., Helion, Gliwice 2004
Pikoń K., ABC internetu. Wydanie V, Helion, Gliwice 2006
Schwartz S., Po prostu Access 2003 PL, tł. Koronkiewicz P., Helion, Gliwice 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Sokół M., Po prostu OpenOffice.ux.pl 2.0, Helion, Gliwice 2006
Hetman J., Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z przepisami wykonawczymi, Wyd. Biblioteka Analiz, Warszawa 2007
Danowski B., Windows XP. Instalacja i naprawa, Helion, Gliwice 2005
Sokół M., Sokół R., Internet. Jak surfować bezpiecznie, Helion, Gliwice 2005

UWAGI:

WPROWADZENIE DO KULTURY EUROPEJSKIEJ

Kod przedmiotu: 08.0-WP-PED-WdKE

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ryszard Małachowski

Prowadzący: dr Ryszard Małachowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		1	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		1	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Filozofia starożytnej Grecji i chrześcijaństwo jako podstawa europejskiej kultury sokratejsko – chrystocentrycznej (grecko – rzymskiej). Podstawowe pojęcia i problemy związane z problematyką kultury (natura, cywilizacja, kultura i jej składniki). Nowożytne koncepcje i definicje kultury w ujęciu interdyscyplinarnym. Typy, elementy, systemy i procesy kultury. Kultura narodowa i tradycja (naród, ojczyzna, tożsamość), a homogenizacja i zderzenie kultur w ujęciu kulturalistycznym (różnorodność kulturowa). Trwałość i zmienność charakteru kultury: płęć kulturowa „gender”. Inne czynniki zmiany społeczno – kulturowej. Systemy aksjonormatywne, a wychowanie młodzieży do uczestnictwa w kulturze i sztuce. Kompetencja kulturowa i kulturalna, czyli socjalizacja: edukacja i wychowanie do życia w małżeństwie, rodzinie i społeczeństwie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie percepcji i analizy faktów, procesów i zmian kulturowych. Rozumienie pojęć i zagadnień związanych z kulturami historycznymi w tym z kulturą współczesną. Wdrożenie do czynnego uczestnictwa w różnych formach kultury i tworzenia dóbr kulturowych

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunki zaliczenia: obecność na zajęciach i uzyskanie pozytywnych ocen z pracy pisemnej, odpowiedzi ustnych, aktywnego uczestnictwa w procesie dydaktycznym, praktycznej afiliacji wiedzy teoretycznej.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Gajda J., Antropologia kulturowa, Wprowadzenie do wiedzy o kulturze, Kraków 2008 (rozdziały od I – do VI).
Kłoskowska A., Socjologia kultury, Warszawa 2007 (Rozdział XI).
Mielicka H., Podstawy socjologii, Mikrostruktury społeczne, Kielce 2002 (r. V).
Szacka B., Wprowadzenie do socjologii, Warszawa 2008 (Rozdział III).
Sztompka P., Socjologia, Analiza społeczeństwa, Warszawa 2002 (r. X,XI)

LITERATURA POMOCNICZA:

Giddens A., *Socjologia*, Warszawa 2004 (Rozdział II).

Goodman N., *Wstęp do socjologii*, Poznań 2001 (Rozdział III).
Jan Paweł II, *Pamięć i tożsamość, Rozmowy na przełomie tysiącleci*, [red.: B. Poźniak], Kraków 2005 (wybrane fragmenty).
Kultura, Hasło encyklopedyczne, [w:] *Powszechna encyklopedia filozofii*, [red.: A.M. Krapiec], Tom 6, Lublin 2005
Małachowski R., *Pedagogika religijna i jej konteksty, Bibliografia (lata 1989 – 2004)*, Warszawa – Zielona Góra 2006.
Pedagogika kultury, historyczne osiągnięcia..., [red.: J. Gajda], Lublin 1998.
Sztompka P., *Zaufanie, Fundament społeczeństwa*, Kraków 2007.
Tatarkiewicz, W., *Historia filozofii, Filozofia starożytna i średniowieczna*, Tom 6, Warszawa 1981 (s. 13-16).

UWAGI:

WYCHOWANIE FIZYCZNE 1/2

Kod przedmiotu: 16.1-WP-PED-WF

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Brak przeciwwskazań lekarskich do podejmowania aktywności fizycznej.
Wskazania lekarskie do udziału w zajęciach „rehabilitacja”.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

Prowadzący: Wykładowcy Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	60		1/2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zajęcia w specjalnościach: ogólnorozwojowe, muzyczno-ruchowe, pływanie, jeździectwo, kulturystyka, piłka nożna, siatkówka, koszykówka, rehabilitacja.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Utrwalenie nawyku hartowania organizmu dla lepszego przeciwstawienia się negatywnym skutkom cywilizacji.

Wdrażanie do samodzielnych działań na rzecz własnego rozwoju fizycznego oraz dbałości o odpowiedni poziom sprawności psychofizycznej.

Przygotowanie studentów do roli organizatorów i animatorów sportu i rekreacji i turystyki w najbliższym kręgu rodziny i znajomych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Systematyczny udział i aktywność w zajęciach.
Postęp w wynikach testów sprawności fizycznej

UWAGI:

ASTRONOMIA DLA HUMANISTÓW

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-F1

Typ przedmiotu: wybieralny

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. dr hab. Janusz Gil

Prowadzący: prof. dr hab. Janusz Gil

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	2	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Astronomiczne niebo, gwiazdozbiory, roczny cykl słoneczny, pory roku, Księżyc i jego fazy, zaćmienia Słońca i Księżyca, instrumenty astronomiczne, Planetarny Układ Słoneczny, historia Ziemi, powstawanie gwiazd, Słońce i gwiazdy, budowa i ewolucja gwiazd, białe karły, gwiazdy neutronowe, czarne dziury, galaktyki i elementy kosmologii

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poszerzenie horyzontów myślowych studentów o elementy nauk ścisłych wykorzystując astronomię

WARUNKI ZALICZENIA:

Do ustalenia ze studentami

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. [Kliknij i wpisz pozycję bibliograficzną literatury podstawowej!] Pamiętaj o kolejności: autor, tytuł, wydawnictwo, miejsce, rok wydania!

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

2. [Kliknij i wpisz pozycję bibliograficzną literatury uzupełniającej!]

RUCH, REKREACJA, SPORT

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-F3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: ogólna orientacja w zagadnieniach związanych z biologią człowieka i sportem

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Piotr Godlewski, prof. UZ

Prowadzący: dr hab. Piotr Godlewski, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Istota ludzka – „ciało”, „duch”, „dusza”. Przemiany w mentalnym i fizycznym stosunku do ciała i jego sprawności. Siła i konieczność ruchu. Sztuka cyrkowa jako sublimacja ludzkiej motoryki. Początki racjonalnych ćwiczeń fizycznych- ewolucja systemów wychowania fizycznego. Rozwój nauki o motoryczności człowieka i zwiększaniu wydolności fizycznej organizmu. Narodziny i rozwój sportu. W kręgu olimpizmu. Sumienie sportowca-idea fair play. Patologie współczesnego sportu. Sport, ideologia, polityka, pieniądz. Sport jako element rzeczywistości kultury. Wychowanie do sportu i poprzez sport. Sportowy styl życia, rekreacja fizyczna, odnowa biologiczna. Profesjonalizacja sportu wyczynowego: zawód sportowiec, trener, menedżer.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przedmiot ma za zadanie zaznajomienie studenta z zagadnieniami dotyczącymi dbałości o ciało, z istotą aktywnego stylu życia, a także z problematyką współczesnego sportu w aspekcie pedagogicznym, socjologicznym i kultury fizycznej. Przedmiot ma spełnić funkcję poznawczą i kształcącą. Studenci powinni opanować wiedzę dotyczącą stosunku do ciała w przeszłości i obecnie, o aktywności fizycznej (ruch), a także o humanistycznych aspektach współczesnego sportu.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pisemna praca zaliczeniowa.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Kultura fizyczna, sport. Red. Z. Krawczyk. Warszawa 1997;
2. Kronika sportu, Warszawa 1993;
3. Młodzikowski G., Sport i polityka, Warszawa 1979;
4. Ziemiński A., Dziwna kraina sportu, Warszawa 1984.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Media, eros, przemoc. Sport w czasach popkultury, Kraków 2003.

SPOŁECZNE WYMIARY MUZYKI POPULARNEJ

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-F4

Typ przedmiotu: wybieralny

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Dorota Bazuń

Prowadzący: dr Dorota Bazuń, dr Mariusz Kwiatkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1) Zagadnienia związane z odbiorem muzyki popularnej. 2) Społeczne funkcje muzyki. 3) Muzyka, jako czynnik grupotwórczy (małe grupy społeczne, subkultury). 4) Muzyka jako środek wyrazu i jako element stylu życia. 5) Ideologie zawarte w tekstach muzycznych, sposób kształtowania i wprowadzania nowych idei. 6) Muzyka jako narzędzie politycznego wpływu. 7) Muzyka a generacje. 8) Masowe zjawiska muzyczne: koncerty, funkcjonowanie fanklubów. Idole, bardowie i liderzy muzyczni, jako wzory osobowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętność analizy zjawisk społecznych związanych z muzyką. Umiejętność posługiwania się metodami badań socjologicznych do analizy zjawisk związanych z muzyką: metoda biograficzna, analiza zawartości treści. Wiedza na temat wybranych mechanizmów funkcjonowania przemysłu muzycznego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność na zajęciach i napisanie eseju zaliczeniowego na wybrany temat.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Adorno T. (1985) O społecznej sytuacji muzyki, [w:] Jerzy Łoziński (red.), Szkoła frankfurcka, Warszawa
2. Filipiak G. (1997) Perspektywy socjologicznych badań muzyki, Poznań

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

3. Mika B. (2000) Krytyczny konseser czy naiwny konsument? Śląska publiczność muzyczna u końca XX wieku, Katowice.
4. Misiak T. (1990) Muzyka jako wspólnota: kulturowe wzory odbioru muzyki w europejskiej kulturze muzycznej XX wieku, AMFC, Warszawa
5. Blaukopf K. (1992) Musical Life in a Changing Society: Aspects of Musical Sociology. Portland, OR: Amadeus Press.
6. Silverman D. (2008) Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa
7. Babbie E. (2003) Badania społeczne w praktyce, Warszawa

UWAGI:

Zajęcia adresowane są do studentów różnych kierunków społecznych (realizowanych na Wydziale Pedagogiki Socjologii i Nauk o Zdrowiu). Przygotowują one do analizy zjawisk związanych z muzyką popularną, świadomego uczestnictwa w wydarzeniach muzycznych; uwrażliwiają na społeczne aspekty muzyki.

WIEDZA O FILMIE

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-F5

Typ przedmiotu: wybierany

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość kinematografii

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historia kinematografii. Początki i rozwój. Społeczne funkcje filmu: informacyjna, rozrywkowa, propagandowa, socjalizacyjna, wspólnotowa.

Główne nurty i kierunki rozwoju sztuki filmowej na świecie (ekspresjonizm niemiecki, radzieckie kino lat 20-tych, francuski realizm poetycki, film norie, neorealizm, angielscy młodzi gniewni, francuska nowa fala, amerykańskie kino kontestujące, postmodernizm) oraz w Polsce (kino przedwojenne, socrealizm, szkoła polska, mała stabilizacja, kino moralnego niepokoju, młode kino polskie). Twórczość i produkcja filmowa w Ameryce Południowej i Azji (Chiny, Japonia i Indie). Technika jako problem estetyczny. Rewolucja dźwiękowa i cyfrowa, a zmiany języka filmu. Gatunki i style filmowe. Język kina. Warstwa estetyczna: reżyseria, montaż, muzyka. Aktor – postać ekranowa i społeczne konotacje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość głównych nurtów i kierunków filmowych oraz historii i rozwoju kinematografii. Umiejętność analizy filmu. Poznanie języka kina i gatunków filmowych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność i aktywność na zajęciach. Do wyboru:

- praca pisemna (forma eseju) indywidualna lub grupowa
- projekt grupowy (realizacja filmu, przygotowanie działań popularyzujących kino) w oparciu o wiedzę zdobytą na zajęciach.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Historia kina polskiego, Lubelski T., Warszawa 2009
2. Hendrykowski M., Leksykon gatunków filmowych, Poznań – Wrocław 2001.
3. Hendrykowski M., Słownik terminów filmowych, Poznań 1994.
4. Helman A., Pitrus A., Podstawy wiedzy o filmie, Kraków 2006
5. Helman A., Ostaszewski J., Historia myśli filmowej, Gdańsk 2007
6. Płażewski J., Historia filmu 1895 – 2000, Warszawa 2000.
7. Płażewski J., Język filmu, Warszawa 2008.

UWAGI:

Wykład ilustrowany fragmentami filmów i wizytami w kinie (współpraca z Klubem Kultury Filmowej – kino Nowa). Wykład może mieć formę konwersatoryjną (przy akceptacji grupy).

PRZEDMIOTY SPECJALNOŚCIOWE

ANIMACJA KULTURY

EDUKACJA SEKSUALNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-EdSx

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza pedagogiczna, socjologiczna i psychologiczna.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż

Prowadzący: dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	15	1	3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot, cele i zadania edukacji seksualnej.
Wychowanie restrykcyjne, permisywne i wychowanie złotego środka. Obyczajowość seksualna
Wychowanie a role płciowe
Rozwój psychoseksualny człowieka.
Seksualność człowieka w cyklu życia. Różnice w dojrzewaniu chłopców i dziewcząt.
Rola rodziny, rówieśników, szkoły i mediów w procesie wychowania seksualnego.
Społeczne i kulturowe uwarunkowania aktywności kulturalnej
Religia a seksualność człowieka
Rola erotyzmu w kulturze i sztuce
Zachowania seksualne w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV.
Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem.
Edukacja seksualna. Wybrane elementy metodyki zajęć wychowania do życia w rodzinie.
Wybrane elementy profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka a także społecznych i kulturowych uwarunkowań aktywności seksualnej. Zna cele, zadania oraz wybrane elementy metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną – pozytywny wynik kolokwium, aktywny udział w zajęciach; moderowanie zajęć; przygotowanie indywidualnych opracowań dotyczących problematyki zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Długołęcka A., Seksualność – wybrane zagadnienia, w: Edukacja seksualna, red. B. Woynarowska, PWN, Warszawa 2007
Chomczyńska-Miliszkiwicz M., Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne, UMCS, Lublin 2002
Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2007
Izdebski Z, Jaczewski A., Rozwój seksualny, w: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, red. A. Jaczewski, WA „Żak”, Warszawa 2005
Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006
Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk 2005
Starowicz Z., Długołęcka A., Edukacja seksualna, Świat Książki, Warszawa 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie. Opis programu edukacyjnego i jego realizacji, red. K. Wąż, Wyd. UZ, Zielona Góra 2008
- Izdebski Z., Jaczewski A., Kocha, lubi, szanuje ..., PWN, Warszawa 1998
- Rzepka J. (red.): Zagadnienia prorodzinnej edukacji seksuologicznej i profilaktyki HIV/AIDS, Studio Wydawnicze AGAT, Katowice 1996
- Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa 2006
- Szlendak T., Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2004

FORMY TEATRU DZIECIĘCEGO

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-FTD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Teresa Samulczyk

Prowadzący: Dr Teresa Samulczyk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konserwatorium	45	3	4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	20	3	4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teatr w dydaktyce i wychowaniu (zarys dziejów teatru szkolnego). Formy teatru w żywym planie i różnorodność teatru lalek. Inscenizacja i reżyseria małych form teatralnych (zamiana tekstu literackiego na działania sceniczne). Warsztat teatralny (nauka technik wykonywania dekoracji, rekwizytów i lalek). Metodyka pracy z dziecięcą grupą teatralną (zabawa w teatr jako naturalny sposób oddziaływania wychowawczego i gry dramatyczne jako podstawa rozwoju dziecka i sposób na jego poznanie).

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student pozna bogate dzieje teatru szkolnego, metody pracy z dziećmi-uczestnikami grup teatralnych. Nauczy się zamieniać tekst na działania
Efekty kształcenia sceniczne i kompetencje
Zapozna się z technikami wykonywania dekoracji, rekwizytów i lalek teatralnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunki Uczestnictwo w zajęciach, zaliczenie etudy w szkole lub przedszkolu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Machulska H. Metodyka pracy instruktora-nauczyciela w zespole Literatura teatralnym dzieci i młodzieży, Warszawa 1984
Samulczyk-Pawluk Teresa Edukacja teatralna w szkole podstawowej, Kraków 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

INSTYTUCJE KULTURY

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-IK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Zaliczony kurs z przedmiotów: teorie kultury i animacji, teoria sportu, metodyka animacji kultury, metodyka i organizacja zespołów sportowych, socjologia, antropologia.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Prowadzący: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	6	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6	1	6	Egzamin	
Ćwiczenia	6	1		Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot wprowadza w typologię instytucji kultury i sportu, podstawy finansowania instytucji, strukturę organizacyjną i podział ról, formalno-prawne aspekty działalności instytucjonalnej, formy i metody pracy stosowane w tych instytucjach w zależności od ich przynależności organizacyjnej, role społeczno-zawodowe realizowane w ramach działalności statutowej wybranych instytucji w powiązaniu z profilem kształcenia na specjalności animacja kultury i sportu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy z zakresu typologii, struktury i działalności instytucji państwowych, samorządowych i trzeciego sektora zajmujących się sferą kultury i sportu.

WARUNKI ZALICZENIA:

Prezentacja wybranego tematu na zajęciach.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bobrowska E., Przemiany modelowe instytucji domu kultury, Kraków 1997.
Gołać R., Podstawy prawa kultury, Poznań 2006.
Heinemann K., Wprowadzenie do socjologii sportu, Warszawa 1989.
Izdębski H., Fundacje i stowarzyszenia, Warszawa 1999.
Krawczyk Z., Sport w zmieniającym się społeczeństwie, Warszawa 2000.
Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006.
Pawlak W., Instytucje i zmiana instytucjonalna w teorii D. Northa, „Studia Socjologiczne” nr 7/1993.
Sułkowski Ł., Kulturowa zmienność organizacji, Warszawa 2002.
Zaluska M., Boczoń J.,(red.) Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, Katowice 1998.

INTERPRETACJA TEKSTU SCENICZNEGO

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-ITS

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza i umiejętności z zakresu przedmiotu: Techniki komunikacji językowej Wymagania i kultura mowy, a także wiedza wyniesiona z bloku zajęć pedagogicznych, wstępne filozoficznych i socjologicznych, związana z zagadnieniami kultury,

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Małgorzata Olejarz

Prowadzący: Dr Małgorzata Olejarz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konserwatorium	15	1	5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	8	1	5	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rola literatury w życiu człowieka współczesnego. Czytelnicтво w kontekście arteterapii. Kultura jako „wentyl” i element budowania własnej tożsamości – twórcza i odtwórcza aktywność kulturalna młodych. Ekspresja „prywatna”, a ekspresja sceniczna. Odpowiedzialność twórcy i odpowiedzialność interpretatora wobec odbiorcy. Analiza tekstu scenicznego. Kulturowy, społeczny i biograficzny kontekst twórczości artystycznej. Różne koncepcje „znaczenia”: indywidualne, podyktowane własnym doświadczeniem życiowym, behawioralne, językowe. Zadania aktorskie pokazujące możliwość różnorodności interpretacji jednego tekstu scenicznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza i umiejętności w zakresie: refleksyjnego doboru tekstu scenicznego; Efekty kształcenia analizy tekstu; osadzenia tekstu i interpretacji w konkretnej koncepcji kreacji i kompetencje aktorskiej; zastosowania odpowiednich środków wyrazu scenicznego; przygotowania właściwej prezentacji scenicznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pracy z tekstem: student powinien zaprezentować wybrany tekst literacki używając odpowiednio dobranych środków wyrazu, rekwizytu i formy prezentacji

LITERATURA PODSTAWOWA:

Honet R., Czyżowski M.: antologia nowej poezji polskiej 1990 – 2000, Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2004;
Świetlicki M.: 37 wierszy o wódce i papierosach, Instytut wydawniczy Świadectwo, Bydgoszcz 2000;
Bursa A.: Utwory wierszem i prozą, Wydawnictwo Literackie, Kraków podstawowa 1969;

Stachowiak M.: O czymś; Oficyna Wydawnicza Liberum Arbitrium, 2005;
Barańczak St.: Zimy i podróże. Lekcja literatury z Antonim Libera, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.

KULTURA MEDIALNA

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-KM

Typ przedmiotu: wybierany

Wymagania wstępne: Ogólna wiedza o mediach i kulturze

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6		4	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komunikowanie masowe. Cechy komunikowania i ich znaczenie. Typologia mediów. Oralne, pisemne i drukowane, media wizualne i audiowizualne, media interaktywne i multimedia. Modele komunikacji masowej. Modele transmisji, rytualne, przyciągania, kodowania i dekodowania. Funkcje mediów. Informacyjna, rozrywkowa, edukacyjna, motywacyjna, socjalizacyjna, wymiany poglądów, kulturotwórcza, integracyjna, narkotyczna. Techniki propagandowe. Pojęcie propagandy: typologia, środki oraz techniki. Wykorzystywanie techniki propagandowych w reklamie komercyjnej i społecznej oraz działalności politycznej. Determinizm technologiczny. Teorie MacLuhana i Levinsona. Rozwój mediów a tożsamość jednostki. Media drukowane. Prasa, literatura popularna. Funkcje. Miejsce wśród innych mediów. Telewizja. Paleol i Neotelewizja. Gatunki telewizyjne: programy informacyjne, talk show, reality show, teleturnieje, seriale. Funkcje. Telewizja rozsiewcza, satelitarna, przewodowa i cyfrowa. Przyszłość telewizji. Globalizacja. Konteksty kulturowe. Kultura sieci. Społeczeństwo informacyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie kulturowych aspektów rozwoju mediów. Zdobycie wiedzy o funkcjonowaniu i oddziaływaniu poszczególnych mediów.

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach ,praca pisemna- ćwiczenia, egzamin- wykład

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dobek – Ostrowska B., Faras J., Ociepka B. (red.), Teoria i praktyka propagandy, Wrocław 1995.
Gajda J., Juszcak S., Siemieniecki B., Wenta K. (red.), Edukacja medialna, Toruń 2002.
Godzic W., Telewizja jako kultura, Kraków 1999.
Podglądanie Wielkiego Brata, pod red. W. Godzica, Kraków 2001.
Gałuszka M., Między przyjemnością a rytuałem. Recepcja serialu telewizyjnego, Łódź 1996.
Nowe media w komunikacji społecznej XX w., pod red., M. Hopfingera, Warszawa 2002.
Bard A., Söderqvist J., Netokracja. Re: internet – społeczne aspekty medium, Warszawa 2006.
Jenkins H., Kultura konwergencji, Warszawa 2006.
Goban – Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia i telewizji, Kraków 2000.
Virilio P., Bomba informacyjna, Warszawa 2006.
Wilkożewska K., Piękno w sieci. Estetyka a nowe media, Kraków 1999.

Filiciak M., Wirtualny plac zabaw. Gry sieciowe i przemiany kultury współczesnej, Warszawa 2006.
Mathews G., Supermarket kultury, Warszawa 2005.

METODYKA ANIMACJI KULTURY

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-MAK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Zaliczone przedmioty: teorie kultury i animacji, pedagogika społeczna

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Prowadzący: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30		3	Egzamin	5	
Konserwatorium	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8		3	Egzamin		
Ćwiczenia	16			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza i eksplikacja pojęcia animacja kultury; role społeczno-zawodowe animatorów kultury; projektowanie działań animacyjnych w różnych środowiskach społecznych; zasady, metody, formy i techniki pracy animatora w powiązaniu z różnymi strategiami animacji kultury; uczestnicy działalności kulturalnej i animacyjnej, w tym specyfika, formy i typologia amatorskiego ruchu artystycznego; działalność imprezowa – klubowa i masowa; instytucje animacji kultury i inne przestrzenie życia społecznego objęte działaniami animacyjnymi.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do stawiania diagnozy potrzeb kulturalnych i samodzielnego prowadzenia działań animacyjnych, zdobycie umiejętności posługiwania się technikami animacyjnymi, w tym pracy z indywidualnym przypadkiem i działań zespołowych oraz tworzenie projektów animacyjnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach; egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dyczewski L., Animator kultury lokalnej, (w) Kultura polska w procesie przemian, Lublin 1993.
Gajda J. (red.), Animacja kulturalna jako problem pedagogiczny, Lublin 1994.
Gajda J. Zardecki W., (red.), Dylematy animacji kulturalnej, Lublin 2001.
Jankowski D., Wychowawcze perspektywy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1988.
Jankowski D., Kargul J., Kowalewski F., Przyszczypkowski K., Podstawy działalności kulturalno-oświatowej, Poznań 1996.
Jedlewska B., Animatorzy kultury wobec wyzwań edukacyjnych, Lublin 2001.
Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
Kopczyńska M., Animacja społeczno-kulturalna, Warszawa 1993.

METODYKA PRACY Z GRUPA TWÓRCZA Z REALIZACJA ETIUD

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-MeTE

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wiedza zdobyta w ramach bloków zajęć pedagogicznych i psychologicznych, wiedza Wymagania z zakresu teorii kultury i animacji;
Wymagania wstępne: wiedza i umiejętności zdobyte w ramach wstępne przedmiotów: Pedagogika zabawy, Metodyka animacji kultury, Techniki komunikacji językowej i kultura mowy.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Małgorzata Olejarz

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konserwatorium	45		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	16		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Etap I - Zawiązywanie grupy twórczej – wzajemne poznawanie się, budowanie zaufania, integracji i poczucia bezpieczeństwa w grupie. Komunikacja w grupie i komunikacja interpersonalna – kształtowanie umiejętności nawiązywania tzw. pierwszego kontaktu, przełamywania barier, aktywnego słuchania, swobodnego wyrażania własnych myśli, emocji i poglądów, otwartości wobec odmienności innych ludzi, prowadzenia rozmów i dyskursów, negocjowania i ustalania stanowisk, rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji w grupie – ćwiczenia integracyjno-komunikacyjne i relaksacyjne
Etap II – „Stawanie się wspólnotą” - budowanie poczucia więzi z grupą, odpowiedzialności za wspólne zadania, kształtowanie tożsamości, odrębności i specyfiki grupy; analiza zachowań, działań i procesów zachodzących w grupie – ćwiczenia doskonalące umiejętność współdziałania w grupie twórczej. Inicjowanie, inspirowanie, kreowanie, animowanie, projektowanie i organizowanie sytuacji, zadań oraz działań twórczych -ćwiczenia pobudzające i stymulujące wyobraźnię twórczą, wyzwajające ekspresję artystyczną, uruchamiające indywidualne i grupowe działania twórcze.
Etap III – Przygotowanie do zespołowej realizacji etudy artystycznej – ćwiczenia wprowadzające w podstawowe zagadnienia sceniczne, budowanie kompozycji przestrzennej, światło i rytm na scenie, praca ze słowem, animacja przedmiotu, elementarny warsztat aktorski (ćwiczenia głosowe, dykcyjne, ruchowe, ćwiczenia na koncentrację), improwizacja artystyczna, budowanie etudy z wykorzystaniem poszczególnych scenicznych środków wyrazu. Kształtowanie umiejętności animowania i koordynowania pracy w grupie twórczej między innymi poprzez stworzenie przez każdego studenta własnego zespołu i zrealizowanie wraz z nim samodzielnej etudy artystycznej prezentowanej przed szerszą publicznością.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: inicjowania, budowania, integrowania, animowania i prowadzenia grupy twórczej, umacniania i rozwijania więzi Efekty kształcenia międzyludzkich w grupie oraz współdziałania w zespole artystycznym, prowadzenia i kompetencje warsztatów twórczych, oraz przygotowywania i animowania wraz z zespołem małej formy artystycznej (teatralnej, tanecznej, filmowej, multimedialnej, performance itp.) prezentowanej przed szerszą publicznością

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z realizacji poszczególnych Warunki ćwiczeń warsztatowych przez studenta oraz uzyskanie pozytywnej oceny z realizacji zaliczenia końcowej etioty artystycznej przygotowanej wspólnie z własną grupą twórczą i zaprezentowanej publicznie.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Grupa bawi się i pracuje. Zbiór grupowych gier i ćwiczeń psychologicznych, opr. M. Jachimska, Wrocław 1994

Hartley P.: Komunikacja w grupie, Poznań, 2000

Pankowska K.: Pedagogika dramy. Teoria i praktyka, Warszawa 2000

Szmidt K.J.: Pedagogika twórczości. Idee-aplikacje-rady na twórczą drogę, Literatura Kraków 2005

Tyszka J.: Zestaw ćwiczeń aktorskich (maszynopis udostęp. studentom)

Warsztaty edukacji twórczej, red. E. Olinkiewicz, E. Repsch, Wrocław 2001

Wąsiel B.: Elementarny Trening Aktora – dziennik zajęć warsztatowych,

Wąbrzeźno 1992 (maszynopis udostęp. studentom)

Wójcik E.: Metody aktywizujące w pedagogice grup, Kraków 2004

PEDAGOGIKA CZASU WOLNEGO

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PeCW

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z wyniesiona z bloku zajęć z pedagogiki i socjologii oraz teorii kultury i animacji

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska

Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pozytywne i negatywne koncepcje czasu wolnego. Edukacja do czasu wolnego. Funkcje czasu wolnego. Wzory i style spędzania czasu wolnego wśród wybranych grup społecznych. Podróżowanie i masowa turystyka jako forma spędzania czasu wolnego. Czas wolny – przestrzeń konsumpcji. Patologie i zagrożenia czasu wolnego. Współczesne przeobrażenia w strukturze czasu wolnego i pracy jako wyzwania pedagogiki

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość koncepcji czasu wolnego, problematyki zachowań w czasie wolnym oraz sposobów spędzania czasu wolnego i ich uwarunkowań, współczesnych zjawisk w obrębie czasu wolnego.

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin pisemny oraz realizacja projektu w grupach (zbadanie wybranego zjawiska w obszarze czasu wolnego) i prezentacja jego wyników

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bogunia – Borowska M., Śleboda M., Globalizacja i konsumpcja, Kraków 2003.
Czas wolny w różnych jego aspektach, J. Kędzior, M. Wawrzak – Chodaczek, Wrocław 2000.
Eriksen T., Tyrania chwili, Warszawa 2004.
Fatyga B., Rogala – Obłękowska J., Style życia młodzieży a narkotyki, Warszawa 2002
[5] Mac Cannel D., Turysta. Nowa teoria klasy próżniaczej, Warszawa 2002.

PEDAGOGIKA ZABAWY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PedZ

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wymagania Pedagogika ogólna, Psychologia rozwojowa i osobowości, Teoretyczne podstawy wstępne wychowania, Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z metodyką.

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Teresa Samulczyk

Prowadzący: Aneta Soroka-Fedorczuk, Wiesława Martyniuk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		2	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		2	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zabawa – definicja i znaczenie. Strategia zabawowa w pracy z dziećmi i młodzieżą. Treści Zabawa a inne formy aktywności człowieka. merytoryczne/ Rodzaje zabaw – klasyfikacje i praktyczne realizacje. tematyka przedmiotu Teorie zabawy – J. Piageta, L.S. Wygotskiego, B. Sułkowskiego, D.B. Elkonina, J. Huizingi.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: planowania i organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego w klasie i grupie przedszkolnej; organizacji pracy Efekty kształcenia wychowawczej w grupie; projektowania scenariuszy do wybranych form pracy z i kompetencje grupą z uwzględnieniem podstawowych zasad budowy jednostki metodycznej; nabywania praktycznego doświadczenia przy realizacji opracowanych scenariuszy w formie warsztatowej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunki Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z samodzielnie zaliczenia opracowanego scenariusza zajęć oraz praktycznej jego realizacji w formie warsztatowej oraz obecność na zajęciach.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dyner W.J.: Zabawy tematyczne dzieci w domu i w przedszkolu, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1971.
[Elkonin D.B.: Psychologia zabawy, Warszawa 1984.
Huizinga J.: Homo Ludens. Zabawa jako źródło kultury, Warszawa 1985.
Okoń W.: Zabawa a rzeczywistość, Warszawa 1987.
Sułkowski B.: Zabawa. Studium socjologiczne. Warszawa 1984.
Walożek D.: Zabawa. Edukacja, Zielona Góra 1996.
Hofman Z.: O możliwościach wykorzystania pedagogiki zabawy w działaniach wychowawczych. „Grupa i Zabawa” 2000, nr 1.
Muchacka B.: Zabawy badawcze w edukacji przedszkolnej, Kraków 2001.

PODSTAWY SZTUKI FOTOGRAFII

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PED-SzFo

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Jarosław Dulęba

Prowadzący: Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konserwatoria	45		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatoria	16		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Fotografia –historia oraz miejsce w sztuce współczesnej. Fizyka światła. Materiały światłoczułe i chemia fotograficzna. Luxografia i techniki daktyloskopograficzne. Działania artystyczne z wykorzystaniem technik luksograficznych i daktyloskopograficznych (kompozycja, naświetlanie, negatyvia). Chemiatypia (alternatywne techniki powoływania i zacierania obrazu fotograficznego) Działanie z wykorzystywaniem techniki chemiotypii i innych technik alternatywnych. Aparaty fotograficzne i obiektywy –obsługa (czas naświetlania, przysłona, głębia ostrości) Urządzenia studyjne (oświetlenie, blendy). Techniki ciemniowe. Obsługa powiększalnika. Materiały negatywowe -przygotowanie i obróbka, rastry. Formy działań plastycznych z wykorzystaniem przygotowanych negatywów i diapozytywów. Deformacja w fotografii (metody mechaniczne i termiczne) oraz techniki montażu. Fotografia długich czasów naświetlania. Fotografia stroboskopowa. Teatralizacja w działaniach fotograficznych. Fotografia otworkowa. Fotografia wielkoformatowa. Formy prezentacji w fotografii (akcja, obiekt, fotoinstalacja, fotoperformance, multiplikacja).

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętność korzystania ze sprzętu fotograficznego (aparatów mało i średnioobrazkowych, oświetlenia fotograficznego, urządzeń ciemniowych oraz chemii fotograficznej i materiałów światłoczułych). Wykonanie i obróbka (negatywowa i pozytykowa) fotografii studyjnej i plenerowej. Zapoznanie studentów z technikami fotograficznymi: luxografia, chemiatypia, solaryzacja, montaż, raster. Przygotowanie ekspozycji i wykonanie dokumentacji.

WARUNKI ZALICZENIA:

Prezentacja prac fotograficznych, wystawa

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dederko W. (1985) „Warsztat techniczny artysty fotografa” Wydawnictwo COK Warszawa
Kurowicki J. (2000) „Fotografia jako zjawisko estetyczne” Wyd. Adam Marszałek. Toruń
red. Montel P. (1984) „Wszystko o fotografii” Wydawnictwo ARKADY Warszawa
Welsch W. (2005) „Estetyka poza estetyką” Polskie Towarzystwo Estetyczne. Kraków

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Adorno Th. W. (1994). Teoria estetyczna. Warszawa: PWN
Camus A. (1991) „Twórczość absurda” w „Artysta i jego epoka” . W „Dwa Eseje” . Warszawa : Krağ .
Frydryczak B. (1995) „Estetyki oporu” . Zielona Góra : Wydawnictwo WSP .
May R. (1994) „Odważa tworzenia” . Poznań : Dom Wydawniczy REBIS

PROJEKT ANIMACYJNY

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PED-PrAn

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza i umiejętności zdobyte w ramach kursu metodyki animacji kultury

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska

Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza metody projektu; metoda projektu w pedagogice; specyfika projektu animacyjnego; analiza przypadków projektu animacyjnego; struktura projektu animacyjnego; opracowanie koncepcji projektu animacyjnego i jej realizacja

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat metody projektu i jej specyfiki w obszarze animacji kultury oraz umiejętność stworzenia koncepcji projektu animacyjnego i jego realizacji.

WARUNKI ZALICZENIA:

przygotowanie koncepcji i realizacja projektu animacyjnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Karolak W., Projekt edukacyjny – projekt artystyczny, Łódź 2004.
Królikowski J., Projekt edukacyjny, Warszawa 2001.
Mikina A., Zając B., Jak wdrażać metodę projektów? Kraków 2006.
Projekty kulturalne – krok po kroku, publikacja przygotowana we współpracy Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej z Narodowym Centrum Kultury, Warszawa 2004.
Szymański M.S., O metodzie projektów, Warszawa 2000.
Słowińska S., Projekt w animacji kultury, w: Dyskursy młodych andragogów 9, red.M. Olejarz, Zielona Góra 2008.

SCENOGRAFIA I TECHNIKI TEATRALNE

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-ScTT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Jarosław Dulęba

Prowadzący: Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Scenografia i techniki teatralne w warsztatach i działaniu artystycznym. Historia i znaczenie przestrzeni działania w tradycyjnych i współczesnych formach artystycznych (teatr tradycyjny, teatr plastyczny, działanie, performace, akcja). Rysunek obiektu –podstawowa technika projektowa. Rysunek przestrzeni –podstawowa technika projektowa. Papier jako materiał scenograficzny (przestrzeń, obiekty, kostiumy). Techniki oświetleniowe w kreowaniu przestrzeni (działania w przestrzeni z wykorzystaniem form papierowych). Oświetleniowe techniki diapozytywowe w kształtowaniu przestrzeni działania artystycznego. Działania teatralne z wykorzystaniem materiałów światłoczułych i światła ciemniowego. Lalka, maska, obiekt –wykorzystanie gipsu w działaniu teatralnym. Przygotowanie formy i odlewów rekwizytów, masek, lalek, elementów kostiumów. Indywidualne działania teatralne. Umiejętność wyboru i kształtowania przestrzeni działania z wykorzystaniem poznanych technik. Przygotowanie wspólnej prezentacji działania artystycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Prezentacja technik teatralnych związanych z kreacją przestrzeni działania teatralnego (teatru tradycyjnego i plastycznego) i innych działań artystycznych (performance, akcja, instalacja). Wykształcenie umiejętności wykorzystania tanich i łatwo dostępnych materiałów w konstruowaniu kostiumów, rekwizytów i dekoracji. Zapoznanie studentów z podstawowym sprzętem i technikami oświetleniowymi. Umiejętność podstawowych technik projektowania (przestrzeń, obiekt, kostium) Wprowadzenie pojęć z zakresu sztuki, techniki teatralnej, oraz estetyki. Wskazanie na możliwość wykorzystywania technik teatralnych w pracy pedagogicznej o charakterze warsztatowym.

WARUNKI ZALICZENIA:

Prezentacja działań teatralnych z wykorzystaniem technik poznanych trakcie zajęć

LITERATURA PODSTAWOWA:

E. G. Craig O SZTUCE TEATRU Wyd. Artystyczne i filmowe 1985 Warszawa
B. Brecht WARTOŚĆ MOSIĄDZU Wyd. Artystyczne i Filmowe
T. Kantor TEATR NIEZALEŻNY w Borowski W. „Tadeusz Kantor” Wyd. Artystyczne i Filmowe 1982

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-SM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy WPSiNoZ

Prowadzący: Wykładowcy WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					10
Konwersatorium	60		5/6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	40		5/6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych

SZTUKA KABARETU

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-SzK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Ogólna wiedza na temat form estradowych.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Mgr Zbigniew Ochocki

Prowadzący: Mgr Zbigniew Ochocki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konserwatorium	30	2	5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	12	1	5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Elementy teorii i historii kabaretu; tworzenie etiud kabaretowych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza teoretyczno-historyczna na temat. formy estradowej: kabaret; umiejętności budowania (od etapu tworzenia scenariusza) scenki kabaretowej, monologu, piosenki kabaretowej, scenki pantomimicznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Test historyczno-teoretyczny dot. kabaretu
Przygotowanie scenki kabaretowej

LITERATURA PODSTAWOWA:

Przybora Jeremi, Autoportret z piosenką. ROK Corporation, Warszawa 1992
Groński Ryszard Marek, Jeż na kaktusie. KiW, Warszawa 2003
Kiec Izolda, Wyrzedaż teatru w ręce błazna i arlekina. Wyd. Poznańskie, Poznań 2001
Sikora Władysław, Nie tylko kabaret Potem. Croma, Wrocław 1998

TECHNIKI KOMPUTEROWE W INSTYTUCJACH KULTURY

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-TKiK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość zasad pracy w środowisku Windows oraz znajomość pakietu biurowego Office w zakresie podstawowym.

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Kołodziejska

Prowadzący: dr Elżbieta Kołodziejska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	12		3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Korespondencja biurowa: zasady korespondencji, układy pism, szablony, wzory dokumentów, formularze
Działania pomocowe: projektowanie materiałów informacyjnych (broшуra, plakat), kalkulacja kosztów działań okolicznościowych (warsztaty, spotkania itp.), przygotowanie bazy danych, korespondencja seryjna, prezentacja realizowanych projektów.
Korzystanie z sieci rozproszonych do poszukiwania i publikowania informacji związanych z bieżącą działalnością instytucji pomocowych.
Sprawozdawczość: obliczenia, zestawienia tabelaryczne, wykresy, prezentacje danych, przygotowywanie wielostronicowych raportów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Nabycie umiejętności i biegłości w wykorzystaniu standardowych technik komputerowych w różnych, codziennych zadaniach wykonywanych w instytucjach pomocowych, między innymi: korespondencji biurowej, kalkulacji kosztów, przygotowaniu materiałów informacyjnych, tworzeniu baz danych, przygotowaniu i prezentacji projektów, sprawozdawczości

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest poprawne wykonanie wszystkich ćwiczeń przewidzianych programem; uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Abdulezer L. (2005) Excel. Praktyczne zastosowania w biznesie, Gliwice.
Flanczewski S. (2004) Word w biurze i nie tylko, Gliwice.
Negrino T. (2008) Prezentacje w PowerPoint 2007 PL. Projekty, Gliwice
Schwartz S. (2008) Po prostu Office 2007 PL
Tanger M. (2003) Po prostu WORD 2003, Gliwice.
Walkenbach J. (2004) Excel 2003 PL. Biblia, Gliwice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Grover Ch. (2007) Word 2007 PL. Nieoficjalny podręcznik, Gliwice.
Simon J. (2006) Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych, Gliwice.

TECHNIKI KOMUNIKACJI JĘZYKOWEJ I KULTURA MOWY

Kod przedmiotu: 45.0-WP-PED-KŻS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza i umiejętności wyniesione z bloku zajęć pedagogicznych, psychologicznych, filozoficznych i socjologicznych, związane z zagadnieniami komunikacji międzyludzkiej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Olejarz

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konserwatorium	45		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	16		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Żywe słowo w życiu publicznym. Mówienie a sprawność językowa i komunikacyjna. Ćwiczenia usprawniające motorykę narządów mowy -ćwiczenia artykulacyjne, dykcyjne, oddechowe i głosowe. Normy poprawnej wymowy polskiej - akcent w języku polskim. Komunikacja międzyludzka. Techniki komunikacji - komunikacja werbalna i niewerbalna. Zasady przygotowywania wystąpień publicznych. Rodzaje i kryteria oceny wystąpień publicznych. Zasady prowadzenia publicznych imprez, debat, obrad i dyskusji.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza i umiejętności z zakresu technik mówienia i kultury słowa dotyczących m.in.: prawidłowej artykulacji, dykcji, emisji głosu, a także podstawowych norm poprawnej polszczyzny. Znajomość celów, technik, zasad i barier komunikacji językowej. Kompetencje w zakresie przygotowywania, realizowania i oceniania publicznych wystąpień, debat, dyskusji, a także w zakresie przeprowadzenia warsztatów z kultury żywego słowa.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z kolokwium sprawdzającego wiedzę oraz pozytywna ocena z ćwiczeń praktycznych z zakresu kultury mowy i technik komunikacji

LITERATURA PODSTAWOWA:

- E. Griffin, Podstawy komunikacji społecznej, Gdańsk 2003
- H. Retter, Komunikacja codzienna pedagogice, Gdańsk 2005
- Z. Nęcki, Komunikacja międzyludzka, Kraków 2000
- B. Gronbeck, K. German, D. Ehninger, A. Monroe, Zasady komunikacji werbalnej, Poznań 2001
- M.Mckay, M.Davis, P. Faning, Sztuka skutecznego porozumiewania się, Gdańsk 2001
- A. Wiszniewski, Jak przekonująco mówić i przemawiać, W-wa, Wrocław 1994
- J. Kram, Zarys kultury żywego słowa, Warszawa 1988
- B. Toczyska, Elementarne ćwiczenia dykcji, Gdańsk 2000
- B. Tarasiewicz, Mówię i śpiewam świadomie, Kraków 2003
- S.P. Morreale, B. H. Spitzberg, K.J. Barge, Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności, W-wa 2007

TEORIE EDUKACJI KULTURALNEJ

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-TEK

Typ przedmiotu: [Tutaj wpisz typ przedmiotu]

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu historii filozofii, historii wychowania oraz wiedza zdobyta w ramach bloków zajęć pedagogicznych i psychologicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Sylwia Słowińska

Prowadzący: dr Sylwia Słowińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		2	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		2	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Tradycja edukacji kulturalnej (Platon, Arystoteles, Schiller); Klasyczne polskie koncepcje edukacji kulturalnej (J. Mortkowiczowa i S. Szuman; I. Wojnar; D. Jankowski). Zagraniczne koncepcje wychowania przez sztukę (V. Lowenfeld; A. Stern, C. Freinet, R. Gloton, C. Clero; H. Read). Edukacja kulturalna wobec wyzwań ponowoczesności.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość koncepcji edukacji kulturalnej – podejść tradycyjnych o klasycznym rodowodzie oraz współczesnych; umiejętność stworzenia programu edukacji kulturalnej wedle omówionych koncepcji;

WARUNKI ZALICZENIA:

wykład - pozytywna ocena z egzaminu
ćwiczenia - pozytywna ocena z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Jakubowski W., Edukacja w świecie popkultury, Kraków 2006.
Jankowski D., pedagogika kultury, Kraków 2006.
Read H., Wychowanie przez sztukę, Warszawa 1976.
Słowińska S. Edukacja kulturalna w Polsce i w Niemczech. Inspiracje-propozycje- koncepcje, Kraków 2007.
Szuman S. „O sztuce i wychowaniu estetycznym, Warszawa 1962.
Wojnar I., Estetyka i wychowanie, Warszawa 1976.
Wychowanie estetyczne młodego pokolenia, I. Wojnar, W. Pielasińska (red.), Warszawa 1990.

TEORIE KULTURY I ANIMACJI

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-TKA

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Ukończony kurs z zakresu podstaw filozofii, socjologii ogólnej i podstaw pedagogiki

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Prowadzący: dr hab. Bogdan Idzikowski, prof.UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30		3	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	10		3	Egzamin	
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teorie kultury w różnym ujęciu dyscyplinowym: antropologicznym, socjologicznym, pedagogicznym, psychologicznym i filozoficznym. Szerokie i wąskie rozumienie kultury. Teorie wartości jako ramy strategii animacji kultury oraz strategii upowszechnienia kultury. Zagadnienie semiotyki w procesie społecznego komunikowania – tworzenia, przekazywania i odbierania treści kultury. Społeczne uczestnictwo w kulturze – jego uwarunkowania i korelaty. Problematyka czasu wolnego i jego konteksty a modelowanie projektów animacyjnych. Transmisja wzorów kultury w relacjach międzygeneracyjnych, instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, profesjonalnych i amatorskich. Kultura wysoka i niska, elitarna i popularna, uniwersalna i lokalna, kontrkultura, subkultury i kultura alternatywna. Problematyka potrzeb kulturalnych. Geneza animacji kultury: pedagogika humanistyczna, postmodernizm, pedagogika społeczna.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy z zakresu różnych teorii kultury i mechanizmach animacji kultury. Przedmiot wprowadza w zajęcia metodyczne realizowane na przedmiocie metodyka animacji kultury. Student ma zdobyć wiedzę o fenomenie kultury, jako „ludzkim” wynalazku, o procesach tworzenia, upowszechniania i odbierania treści kulturowych, o procesie symbolizacji w komunikacji społecznej i o przesłankach filozoficznych, pedagogicznych i socjologicznych stanowiących ramy strategii animacji.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność na zajęciach, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Burszta W., Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje, Poznań 1998.
Czerwiński M., Kultura i jej badanie, Ossolineum 1985.
Gajda J., Żardecki W.(red.), Dylematy animacji kulturalnej, Lublin 2001.
Grad J., Karczmarek U., Organizacja i upowszechnianie kultury w Polsce. Zmiany modelu, Poznań 1996.
Jakubowski W., Edukacja w świecie kultury popularnej, Kraków 2006..
Kargul J., Od upowszechniania kultury do animacji kulturalnej, Toruń 1997.
Kłoskowska A.,Kultura masowa, Warszawa 1982.
Kłoskowska A.,(red.), Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Pojęcia i problemy kultury, Wrocław 1991 i następne.

Nowicka E., Świat człowieka – świat kultury, Warszawa 2006.
Strinati D., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.
Tyska A., Uczestnictwo w kulturze. O różnorodności stylów życia, Warszawa 1972, i tegoż: Idealy i interesy kultury, Warszawa 1987.

WARSZTATY PEDAGOGICZNO-ARTYSTYCZNE

Kod przedmiotu: 09.0-WP-PED-WPA

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Jarosław Dulęba

Prowadzący: Jarosław Dulęba

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konserwatorium	45		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	16		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przygotowanie merytoryczne działania artystycznego. Omówienie problematyki, wybór tematu działania. Poszukiwanie formy działania artystycznego właściwej dla podjętych treści. Przygotowanie scenariusza i wstępnych założeń scenograficznych. Przygotowanie projektów przestrzeni, kostiumów i rekwizytów. Przygotowanie przestrzeni działania artystycznego. Próby techniczne. Przygotowanie elementów oświetlenia oraz dźwięku. Przygotowanie oprawy medialnej (plakat, zaproszenia) oraz przestrzeni dla odbiorców. Prezentacja działania artystycznego

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Warsztaty mają na celu praktyczną realizację działania artystycznego z obszaru sztuki multimedialnej łączącego w sobie różne formy wypowiedzi artystycznej (teatr plastyczny, elementy teatru tradycyjnego, tańca, performance, akcję, sztuki wizualne). Istotę warsztatów stanowi umiejętność praktycznego wykorzystania technik artystycznych, warsztatowych oraz umiejętności pracy w grupie i z grupą. A także umiejętność stworzenia relacji potrzebnej w działaniu grupowym przy jednoczesnym wspieraniu indywidualnej, jednostkowej kreatywności.

WARUNKI ZALICZENIA:

Prezentacja działania artystycznego.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Zeidler – Janiszewska A. (red.) (1992) „ Oblicza postmodernizmu . Teoria i praktyka uczestnictwa w kulturze współczesnej” . Warszawa : Wydawnictwo UW.
Zieliński K. (1981) „Osobowość a twórczość”. Warszawa PWN.

WIEDZA O FILMIE

Kod przedmiotu: 03.6-WP-PED-WoF

Typ przedmiotu: wybierany

Wymagania wstępne: ogólna znajomość kinematografii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6		4	Egzamin		
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Początki kinematografii, w Europie i USA. Społeczne Funkcje filmu. Przemoc na ekranie. Ekspresjonizm niemiecki, czarny film amerykański, lata 70 – te i kino Q. Tarantino. Społeczne przyczyny przemocy a sceny agresji w mediach. Teoria odczulania, modelowania społecznego oraz katarsis. Kino dźwiękowe. Technika jako problem estetyczny. Dźwięk – zmiany języka filmowego. Trudności z rozpowszechnianiem. Funkcje muzyki filmowej. Filmy muzyczne. Montaż. Kino Eisensteina i Griffith'a – pionierskie zastosowanie montażu. Rodzaje montażu. Montaż w filmie współczesnym. Realizm w filmie. Realizm jako kategoria estetyczna – cechy. Realizm poetycki, neorealizm, angielskie kino społecznie zaangażowane, amerykańskie kino kontestujące. Gatunki filmowe. Rozwój kina – gatunki czyste, pogranicza różnych gatunków. Styl w filmie a gatunek. Twórcy kina. Reżyser, scenarzysta, operator, aktor, producent. Problem autora w kinie.
Technika cyfrowa a rozwój kina. Historia i współczesność kina polskiego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie się z głównymi nurtami i kierunkami filmowymi oraz historią i rozwojem kinematografii.
Umiejętność analizy dzieła filmowego. Znajomość języka kina i gatunków filmowych

WARUNKI ZALICZENIA:

Kolokwium pisemne oraz prezentacja wybranego przez studenta zagadnienia związanego ze współczesnym kinem, ilustrowana fragmentami filmów

LITERATURA PODSTAWOWA:

Błędowska M. (red), Kino niezależne w Polsce 1989-2007, Warszawa 2009
Duś Z., Podstawy montażu filmowego, Katowice 2002.
Historia kina polskiego, Lubelski T., Warszawa 2009
Hendrykowski M., Leksykon gatunków filmowych, Poznań – Wrocław 2001.
Hendrykowski M., Słownik terminów filmowych, Poznań 1994.
Helman A., Pitrus A., Podstawy wiedzy o filmie, Kraków 2006
Kałużyński Z., Perły kina: leksykon na XXI wiek, Michałów – Grabina 2005.
Kuźniak H., Analiza strukturalna i treściowa obrazu filmowego, Łódź 1995.
Michalski A., Kino operatorów, Bydgoszcz 1995.
Płażewski J., Historia filmu 1895 – 2000, Warszawa 2000.
Przemoc na ekranie, pod red. M. Hendrykowskiego i M. Hendrykowskiej, Poznań 2001.
Sowińska J., Dźwięki i obrazy: o słuchaniu filmów, Katowice 2001.

Stachówna G., Władcy wyobraźni: sławni bohaterowie filmowi, Kraków 2006.
Stokarczyk D., Historia amerykańskiego musicalu filmowego, Wrocław 2002.
Skrzypczak P., Aktor i jego postać ekranowa, Toruń 2008

WIEDZA O KULTURZE POPULARNEJ

Kod przedmiotu: 14.7-WP-PED-PopK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Kostecka

Prowadzący: dr Jolanta Kostecka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kultura masowa a kultura popularna. Krytycy i obrońcy. Rozumienie pojęć. Treści kultury popularnej. Wątki i motywy najczęściej występujące w kulturze popularnej. Nowatorstwo i związek z archetypami i mitami kultury wysokiej i ludowej. Kultura PRL-u. Socjalistyczna „kultura dla mas” jako przykład kultury popularnej. Kino socrealizmu i jego bohaterowie. Powtórzenie jako podstawowy mechanizm kultury popularnej – nostalgia za PRL-em. Amerykanizacja kultury popularnej. Macdonaldyzacja społeczeństwa. Rola mediów masowych w upowszechnianiu wzorów kultury. Punkty buntu i oporu. Uniwersalność kultury popularnej. Koncepcja globalnej wioski M. McLuhana. Globalizacja kultury współczesnej. Media a kontakty międzykulturowe. Telewizja i gatunki kultury popularnej. Paleo i Neotelewizja. Reality show i talk show. Serial. Kultura transparenacji. Symulakra. Kultura w sieci. Nowe media. Twórczość w Internecie – blog artystyczny, powieść hipertekstowa. Piractwo muzyczne i filmowe. Kultura popularna i feminizm. Konsumpcjonizm i reklama. Teorie feministyczne i patriarchy. Kryzys męskości w kulturze współczesnej. Postmodernizm. Dominacja stylu nad treścią. Mieszanie gatunków i poziomów kultury. Postawy odbiorców kultury.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość wybranych koncepcji kultury współczesnej, które ujmują ją początkowo jako kulturę masową, określając w rezultacie jako popularną. Poznanie przemian w obrębie kultury symbolicznej. Znajomość i krytyczna analiza tekstów kultury, ze szczególnym uwzględnieniem przekazów medialnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - kolokwium pisemne, aktywność na zajęciach – wypowiedzi w oparciu o podaną literaturę

LITERATURA PODSTAWOWA:

Strinati O., Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1995.
Kultura masowa, pod red. Cz. Miłosza, Kraków 2002.
Krajewski M., Kultury kultury popularnej, Poznań 2005.
Kłoskowska A., Kultura masowa. Krytyka i obrona, Warszawa 1980.
Encyklopedia kultury polskiej. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, pod red. A. Kłoskowskiej.
Manowicz L., Język nowych mediów, Warszawa 2006.
Filiciak M., Wirtualny plac zabaw. Gry sieciowe i przemiany kultury współczesnej, Kraków 2006.
Wilkożewska K., Piękno w sieci. Estetyka a nowe media, Kraków 1999.
Mathews G., Supermarket kultury, Warszawa 2005.
Kochan J., Życie codzienne w matriksie. Filozofia społeczna ponowoczesności, Scholar 2007
Nowa audiowizualność, (red) Wilk E. Pastyrzak-Kolesińska I., Kraków 2008

WIEDZA O TEATRZE

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-WieT

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: znajomość podstawowej terminologii teatralnej
ogólna orientacja o strukturze i formach
działania instytucji teatralnych, aktywne
uczestnictwo w spektaklach teatralnych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jan Andrzej Frenś

Prowadzący: dr Jan Andrzej Frenś

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30		1	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8			Egzamin	
Ćwiczenia	16			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Dzieło teatralne w świetle teorii komunikatu:

próba określenia definicji sztuki teatru; „minimum” i granice teatru,
analiza i interpretacja poszczególnych składników języka komunikatu teatralnego (nadawca – odbiorca – komunikat – kod – kontakt – kontekst)

Teatr w świecie widowisk. Teoria teatru:

historyczny rys organizacji spektaklu,
kryteria podziału i systematyka widowisk,
poetyka dzieła teatralnego; teorie strukturalistyczne,
estetyka teatru; teorie personalistyczne i antropologiczne

Struktura i semiotyka dzieła teatralnego:

dzieło teatralne jako system znaków,
analiza i interpretacja poszczególnych systemów znaczących w teatrze
przestrzeń i czas w teatrze.

Analiza wybranych konwencji teatru europejskiego: antyk, średniowiecze,
commedia dell'arte, teatr elżbietański, inscenizacja romantyczna, teatr Wielkiej Reformy. Twórcy dzieła
teatralnego: aktor – postać aktorska w zmieniających się konwencjach teatru europejskiego, inscenizator,
reżyser, twórca spektaklu we współczesnym teatrze amatorskim.

Tekst – scenariusz teatralny; relacje dramat – teatr:

istota teatru dramatycznego,
teoria literacka i teatralna dramatu, teoria przekładu,
formy istnienia tekstu teatralnego we współczesnych spektaklach

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poszerzenie wiedzy o dziele teatralnym, jego strukturze, twórcach i działaniu na odbiorcę, Opanowanie umiejętności analizy i interpretacji dzieła teatralnego,
Doskonalenie umiejętności sprawnego referowania zdobytej wiedzy oraz prezentacji i obrony własnego stanowiska wobec omawianego zagadnienia wiedzy o teatrze

WARUNKI ZALICZENIA:

ćwiczenia - opracowanie i wygłoszenie referatu na wybrany temat, aktywność podczas zajęć, napisanie recenzji teatralnej, przygotowanie scenopisu do przeprowadzenia próby teatralnej, udział w trzech spektaklach teatralnych. Wykład - egzamin.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Kazimierz Braun: Przestrzeń teatralna. Warszawa 1982.
- cz. I: Ewolucja przestrzeni teatralnej w kulturze europejskiej.
Edward Csato: Paradoks o reżyserze. Warszawa 1970.
[red. Janusz Degler] Wprowadzenie do nauki o teatrze (Materiały). Wybór i opracowanie J. Degler.
- t. II: O tworzywie i twórcach dzieła teatralnego. Wrocław 1977.
- t. III: Odbiorcy dzieła teatralnego. Wrocław 1978.
Janusz Degler: Problemy teorii dramatu i teatru. Wrocław 1988.
Andrzej Hausbrandt: Elementy wiedzy o teatrze. Warszawa 1990.
6. Andrzej Tadeusz Kijowski: Chwył teatralny. Zarys instrumentalnej teorii teatru. Kraków 1982.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

WSPÓŁCZESNE FORMY TAŃCA Z METODYKA I

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PED-WsT1

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa sprawność fizyczna

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Mgr Paweł Matyasik

Prowadzący: Mgr Paweł Matyasik

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konserwatorium	60		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	24		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie i wyjaśnienie podstawowych założeń pracy tancerza ze świadomością ciała. Ćwiczenia praktyczne. Wprowadzenie i wyjaśnienie podstawowych założeń teorii i analizy ruchu według Labana. Ćwiczenia improwizacyjne oparte na teorii ruchu Labana. Ćwiczenia praktyczne. Ćwiczenia w tworzeniu improwizacji solowej z wykorzystaniem pracy ze świadomością ciała. Tworzenie układów tanecznych i improwizacji opartych na konkretnych strukturach choreograficznych ,solo z partnerem i w grupie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Rozwijanie i utrwalanie umiejętności praktycznych z zakresu tańca współczesnego i improwizacji tanecznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Eric Franklin „Dance Imagery for technique and performance” Human Kinetic 1996

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

WSPÓŁCZESNE FORMY TAŃCA Z METODYKA II

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PED-WsT2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa sprawność fizyczna studenta

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Paweł Matyasik

Prowadzący: mgr Paweł Matyasik

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konserwatorium	45		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	24		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Współczesne formy tańca z improwizacją taneczną.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z metodami pracy we współczesnych formach tańca. Rozwinięcie praktycznych i teoretycznych umiejętności z zakresu tańca współczesnego i improwizacji tanecznej

WARUNKI ZALICZENIA:

Opanowanie materiału praktycznego z zakresu tego przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Eric Franklin – „Dance Imagery for technique and performance”

WSPÓŁCZESNE FORMY TAŃCA Z METODYKA III

Kod przedmiotu: 03.9-WP-PED-WsT3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa sprawność fizyczna studenta

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Paweł Matyasik

Prowadzący: mgr Paweł Matyasik

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konserwatorium	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Współczesne formy tańca z improwizacją taneczną.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z metodami pracy we współczesnych formach tańca. Rozwinięcie praktycznych i teoretycznych umiejętności z zakresu tańca współczesnego i improwizacji tanecznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Opanowanie materiału praktycznego z zakresu tego przedmiotu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Eric Franklin – „Dance Imagery for technique and performance”

WSPÓŁCZESNE FORMY TEATRALNE Z METODYKA

Kod przedmiotu: 03.3-WP-PED-WsTe

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: ---

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Teresa Samulczyk

Prowadzący: dr Teresa Samulczyk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konserwatorium	45		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konserwatorium	16		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teatr w dydaktyce i wychowaniu (zarys dziejów teatru szkolnego). Teatr na lekcji, teatr po lekcjach. Teatr w żywym planie i teatr lalek. Egzemplarz reżyserski (zamiana tekstu na działania sceniczne). Reżyseria małych form teatralnych. Warsztat teatralny (nauka technik teatralnych). Metody pracy z grupą teatralną – zabawa w teatr jako naturalny sposób oddziaływania wychowawczego i gry dramatyczne jako podstawa rozwoju dziecka i sposób na jego poznanie).

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student pozna bogate dzieje teatru szkolnego, metody pracy z dziecięcą grupą teatralną. Nauczy się zamieniać tekst na działania sceniczne. Pozna techniki wykonywania dekoracji, rekwizytów i lalek teatralnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach, etiuda teatralna w szkole lub przedszkolu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Awgulowa J., Dziecko widzem i aktorem, Warszawa 1979

Samulczyk-Pawluk T., Edukacja teatralna w szkole podstawowej, Kraków 2006

EDUKACJA MEDIALNA I INFORMATYCZNA

ADMINISTRACJA SZKOLNEJ PRACOWNI KOMPUTEROWEJ

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-ASPK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi systemu operacyjnego
Windows / Linux

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Mgr inż. Jarosław Wagner

Prowadzący: Mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Laboratorium	30	2	6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	12	2	6	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Licencje. Wprowadzenie w problematykę licencji na oprogramowanie komputerowe. Ergonomia stanowiska pracy. BIOS. Analiza działania oraz zarządzanie Biosem komputera. DOS. Podstawowe informacje dotyczące działania starszych systemów operacyjnych. Windows Vista/ Linux. Zasady konfiguracji systemów operacyjnych: zarządzanie kontami użytkowników, stosowanie zasad bezpieczeństwa. Serwery sieciowe. Techniki tworzenia szkolnych serwerów pocztowych, stron internetowych oraz strumieniowania sygnału audio/wideo. Pogramy narzędziowe. Niezbędne informacje teoretyczne oraz narzędzia umożliwiające partycjonowanie dysków, tworzenie obrazów nośników danych, odzyskiwanie skasowanych informacji. Wybór konfiguracji oraz montaż komputera. Praktyczne informacje dotyczące zasad doboru konfiguracji sprzętowej komputerów osobistych oraz serwerów. Zdalne zarządzanie komputerem. Narzędzia do monitoringu pracy uczniów, zdalnej prezentacji wybranych treści programowych. Audyt oraz testowanie sprzętu komputerowego. Proces zbierania i oceniania sprawności oraz efektywności działania pracowni komputerowej. Zasady testowania poszczególnych komponentów komputera

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: zarządzania oraz organizowania pracy w szkolnej pracowni komputerowej, administracji systemem MS Windows 2000, XP, Vista / Linux, diagnozowania oraz usuwaniu usterek sprzętu komputerowego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium teoretycznego oraz kolokwium praktycznego z zakresu treści programowych

LITERATURA PODSTAWOWA:

- P. Czarny, Odzyskiwanie danych w praktyce, Gliwice 2002
- B. Danowski, Norton Ghost i Drive Image. Ratowanie danych. Ćwiczenia, Gliwice 2002
- B. Danowski Norton Ghost 2003. Ćwiczenia, Gliwice 2004
- B. Danowski, A. Pyrchla, BIOS. Przewodnik, Gliwice 2002
- D. Daszkiewicz, PartitionMagic. Ćwiczenia, Gliwice 2003
- K. Lal, T. Rak, Linux. Komendy i polecenia. Praktyczne przykłady, Gliwice 2005
- C. Negus, Fedora Core 3. Biblia, Gliwice 2005
- R. Sokół, DOS. Leksykon kieszonkowy, Gliwice 2005
- P. McFedries, Windows Vista PL. Księga eksperta, Gliwice 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

S. Snedaker, D. Bendell, Windows Small Business Server 2003. Administracja systemem, t. S. Dzieniszewski, M. Jędrysiak, Gliwice 2005
Honeycutt J., Windows 2000 Professional. Vademecum Profesjonalisty, Helion 2000

-

ALGORYTMY I STRUKTURY DANYCH

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-AiSD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość obsługi komputera PC, znajomość terminologii z zakresu technologii informacyjnej, znajomość podstawowych terminów matematycznych.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący: dr inż. Piotr Bubacz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Ćwiczenia	15		3	zaliczenie z oceną	
Konwersatorium	30			zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	6		3	zaliczenie z oceną	
Konwersatorium	12			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historia algorytmiki, dane a informacja, sposoby reprezentacji danych, pojęcie algorytmu, podstawowe cechy algorytmu, formalny i nieformalny sposób opisu algorytmów, struktury sterujące algorytmów, struktury danych, podprogramy i rekurencja, oprogramowanie dedykowane do projektowania i symulacji działania algorytmów (na przykładzie ELI 2.0), wykorzystanie ELI 2.0 oraz innych narzędzi do nauczania algorytmiki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza obejmująca teorię z zakresu algorytmiki. Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: przetwarzania zadań na postać algorytmiczną, formalnego zapisu algorytmów, analizy poprawności działania algorytmów oraz modyfikacji gotowych algorytmów. Umiejętność projektowania oraz symulacji działania algorytmów w programie ELI 2.0.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z kolokwium. Laboratorium - warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach, wykonanie wszystkich zleconych przez prowadzącego zadań oraz uzyskanie pozytywnych ocen z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Syso M.: Algorytmy, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 2002
Harel D.: Komputery spółka z. o. o. Czego komputery naprawdę nie umieją zrobić, WNT, Warszawa, 2002
Harel D.: Rzecz o istocie informatyki. Algorytmika, WNT, Warszawa, 1992
Wirth N.: Algorytmy+struktury danych=programy, WNT, Warszawa, 2004
Wróblewski P.: Algorytmy, struktury danych i techniki programowania, HELION, Gliwice, 2003
Sikorski J.: Wstęp do informatyki, http://www.ibspan.waw.pl/~sikorski/wi/load_wi.htm

ARCHITEKTURA KOMPUTERA

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-AKom

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: odstawy obsługi komputera PC. Podstawowa znajomość elementów składowych komputera PC

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Grzegorz Kobyłecki

Prowadzący: dr inż. Grzegorz Kobyłecki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		3	Egzamin	
Konwersatorium	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		3	Egzamin	
Konwersatorium	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia. Jednostka centralna. Urządzenia peryferyjne. Płyta główna. Pamięć. Procesor. Częstotliwość taktowania. Cache. Pamięć operacyjna - DDR, SDR. BIOS. Magistrala. Chipset.
Identyfikacja podstawowych elementów składowych komputera PC. Identyfikacja elementów komputera osobistego. Odczytywanie parametrów poszczególnych elementów.
Konfiguracja zestawu komputerowego. Dobieranie poszczególnych elementów zestawu komputerowego. Kompatybilność. Dostosowanie zestawu komputerowego do potrzeb określonego użytkownika.
Diagnostyka i naprawa. Komunikaty BIOS i POST. Rozpoznawanie podstawowych usterek. Zasady postępowania przy likwidowaniu awarii.
Montowanie zestawu komputerowego. Zasady bezpieczeństwa stosowane podczas montowania zestawu komputerowego. Podstawowe czynności podczas montażu komputera.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: znajomości podstawowych elementów składowych komputera PC, umiejętności konfigurowania zestawów komputerowych oraz diagnozowania i usuwania podstawowych usterek występujących w komputerach PC.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z ćwiczeń i egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Mueller S., Rozbudowa i naprawa komputerów PC. Wydanie drugie, Gliwice 2003. Wyd. Helion.
Metzger P., Anatomia PC, Gliwice 2005. Wyd. Helion.
Clark H. A. S., *W sercu PC - według Petera Nortona*, Gliwice 2003. Wyd. Helion.
Danowski B., Chabiński A., Montaż komputera PC. Ilustrowany przewodnik Gliwice 2007. Wyd. Helion.

DYDAKTYKA INFORMATYKI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-DInf

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawy dydaktyki ogólnej

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Eunika Baron-Polańczyk

Prowadzący: dr Eunika Baron-Polańczyk
mgr Ewa Szymanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30	2	4	Egzamin	
Laboratorium	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	30	2	4	Egzamin	
Laboratorium	30	2	4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Edukacja informatyczna w ogólnej strukturze systemu pojęć pedagogicznych.
Wychowanie informatyczne jako sfera działalności pedagogicznej nauczyciela informatyki.
Kształcenie informatyczne jako system oddziaływania na sferę poznawczo-instrumentalną ucznia.
Typy lekcji a struktura jednostki metodycznej z informatyki.
Planowanie procesu edukacyjnego, ocenianie, ewaluacja.
Komunikacja w klasie szkolnej.
Czynniki warunkujące efektywność nauczania-uczenia się informatyki.
Techniki multimedialne a projektowanie i konstruowanie materiałów dydaktycznych.
Wymagania stawiane przed współczesnym nauczycielem informatyki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student definiuje podstawowe pojęcia (edukacja, wychowanie, kształcenie, nauczanie, uczenie się, system oświatowo-wychowawczy, dydaktyka, informatyka, dydaktyka informatyki); określa rolę, miejsce i zadania „dydaktyki informatyki” w systemie nauk o wychowaniu; ustala typ lekcji i strukturę jednostki metodycznej z informatyki; opisuje czynniki warunkujące efektywność nauczania-uczenia się informatyki (zasady, metody, formy organizacyjne, środki dydaktyczne, kontrola i ocena, komunikacja); określa i analizuje wymagania (kwalifikacje, kompetencje) stawiane przed współczesnym nauczycielem informatyki.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z egzaminu pisemnego lub ustnego przeprowadzonego w sesji egzaminacyjnej.
Laboratorium - podstawą zaliczenia są zdobywane przez studentów punkty. Punkty przyznawane są za: kolokwium, recenzję podręcznika, porównanie programów nauczania, konspekt, aktywność na zajęciach.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Arends R. I., Uczymy się nauczać, Warszawa WSiP, 2000
Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego, Kraków, Wyd. „Impuls”, 2001
Kruszewski K. (red.), Sztuka nauczania, Czynności nauczyciela, Warszawa, Wyd. PWN, 2002
Niemierko B., Ocenianie szkolne bez tajemnic, Warszawa, Wyd. WSiP, 2002
Juszczak S., Dydaktyka informatyki i technologii informacyjnej, Toruń, Wyd. Adam Marszałek, 2003

Siemieniecki B., Komputer w edukacji. Podstawowe problemy technologii informacyjnej, Toruń, Wyd. A. Marszałek, 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Syso M. M., Elementy informatyki. Poradnik metodyczny dla nauczyciela, Warszawa, PWN, 1997

Silberman M., Uczymy się uczyć, przełożył J. Rybski, Gdańsk, Wyd. GWP, 2005

Konarzewski K., Reforma oświaty. Podstawa programowa i warunki kształcenia, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa, 2004

Sztajnberg A., Podstawy komunikacji społecznej w edukacji, Astrum, Wrocław, 2001

EDUKACJA SEKSUALNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-EdSx

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza pedagogiczna, socjologiczna i psychologiczna.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż

Prowadzący: dr Krzysztof Wąż,

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	30	2	2	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	6		2	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot, cele i zadania edukacji seksualnej.
Wychowanie restrykcyjne, permissywne i wychowanie złotego środka. Obyczajowość seksualna
Wychowanie a role płciowe
Rozwój psychoseksualny człowieka.
Seksualność człowieka w cyklu życia. Różnice w dojrzewaniu chłopców i dziewcząt.
Rola rodziny, rówieśników, szkoły i mediów w procesie wychowania seksualnego.
Społeczne i kulturowe uwarunkowania aktywności kulturalnej
Religia a seksualność człowieka
Rola erotyzmu w kulturze i sztuce
Zachowania seksualne w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV.
Pojęcie normy w seksuologii, zaburzenia seksualne.
Zagadnienia rówieśniczej przemocy seksualnej i przemocy seksualnej wobec dzieci.
Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem.
Edukacja seksualna. Wybrane elementy metodyki zajęć wychowania do życia w rodzinie.
Wybrane elementy profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka a także społecznych i kulturowych uwarunkowań aktywności seksualnej. Zna cele, zadania oraz wybrane elementy metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną – pozytywny wynik kolokwium, aktywny udział w zajęciach; moderowanie zajęć; przygotowanie indywidualnych opracowań dotyczących problematyki zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Długołęcka A., Seksualność – wybrane zagadnienia, w: Edukacja seksualna, red. B. Woynarowska, PWN, Warszawa 2007
Chomczyńska-Miliszkievicz M., Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne, UMCS, Lublin 2002
Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2007
Izdebski Z, Jaczewski A., Rozwój seksualny, w: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, red. A. Jaczewski, WA „Żak”, Warszawa 2005

Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006
Lew-Starowicz Z., Seks w sieci i nie tylko, Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2003
Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk 2005
Starowicz Z., Długołęcka A., Edukacja seksualna, Świat Książki, Warszawa 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie. Opis programu edukacyjnego i jego realizacji, red. K. Wąż, Wyd. UZ, Zielona Góra 2008
Glaser D., Frosh S.: Dziecko seksualnie wykorzystywane, PZWL, Warszawa 1995
Izdebski Z., Jaczewski A., Kocha, lubi, szanuje ..., PWN, Warszawa 1998
Rzepka J. (red.): Zagadnienia prorodzinnej edukacji seksuologicznej i profilaktyki HIV/AIDS, Studio Wydawnicze AGAT, Katowice 1996
Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa 2006
Szlendak T., Supermarketyzacja. Religia i obyczaje seksualne młodzieży w kulturze konsumpcyjnej, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2004

EDYTORSTWO KOMPUTEROWE

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-EdK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe zasady ortografii i pisowni języka polskiego

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Maciej Jackowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do typografii. Elementy składowe publikacji. *Układy tekstu i obrazu.* Czcionka tradycyjna a czcionka cyfrowa. Hierarchia. Zasady organizacji tekstu; Kolor. Anatomia informacji wizualnej. Obraz, ilustracja, fotografia. Słowo a obraz.

Podstawowe kategorie projektów typograficznych. Realizacja projektu typograficznego. Projektowanie układu typograficznego za pomocą programu CorelDraw lub alternatywnego, np. Inkscape.

Projektowanie układu dokumentu. Planowanie. Makietowanie. Organizacja fragmentów wyróżnionych i tekstu zasadniczego. Dobór i rozmieszczenie elementów i akcentów graficznych. Działanie kolorami. *Skład komputerowy.*

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: projektowania układu i kompozycji dokumentów tekstowych oraz ilustrowanych. Znajomość zasad doboru oraz łączenia czcionek. Budowanie prostych i złożonych układów typograficzno-graficznych. Umiejętność organizowania tekstu i ilustracji w ramach kolumny i łamu. Znajomość stosowania oprogramowania do tworzenia grafiki wektorowej w celu zrealizowania projektu typograficznego. Wykorzystanie popularnych programów edycyjnych (edytorów tekstu) a znajomość specjalistycznego, dedykowanego oprogramowania dtp (do składu i łamania tekstu) na przykładzie programu Adobe InDesign.

WARUNKI ZALICZENIA:

Laboratorium – warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń laboratoryjnych, przewidzianych do realizacji w ramach programu laboratorium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Adobe *InDesign cs2/cs2pl. Oficjalny podręcznik*, Wydawnictwo HELION, Gliwice, 2006

Chwałowski R.: *Typografia typowej książki*, Wydawnictwo HELION, Gliwice, 2002

Chwałowski R.: *Podstawy typografii*, <http://www.typografia.ogme.pl>

Datner D.: *Design & layout. Sztuka projektowania*, Wydawnictwo G + J Gruner + Jar Polska, Warszawa, 2004

Frutiger A.: *Człowiek i jego znaki*, Wydawnictwo Do, Wydawnictwo Optima, Warszawa, 2003

Newark Q.: *Design i grafika dzisiaj*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006

Parker C. R.: *Skład komputerowy w minutę*, INTERSOFTLAND, Warszawa, 1994

Szanto T.: *Pismo i styl*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Warszawa, 1986

Willberg H. P., Forssman F.: *Pierwsza pomoc w typografii*, Wydawnictwo słowo/obraz terytoria, Gdańsk, 2006

Williams R.: *Mistrzowskie stosowanie czcionek. Jak to zrobić?*, Wydawnictwo HELION, Gliwice, 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

ELEMENTY PROGRAMOWANIA

Kod przedmiotu: 13.3-WP-PED-EP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi komputera PC. Podstawy algorytmiki

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Maciej Przechrząta

Prowadzący: mgr inż. Maciej Przechrząta

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	15		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do programowania. Podstawowe pojęcia związane z programowaniem. Kompilacja, debuggowanie i uruchamianie programów – informacje ogólne. Przegląd języków programowania. Środowisko programistyczne FreePascal. Edytor kodu. Kompilator. Debugger. Struktura programu w języku Pascal.

Programowanie - podstawy. Stałe. Zmienne. Typy danych. Komentarze. Operacje wejścia-wyjścia. Instrukcje sterujące przebiegiem programu. Instrukcja sterująca IF, instrukcja sterująca CASE. Instrukcje iteracyjne. Instrukcja iteracyjna FOR TO DO. Instrukcja iteracyjna WHILE DO. Podprogramy. Procedury i funkcje.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu programowania. Umiejętności i **kompetencje** w zakresie implementacji i uruchamiania programów w języku Pascal

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach, wykonanie wszystkich zleconych przez prowadzącego zadań oraz uzyskanie pozytywnych ocen z przeprowadzanych w ciągu semestru kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Nowakowski Z. Sikorski W.: Informatyka bez tajemnic. Część III - programowanie mikrokomputerów, MIKOM, Warszawa, 2000
Koleśnik K.: Wstęp do programowania z przykładami w Turbo Pascalu, HELION, Gliwice, 1999
Sadowski T.: Praktyczny kurs Turbo Pascala, HELION, Gliwice, 2003
Kierzkowski A.: Turbo Pascal - ćwiczenia praktyczne, HELION, Gliwice, 2006

EMISJA GŁOSU

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EG

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Umiejętności i **kompetencje** w zakresie sprawnego posługiwania się aparatem głosotwórczym, dobra kondycja psychofizyczna

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	30		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	6		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Głos – narzędziem pracy nauczyciela
Cele i zadania emisji głosu. Uwarunkowania higieny głosu
Podparcie oddechowe i ćwiczenia usprawniające aparat oddechowy
Ćwiczenia usprawniające aparat artykulacyjny. Zasady funkcjonowania rezonatorów
Praktyczne wykorzystanie ćwiczeń dykcyjnych (praca z tekstem)
Poznaj swój głos (samodzielna praca w zakresie sprawnego aparatu głosotwórczego)
Możliwości wykorzystania emisji głosu w pracy zawodowej
Terapeutyczne właściwości prawidłowej emisji głosu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: posługiwania się aparatem głosowym, znajomości zasad prawidłowej emisji (dykcji i impostacji głosu).

WARUNKI ZALICZENIA:

Student powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach, samodzielnie przygotowywać projekty zajęć muzycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wieczorkiewicz B., Sztuka mówienia. Warszawa 1970
Walczak M., Ćwiczenia artykulacyjne. Łódź 1979
Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji. Gdańsk 1999
Oczkoś M., Abecadło mówienia. Wrocław 1999
Śliwińska-Kowalska M. (red), Głos narzędziem pracy. Łódź 1999
Łastik A., Poznaj swój Głos. Warszawa 2002
Toczyńska B., Sarabanda w chaszczach. Gdańsk 1999
Kataryńczuk-Mania L. (red), Innowacje pedagogiczne w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży. Zielona Góra 2000
Gawrońska M., Podstawy wymowy i impostacji głosu. Wrocław 2001
Laskowska H., Podstawy emisji głosu. Bydgoszcz 2000
Uchyła-Zroski J., Głos mówiony i śpiewany. Z zagadnień pedagogiki muzycznej. Piotrków Trybunalski 1998
Kataryńczuk-Mania L., Kowalkowska I. (red.) Profilaktyka i rehabilitacja głosu, mowy. Zielona Góra 2006

GATUNKI DZIENNIKARSKIE

Kod przedmiotu: 15.1-WP-PED-GDz

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy stylistyki języka polskiego i genologii literackiej, podstawy medioznawstwa w ujęciu diachronicznym

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Magdalena Steciąg

Prowadzący: dr Magdalena Steciąg

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		1	Egzamin	3	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6		1	Egzamin		
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Genologia dziennikarska jako nauka. Gatunki informacyjne a gatunki publicystyczne. Mniejsze i większe gatunki informacyjne. Sposoby przedstawiania treści w wiadomościach radiowych i telewizyjnych. Wywiad jako rozmowa celowa i retorycznie uporządkowana. Komentarz i jego rodzaje. Artykuł publicystyczny jako struktura argumentacyjna. Teoria i historia felietonu. Najwybitniejsi felietoniści prasowi i radiowi. Teoria i historia reportażu. Polska radiowa szkoła reportażu. Dokument telewizyjny na świecie i w Polsce.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: pisania mniejszych i większych informacji, zasad przeprowadzania wywiadu, z uwzględnieniem technik retorycznych i erystycznych pomocnych podczas rozmów w mediach, porządkowania argumentacji w komentarzu, artykule publicystycznym oraz zarys teorii i historii felietonu i reportażu

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bauer Z., Chudziński E. 2000, *Dziennikarstwo i świat mediów*, Kraków
Furman W., Kaliszewski A., Wolny-Zmorzyński K. 2001, *Gatunki dziennikarskie – specyfika ich tworzenia i redagowania*, Rzeszów
Maślanka J. (red) 1976, *Encyklopedia wiedzy o prasie*, Wrocław
Niczyperowicz A. (red) 1996, *Abecadło dziennikarza*, Poznań
Pisarek W. 2002, *Nowa retoryka dziennikarska*, Kraków
Steciąg M. 2006, *Informacja, wywiad, felieton*, Zielona Góra
Wojtak M. 2004, *Gatunki prasowe*, Lublin

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

GRAFIKA KOMPUTEROWA

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-GKom

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu TI

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Maciej Jackowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do grafiki. Grafika komputerowa. Światło, barwa i modele barw. Sztuka komputerowa. Grafika wektorowa. Zasady rysowania, transformacji i organizowanie kompozycji w programach wektorowych. Ćwiczenie twórcze (myślenie dywergencyjne. Grafika bitowa. Zarządzanie obrazem. Modele i kanały kolorów. Zmiana układu kompozycyjnego (kadrowanie) obrazu. Przebudowa przestrzeni obrazu oraz łączenie zdjęć w procesie kolażu. Transformacje i modelowanie obrazu. Filtry. Praca z warstwami. Zarządzanie i korekcja kolorów. Zapisywanie projektu i eksport do wybranego formatu mapy bitowej. Realizacja projektu graficznego. Realizacja projektu typograficznego Design. Przygotowanie własnego portfolio z projektami wykonanymi w trakcie trwania przedmiotu. Oprogramowanie dowolne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Nabycie umiejętności twórczego wizualizowania treści werbalnych z zastosowaniem programów grafiki wektorowej. Kompetencje w zakresie: projektowania i wykonania projektów grafiki użytkowej. Budowanie prostych i złożonych układów graficznych. Umiejętność wykonania bądź przetworzenia materialnego zdjęcia na postać cyfrową, wczytanie do programu graficznego, przetworzenie zgodnie z realizowanym wyobrażeniem i zasadami kompozycji. Kompetencje w zakresie cyfrowej obróbki obrazu 2D

WARUNKI ZALICZENIA:

Laboratorium – warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń laboratoryjnych, przewidzianych do realizacji w ramach programu laboratorium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bunsch F. i in.: Grafika warsztatowa. Podręcznik technik graficznych, MJM grafika, Poznań, 2006
Catafal J., Oliva C.: Techniki graficzne, Wydawnictwo Arkady, 2004
Datner D.: Design & layout. Sztuka projektowania, Wydawnictwo G + J Gruner + Jar Polska, Warszawa, 2004
Foley J. D. i in.: Wprowadzenie do grafiki komputerowej. WNT, Warszawa 1995
Frutiger A.: Człowiek i jego znaki, Wydawnictwo Do, Wydawnictwo Optima, Warszawa, 2003
Manovich L.: Język nowych mediów, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa, 2006
Młodkowski J.: Aktywność wizualna człowieka. PWN, Warszawa Łódź 1998
Newark Q.: Design i grafika dzisiaj, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006
Nęcka E.: Proces twórczy i jego ograniczenia, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków, 1995
Szmidt K. J.: *Szkice do pedagogiki twórczości*, Oficyna Wydawnicza IMPULS, Kraków, 2001
Twemlow A.: *Czemu służy grafika użytkowa?*, ABE Dom Wydawniczy, Warszawa, 2006
Zaborowski J. (red): *Grafika komputerowa – metody i narzędzia*. WNT, Warszawa 1994

INFORMATYKA SZKOLNA- METODYKA I,II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-ISM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiadomości z zakresu dydaktyki ogólnej, dydaktyki informatyki. Wiedza i umiejętności w zakresie TI

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Kołodziejska

Prowadzący: wykład: dr E. Kołodziejska,
konwersatorium: mgr Ewa Szymanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	15		5,6	egzamin	
Konwersatorium		60		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	16			egzamin	
Konwersatorium		60		zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Warsztat pracy nauczyciela informatyki. Dokumentacja pracy: podstawa programowa, program nauczania, plan wynikowy. Podręczniki szkolne i ich obudowa: dobór podręczników dla uczniów i nauczycieli, wsparcie on-line, poradniki metodyczne. Nauczyciel, opiekun pracowni komputerowej w szkole: regulamin pracowni, zasady ergonomii, etyka i prawo autorskie, ochrona zasobów komputerowych w pracowni. Planowanie jednostki tematycznej. Konspekt i plan lekcji, dobór celów lekcji oraz ich operacjonalizacja, dobór form i metod prowadzenia zajęć, ewaluacja wiedzy i umiejętności uczniów, ewaluacja pracy nauczyciela.

Realizacja jednostki tematycznej. Prowadzenie lekcji przez studentów z podsumowaniem i omówieniem sytuacji problemowych.

Planowanie rozwoju zawodowego. Standardy przygotowania nauczyciela TI. Rozwój i awans zawodowy. Samokształcenie. Współpraca z uczniem zdolnym

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: organizacji warsztatu pracy nauczyciela Informatyki i Technologii Informacyjnej na poszczególnych etapach kształcenia, w poszczególnych typach szkół; doboru podręczników i oprogramowania; planowania i realizacji poszczególnych jednostek tematycznych; planowania rozwoju zawodowego nauczyciela, współpracy z uczniem zdolnym

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z pracy pisemnej (studium przypadku).
Konwersatoria – podstawą zaliczenia są zdobywane przez studentów punkty. Punkty przyznawane są za: przeprowadzoną lekcję, konspekt do prowadzonej lekcji, sprawdzenie konspektu innego studenta, notatki z lekcji

LITERATURA PODSTAWOWA:

red. Juszczak S.: Metodyka nauczania Informatyki w szkole, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2001
Janczyk J., Morańska D., Musioł M., Dydaktyka informatyki i technologii informacyjnej. Toruń, 2004 Wyd. Adam Marszałek

red. Kruszewski K., Sztuka nauczania. Czynności nauczyciela. t.1 i 2. Warszawa, PWN 2002

Acman J., Ryll R., Awans zawodowy nauczyciela. Praktyczny poradnik., Warszawa, PWN 2005

Koba G., Poradnik metodyczny. Informatyka dla liceum ogólnokształcącego, Migra, Wrocław 2003

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Arends R.I. (2002) Uczymy się nauczać. tł. K. Kruszewski, Warszawa, WSiP
Gurbiel E., Hardt-Olejniczak G., Kołczyk E., Krupicka H., Łukojć K., Płoski Z., Sysło M. M., Witkowski J., Zuber R., Elementy Informatyki. Poradnik metodyczny dla nauczyciela, PWN, Warszawa 1997
Informatyka 2000, Poradnik metodyczny dla nauczycieli szkoły podstawowej kl. IV-VI, M. Mordka i inni., wyd. Czarny Kruk, Bydgoszcz 2000

JĘZYKI PROGRAMOWANIA I - HTML

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-JP1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi systemu operacyjnego Windows / Linux.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Jarosław Wagner

Prowadzący: mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Budowa i działanie stron WWW. Podstawowe informacje dotyczące zasad projektowania oraz zarządzania serwisem internetowym.

Znaczniki HEAD. Opis i znaczenia nagłówka strony internetowej, prezentacja podstawowych znaczników niezbędnych dla wyszukiwarek oraz przeglądarek internetowych.

Formatowanie czcionek. Bloki zarządzające formatowaniem czcionek.

Hiperłącza. Sposoby łączenia pojedynczych stron w całą witrynę internetową, integrowanie różnych dokumentów ze strukturą strony.

Grafika i multimedia. Znaczniki odpowiedzialne za poprawne wyświetlanie elementów graficznych oraz dodawanie szeroko pojętych plików multimedialnych do witryny internetowej.

Tabele. Istota budowy stron opartych o tabele.

Ramki. Budowa struktury stron WWW bazujących na ramkach oraz pływających ramkach.

Formularze. Konstruowanie formularzy umożliwiających wysyłanie informacji ze strony WWW na komputer administratora serwisu.

Wypunktowania. Tworzenie oraz modyfikacja list numeracyjny oraz wypunktowań na stronach WWW.

CSS. Tworzenie oraz zarządzanie witryną poprzez kaskadowe arkusze stylów.

Warstwy. Zarządzanie stronami WWW z poziomu warstw.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: projektowania, tworzenia oraz zarządzania witryną internetową opartą o język XHTML.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z wejściówek oraz końcowego kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Castro E., Po prostu HTML 4., Wydanie III, Helion 2003.

Crowder D., CrowderR., Tworzenie stron WWW. Biblia, Helion 2002.

Danowski B., ABC tworzenia stron WWW, Helion, 2003.

Castro E., Po prostu HTML, XHTML i CSS. Wydanie VI, Helion 2007.

Lemay L., Tyler D., HTML 4. Vademecum profesjonalisty, Wydanie II, Helion 2001.

Schultz D., Cook C., HTML, XHTML i CSS. Nowoczesne tworzenie stron WWW, Helion 2008

JEZYKI PROGRAMOWANIA II -

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-JP2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi systemu operacyjnego Windows / Linux.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Mgr inż. Jarosław Wagner

Prowadzący: Mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	6	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	12	2	6	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Budowa i działanie stron WWW. Podstawowe informacje dotyczące zasad projektowania oraz zarządzania serwisem internetowym.

Znaczniki HEAD. Opis i znaczenia nagłówka strony internetowej, prezentacja podstawowych znaczników niezbędnych dla wyszukiwarek oraz przeglądarek internetowych.

Formatowanie czcionek. Bloki zarządzające formatowaniem czcionek.

Hiperłącza. Sposoby łączenia pojedynczych stron w całą witrynę internetową, integrowanie różnych dokumentów ze strukturą strony.

Grafika i multimedia. Znaczniki odpowiedzialne za poprawne wyświetlanie elementów graficznych oraz dodawanie szeroko pojętych plików multimedialnych do witryny internetowej.

Tabele. Istota budowy stron opartych o tabele.

Ramki. Budowa struktury stron WWW bazujących na ramkach oraz pływających ramkach.

Formularze. Konstruowanie formularzy umożliwiających wysyłanie informacji ze strony WWW na komputer administratora serwisu.

Wypunktowania i listy. Tworzenie oraz modyfikacja list numeracyjnej oraz wypunktowań na stronach WWW.

CSS. Tworzenie oraz zarządzanie witryną poprzez kaskadowe arkusze stylów.

Warstwy. Zarządzanie stronami WWW z poziomu warstw.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna język i jego składnię. Potrafi zaprojektować statyczną stronę WWW. Tworzy, zarządza oraz publikuje w sieci Internet witrynę internetową opartą o język HTML/XHTML.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z wejściówek oraz końcowego kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

- D. Crowder, R. Crowder, Tworzenie stron WWW. Biblia, Helion 2002
- L. Lemay, D. Tyler, HTML 4. Vademecum profesjonalisty, Wydanie II, Helion 2001
- B. Pfaffenberger, B. Karow, HTML 4. Biblia, Helion 2001
- W. Gajda, HTML, XHTML i CSS. Praktyczne projekty, Helion 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- E. Castro, Po prostu HTML 4., Wydanie III, Helion 2003
- B. Danowski, ABC tworzenia stron WWW, Helion 2003

JĘZYKI PROGRAMOWANIA III – JĘZYK LOGO

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-JP3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Sprawność w korzystaniu ze standardowego oprogramowania środowiska Windows i zasobów komputera. Podstawy algorytmiki

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr E. Kołodziejska

Prowadzący: dr E. Kołodziejska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30	2	5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12	2	5	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do programowania: algorytm, program, podstawy języka LOGO, środowisko Lokomocji, organizacja programu, narzędzia graficzne.
Geometria i atrybuty żółwia: procedury manipulowania żółwiami, praca w trybie poleceń.
Procedury i funkcje języka Logo: procedury i funkcje pierwotne, procedury definiowane przez użytkownika, funkcje definiowane przez użytkownika.
Typy danych: słowa, listy, obrazy, funkcje dotyczące słów i list.
Zmienne: zmienne lokalne i globalne, tworzenie zmiennych i nadawanie im wartości, zastosowanie zmiennych w procedurach i funkcjach.
Struktury sterowania przebiegiem programu: procedury iteracyjne, procedury warunkowe, przykłady i wykorzystanie w zadaniach.
Rekurencja: budowa procedur rekurencyjnych.
Programowanie obiektowe: wyjaśnienie pojęć: klasy, jednostki; różnorodność obiektów w Logomocji: żółwie, strony, pola, suwaki; własności obiektów; współpraca między obiektami; projektowanie zdarzeń.
Dialog z użytkownikiem w środowisku Logo: interaktywność w Lokomocji, wykorzystanie pierwotnych procedur do tworzenia interaktywnych projektów, pytania i odpowiedzi – czyli tworzenie prostych testów.
Multimedia w środowisku Lokomocji: osadzanie dźwięku, obrazu, plików wideo; tworzenie projektów przyjaznych użytkownikowi.
Projekty edukacyjne: tworzenie własnych projektów, zmiana postaci żółwia, tworzenie nowych żółwi, animacja, publiczna prezentacja i ocena zadań,
Miejsce Logo w nauczaniu TI.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie: zapisywania typowych algorytmów w języku Logo; rozwiązywania zadań niestandardowych w języku Logo; tworzenia projektów o charakterze edukacyjnym z wykorzystaniem języka Logo; prowadzenia zajęć z podstaw programowania w języku Logo w szkole

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

S. Papert, Burze mózgów. Dzieci i komputery, PWN, 1996
A. Walat, Wprowadzenie do Lokomocji, OEliZK 2003
A. Borowiecka, Edytor postaci Lokomocji, OEliZK 2003
Elementy informatyki. Podręcznik, pod red. M. M. Sysły, PWN, 1997

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

D. Harel, Rzec i istocie informatyki. Algorytmika, WNT, 2000 A.

J. Lewowicki, Informatyka w szkole. Programowanie w języku Logo od podstaw. Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, 1998

A. Skarbińska, Multimedia w Logo Komeniuszu, Wydawnictwo Adam Marszałek, 2001

KOMPOZYCJE OBRAZU GRAFICZNEGO

Kod przedmiotu: 05.5-WP-PED-KOGr

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: sprawność manualna na poziomie podstawowym

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Elżbieta Plodzie

Prowadzący: mgr Elżbieta Plodzie

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	30		3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	6		3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rodowód kompozycji; zasady kompozycji klasycznej; schematy kompozycyjne; forma i treść w sztuce; język wizualny sztuki; podstawowa wiedza o liternictwie i spacjowaniu tekstu; rodzaje komunikatów graficznych; podstawowe zasady projektowania komunikatu graficznego; elementy składowe projektu – próby kombinacji elementów dla uzyskania najbardziej skutecznego odbioru informacji (zajęcia prowadzone w formie warsztatów)

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość podstawowych zasad kompozycji obrazu na płaszczyźnie; posługiwanie się językiem plastyki w opisywaniu formy wizualnej; ogólne zasady liternictwa i projektowania komunikatu graficznego

WARUNKI ZALICZENIA:

aktywny udział we wszystkich zajęciach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Sheybal S. Kompozycja plastyczna – podstawowe zasady, W-wa 1964
Zieliński J.A., Wiedza o sztuce – widzenie artystyczne, Warszawa 1999
Dabner D., Design & Layout. Sztuka projektowania, Wyd. G+J, 2004
Fiell Ch. & Peter, Projektowanie graficzne w XXI wieku, Wyd. Taschen, 2005
Tyczkowski K., Lettera magica, Polski Drukarz, Łódź 2005
Czasopismo: Ogólnopolski Kwartalnik Projektowy „2+ 3 D „

KOMPUTEROWE SYSTEMY OPERACYJNE

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-SO

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi komputera PC. Podstawowa umiejętność obsługi systemu MS Windows

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Grzegorz Kobyłecki

Prowadzący: dr inż. Grzegorz Kobyłecki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		3	egzamin	
Konwersatorium	30			zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6			egzamin	
Konwersatorium	10			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia. System operacyjny. Budowa systemu operacyjnego. Jądro. Dystrybucja. Funkcje i zadania. Licencje.

Instalacja systemu operacyjnego. Dobór systemu operacyjnego. Zgodność sprzętowa. Wymagania minimalne. Formatowanie i partycjonowanie. System plików. Instalacja wybranych systemów (MS Windows, GNU/Linux). Pakiety. Sterowniki. Zabezpieczenia.

Podstawy administracji systemem MS Windows. Personalizacja systemu. Zarządzanie użytkownikami. Sterowanie procesami i usługami. Administrowanie aplikacjami i sprzętem. Poziomy bezpieczeństwa.

Podstawy administracji systemem GNU/Linux. Konfiguracja LILO. Zarządzanie użytkownikami. Prawa dostępu do danych i aplikacji. Środowisko graficzne KDE. Kompilacja jądra. Administrowanie pakietami.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: znajomość podstawowych informacji związanych z instalacją i administracją różnych systemów operacyjnych

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

(2005) Danowski B., Windows XP. Instalacja i naprawa. Ćwiczenia praktyczne Gliwice, Helion

(2005) Stutz M., Linux. Najlepsze przepisy. Wydanie II Gliwice, Helion

(2004) Szeliga M., Świątelski M., ABC systemu Windows XP PL Gliwice, Helion

(2006) Groszek M., Mandriva. Linux Gliwice, Helion

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

MASS MEDIA

Kod przedmiotu: 15.9-WP-PED-MM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu: socjologii, psychologii, pedagogiki oraz TI.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędryczkowski

Prowadzący: dr Jacek Jędryczkowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	2	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6	1	2	Zaliczenie na ocenę	
Ćwiczenia	6	1		Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komunikacja – różnorodność pojęć i interpretacji. Media i mass media definicje i geneza. Media masowe a społeczeństwo i kultura. Komunikacja a kultura. Treść przekazów masowych. Odbiorcy przekazów medialnych. Oddziaływanie mediów – procesy i modele. Globalizacja i komunikowanie masowe, Społeczeństwo informacyjne

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę dotyczącą funkcjonowania oraz wpływu mass mediów na życie społeczne, kulturę i gospodarkę; potrafi oceniać i interpretować intencje nadawców przekazów medialnych; jest świadomy zagrożeń oraz manipulacji.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – warunkiem uzyskania zaliczenia jest zdobycie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności. Wykład – warunkiem uzyskania zaliczenia jest zdobycie pozytywnej oceny z ćwiczeń oraz egzaminu.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa-Kraków 2001
Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, GWP, Gdańsk 2003
Jędryczkowski J., Media masowe w edukacji W: Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2008
McQuil D., Teoria komunikowania masowego, PWN, Warszawa 2008
Sorlin P., Mass Media, Wyd. Astrum, Wrocław 2001
Wimmer R.D., Dominick J.R., Mass media. Metody badań, Wyd. UJ, Kraków 2008

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa 2001
Dobek-Ostrowska B., Studia z teorii komunikowania masowego, Wyd. UW, Wrocław 1999
Dobek-Ostrowska B., Nauka o komunikowaniu. Podstawowe orientacje teoretyczne, Wyd. UW, Wrocław 2001
Doliński D., Psychologia reklamy, Wyd. Aida, Wrocław 2001
McLuhan H.M., Wybór tekstów, Wyd. Zysk i S-ka, Poznań 2001
Siemieniecki B. (red.), Manipulacja - Media - Edukacja, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007

MEDIA W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-MwEd

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych. Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), oraz massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędrzykowski

dr Jacek Jędrzykowski, dr Ewa Nowicka

Prowadzący: mgr inż. Maciej Jackowski, mgr inż. Rafał Olczak, mgr Ewa Szymanowska, mgr Anna Ucińska, mgr inż. Jarosław Wagnier

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	4	Zaliczenie na ocenę	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6	1	4	Zaliczenie na ocenę	
Konwersatorium	10	2		Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Media – podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfikacja mediów edukacyjnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się; ewolucja mediów, zakres i możliwości oddziaływania; technologia informacyjna jako czynnik integrujący możliwości współczesnych masmediów; cechy charakterystyczne nowych mediów; ocena mediów edukacyjnych; konstruowanie mediów edukacyjnych. Rola multimediów w procesie uczenia się; zasady nauczania z zastosowaniem TI. Od I. Pawłowa do S. Paperta (od behawioryzmu do konstruktywizmu). Ewolucja poglądów dotyczących wykorzystania mediów edukacyjnych. Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów. Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym. Warstwa dźwiękowa i obrazowa mediów edukacyjnych. Ewaluacja z zastosowaniem mediów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada podstawowe wiadomości na temat percepcji i oddziaływania komunikatów medialnych; dostrzega i ocenia szkodliwe oddziaływania mediów; potrafi wskazać kryteria oceny dostępnych na rynku mediów edukacyjnych. posiada wiedzę na temat metodyki wykorzystania TI w edukacji; zna zasady projektowania, realizacji i wykorzystania mediów edukacyjnych; potrafi stosować różne formy komunikowania się poprzez media elektroniczne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz końcowego kolokwium. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

De Kerckhove D., Inteligencja otwarta, Mikom, Warszawa 2001

Gajda J., Media w edukacji, Impuls, Kraków 2002
Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Siemieniecki B., (red.), Edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń, 2002
Strykowski W., Media w edukacji: kierunki prac badawczych. [w:] Edukacja Medialna nr 2, Wyd. eMPI2, Poznań, 1998
Wawrzak-Chodaczek M., Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa 2001
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa-Kraków 2001
Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005
Reeves B., Nass C., Media i ludzie, PIW, Warszawa 2000

MEDIALNE MECHANIZMY REKLAMY

Kod przedmiotu: 5.3-WP-PED-MMR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Postawy filozofii i socjologii, filozofia kultury,
historia kultury, komunikacja społeczna,
marketing

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Roman Sapeńko

Prowadzący: dr Roman Sapeńko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		4	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Reklama jako element systemów komunikacji. Reklama jako komunikacja marketingowa oraz przekaz kulturowy. Definicja i uwarunkowania przekazu reklamowego. Cele i funkcje przekazu. Kanały i kody reklamy. Kulturowe uwarunkowania percepcji reklamy. Kulturowy kontekst reklamy. Struktura społeczno-demograficzna i odbiór reklamy. Znaczenie wieku dla percepcji reklamy. Modele perswazyjne reklamy – model przetwarzania jawnego. Model przetwarzania powierzchownego. Reklama na poziomie przetwarzania świadomego. Kulturowe determinanty konsumpcjonizmu. Reklama a zachowania konsumenckie. Znak kulturowy i prestiż marki. Proces tworzenia znaczeń społecznych i kulturowych w reklamie. Stylizacja, kodyfikacja społeczna, procesy znaczeniowótórcze. Reklama jako tworzenie rzeczywistości społecznej. Kultura medialna i reklama. Estetyzacja i wiedza społeczna – rola reklamy. Nowoczesna sztuka a świat reklamy. Reklama jako sztuka popularna. Estetyczne oddziaływanie reklamy. Obrazy reklamowe – przemiana idiomu reklamowego. Reklama i transformacja komunikacji masowej – ewolucja paradygmatu kultury. Wpływa reklamy na przestrzeń ikoniczna telewizji. Kultura telewizji jako inforozrywka. Globalizacja i przekaz reklamowy. Nowe środki masowego przekazu a reklama. Znaczenie reklamy w procesie przemiany mediów – zagrożenia kultury. Etyka w reklamie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat roli reklamy w życiu społecznym i kulturze. Wiedza o mechanizmach oddziaływania reklamy. Umiejętność analizy struktury oraz znaczenia obrazu reklamowego

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - kolokwium końcowe z zakresu materiału przedstawionego na wykładzie.
Ćwiczenia – obecność na zajęciach oraz punktowa ocena aktywności w trakcie zajęć (wystąpienie, udział w dyskusji, pisemne przygotowanie do zajęć).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Benedikt A. Reklama jako proces komunikacji. Wrocław 2004.
Bogunia-Borowska M. Reklama jako tworzenie rzeczywistości społecznej. Kraków 2004.
Heath R. Ukryta moc reklamy. Gdańsk 2006.
Jones J. Ph. Jak działa reklama. Gdańsk 2004.
Pitrus A. Zrozumieć reklamę. Kraków 2001.
Pomiecinski A. Reklama w kulturze współczesnej. Poznań 2005.

Kulturowe determinanty zachowań konsumenckich. Red. W. Patrzalek. Wrocław 2004.
Kuśmierski S. Reklama jest sztuką. Warszawa, 2000.
Russell T. J., Lane R. W. Reklama według Ottona Kleppnera. Warszawa 2000.
Schmitt B., Simonson A. Estetyka w marketingu. Kraków 1999.
Shuterland M., Alice K. Sylwester A.K, Reklama a umysł konsumenta: co działa, co nie działa i dlaczego.
Warszawa 2003.
Szczęsna E. Poetyka reklamy. – Warszawa 2001.
Toscani O. Reklama uśmiechnięte ścierwo, Warszawa 1997.
White R. Reklama czyli co to jest i jak się ja robi. – Warszawa, 1993

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

METODYKA KSZTAŁCENIA Z WYKORZYSTANIEM TI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-MKTI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Dydaktyka ogólna, umiejętność tworzenia prezentacji multimedialnych, filmów dydaktycznych, obróbki zdjęć oraz umiejętność planowania jednostki lekcyjnej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Ewa Szymanowska

Prowadzący: mgr Ewa Szymanowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	15		5	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	15		5	Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komputer w dydaktyce. Zasady wykorzystania komputera i Internetu w dydaktyce.
Środki dydaktyczne na lekcjach.
Zasady konstruowania komputerowych programów dydaktycznych.
Planowanie lekcji z wykorzystaniem komputerowego środka dydaktycznego. Konspekt lekcji, instrukcja metodyczna stosowania komputerowego środka dydaktycznego, konstruowanie komputerowego środka dydaktycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: przygotowania środków dydaktycznych z wykorzystaniem technologii informacyjnej możliwych do wykorzystania na lekcjach przedmiotów innych niż Informatyka i Technologia Informacyjna oraz na godzinach wychowawczych

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia – podstawą zaliczenia są zdobywane przez studentów punkty. Punkty przyznawane są za: kolokwium, skonstruowany przez studenta komputerowy środek dydaktyczny, instrukcję stosowania środka dydaktycznego oraz konspekt lekcji z jego wykorzystaniem

LITERATURA PODSTAWOWA:

Jędrzykowski J.: Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2005
Bednarek J.: Multimedia w kształceniu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2006
Siemieniecka-Gogolin D.: Zdolności i postawa twórcza a styl użytkowania elektronicznych mediów, Wydawnictwo MADO, Toruń, 2005
Stróżyński K.: Technologia Informacyjna w nowoczesnej szkole, eMPI², Poznań, 2001
Gruba J.: Komputerowe wspomaganie umiejętności czytania u dzieci sześciolletnich, Impuls, Kraków 2002
Siemieniecki B.: Komputer w edukacji. Podstawowe problemy technologii informacyjnej, A. Marszałek, Toruń 2002
Siemieniecki B.: Technologia informacyjna w polskiej szkole – stan i zadania, A. Marszałek, Toruń 2003
Siemieniecki B., Lewandowski W.: Internet w szkole, A. Marszałek, Toruń 2000
Jabłoński J.: Komputer i Internet w pracy nauczyciela, A. Marszałek, Toruń 2003
Skalski M.: Komputer w dydaktyce [w:] Nowa Szkoła nr 4, 2000

MULTIMEDIALNE PAKIETY EDUKACYJNE

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-MPEd

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawy informatyki, sprawne korzystanie z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr E. Nowicka

Prowadzący: Dr E. Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Laboratorium	15	2	4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	6	2	4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Multimedialne pakiety edukacyjne: wyjaśnienie pojęć: pakiety edukacyjne, multimedialność, program komputerowy.

Wstęp do projektowania i przygotowania multimedialnych pakietów edukacyjnych: omówienie elementów składowych pakietów, obszarów tematycznych i wiekowych. Zebranie proponowanych tematów wykonywanych pakietów przez studentów.

Wykonanie multimedialnych pakietów edukacyjnych: wyznaczenie terminów, w których ma nastąpić fragmentaryczne prezentowanie i omówienie poszczególnych części pakietu.

Prezentacja wykonanych multimedialnych pakietów edukacyjnych: przedstawienie zakończonych pakietów multimedialnych, omówienie ich zawartość, sposobów wykorzystania na zajęciach, omówienie głównych celów jakie mają spełniać prezentowane pakiety. Prezentacja przykładowych sposobów realizacji zajęć w oparciu o przygotowane pakiety multimedialne. Omówienie i ocena wykonanych pakietów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student definiuje pojęcia: pakiety edukacyjne, multimedialność, program komputerowy, planuje pracę w grupie, oraz zawartość pakietu, projektuje strukturę poszczególnych części pakietu, wykonuje i prezentuje zakończony multimedialny pakiet edukacyjny, wyjaśnia sposób zastosowania i wykorzystania zaprojektowanego pakietu.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z prezentacji poszczególnych fragmentów pakietu w wyznaczonych terminach oraz całościowe przedstawienie i omówienie pakietu, jego głównych założeń edukacyjnych, sposobu wykorzystania przez uczniów i nauczyciela.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bednarek J., (2002), Media w nauczaniu, Warszawa
Bednarek J., (2004), Multimedia w kształceniu, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Pilch T., (red.), (2003), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, Warszawa

MULTIMEDIALNE TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I. II

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-MTI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych. Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), mediów i massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędrzykowski

Prowadzący: dr Jacek Jędrzykowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	1	5/6	Egzamin	1+4	
Konwersatorium	60	2		Zaliczenie na ocenę		
Studia niestacjonarne						
Wykład	12	1	5/6	Egzamin		
Konwersatorium	20	2		Zaliczenie na ocenę		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Systemy reprezentacji, a konstrukcja komunikatów medialnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się; zakres i możliwości oddziaływania. Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia. Komponenty multimedialne programu edukacyjnego, a stymulacja sensoryczna: grafika - obrazowa forma przekazu, dźwięk – symboliczna (dźwiękowa) forma przekazu, film– czynnościowa forma przekazu. Interfejs: indywidualizacja procesu nauczania – uczenia się (elementy interaktywne): Realizacja programów multimedialnych (prezentacje multimedialne, interaktywne i multimedialne strony internetowe).

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna psychologiczne i pedagogiczne uwarunkowania procesu nauczania-uczenia się z wykorzystaniem multimedialnych technologii informacyjnych; rozumie, iż optymalne wykorzystanie rozwiązań stymulujących poszczególne procesy uwagi możliwe jest jedynie w sytuacji, gdy multimedialny program edukacyjny zostanie wyposażony w autonomiczny system diagnozy pedagogicznej; konstruuje multimedialnych (interaktywnych) programów edukacyjne zapewniające indywidualizację procesu nauczania – uczenia się.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz egzaminu pisemnego. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwiiów, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Furmanek M. (red.), Technologie informacyjne w warsztacie pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005
Jędrzykowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008

Lewowicki T., Siemieniecki B.(red.), Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2004
Siemieniecki B. (red.), Edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

De Kerckhove D., Inteligencja otwarta, Mikom, Warszawa 2001
De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa 2001
Reeves B., Nass C., Media i ludzie, PIW, Warszawa 2000
Juszczak S., Edukacja na odległość. Kodyfikacja pojęć, reguł i procesów., Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2002
Sikorski W., Gesty zamiast słów, Impuls, Kraków 2005

PEDAGOGICZNE ZAGROŻENIA MEDIALNE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-PZM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawy informatyki, media w edukacji,
pedagogika medialna. Sprawne korzystanie z komputera, sieci Internet.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr E. Nowicka

Prowadzący: dr E. Nowicka,

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	2	5	Egzamin	3	
Laboratorium	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6	2	5	Egzamin		
Laboratorium	6	2		Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Patologie związane z użytkowaniem technologii informacyjnej: problem przemocy i agresji w komunikatach medialnych, erotyka i pornografia w mediach.
Dewiacje w cyberprzestrzeni: cyberprzemoc, gwałt w cyberprzestrzeni, pedofilia.
Uzależnienia medialne: uzależnienia, rodzaje uzależnień medialnych, przyczyny uzależnienia od mediów, społeczne i psychologiczne skutki uzależnień od mediów.
Media zagrożeniem dla rozwoju i edukacji dziecka: przegląd badań prezentujących skutki nieracjonalnego korzystania z mediów przez dzieci, młodzież i rodzinę, zagrożenia w rozwoju i edukacji dziecka.
Świat gier komputerowych: pozytywne aspekty wykorzystania gier komputerowych, ryzyko i zagrożenia związane z grami komputerowymi.
Agresja i przemoc w mediach: koncepcje wyjaśniające wpływ mediów na zachowania agresywne wśród dzieci i młodzieży.
Współczesne bajki dla dzieci: bajka, podstawowe funkcje bajki, przegląd i analiza współczesnych bajek telewizyjnych oglądanych przez dzieci,
Zaniedbane obszary potrzeb i aktywności dzieci i młodzieży: sposoby spędzania wolnego czasu dawniej i dziś, zapomniane zabawy dla dzieci, aktywność fizyczna współczesnych dzieci, udział mediów w realizacji potrzeb dzieci i młodzieży.
Sieć Internet – źródłem informacji na temat zapobiegania zagrożeniom medialnym: analiza treści stron www stanowiących pomoc w zapobieganiu zagrożeniom medialnym.
Profilaktyka zagrożeń medialnych: zasady odpowiedniego korzystania z technologii informacyjnych, koncepcje projektów stanowiących pomoc w zapobieganiu zagrożeń medialnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student definiuje podstawowe pojęcia (uzależnienie, uzależnienia medialne, przemoc, agresja, itp.) wyjaśnia problem uzależnień medialnych, rozróżnia pozytywne i negatywne aspekty wykorzystania gier komputerowych, wyjaśnia główne koncepcje tłumaczące wpływ mediów na zachowania agresywne dzieci i młodzieży, planuje i przygotowuje projekt w zakresie profilaktyki zagrożeń medialnych, ocenia zawartość zasobów sieci Internet stanowiących pomoc w zwalczaniu zagrożeń medialnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu obejmującego zagadnienia z wykładu. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie laboratorium (realizacja zaplanowanych w programie zadań oraz pozytywna ocena z kolokwium).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Aftab P., (2003), *Internet a dzieci, uzależnienia i inne niebezpieczeństwa*, Wydawnictwo Pruszyński i S-ka, Warszawa
Filipiak M., (2004), *Homo Communicans wprowadzenie do teorii masowego komunikowania*, Lublin
Guerreschi C., (2006), *Nowe uzależnienia*, Kraków
Lansado N., Pietra G., (2006), *Gry komputerowe, Internet, telewizja*, Kraków
Lenardon J., (2007), *Zagrożenia w Internecie. Chroń swoje dziecko*, Gliwice
Whitty M.T., Carr A.N., (2007), *Wszystko o romansie w sieci. Psychologia związków internetowych*, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Feibel T., (2006), *Zabójca w dzieciennym pokoju, przemoc i gry komputerowe*, Warszawa
Izdebska J., (2000), *Dominacja mediów w środowisku wychowawczym dziecka*, „Edukacja”, nr 4
Izdebska J., (2000), *Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje*, Trans Humana, Białystok
Lemish D., (2008), *Dzieci i telewizja. Perspektywa globalna*, Kraków

PEDAGOGIKA MEDIALNA

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PED-PMed

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy informatyki, media w edukacji

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Nowicka

Prowadzący: dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		2	Egzamin	
Konwersatorium	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		2	Egzamin	
Konwersatorium	10			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika medialna, edukacja medialna i czytelnicza (wyjaśnienia teoretyczne),

Pedagogika medialna a edukacja medialna. Rozwój pedagogiki medialnej. Zakres i cele edukacji medialnej.

Znaczenie telewizji w edukacji, procesie samokształcenia

Telewizja jako swoiste środowisko wychowawcze współczesnego człowieka

Telewizja jako czynnik wspomagający proces wychowania. Rola telewizji w życiu rodzinnym. Funkcje wychowawcze telewizji.

Zagrażający i utrudniający charakter telewizji w procesie wychowania

Przejawy ujemnego oddziaływania telewizji. Dezintegracja rodziny przez telewizję. Zagrożenia wynikające z nieracjonalnego korzystania z telewizji. Wpływ programów telewizyjnych na postawy i zachowania młodzieży.

Wizerunek dziecka we współczesnej kulturze medialnej

Obraz dziecka w reklamie telewizyjnej, wpływ reklamy na zachowania dzieci, sposoby prezentacji obrazu dziecka w reklamach telewizyjnych

Analiza treści przekazów medialnych (programy, filmy, bajki, audycje)

Pedagogika medialna – część praktyczna

Realizacja scenariuszy zajęć w zakresie ścieżki między przedmiotowej Podstawy edukacji medialnej

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie roli, znaczenia, istoty, głównych założeń pedagogiki medialnej oraz edukacji medialnej, programów nauczania w zakresie edukacji medialnej na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej, umiejętność krytycznego analizowania i odbierania treści przekazywanych za pośrednictwem mediów, poznanie pozytywnych i negatywnych aspektów oddziaływania telewizji na człowieka, projektowanie i realizacja zajęć szkolnych w zakresie ścieżki między przedmiotowej podstawy edukacji medialnej

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu obejmującego zagadnienia z wykładu. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie laboratorium. Laboratorium - warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach, przygotowanie i przeprowadzenie zajęć na podstawie wybranego scenariusza zajęć w zakresie przedmiotu podstawy edukacji medialnej. Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium obejmującego część teoretyczną zajęć

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bednarek J.: Media w nauczaniu, Warszawa, 2002

Filipiak M.: Homo Communicans wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, Lublin, UMCS, 2004

Gajda J., Juszczak S., Siemieniecki B., Wenta K.: Edukacja medialna, Toruń, 2002

Izdebska J., Dziecko w rodzinie u progu XXI wieku. Niepokoje i nadzieje, Trans Humana, Białystok, 2000

Lewowicki T., Siemieniecki B., (red.), Współczesna technologia informacyjna i edukacja medialna, Toruń, 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ MEDIALNYCH

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-PfZM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi komputera PC. Umiejętność korzystania z sieci Internet

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	15		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	6		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu przez dzieci i dorosłych (problem komunikacji i zawierania znajomości za pośrednictwem Sieci). Ochrona użytkowników Sieci przed niepożądanymi treściami (przemoc, pornografia, treści rasistowskie). Instalacja i konfiguracja programów filtrujących zawartość stron WWW (Cenzor i Opiekun Ucznia). Ochrona użytkowników Internetu przed szkodliwym oprogramowaniem (wirusy, robaki, konie trojańskie). Instalacja i konfiguracja oprogramowania typu firewall. Zabezpieczanie i szyfrowanie danych. Zasady bezpiecznego przeprowadzania transakcji w Internecie (operacje bankowe, zakupy w sklepach internetowych i na aukcjach on-line). Przegląd instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką zagrożeń internetowych oraz pomocą ofiarom cyberprzestępstw. Aspekt prawny cyberprzestępczości. Zasady bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z telefonii komórkowej. Profilaktyka cyberprzemocy. Profilaktyka cyberuzależnień.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu oraz usług internetowych, umiejętność instalacji i konfiguracji oprogramowania antywirusowego, oprogramowania typu firewall oraz oprogramowania filtrującego zawartość stron WWW.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest obecność na zajęciach, wykonanie wszystkich ćwiczeń zleconych przez prowadzącego oraz wykonanie i publiczna prezentacja projektu dotyczącego profilaktyki zagrożeń medialnych.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Aftab P.: Internet a dzieci, uzależnienia i inne niebezpieczeństwa, Wydawnictwo Pruszyński i S-ka, Warszawa, 2003
Guerreschi C.: Nowe uzależnienia, Wydawnictwo SALWATOR, Kraków, 2006
Wagłowski P.: Prawo w sieci, zarys regulacji Internetu, HELION, Gliwice, 2005
www.vagla.pl

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

SEMINARIUM DYPLOMOWE 1.2

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-SD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. dr hab. Marek Furmanek

Prowadzący: prof. dr hab. Wielisława Osmańska – Furmanek,
prof. dr hab. Marek Furmanek,
dr Jacek Jędryczkowski
dr Ewa Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5+5
Seminarium	60	2	5/6	Zaliczenie bez oceny	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	40	2	5/6	Zaliczenie bez oceny	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Badania pedagogiczne: Wprowadzenie w problematykę badawczą; Specyfika badań pedagogicznych; Zasady poszukiwań bibliograficznych (fiszki, przypisy). Badania ilościowe i jakościowe: znaczenie badań ilościowych i pomiaru w pedagogice; skale pomiarowe; rzetelność i trafność pomiaru; podstawowe założenia badań jakościowych; rodzaje badań jakościowych; warunki poprawności badań jakościowych. Teoretyczne aspekty badań pedagogicznych: teorie pedagogiczne; rola teorii w badaniach pedagogicznych; funkcje teorii. Etapy badań pedagogicznych: droga od fazy myślenia refleksyjnego do opracowania wyników badań; formułowanie tematu pracy licencjackiej. Problemy i hipotezy w badaniach pedagogicznych. Metody, techniki i narzędzia badawcze: klasyfikacja i charakterystyka metod; dobór technik i narzędzi, wady i zalety poszczególnych metod; Dobór próby (badania ilościowe): reprezentatywność próby – uwarunkowania; losowy i celowy dobór próby. Przetwarzanie materiału badawczego (badania jakościowe): porządkowanie i klasyfikacja materiału badawczego; arkusze zbiorcze, klucze kodyfikacyjne; jakościowa analiza zebranego materiału. Przetwarzanie materiału badawczego (badania ilościowe): wyniki surowe i ich przygotowanie do analizy statystycznej; analiza statystyczna; interpretacja i analiza materiału statystycznego; weryfikacja przyjętych hipotez; opracowanie wniosków. Prace redakcyjne: spis treści, spisy: tabel, rysunków, wykresów; integracja przypisów z poszczególnych podrozdziałów i opracowanie bibliografii.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiadomości dotyczące: funkcji pedagogiki jako nauki i jej miejsca w gronie nauk humanistycznych, ogólnej charakterystyki pracy z zakresu nauk humanistycznych, kolejnych etapów poznania naukowego. Potrafi formułować wyjaśnienia naukowe oraz dokumentować wyniki prac badawczych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest złożenie w terminie ukończonej pracy licencjackiej

LITERATURA PODSTAWOWA:

Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003
Łobocki M., Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2003
Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2001

Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, „Śląsk”, Katowice 1995

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, PWN, Warszawa 2008

Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, PWN, Warszawa 2008

SIECI LOKALNE I GLOBALNE W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-SLGE

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi komputera PC.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. Grzegorz Kobylecki

Prowadzący: dr inż. Grzegorz Kobylecki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	3	
Konwersatorium	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6		4	Egzamin		
Konwersatorium	10			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie do sieci komputerowych. Podstawy działania sieci komputerowych. Media transmisyjne używane w sieciach. Testowanie kabli. Okablowanie sieci LAN i WAN. Podstawy działania sieci Ethernet. Technologie używane w sieciach Ethernet. Przełączanie w sieciach Ethernet. Zestaw protokołów TCP/IP i adresowanie IP. Podstawy routingu i działanie podsieci. Warstwy transportowa i aplikacji TCP/IP. Akademia sieci CISCO – kurs CCNA.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: znajomości podstaw działania: lokalnych sieci komputerowych (LAN), globalnych sieci komputerowych (WAN) oraz wykorzystania takich sieci w edukacji

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

Amato V., Lewis W.: *Akademia Sieci Cisco. Pierwszy rok nauki*, MIKOM, Warszawa 2002
Komar B., *Administracja sieci TCP/IP dla każdego*, Helion, Gliwice 2000.
Mucha M., *Sieci komputerowe. Budowa i działanie*, Helion, Gliwice 2003.
Mueller S., *Rozbudowa i naprawa sieci*. Wydanie II, Helion, Gliwice 2004.
Tanenbaum A., *Sieci komputerowe*, tł. Grażyński A., Jarczyk A., Helion, Gliwice 2004

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

STANDARDOWE PAKIETY NARZĘDZIOWE

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-SPN

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy obsługi komputera PC. Umiejętność instalowania oprogramowania w systemie MS Windows.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr inż. Rafał Olczak

Prowadzący: mgr inż. Rafał Olczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	30	2	2	Zaliczenie z oceną	1	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	12	2	2	Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kopie bezpieczeństwa danych. Automatyczne tworzenie kopii danych. Tworzenie obrazów dysku i partycji. Przywracanie systemu po awarii. Odzyskiwanie danych.
Oprogramowanie biurowe. Zaawansowane wykorzystanie pakietu OpenOffice. Tworzenie dokumentów i arkuszy kalkulacyjnych. Obsługa relacyjnych baz danych. Eksport do formatu PDF. Definicja stylów. Makropolecenia. Praca na plikach w różnych formatach.
Poczta elektroniczna. Zasada działania poczty elektronicznej. Serwer SMTP, POP3, IMAP. Konfiguracja programu pocztowego. Uwierzytelnianie. Zarządzanie pocztą elektroniczną. Filtrowanie wiadomości. Tworzenie profili. Korzystanie z kilku kont pocztowych. Bezpieczeństwo. Spam.
Zagrożenia i profilaktyka antywirusowa. Rodzaje wirusów komputerowych. Budowa programu antywirusowego. Metody wykrywania wirusów. Zasada działania programu antywirusowego. Konfiguracja oprogramowania antywirusowego. Testowanie programów.
Obsługa nośników optycznych. Rodzaje nośników optycznych. Sposób zapisu danych. Urządzenia do obsługi nośników optycznych. Formaty zapisu danych. Tryby zapisu danych. Bezpieczeństwo podczas zapisu. Autostart.
Wymiana plików w sieci. Zasada działania protokołu FTP. Serwery FTP. Sposób przesyłania danych. Przegląd oprogramowania. Konfiguracja klienta FTP.
Oprogramowanie internetowe. Zasada działania przeglądarek on-line. Silnik przeglądarki. Bezpieczna konfiguracja. Poziomy bezpieczeństwa. Personalizacja przeglądarki. Pobieranie danych z Internetu. Zapisywanie całych witryn na twardym dysku. Przegląd oprogramowania.
Diagnostyka komputera PC. Rodzaje programów diagnostycznych. Testowanie najważniejszych podzespołów komputera PC. Podstawowe funkcje programów diagnostycznych. Przegląd programów. Bezpieczeństwo w sieci. Rodzaje zagrożeń występujących w Internecie. Profilaktyka. Przegląd oprogramowania typu Firewall. Konfiguracja wybranych programów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student umie instalować i obsługiwać programy komputerowe z danego zakresu oprogramowania narzędziowego. Wie, jak wykorzystywać dane oprogramowanie podczas zajęć lekcyjnych w szkolnych pracowniach komputerowych. Potrafi samodzielnie dobrać odpowiednie oprogramowanie do realizacji postawionych zadań.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń, przewidzianych do realizacji w ramach programu zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Całka L., Poczta elektroniczna. Ćwiczenia praktyczne, Helion, 2003
Dziewoński M. OpenOffice 2.0 PL. Oficjalny podręcznik, Helion, 2005
Szor P., Wirusy. Rozpoznanie i obrona, PWN, 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Danowski B., Nagrywanie płyt CD i DVD. Kurs, Helion, 2003
Diagnostyka sprzętu komputerowego, Helion, 2006
Sokół M., Sokół R. Internet. Jak surfować bezpiecznie, Helion, 2005

TECHNOLOGIE INFORMACYJNE W DIAGNOZIE I TERAPII PEDAGOGICZNEJ

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-TIDT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawy pedagogiki medialnej, media w edukacji, sprawne korzystanie z komputera, sieci Internet, standardowego pakietu MS Office

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr E. Nowicka

Prowadzący: dr E. Nowicka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	2	5	zaliczenie z oceną	
Laboratorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6	2	5	zaliczenie z oceną	
Laboratorium	6	2		zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Specyficzne trudności w uczeniu się – problem współczesnej szkoły: terminologia specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu, proces czytania i pisania, charakterystyka specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu, diagnoza symptomów specyficznych trudności w nauce.

Terapia pedagogiczna – podstawowa pomoc w przewyżczeniu specyficznych trudności w czytaniu i pisaniu: podstawowe cele i zadania terapii pedagogicznej, zasady realizacji zajęć terapeutycznych, etapy procesu terapeutycznego, ćwiczenia edukacyjno-terapeutyczne stosowane w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych.

Zaburzenia emocjonalno-motywacyjne istotnym problemem dzieci z dysleksją.

Sprzyjające warunki w zajęciach terapeutycznych: udział technologii informacyjnych w organizowaniu właściwych warunków edukacyjno-terapeutycznych.

Terapia multimedialna: założenia terapii multimedialnej, edukacyjno-terapeutyczne programy komputerowe, podstawowe cechy poprawnie opracowanych programów edukacyjno-terapeutycznych, wskazówki metodyczne poprawnie prowadzonych zajęć terapii multimedialnej, realizacja podstawowych zasad zajęć terapeutycznych z udziałem technologii informacyjnych.

Klasyfikacja programów edukacyjno-terapeutycznych.

Analiza i ocena programów edukacyjno-terapeutycznych skierowanych do dzieci przejawiających specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student definiuje podstawowe pojęcia (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, terapia pedagogiczna, terapia multimedialna, program edukacyjno-terapeutyczny), opisuje proces czynności czytania i pisania, określa główne cele i zadania terapii pedagogicznej, wyjaśnia znaczenie technologii informacyjnych w realizacji podstawowych zasad procesu terapeutycznego, opisuje i wyjaśnia udział mediów w realizacji sprzyjających warunków terapeutycznych, analizuje i ocenia zawartość programów edukacyjno-terapeutycznych, planuje, projektuje i prezentuje koncepcje zajęć terapii multimedialnej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu obejmującego zagadnienia z wykładu. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie laboratorium (realizacja zaplanowanych w programie zadań oraz pozytywna ocena z kolokwium).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bogdanowicz M., Adryjanek A., (2004), *Uczeń z dysleksją w szkole*, Gdynia
Czajkowska I., Herda K., (1996), *Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne w szkole*, Warszawa
Kowaluk M., (2009), *Efektywność terapii pedagogicznej dzieci z trudnościami w uczeniu się*, Lublin
Krasowicz-Kupis G., (2008), *Psychologia dysleksji*, Warszawa
Oszwa U., (2007), *Dziecko z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej. Vademecum nauczycieli i rodziców*, Kraków
Reid G., Wearmouth J., (2008), (red.), *Dysleksja. Teoria i praktyka*, Gdańsk
Siemienicki B., (2001), *Komputer w diagnostyce i terapii pedagogicznej*, Toruń

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Jurek A., (2008), *Kształcenie umiejętności ortograficznych uczniów z dysleksją*, Gdańsk
Pietras I., (2008), *Dysortografia – uwarunkowania psychologiczne*, Gdańsk
Kaja B., (2003), *Etiologia i diagnoza dysleksji rozwojowej – przegląd badań prowadzonych na świecie*, [w:]
Kaja B., (red.), *Diagnoza dysleksji*, Bydgoszcz

TEORIA KOMUNIKOWANIA

Kod przedmiotu: 15.0-WP-PED-TK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

zaliczenie przedmiotu Massmedia

Wymagania wstępne: Podstawy socjologii, teorii kultury, pedagogiki społecznej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek

Prowadzący: Prof. UZ, dr hab. Marek Furmanek
Mgr Anna Ucińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2/1
Wykład	15	1	6	egzamin	
Konwersatorium	15	1		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		6	egzamin	
Konwersatorium	6			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Komunikacja społeczna, interpersonalna, masowa. Proces komunikacji. Elementy procesu komunikacji. Przekaz informacji, relacje. Modele komunikacji. Teorie komunikacji. Rodzaje komunikacji społecznej. Aksjomaty komunikacji. Znaki i kody w komunikacji. Komunikowanie społeczne jako proces i zjawisko. Komunikacja niewerbalna. Kompetencje komunikacyjne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza, umiejętności i kompetencje w zakresie rozumienia zjawisk i procesów komunikacyjnych i warunków osiągania sukcesu w interakcjach komunikacji społecznej w różnych jej postaciach

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu.

Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium oraz udział w zajęciach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dobek-Ostrowska B., Nauka o komunikowaniu, Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2001
Filipiak M., Homo communicans. Wprowadzenie do teorii masowego komunikowania, Wyd. UMCS, Lublin 2003
Fiske J., Wprowadzenie do badań nad komunikowaniem, ASTRUM, Wrocław 1999
Griffin E., Podstawy komunikacji społecznej, GWP, Sopot 2003
Szejnberg A., Podstawy komunikacji społecznej w edukacji, ASTRUM, Wrocław, 2002
Retter H., Komunikacja codzienna w pedagogice, GWP, Sopot 2005

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

McQuail D., Teoria komunikowania masowego, PWN Warszawa 2008
Mrozowski M., Media masowe. Władza rozrywka i biznes, Oficyna wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2001
Pisarek W., Wstęp do nauki o komunikowaniu, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2008
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe, PWN, Warszawa 2005
Dobek-Ostrowska B. - Podstawy komunikowania społecznego; wyd. Astrum, 2004

WARSZTATY FILMOWE

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PED-WFil

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Umiejętność korzystania z komputera

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Anna Ucińska

Prowadzący: mgr Anna Ucińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2	4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	10	2	4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzenie w podstawy tworzenia filmu, organizacja pracy na planie filmowym, scenopisarstwo, scenopis, storyboard, reżyseria filmowa, sztuka operatorska, montaż, zapoznanie z różnymi formatami plików wideo, konwersja plików, authoring.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie tworzenia od podstaw filmu; znajomość podstaw sztuki scenopisarstwa, reżyserii, sztuki operatorskiej, montażu

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie na podstawie pracy i postępów studenta w trakcie zajęć, wykonanie zadanych prac projektowych oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności

LITERATURA PODSTAWOWA:

Andrejew P., Dąbal W.: Kompendium Terminologii Filmowej, Wyd. Aero Scope, Warszawa, 2005
Arijon D.: Gramatyka języka filmowego, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2008
Danowski B.: Komputerowy montaż wideo. Ćwiczenia praktyczne, Wyd. Helion, Gliwice, 2006
Karpiński M.: Scenariusz: niedoskonałe odbicie filmu, Wyd. RABID, Kraków, 2004
Kingdon T.: Sztuka reżyserii filmowej, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2007
Mascelli J. V.: 5 tajemnic warsztatu filmowego, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2007
Schabenbeck M.: Format scenariusza filmowego, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2008
Świerk G., Madurski Ł. Multimedia. Obróbka dźwięku i filmów. Podstawy Wyd. Helion, Gliwice, 2004
Zonn L., Matula J.: O montażu w filmie, Wyd. Centrum Animacji Kultury, 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Adobe Creative Team: Adobe Premiere 6.5. Podręcznik montażysty, Wyd. Helion, Gliwice, 2004
Bocian R., Zabłocki M. J.: Angielsko - polski słownik terminologii filmowej, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2008
Gdula M.: Adobe Premiere Pro. Ćwiczenia, Wyd. Helion, Gliwice, 2004
Murch W.: W mgnieniu oka. sztuka montażu filmowego, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2006
Paul J.: 100 sposobów na cyfrowe wideo, Wyd. Helion, Gliwice, 2006
Russin R. U., Downs W. M.: Jak napisać scenariusz filmowy, Wyd. Wojciech Marzec, Warszawa, 2005
Syska R. (red.): Słownik filmu, Wyd. Zielona Sowa, Kraków, 2005
Wrotek W.: Ulead Video Studio 11 PL. Pierwsze starcie, Wyd. Helion, Gliwice, 2008

CZASOPISMA

Chip - miesięcznik
ENTER Magazyn komputerowy - miesięcznik
Film – miesięcznik
Film & TV kamera – miesięcznik
Kino – miesięcznik

WIEDZA O FILMIE

Kod przedmiotu: 03.4-WP-PED-WoF

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: -

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Anna Ucińska

Prowadzący: mgr Anna Ucińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	30	2	I	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	6	2	I	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historia kina ; Kino prymitywne; Szwedzka szkoła filmowa; Niemiecki ekspresjonizm; Impresjonizm; Awangarda; Radziecka szkoła montażu; Amerykańskie kino lat dwudziestych; Przełom dźwiękowy; Kino lat trzydziestych; Kino drugiej wojny światowej; Włoski neorealizm; Radzieckie kino odwilżowe; Polska Szkoła Filmowa; Kino Japonii ; Powojenne kino brytyjskie i amerykańskie; Nowa Fala w Europie; Kontestacja w kinie; Kino krajów Europy Środkowej (lata sześćdziesiąte i siedemdziesiąte); Lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte w kinie amerykańskim; Filmowy postmodernizm; Oblicza współczesności; Gatunki filmowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i kompetencje w zakresie oceny twórcywa filmowego; znajomość gatunków filmowych, wiedza o oddziaływaniu filmu

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie na podstawie pracy i postępów studenta w trakcie zajęć, wykonanie zadanych prac projektowych oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności

LITERATURA PODSTAWOWA:

Castell D., Jarvis D., Kermodé M., Lodge J., Russell Taylor J., Turner A., Historia Hollywood, Warszawa 1994
Doroba R.: Bliżej filmu, WSiP, Warszawa 1980
Helman A., Ostaszewski J. : Co to jest kino? - panorama myśli filmowej, Wyd. UJ, Kraków 1992.
Helman A., Ostaszewski J. : Historia myśli filmowej, Wydawnictwo Słowo Obraz Terytoria, Gdańsk 2007
Karabas K.: Bez fikcji - z notatek filmowego dokumentalisty, Warszawa 1985.
Lewandowski J. F.: 100 filmów polskich, Katowice, 1997
Lubelski T. (red.) Encyklopedia kina, Wydawnictwo Biały Kruk, Kraków; 2004
Michalski C.: Bez nich nie ma filmu, Filmowa Agencja Wydawnicza, 1957
Płażewski J. Historia filmu 1895-2005; Książka i Wiedza, Warszawa; 2005
Płażewski, J.: 200 filmów tworzy historię najnowszej kina, Wyd. Artystyczne i Filmowe, Warszawa 1973
Wojnicka J., Katafiasz O., Słownik wiedzy o filmie, Bielsko Biała 2005

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Goban-Klas T., Sienkiewicz P.: Społeczeństwo informacyjne. Szanse, zagrożenia, wyzwania. Kraków 1999
Leksykon Polskich Filmów Fabularnych, Warszawa, 1997
Rogowski Z. K., To jest Hollywood, Kraków 1990

Salska-Kaca M.: Człowiek, słowo, świat w filmie dokumentalnym. Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1992

Szczurowski M. (red): Dokument filmowy i telewizyjny, Wyd. Adam Marszałek 2004

Thomson D. Zrozumieć Hollywood, Warszawa 2006

Weseliński A.: A Dictionary of Film and Television Terms, Wyd Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1994

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA I PRZEDSZKOLNA

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EE

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu nauk przyrodniczych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Hanna Uździcka

Prowadzący: dr Hanna Uździcka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Ćwiczenia	15	1	6	Zaliczenie z oceną	1	
Studia niestacjonarne						
Ćwiczenia	8		6	Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

zapoznanie studentów z problemami skażenia środowiska naturalnego i wpływu tego zjawiska na funkcjonowanie człowieka. przyczyny i skutki ekologiczne zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby. zagrożenie hałasem. Dewastacja powierzchni ziemi. Globalne ocieplenie. Dziura ozonowa. Kwaśne deszcze. Smogi.

Technologie proekologiczne. Problem wiwisekcji. Ekologiczne rozwiązania w transporcie, gospodarce odpadami. Cechy „ekoprojektu”

Produkcja i marnowanie energii. Rodzaje energii odnawialnej i nieodnawialnej.

Ochrona środowiska w ustawodawstwie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna, rozumie i umie obserwować podstawowe zjawiska ekologiczne związane ze skażeniem powietrza, wody i gleby. Wie jak im zapobiegać. Zna problemy ekologiczne najbliższej okolicy.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest wykonanie wszystkich zadań przewidzianych programem.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Chwastek J., Żóławski Cz.: Rekultywacja terenów zniszczonych przez przemysł wydobywczy, 1983
Gajewski K., Mendaluk Z.T.: Ekologia, ochrona środowiska, Zielona Góra 1994
Gajewski K., Mendaluk Z.T.: Leksykon. Ekologia. Ochrona środowiska., Zielona Góra 1994
Greinert H.: Ochrona gleb, Zielona Góra 1995
Hafner M.: Ochrona środowiska – księga eko – testów do pracy w szkole i w domu, 1998
Heinrich D., Hergt M.: Atlas zur Okologie, 1998
Lipko St.: Biologiczne zasoby ziemi w gospodarce człowieka, 1990
Ochrona środowiska – pr. zb. p. red. J. Kąkolewskiego, 1989
Problemy ochrony wód – pr.zb. p. red. T. Bilińskiego, Zielona Góra 1986
Radecki W.: Prawo ochrony środowiska, 1999
Sander H.: Ochrona zasobów naturalnych, 1999
Wiśniewski H., Kowalewski G.: Ekologia z ochroną i kształtowaniem środowiska, 1998
Zasoby glebowe i roślinne – użytkowanie, zagrożenie, ochrona. – pr. zb. pod red. R. Olaczka. PWRiI, W-wa 1988
Ziemia – pr. zb. p. red. Maślankiewicz. Wiedza Powszechna 1977.

EDUKACJA INTEGRACYJNA DZIECI PEŁNOSPRAWNYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EiD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość psychologii rozwoju dziecka.
Znajomość zasad i metod wychowania i nauczania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Jarosław Bąbka

Prowadzący: Dr Jarosław Bąbka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wspólne i swoiste potrzeby i możliwości psychofizyczne dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych jako podstawa planowania działań edukacyjnych: koncepcja wspólnych i swoistych cech, analiza portretów psychologicznych.

Spostrzeganie dzieci niepełnosprawnych przez nauczycieli a działania pedagogiczne: stereotypy i uprzedzenia, nadaktywny, bierny i mieszany typ zachowania się nauczycieli wobec niepełnosprawnych uczniów.

Edukacja integracyjna jako swoista interwencja w proces socjalizacji: niesegregacyjne formy edukacji niepełnosprawnych dzieci (grupa integracyjna, edukacja włączająca), akty prawne regulujące edukację niepełnosprawnych dzieci.

Funkcje przedszkoli i szkół realizujących edukację integracyjną: funkcja organizacyjna, rewalidacyjna i społeczna.

Zasady planowania zajęć w grupie integracyjnej: cele edukacyjne, cele rewalidacyjne, współpraca z nauczycielem wspomagającym, ewaluacja zajęć.

Zasady rewalidacji uczniów niepełnosprawnych w systemie integracyjnym: strefa aktualnego i najbliższego rozwoju, wspomaganie rozwoju, rewalidacja fizyczna, psychiczna i społeczna, dostosowanie treści i wymagań do możliwości psychofizycznych dzieci niepełnosprawnych.

Uczenie we współpracy jako metoda społecznej integracji: istota zachowań kooperacyjnych, typy zadań sprzyjających kooperacji, synergia.

Interwencja edukacyjna wspomagająca rodziców dzieci niepełnosprawnych: wspomaganie psychoemocjonalne, opiekuńczo-wychowawcze, socjalno usługowe i rehabilitacyjne.

Efekty dydaktyczne i społeczne uzyskiwane w grupach integracyjnych. Założenia i rzeczywistość: społeczna integracja, przystosowanie społeczno- osobowe, wyniki w nauce dzieci niepełnosprawnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość zasad organizacji edukacji dzieci niepełnosprawnych w systemie integracyjnym. Umiejętność planowania procesu wychowania i nauczania integracyjnego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywne uczestnictwo w zajęciach. Praca zaliczeniowa

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bąbka J. Edukacja dzieci pełnosprawnych i niepełnosprawnych. Założenia i rzeczywistość. Poznań 2001.
- Bąbka J., Interwencja edukacyjna wspomagająca rodziców dzieci niepełnosprawnych w praktyce szkolnej. „Rocznik Lubuski” 2003, nr 29, red. K. Ferenz.
- Bogucka J., Kościelska M., Wychowanie i nauczanie integracyjne. Warszawa 1994.
- Faibarin G., Faibarin S. (red.) Integracja dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Warszawa 2000.
- Flis R., Praca w klasie integracyjnej. Materiały pomocnicze dla nauczycieli klas I-III szkoły podstawowej. Karków 2005.
- Krause A., Integracyjne złudzenia ponowoczesności. Kraków 2000.
- Maciarz A., Uczeń niepełnosprawny w szkole masowej. Warszawa 1992.
- Maciarz A. Z teorii i badań społecznej integracji. Kraków 1999.
- Nowak A., Wybrane edukacyjne i prawne aspekty niepełnosprawności. Kraków 1999.
- Szumski G., Integracyjne kształcenie niepełnosprawnych. Warszawa 2006.
- Soroka-Fedorczuk A., Osoby niepełnosprawne w opiniach dzieci, Kraków 2007.

EDUKACJA MUZYCZNA I.II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EM1/2/3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Predyspozycje muzyczne i manualne

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konwersatorium	90		1/2/3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	36		1/2/3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Elementy zasad muzyki (notacja muzyczna, alfabet, klucze, podział oktaw, elementy dzieła muzycznego, budowa gam, zasady budowania akordów, interwały).

Zdolności i umiejętności muzyczne dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych.

Metody poznawania rozwoju muzycznego. Współczesne systemy i metody edukacji muzycznej (Dalcroze, Orff, Kodaly, Gordon i inni).

Formy edukacji muzycznej w kształceniu przedszkolnym i wczesnoszkolnym: śpiew i ćwiczenia mowy, gra na instrumentach, słuchanie muzyki, tworzenie muzyki, ruch z muzyką.

Wybrane elementy muzycznej pedagogiki zabawy.

Wybrane przykłady literatury muzycznej i repertuaru piosenek, zabaw – możliwości praktycznego wykorzystania.

Analiza programów nauczania z zakresu edukacji muzycznej.

Programowanie zajęć muzycznych, warsztatów artystycznych. Muzyczne gry i zabawy integracyjne.

Wybrane elementy terapii z zakresu profilaktyki i terapii muzycznej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: wiedzy muzycznej (zasady muzyki, literatura muzyczna, kultura muzyczna). Rozwijanie umiejętności muzycznych: wokalnych, instrumentalnych, tanecznych, percepcyjnych i twórczych

WARUNKI ZALICZENIA:

Student powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach, samodzielnie przygotowywać projekty zajęć muzycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

Lipska E., Przychodzińska M. (1991), Muzyka w nauczaniu początkowym, Warszawa.

Smoczyńska-Nachtman U. (1998), Muzyka dla dzieci, Warszawa.

Kataryńczuk-Mania L., Gniazdowski M. (1990), Marcowy kwiatek i inne piosenki..., Kubuś Puchatek i inne piosenki..., Zielona Góra.

Zwolińska E.(red.) Muzyka w nauczaniu zintegrowanym, Bydgoszcz 2002

Krzyżowska T., Zabawy z piosenką, Katowice 1995

Kataryńczuk-Mania L., Karcz J.(2006), Sztuka w kontekście oddziaływania na człowieka, Zielona Góra

Kataryńczuk-Mania L. (red.) (2000), Innowacje pedagogiczne w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży, Zielona Góra,

Kisiel M. (2005), Muzyka w zintegrowanej edukacji wczesnoszkolnej, Katowice

EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA I, II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EPT1/2/3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Sprawność manualna na poziomie podstawowym;
prawidłowe rozróżnianie barw

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Elżbieta Płodzień

Prowadzący: mgr Elżbieta Płodzień

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konwersatorium	90		1/2/3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	36		1/2/3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zajęcia o charakterze warsztatowym

Wiadomości z zakresu podstaw teorii twórczości plastycznej – dziedziny sztuk plastycznych, język wizualny sztuki; główne zasady kompozycji klasycznej, rodzaje kompozycji; podstawowe zasady liternictwa;

Wiadomości z zakresu materiałoznawstwa – własności i rodzaje materiałów wykorzystywanych w pracach dziecięcych, możliwości i sposoby ich łączenia;

Ekspresja plastyczna - wyrażanie temperamentu, doznań fizycznych, samookreślenia się i komunikowania z innymi w sposób symboliczny; łączenie obserwacji z elementami wyobraźni; prowokacje tematyczne jako punkt wyjścia w wyborze środków plastycznych; kompozycje na płaszczyźnie i w przestrzeni; kompozycje liternicze, układy kompozycyjne o charakterze dekoracyjnym i użytkowym; dekoracje okolicznościowe;

Elementy historii sztuki – główne style, kierunki, nurty w sztuce światowej; czołowi przedstawiciele i zabytki sztuki polskiej

Metodyka zajęć – sposoby uruchamiania aktywności twórczej; wprowadzanie dzieci w myślenie znakowe i symboliczne, działania twórcze scalające wszystkie obszary edukacji młodszego dziecka, wyposażenie pracowni, organizacja zajęć

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość podstawowych pojęć i problemów plastycznych; elementów historii sztuki i kultury materialnej; posługiwanie się językiem plastyki w opisywaniu formy wizualnej; poznanie wybranych technik plastycznych w trakcie działania; kompetencje w zakresie rozwijania i wspierania indywidualnych poszukiwań twórczych w działaniach ekspresyjnych, rozwijania wyobraźni i umiejętności technicznych, kształtowania wrażliwości na jakości wizualne, planowania i organizowania zajęć plastyczno – technicznych z dziećmi.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach, samodzielne wykonanie prac w poznanych technikach, zaliczenie kolokwium obejmującego zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dymara B. (red.), Dziecko w świecie sztuki, Kraków 1996
Estreicher K., Historia sztuki w zarysie, Warszawa – Kraków 1987
Gloton R., Clero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1976
Popek S.(red.), Aktywność twórcza dzieci i młodzieży, Warszawa 1988
Trojanowska a., Dziecko i plastyka, Warszawa 1983

EDUKACJA SEKSUALNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-EdSx

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza pedagogiczna, socjologiczna i psychologiczna.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż

Prowadzący: dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15	1	5	zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15	1		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	6			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot, cele i zadania edukacji seksualnej. Wychowanie restrykcyjne, permissive i wychowanie złotego środka. Obyczajowość seksualna. Wychowanie a role płciowe. Rozwój psychoseksualny człowieka. Seksualność człowieka w cyklu życia. Seksualność dziecka. Różnice w dojrzewaniu chłopców i dziewcząt. Pojęcie normy w seksuologii, zaburzenia seksualne. Zagadnienia rówieśniczej przemocy seksualnej i przemocy seksualnej wobec dzieci. Rola rodziny, rówieśników, szkoły i mediów w procesie wychowania seksualnego. Zagadnienia naturalnych metod planowania rodziny oraz metod antykoncepcyjnych jako temat edukacji seksualnej. Zachowania seksualne w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV. Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem. Edukacja seksualna. Wybrane elementy metodyki zajęć wychowania do życia w rodzinie. Wybrane elementy profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka. Zna cele, zadania oraz wybrane elementy metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykłady - zaliczenie z oceną – pozytywny wynik kolokwium. Ćwiczenia - zaliczenie z oceną - aktywny udział w zajęciach; moderowanie zajęć; przygotowanie indywidualnych opracowań dotyczących problematyki zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Beisert M.: *Seks twojego dziecka*, ZW – K. Domke, Poznań 1991
Długołęcka A., *Seksualność – wybrane zagadnienia*, w: *Edukacja seksualna*, red. B. Woynarowska, PWN, Warszawa 2007
Chomczyńska-Miliszkiwicz M., *Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne*, UMCS, Lublin 2002
Izdebski Z., Jaczewski A., *Rozwój seksualny*, w: *Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania*, red. A. Jaczewski, WA „Żak”, Warszawa 2005
Izdebski Z., *Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006*, UZ, Zielona Góra 2006

Pankowska D., *Wychowanie a role płciowe*, GWP, Gdańsk 2005
Starowicz Z., Długołęcka A., *Edukacja seksualna*, Świat Książki, Warszawa 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie. Opis programu edukacyjnego i jego realizacji, red. K. Waż, Wyd. UZ, Zielona Góra 2008
Beisert M., Psychologia zaburzeń seksualnych, w: Psychologia kliniczna, tom 2, red. H. Sęk, PWN, Warszawa 2007
Izdebski Z., Jaczewski A., Kocha, lubi, szanuje ..., PWN, Warszawa 1998
Rzepka J. (red.): Zagadnienia prorodzinnej edukacji seksuologicznej i profilaktyki HIV/AIDS, Studio Wydawnicze AGAT, Katowice 1996
Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa 2006

EMISJA GŁOSU

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-EG

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: [Kliknij i wpisz wymagania wstępne]

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: [Kliknij i wpisz osobę odpowiedzialną]

Prowadzący: [Kliknij i wpisz prowadzących zajęcia]

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		1	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	30		1	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Głos – narzędziem pracy nauczyciela
Cele i zadania emisji głosu. Uwarunkowania higieny głosu
Podparcie oddechowe i ćwiczenia usprawniające aparat oddechowy
Ćwiczenia usprawniające aparat artykulacyjny. Zasady funkcjonowania rezonatorów
Praktyczne wykorzystanie ćwiczeń dykcyjnych (praca z tekstem)
Poznaj swój głos (samodzielna praca zakresie sprawnego aparatu głosotwórczego)
Możliwości wykorzystania emisji głosu w pracy zawodowej
Terapeutyczne właściwości prawidłowej emisji głosu.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: posługiwania się aparatem głosowym, znajomości zasad prawidłowej emisji (dykcji i impostacji głosu).

WARUNKI ZALICZENIA:

Student powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach, samodzielnie przygotowywać projekty zajęć muzycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wieczorkiewicz B., Sztuka mówienia. Warszawa 1970
Walczak M., Ćwiczenia artykulacyjne. Łódź 1979
Leary M., Wywieranie wrażenia na innych. O sztuce autoprezentacji. Gdańsk 1999
Oczkoś M., Abecadło mówienia. Wrocław 1999
Śliwińska-Kowalska M. (red), Głos narzędziem pracy. Łódź 1999
Łastik A., Poznaj swój Głos. Warszawa 2002
Toczyska B., Sarabanda w chaszczach. Gdańsk 1999
Kataryńczuk-Mania L. (red), Innowacje pedagogiczne w edukacji muzycznej dzieci i młodzieży. Zielona Góra 2000
Gawrońska M., Podstawy wymowy i impostacji głosu. Wrocław 2001
Laskowska H., Podstawy emisji głosu. Bydgoszcz 2000
Uchyła-Zroski J., Głos mówiony i śpiewany. Z zagadnień pedagogiki muzycznej. Piotrków Trybunalski 1998
Kataryńczuk-Mania L., Kowalkowska I. (red.) Profilaktyka i rehabilitacja głosu, mowy. Zielona Góra 2006

LITERATURA DLA DZIECI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-LDD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy gramatyki języka polskiego i wiedzy o literaturze

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. dr hab. Pola Kuleczka

Prowadzący: prof. dr hab. Pola Kuleczka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		5	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8		5	Egzamin		
Ćwiczenia	12			zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Literatura „czwarta”. O naturze i sposobach istnienia literatury dla dzieci.
Miejsce literatury czwartej w kulturze.
Znaczenie tekstów folkloru a percepcja dziecka.
Kryteria oceny utworu literackiego a swoiste cechy literatury „osobnej”.
Tendencje pedagogiczne i ich odbicie w twórczości dla młodego odbiorcy. Dziecko w literaturze a pedagogika – tendencje, zjawiska, przemiany.
„Cudowne i pożyteczne” czyli znaczenie baśni w życiu dziecka.
Przyroda jako tworzywo dzieła literackiego.
Wartości literatury dla dzieci i młodzieży.
Od Konopnickiej do Białoszewskiego, czyli język dziecięcy a poezja dla dzieci.
Zmiany modelu periodyku dziecięcego na przestrzeni wieków.
Wychowawcza i estetyczna rola gatunków filmowych, audycji radiowych, teatru.
Humor i komizm w literaturze „osobnej”. Humor i jego kategorie.
Rola literatury „czwartej” w pracy nauczyciela.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie odmian i sposobów istnienia literatury adresowanej do dzieci; tendencji psychologicznych, pedagogicznych, socjologicznych znajdujących odbicie w twórczości dla dzieci.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz egzaminu ustnego. Ćwiczenia – warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen z kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Bettelheim B.: Cudowne i pożyteczne. O znaczeniach i wartościach baśni. Przeł. i przedmową opatrzyła Danuta Danek, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa, 1985, t. I-II.
- Cieślikowski J.: Literatura i podkultura dziecięca, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk, 1975.
- Cieślikowski J.: Literatura osobna. Wybór Ryszard Waksmund, Nasza Księgarnia, Warszawa, 1985.
- Jonca M.: Enfants terribles. Dzieci złe, źle wychowane w literaturze polskiej XIX wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 2005.
- Kątny M.: Przyroda w polskiej prozie dla dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Akademii Świętokrzyskiej, Kielce, 2002.
- Waksmund R.: Od literatury dla dzieci do literatury dziecięcej (tematy – gatunki – konteksty), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 2000.
- Wartości literatury dla dzieci i młodzieży. Pod red. Joanny Papuzińskiej i Bogusława Żurakowskiego, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa-Poznań, 1985.
- Żurakowski B.: W świecie poezji dla dzieci, Impuls, Kraków, 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

LOGOPEDIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-Log

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy wiedzy z zakresu języka polskiego (fonetyki, gramatyki opisowej) oraz pedagogiki (wymagania wstępne: ogólnej, dydaktyki i psychologii. Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mownych.

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Skorek

Prowadzący: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2	4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	8	1	4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe problemy logopedii: jej przedmiot, koncepcje, zadania, rozwój, specjalności, związek z innymi dziedzinami wiedzy.

Opieka logopedyczna w Polsce: stan i perspektywy rozwoju.

Anatomiczno-fizjologiczne podstawy mowy: budowa, funkcjonowanie i najczęstsze schorzenia aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego oraz narządu słuchu.

Kształtowanie się i rozwój mowy: okresy kształtowania się mowy dziecka (etap przygotowawczy, okres melodii, wyrazu, zdania i swoistej mowy dziecięcej) oraz czynniki mające istotny wpływ na jej rozwój (prawidłowy rozwój psychomotoryczny, poziom intelektualny, specjalne zdolności, warunki społeczno-wychowawcze). Opóźnienia w rozwoju mowy: samoistne i niesamoistne.

Znaczenie wczesnej stymulacji w rozwoju mowy dziecka: walory karmienia naturalnego, znaczenie prawidłowego oddychania i połykania, profilaktyka wad zgryzu i uzębienia, znaczenie ćwiczeń usprawniających narządy mowne dziecka.

Podstawy fonetyki: artykulacyjnej, audytywnej, akustycznej i wizualnej; klasyfikacja głosek polskich oraz schematy artykulacyjne głosek, opis głosek.

Zaburzenia mowy: klasyfikacje (objawowa, przyczynowa), charakterystyka zaburzeń, np. dyslalii, jąkania, afazji, dysartrii, ich istota, przyczyny, symptomy, metody diagnozy i terapii.

Zaburzenia mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzonych umysłowo) i słuchu (niesłyszących, słabosłyszących): rozwój mowy i najczęstsze zaburzenia, ich przyczyny, konsekwencje niepełnosprawności intelektualnej i słuchowej dla rozumienia mowy, możliwości terapii.

Postępowanie diagnostyczne i korekcja wad wymowy: etapy diagnozy i jej zakres, hospitacja zajęć logoterapeutycznych, analiza ich przebiegu i dokumentacji logopedycznej, narzędzia i środki używane w diagnozie i terapii, analiza metod w terapii logopedycznej.

Program profilaktyczno-terapeutyczny: opracowanie zestawów ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych (usprawniających narządy mowne), słuchu fonematycznego; pokaz i wyjaśnianie stosowanych technik logopedycznych: ułożenia narządów artykulacyjnych, uczulania miejsca artykulacji, właściwego mechanicznego układania narządów artykulacyjnych z wykorzystaniem instrumentarium logopedycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna i rozumie problematykę mowy, jej rozwoju, opóźnień i zaburzeń. Potrafi rozpoznać przyczyny i objawy najczęściej występujących zaburzeń. Zna sposoby diagnostycznego i terapeutycznego postępowania w celu ich usuwania. Zna także czynniki optymalnego kształtowania się mowy i potrafi

opracować profilaktyczno-terapeutyczny program ćwiczeń logopedycznych. Zna i potrafi wykonać proste ćwiczenia usprawniające narządy mowne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Opracowanie programu ćwiczeń i terapii wybranego zaburzenia mowy. Zaliczenie sprawdzianu weryfikującego wiedzę.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.) Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Uniwersytet Opolski, Opole 1999
- L. Kaczmarek, Nasze dziecko uczy się mowy, Wyd. Lubelskie, Lublin 1981
- T. Gałkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski (red.) Diagnoza i terapia zaburzeń mowy, UMCS, Lublin 1993
- I. Styczek, Logopedia, PWN, Warszawa 1981

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- 1. D. Deutsch Smith, Pedagogika specjalna, PWN, Warszawa 2008

MEDIA W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ I PRZEDSZKOLNEJ

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-MEWP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych. Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory) oraz mass mediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędrzykowski

Prowadzący: dr Jacek Jędrzykowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		4	zaliczenie z oceną	
Konwersatorium	15				
Studia niestacjonarne					
Wykład	8			zaliczenie z oceną	
Konwersatorium	8				

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Media w edukacji – podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfikacja mediów edukacyjnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej; ewolucja mediów, zakres i możliwości oddziaływania; technologia informacyjna jako czynnik integrujący możliwości współczesnych masmediów; cechy charakterystyczne nowych mediów; ocena mediów edukacyjnych; konstruowanie mediów edukacyjnych.

Rola multimediów w procesie uczenia się; zasady nauczania z zastosowaniem TI.

Od I. Pawłowa do S. Paperta (od behawioryzmu do konstruktywizmu). Ewolucja poglądów dotyczących wykorzystania mediów edukacyjnych.

Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów.

Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym. Warstwa dźwiękowa i obrazowa mediów edukacyjnych. Ewaluacja z zastosowaniem mediów edukacyjnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat percepcji i oddziaływania komunikatów medialnych w edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej. Ocena szkodliwego oddziaływania mediów. Umiejętności z zakresu oceny dostępnych na rynku mediów edukacyjnych. Znajomość metodyki wykorzystania TI w edukacji; znajomość zasad projektowania, realizacji i wykorzystania mediów edukacyjnych; umiejętność stosowania nowych form komunikacji poprzez elektroniczne media edukacyjne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz egzaminu pisemnego. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności

LITERATURA PODSTAWOWA:

De Kerckhove D.: *Inteligencja otwarta*, Mikom, Warszawa, 2001

De Kerckhove D.: *Powłoka kultury*, Mikom, Warszawa, 2001

- Gajda J.: *Media w edukacji*, Impuls, Kraków, 2002
- Goban-Klas T.: *Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu*, PWN, Warszawa-Kraków, 2001
- Jędrzykowski J.: *Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń, 2005
- Jędrzykowski J.: *Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra, 2008
- Reeves B., Nass C.: *Media i ludzie*, PIW, Warszawa, 2000
- Siemieniecki B.: (red.): *Edukacja medialna*, Wyd. Adam Marszałek, Toruń, 2002
- Strykowski W.: *Media w edukacji: kierunki prac badawczych*. [w:] *Edukacja Medialna nr 2*, Wyd. eMPi², Poznań, 1998
- Wawrzak-Chodaczek M.: *Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży*. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław, 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

METODYKA ZAJĘĆ W ŚWIETLICY

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-MEWP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z przedmiotów ogólnych z zakresu opieki i wychowania, psychologii rozwoju oraz umiejętności z metodyki pracy wychowawczo-opiekuńczej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Grażyna Gajewska

Prowadzący: dr Grażyna Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					
Konwersatorium	15		3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	6		3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Świetlica szkolna i środowiskowa jako forma opieki i wychowania dzieci i młodzieży w Polsce. Elementy modelu wzorca i realnego. Analiza uwarunkowań i organizacji funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej. Planowanie działań. Metody i formy pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicach. Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w szkole podstawowej i dziecka w niej oraz środowiskowej. Zajęcia w placówkach. Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w gimnazjum i dziecka w niej. Zajęcia w placówkach. Analiza zgromadzonych diagnoz w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Zajęcia integracyjne i wprowadzające normy w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia poprawiające komunikację w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia rozwijające samodzielność dzieci przebywających w świetlicy. Zajęcia motywujące do uczenia się, nauki wychowanków świetlicy szkolnej. Zajęcia relaksacyjne, czasu wolnego i budujące atmosferę świetlicy. Zajęcia okolicznościowe. Analiza planów działalności rocznej, miesięcznej, tygodniowej. Ferie i półkolonie w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Współpraca z rodzicami w świetlicach. Ewaluacja pracy w świetlicach i modyfikowanie placówki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie, zrozumienie i współtworzenie metodyki pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy szkolnej i środowiskowej oraz doświadczenie jej urzeczywistniania w praktyce.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykazanie się znajomością metodycznych podstaw funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej, tj. wiedzą ogólną, umiejętnościami oceny, organizacji i modyfikacji świetlicy szkolnej i środowiskowej, w tym projektowania placówki i zajęć wychowawczych (program, plan, scenariusz) oraz opiekuńczych, pracy z grupą, jednostką i zespołem oraz rodzicami (zaprojektowanie projektu spotkania).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra;
Rosiński M. (1997). Organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Szczecin;
Babiuch M. (2002). Jak współpracować z rodzicami "trudnych uczniów"? Warszawa;
Wiechowic A. i Z. (1986). Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych. Warszawa;
Zieja Z. (1995) (red.). ABC wychowawcy świetlicy. Jelenia Góra

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA Z METODYKA I

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPM1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość pedagogiki ogólnej, psychologii rozwoju człowieka, dydaktyki ogólnej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Prowadzący: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk,
Dr Agnieszka Olczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	3	zaliczenie	
Konwersatorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		3	zaliczenie	
Konwersatorium	12			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia w edukacji dzieci.

Dziecko. Dzieciństwo. Edukacja. Edukacja przedszkolna. Pedagogika przedszkolna.

Funkcje przedszkola wobec dzieci i rodziców.

Funkcja opiekuńcza, wychowawcza, wyrównawcza, społeczna.

Organizacja warunków edukacji przedszkolnej.

Funkcje i zadania pedagogiki przedszkolnej. Zasady edukacji. Podstawowe metody pracy wychowawczej w przedszkolu. Ofertowy styl pracy nauczyciela dzieci w wieku przedszkolnym. Modele organizacji przedszkola.

Planowanie pracy w przedszkolu.

Działanie edukacyjne. Warunki działania. Sposoby, środki, efekty działania. Pojęcie planowania. Podstawa planowania.

Strategia zadaniowa i zabawowa w edukacji dzieci w wieku przedszkolnym.

Zadanie w ujęciu psychologicznym, filozoficznym, pedagogicznym. Rodzaje zadań. Metody rozwiązywania zadań przez dzieci. Różne ujęcia zabawy w świetle wybranych teorii. Rodzaje zabaw. Funkcje zabawy.

Współdecydowanie w procesie edukacji.

Sytuacje podejmowania decyzji. Rodzaje decyzji. Współdecydowanie w procesie wychowania w przedszkolu. Umowy z dziećmi.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Studenci opanowują umiejętności i nabywają kompetencje w zakresie: poznania podstawowych założeń edukacji przedszkolnej, organizacji pracy przedszkola, projektowania różnorodnych ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym, zastosowania przygotowanych projektów, wykonania i prezentacji środków edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach i realizacja zleconych przez prowadzącego zadań.

Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu konwersatorium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- P. Aries, Historia dzieciństwa. Dziecko i rodzina w dawnych czasach, Wydawnictwo „Marabut”, Gdańsk, 1995.
- M. Kielar-Turska, Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata, Warszawa, 1992.
- D. Waloszek, Pedagogika przedszkolna. Metamorfoza statusu i przedmiotu badań, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków, 2006.
- E. Siarkiewicz, Ostatni bastion czyli jawne i ukryte wymiary pracy przedszkola, Oficyna Wyd. „Impuls” Kraków, 2000.
- D. Waloszek, Rola zadań w przygotowaniu dzieci sześciolletnich do szkoły, ODN, Zielona Góra, 1995.
- A. Brzezińska, Gotowość dzieci w wieku przedszkolnym do czytania i pisania, Wyd. Naukowe UAM, Poznań, 1987.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- D.B Elkonin, Psychologia zabawy, WSiP, 1984.
- E. Erikson, Dzieciństwo i społeczeństwo, Dom Wydawniczy „Rebis”, Poznań, 1997.
- J. Lubowiecka, Przystosowanie psychospołeczne dziecka do przedszkola, WSiP, Warszawa, 2000.
- B. Sułkowski, Zabawa. Studium socjologiczne, PWN, Warszawa, 1984.
- M. Zahorska (red), Edukacja przedszkolna w Polsce – szanse i zagrożenia, ISP, Warszawa, 2003.

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA Z METODYKA II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPM2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość pedagogiki ogólnej, psychologii rozwoju człowieka, dydaktyki ogólnej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Prowadzący: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk
Dr Agnieszka Olczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	4	zaliczenie	
Konwersatorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		4	zaliczenie	
Konwersatorium	12			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wprowadzanie dziecka w świat pisma.

Gotowość dziecka do czytania i pisania – rozwój dziecka, oczekiwane kompetencje.

Dojrzałość szkolna – poziomy, definicje, badanie.

Czytanie i pisanie w przedszkolu – tradycyjne metody wprowadzania dzieci w świat liter.

Alternatywne metody nauki czytania i pisania – G. Doman, I. Majchrzak, B. Cuttinga, B. Ročlawskiego, M. Bogdanowicz.

Projektowanie zadań i zabaw wspierających dzieci w nauce czytania i pisania.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie metodyki pracy z małym dzieckiem, projektowania różnorodnych ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym w zakresie nauki czytania i pisania, zastosowania przygotowanych projektów w praktyce edukacyjnej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach i realizacja zleconych przez prowadzącego zadań.

Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu konwersatorium

LITERATURA PODSTAWOWA:

A. Brzezińska, Gotowość dzieci w wieku przedszkolnym do czytania i pisania, Wyd. Naukowe UAM, Poznań, 1987.

G. Doman, Jak nauczyć małe dziecko czytać?, Wyd. „Excalibur”, Bydgoszcz, 1992.

K. Kamińska, Nauka czytania dzieci w wieku przedszkolnym, Warszawa, 1999.

A. Wilgocka-Okoń, Gotowość szkolna dzieci sześciolletnich, Wyd. Żak, Warszawa 2003.

I. Majchrzak, Wprowadzenie dziecka w świat pisma, Wyd. Żak, Warszawa 1999.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

R.J. Marzano, D.E. Paynter, Trudna sztuka pisania i czytania, GWP, Gdańsk 2004.

B. Zakrzewska, Każdy przedszkolak dobrym uczniem w szkole, WSiP, Warszawa 2003.
H. Łazowska, B. Mikiciuk, B. Moritz, Co zrobić, aby ułatwić dziecku naukę czytania i pisania, Wyd. Impuls, Kraków 2002.
J. Silberg, Nauka czytania przez zabawę, Wyd. K.E. LIBER, warszawa 2005.

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA Z METODYKA III

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPM3

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość pedagogiki ogólnej, psychologii rozwoju człowieka, dydaktyki ogólnej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Prowadzący: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk
Dr Agnieszka Olczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	5	zaliczenie	
Konwersatorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		5	zaliczenie	
Konwersatorium	12			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Dziecko i liczby.
Ujmowanie relacji ilościowych i ich wyrażanie. Dodawanie i odejmowanie.
Klasyfikowanie i szeregowanie jako podstawa do porządkowania wiedzy o świecie.
Miara i sens mierzenia.
Figury geometryczne.
Rytmy, kompensacje i przekształcenia.
Projektowanie ofert dla dzieci wprowadzających w świat cyfr.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Studenci opanują podstawowe zagadnienia związane z nauczaniem treści matematycznych w przedszkolu, uczą się projektować oferty edukacyjne, zapoznają się ze specyfiką nauczania w przedszkolu i sposobem stopniowego wprowadzania dzieci w świat pojęć matematycznych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia są obecności na wykładach i realizacja zleconych przez prowadzącego zadań.
Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu konwersatorium

LITERATURA PODSTAWOWA:

D. Waloszek, Rola zadań w przygotowaniu dzieci sześciolletnich do szkoły, ODN, Zielona Góra, 1995.
E. Gruszczyk-Kolczyńska, Dziecięca matematyka, WSiP, Warszawa 1997.
R. Dominek, A. Pełka-Woszko, Dziecko w krainie matematyki, Ofic. Wyd. G&P, Poznań 2004.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

E. Gruszczyk-Kolczyńska, Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, WSiP, Warszawa, 2000.
D. Wood, Jak dzieci uczą się i myślą. Społeczne konteksty rozwoju poznawczego, Wyd. UJ, Kraków 2006.
B. Zakrzewska, Każdy przedszkolak dobrym uczniem w szkole, WSiP, Warszawa 2003.

PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA Z METODYKA IV

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPM4

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość pedagogiki ogólnej, psychologii rozwoju człowieka, dydaktyki ogólnej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk

Prowadzący: Dr Anetta Soroka-Fedorczuk
Dr Agnieszka Olczak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	6	egzamin	
Konwersatorium	30	2		zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		6	egzamin	
Konwersatorium	12			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wyobraźnia.

Myślenie wyobrazeniowe, metaforyczne. Twórczość dziecięca, rozwiązywanie problemów w wyobraźni. Zdolności twórcze.

Zagrożenia rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym.

Źródła zagrożeń. Rodzaje zagrożeń. Rola nauczyciela w zapobieganiu zagrożeniom rozwoju dziecka.

Aktywność badawcza dzieci w wieku przedszkolnym.

Warunki sprzyjające aktywności badawczej dzieci. Rola nauczyciela. Cechy czynności badawczych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Studenci opanują podstawową wiedzę w zakresie wyobraźni dziecka, myślenia. Zdobywają kompetencje w zakresie organizowania sytuacji wspierających dzieci w rozwoju, uczą się planowania działań dzieci, inspirowania do działań twórczych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest zdanie egzaminu przewidzianego w planach studiów.

Konwersatorium - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu konwersatorium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

R. Gloton, C. Clero, Twórcza aktywność dziecka, WSiP, Warszawa 1985.

M. Kielar-Turska, Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata, Warszawa, 1992.

W. Limont, Analiza wybranych mechanizmów wyobraźni twórczej, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, 1996.

B. Suchacka, Zabawy badawcze w edukacji przedszkolnej, Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków, 2001.

D. Waloszek, Nauczyciel i dziecko. Organizacja warunków edukacji przedszkolnej, ODN, Zielona Góra, 1998.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

D. Waloszek (red), Nowe stulecie dziecka, ODN, Zielona Góra, 2001.

B.C.J Lievegoed, Fazy rozwoju dziecka, Wyd. „Akademia”, Warszawa, 1993.
P.E. Bryant, A.M. Colman (red.), Psychologia rozwojowa, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań, 1997.

PEDAGOGIKA WCZESNOSZKOLNA Z METODYKA I. II

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPW1/2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość sylwetki psychofizycznej dziecka
wczesnoszkolnego na podstawie lektury pozycji z zakresy psychologii rozwojowej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Agnieszka Nowak-Łojewska

Prowadzący: dr Agnieszka Nowak-Łojewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30		3/4	Egzamin	
Ćwiczenia	60			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	16		3/4	Egzamin	
Ćwiczenia	24			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Edukacja polonistyczna na tle kształcenia wczesnoszkolnego: komunikowanie się w języku ojczystym, mówienie, słuchanie, pisanie, czytanie.

Kierunki rozwoju mowy dziecka: elementy mowy dziecka, dobór słownictwa, rodzaje wypowiedzi (dialog, monolog, dyskusja, rozmowa), części mowy.

Nauka czytania: czytanie jako proces psychofizjologiczny, metody nauki czytania.

Nauka pisania: pisanie jako proces psychofizjologiczny, tok metodyczny wprowadzenia litery.

Rozwijanie umiejętności czytania: cele ćwiczeń w czytaniu, rodzaje czytania, typy czytania.

Rozumienie tekstu: poziomy rozumienia tekstu (dosłowny, domyślny), czytanie ze zrozumieniem.

Budowa i odbiór dzieła literackiego: praca z lekturą, podejście tradycyjne i tzw. „oswajanie ze sztuką słowa”

Literatura popularno-naukowa jako środek wzmacniający kształcenia: rodzaje książek, wykorzystywanie ich w pracy z dziećmi.

Organizacja ćwiczeń redakcyjnych, ortograficznych i gramatycznych, słownikowo-frazeologicznych i syntaktycznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Projektowania zajęć dotyczących kształtowania i rozwijania podstawowych kompetencji polonistycznych dzieci w wieku wczesnoszkolnym, posługiwanie się wiedzą potrzebną w nauce czytania i pisania, przygotowanie dziecka do odbioru tekstu podręcznikowego i dzieła literackiego oraz literatury popularno-naukowej, umiejętność organizowania ćwiczeń redakcyjnych, ortograficznych i gramatycznych, słownikowo-frazeologicznych i syntaktycznych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Kolokwium, projekt zajęć z zakresu edukacji polonistycznej

LITERATURA PODSTAWOWA:

Brzezińska A., (red.), Czytanie i pisanie – nowy język dziecka, Warszawa 1987.

Dobrowolska-Bogusławska H., Metody nauki czytania w krajach anglojęzycznych, Warszawa 1991.

Doman G. i J., Jak nauczyć małe dziecko czytać, Warszawa 1992.

Majchrzak I., Wprowadzenie dziecka w świat pisma, Warszawa 1999.

Malmquist E., Nauka czytania w szkole podstawowej, Warszawa 1982.
Wróbel T., Pismo i pisanie w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985.
Żuchowska W., Oswajanie ze sztuką słowa. Początki edukacji literackiej, Warszawa 1992.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PEDAGOGIKA WCZESNOSZKOLNA Z METODYKA III, IV

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PPW3/4

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy dydaktyki ogólnej, teorii wychowania oraz wiedza z zakresu psychologii rozwoju dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Mirosława Nyczaj-Drag

Prowadzący: dr Mirosława Nyczaj-Drag

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					8
Wykład	30		5/6	Egzamin	
Ćwiczenia	60			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	16		5/6	Egzamin	
Ćwiczenia	24			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treści środowiskowe ich istota, układ, związek z innymi dziedzinami wiedzy, najważniejsze metody poznawania środowiska społ.-przyrodniczego (obserwacja, eksperyment, wycieczka, pomiar) (zad domowe lub ćwiczenie: redagowanie opisu na podstawie przeprowadzonej obserwacji, eksperymentu lub doświadczenia przy wykorzystaniu treści środowiskowych oraz redagowanie sprawozdania, notatki kronikarskiej na podstawie przeprowadzonej wycieczki).

Projektowanie zajęć zintegrowanych służących wprowadzeniu i utrwaleniu dowolnego pojęcia z zakresu edukacji środowiskowej (w powiązaniu z edukacją polonistyczną).

Sytuacje umożliwiające przeprowadzenie przez dziecko różnych doświadczeń (kącik przyrody, ogródek szkolny, aktywność badawcza, itp).

Wykorzystanie metod problemowych podczas realizacji treści społeczno-przyrodniczych — projektowanie sytuacji problemowych, projektowanie różnego typu problemów.

Edukacja matematyczna, jej specyfika, cele i treści. Kształtowanie umiejętności praktycznych (pojęcia: czasu, miary, masy pojemności). Nauka o zbiorach jako podstawa kształtowania pojęcia liczby naturalnej. Kształtowanie pojęcia działania matematycznego. Rozszerzenie zakresu liczbowego. Kształtowanie pojęcia ułamka. Formułowanie i rozwiązywanie zadań tekstowych. Równania i nierówności. Pojęcia geometryczne.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiadomości, umiejętności i **kompetencje** dotyczące: metodyki pracy dydaktycznej w zakresie edukacji środowiskowej i matematycznej dziecka w wieku wczesnoszkolnym oraz metodyki pracy wychowawczej z dzieckiem w tym wieku; projektowania scenariuszy zajęć zintegrowanych dla uczniów klas początkowych

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład - warunkiem zaliczenia jest obecność oraz uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego przeprowadzonego pod koniec VI semestru z zakresu treści wykładów. Konwersatoria - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń, przewidzianych do realizacji w ramach programu konwersatoriów.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- M. Jakowicka, Wzbogacanie doświadczeń uczniów w kontaktach ze środowiskiem, WSiP, Warszawa 1986.
- D. Klus-Stańska, W nauczaniu początkowym inaczej, Oficyna Wyd. IMPULS, Kraków 1999.
- K. Kruszko, Optymalne metody w nauczaniu środowiska społeczno-przyrodniczego, „Życie Szkoły” 1997/8.
- M. Lelonek, T. Wróbel (red.), Praca nauczyciela i ucznia w klasach I-III, WSiP, W-wa 1990.
- Z. Semadeni red. , Nauczanie początkowe matematyki T. 1,2,3,4, WSiP, W-wa 1984.
- W. Skrzypiec, Ćwiczenia gramatyczno-ortograficzne i stylistyczne w klasach 1-3, WSiP, Warszawa 1992.
- E. Stucki, Metodyka nauczania matematyki w klasach niższych, Bydgoszcz 1994..
- R. Więckowski, Pedagogika wczesnoszkolna, WSiP, Warszawa 1993.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PODSTAWY NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PNJP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z fonetyki, fleksji, słotwórstwa, składni. Znajomość części mowy

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. dr hab. Pola Kuleczka

Prowadzący: Prof. dr hab. Pola Kuleczka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15		3	Egzamin	
Konwersatorium	45			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		3	Egzamin	
Konwersatorium	16			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kompetencja językowa. Gramatyka jako nauka o języku. Przedmiot i zastosowanie fonetyki.

Cel i zakres badań fonetycznych i fonologicznych. Zasady pisowni polskiej.

Rodzaje i typy upodobnień – ich rola i znaczenie.

Teoria wyrazów. Fleksja polska – rodzaje deklinacji i koniugacji.

Morfologia a słotwórstwo.

Miejsce morfologii w systemie językowym.

Słotwórstwo polskie – podstawowe pojęcia, analiza, zasady tworzenia nazw.

Przedmiot badań składni – podstawowe pojęcia.

Związek główny i związki poboczne w wypowiedzeniu.

Rodzaje wypowiedzeń i ich klasyfikacja.

Język jako system znaków. Zróżnicowanie współczesnego języka polskiego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie kształcenia umiejętności wykorzystywania reguł i prawideł gramatycznych do osiągnięcia coraz większej kompetencji językowej i nauczania języka polskiego w klasach I-III, osiągania kompetencji językowej i przekazywania wiedzy uczniom.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem zaliczenia jest aktywny udział we wszystkich zajęciach. Do egzaminu przystępują osoby, które uzyskały pozytywną ocenę z ćwiczeń.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Grzegorzczkowska R.: *Wykłady z polskiej składni*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2002.

Grzegorzczkowska R.: *Zarys słotwórstwa polskiego. Słotwórstwo opisowe*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 1982.

Klemensiewicz Z.: *Zarys składni polskiej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa, 1968.

Milewski T.: *Językoznawstwo*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2004.

Nagórko A.: *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Strutyński J.: *Gramatyka polska*, Wydawnictwo Tomasz Strutyński, Kraków, 2002.

Tokarski J.: *Fleksja polska*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2001.

Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław, 1980.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PODSTAWY NAUCZANIA MATEMATYKI

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PNM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Opanowanie treści kształcenia objętych programem nauczania matematyki w szkole średniej; Podstawy dydaktyki ogólnej

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Bogdan Roszak

Prowadzący: Bogdan Roszak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15		4	Egzamin	
Konwersatorium	45			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		4	Egzamin	
Konwersatorium	16			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Główne założenia programu nauczania matematyki w wychowaniu przedszkolnym i na etapie nauczania wczesnoszkolnego; przegląd podstawowych pomocy dydaktycznych; wybrane problemy metodyczne i dydaktyczne; pojęcie liczby zapisywanej w różnych systemach pozycyjnych i czterech działań na liczbach; elementy teorii mnogości; kształtowanie pojęć geometrycznych na etapie przeddefinicyjnym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie studenta do kompetentnego przekazywania wiedzy matematycznej na wczesnych etapach edukacji dziecka, jako jednego z ważnych elementów wspomagania wszechstronnego i harmonijnego rozwoju młodego człowieka

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia: aktywny udział w zajęciach i pozytywny wynik z kolokwium
Wykład: zdanie egzaminu na pozytywną ocenę

LITERATURA PODSTAWOWA:

Zbigniew Semadeni (redakcja), Nauczanie początkowe matematyki, tomy 1—4, WSiP Warszawa 1985
Stanisław Kucharczyk, Podstawy nauczania początkowego matematyki. Wybór zadań, WSiP Warszawa 1991
Zbigniew Semadeni, Matematyka współczesna w nauczaniu dzieci, PWN Warszawa 1977
Zofia Krygowska, Zarys dydaktyki matematyki, tomy 1—3, WSiP Warszawa 1979

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PODSTAWY WIEDZY O ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM I

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PWŚ1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości przyrodnicze

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Hanna Uździcka

Prowadzący: dr Hanna Uździcka

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	4	Zaliczenie	
Ćwiczenia	30	2	4	Zaliczenie z oceną i egzamin	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		4	Zaliczenie	
Ćwiczenia	8		4	Zaliczenie z oceną i egzamin	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zapoznanie słuchaczy z podstawowymi gatunkami flory i fauny polskiej
Morfologia roślin. Morfologia korzeni, pędów, kwiatów, owoców i nasion roślin wyższych.
Charakterystyka ekosystemów spotykanych w najbliższym otoczeniu. Las, pole, łąka, pastwisko, zbiornik wodny, miasto.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna podstawowe gatunki flory i fauny polskiej, posiada umiejętność klasyfikowania poszczególnych organów roślin, wykonywania zbiorów przyrodniczych. Rozumie i interpretuje zjawiska przyrodnicze.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest wykonanie wszystkich zadań przewidzianych programem.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Botanika – pr. zb. p. red. B. Polakowskiego PWN, W-wa 1996
Chudoba W.: Zoologia, 1992
Dobrowolski K.: Zoologia, PWN, W-wa 1989
Jerzak L., Radkiewicz J., Uździcka H.: Przewodnik do ćwiczeń biologicznych, Zielona Góra, 1994
Podbielkowski Zb.: Roślinność kuli ziemskiej, 1986
Radomski J., Jasnowska J.: Botanika, Szczecin 1998
Rutkowski J.: Rośliny łąk i pastwisk, 1986
Seneta W.: Dendrologia, PWN W-wa 1993
Szaferowa J.: Poznaj 100 roślin, 1975.
Szwejkowscy A. i J.: Botanika, PWN, 1986
Świat roślin – pr. zb. p. red. Prończuka, 1983 PWN, W-wa 1983
Ziemia – pr. zb. p. red. Maślankiewicz, 1994

PODSTAWY WIEDZY O ŚRODOWISKU PRZYRODNICZYM II - BRAK

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-PWŚ2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30	2	5	Zaliczenie z oceną i egzamin	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		4	Zaliczenie z oceną i egzamin	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

8.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-SM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy WPSiNoZ

Prowadzący: Wykładowcy WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					10
Konwersatorium	60		5/6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	40		5/6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-TP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki,
podstawy psychologii rozwojowej, podstawy
Wymagania wstępne: psychologii klinicznej, metodyka edukacji
wczesnoszkolnej (zwłaszcza metody nauki
czytania i pisania)

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek

Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przyczyny i symptomy specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii). Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
Zadania nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w pracy z dziećmi z trudnościami w uczeniu się.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat istoty, rodzajów i przyczyny specyficznych trudności w uczeniu się; kompetencje do wstępnej diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz do wdrażania wiedzy z zakresu terapii pedagogicznej do edukacji zintegrowanej i do podejmowania współpracy z nauczycielem-terapeutą.

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, zaliczenie pracy samodzielnej, zaliczenia cząstkowe ze sprawdzianów.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego. Warszawa 1985.
Bogdanowicz M. Integracja percepcyjno-motoryczna. Warszawa 1997.
Bogdanowicz M. O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu. Lublin 1994.
Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa 1991.
Brejnak W., Zabłocki K. J. Dysleksja w teorii i praktyce. Warszawa 1998.
Czajkowska I., Herda K. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole. Warszawa 1998.
Kaja B. Zarys terapii dziecka. Bydgoszcz 1998.
Szurmiak M. Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1987.
Zakrzewska B. Trudności w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1996.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

WYCHOWANIE FIZYCZNE Z METODYKA

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-WFM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiadomości z zakresu anatomii, biologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr hab. Józef Tatarczuk, prof. UZ

Prowadzący: dr hab. Józef Tatarczuk, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	60		3/4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	24		3/4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Kultura fizyczna – definicje i zakres pojęć. Budowa lekcji, typy i rodzaje. Metody dydaktyczne stosowane w przedszkolu i szkole. Zasady nauczania. Plan pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela. Prakseologiczne ogniwa procesu nauczania. Ocena w wychowaniu fizycznym. Proces nauczania ćwiczeń ruchowych. Intensyfikacja, intelektualizacja i indywidualizacja. Samokontrola i samoocena w wychowaniu fizycznym. Rozwój psychofizyczny dziecka. Realizacja przedmiotu wychowania fizycznego w szkole. Samodzielne opracowywanie konspektów lekcyjnych przez studentów. Praktyczne zastosowanie metod nauczania w różnych typach lekcji wychowania fizycznego. Usprawnianie ruchowe studentów zgodnie z programem nauczania wf w przedszkolu i szkole. Hospitowanie i samodzielne prowadzenie zajęć ruchowych w grupie studentów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wyposażenie studentów w odpowiednią wiedzę i umiejętności do pracy w szkole i przedszkolu. Przygotowanie studentów do pracy dydaktyczno-wychowawczej w szkole i przedszkolu. Usprawnienie studentów w niezbędne umiejętności ruchowe zgodne z programem nauczania w przedszkolu i szkole. Kształtowanie odpowiednich postaw potrzebnych w zawodzie nauczyciela.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej ocen z kolokwium oraz pozytywnej oceny z przeprowadzonych zajęć ruchowych przez studentów.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Gniewkowski W., Właźnik K., 1991, Proces wychowania fizycznego w klasach początkowych. WSiP, Warszawa.
- Strzyżewski St., 1997, Proces kształcenia i wychowania w kulturze fizycznej. WSiP, Warszawa.
- Sulisz S., 1991, Wychowanie fizyczne w szkole podstawowej. WSiP, Warszawa.
- Tatarczuk J., 2004, Metodyka wychowania fizycznego. Zagadnienia wybrane. Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zielona Góra, 1-227.
5. Tatarczuk J., Wychowanie fizyczne w edukacji wczesnoszkolnej, s. 1-138, WSP, Zielona Góra 2001.
- Barański K., Zbiorowe formy ćwiczeń gimnastycznych, Warszawa 1969.
- Denisiuk L., Kalinowski A., Podstawy teorii i metodyki wychowania fizycznego, Warszawa 1964.
7. Lechowicz L., (red.) Wybrane zagadnienia z organizacji wychowania fizycznego w szkole. Gdańsk 1977.
8. Lewandowski F., (red): Materiały do ćwiczeń z metodyki wf, Warszawa 1968.
9. Racinowski S., Problemy oceny szkolnej, Warszawa 1996.

OPIEKA I PROFILAKTYKA NIEDOSTOSOWANIA SPOŁECZNEGO

BIBLIOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-BT

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: 1. Podstawy wiedzy z zakresu pedagogiki, psychologii.
2. Orientacja w zakresie literatury, kultury czytelniczej dzieci i młodzieży.
3. Cechy osobowości wymagane od terapeuty.

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Małgorzata Czerwińska

Prowadzący: dr Małgorzata Czerwińska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teoria i metodyka biblioterapii.
Biblioterapia a czytanie i czytelnictwo.
Biblioterapia w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi sensorycznie, niepełnosprawnymi intelektualnie, przewlekłe chorymi.
Bajkoterapia w redukcji lęku u dzieci.
Drama w pracy z dziećmi i młodzieżą.
Biblioterapia w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie.
Biblioterapia reminiscencyjna.
Wybrane techniki poezjoterapii.
Materiał alternatywny w postępowaniu biblioterapeutycznym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

1. Zaznajomienie z teoretycznymi /interdyscyplinarnymi/ podstawami biblioterapii.
2. Zapoznanie z podstawami metodycznymi postępowania biblioterapeutycznego.
3. Teoretyczne i praktyczne zapoznanie ze specyfiką biblioterapii wybranych grup odbiorców.
4. Zapoznanie z kanonem literatury pięknej o walorach terapeutycznych oraz z biblioterapeutycznym materiałem alternatywnym.
5. Rozbudzenie kreatywności i ekspresji twórczej studentów w zakresie samodzielnego tworzenia modeli, programów i konspektów postępowania biblioterapeutycznego oraz materiałów biblioterapeutycznych.
6. Kształtowanie umiejętności interdyscyplinarnego myślenia i działania w obrębie biblioterapii. [Kliknij i wpisz zakładane efekty kształcenia!]

WARUNKI ZALICZENIA:

1. Obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach.
2. Pozytywna ocena z wiedzy teoretycznej
3. Pozytywna ocena z umiejętności praktycznych w obrębie wybranych technik biblioterapeutycznych.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Borecka I.: Biblioterapia – formą terapii pedagogicznej. Wałbrzych 2001.
Borecka I.: Biblioterapia – teoria i praktyka. Warszawa 2001.
Borecka I. Biblioterapia w szkole. Legnica 1998.

Borecka I.: Biblioterapia w szkole podstawowej i gimnazjum. Wałbrzych 2002.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Czerwińska M.: Niepełnosprawność i osoba niepełnosprawna w polskojęzycznej literaturze pięknej i naukowej. Bibliograficzny warsztat biblioterapeuty. Warszawa 2002.

Kruszewski T.: Biblioterapia w działaniach placówek opiekuńczo-wychowawczych. Toruń 2006

Molicka M.: Bajkoterapia. Warszawa 2002.

DIAGNOZA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-DP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki ogólnej, pedagogiki rodziny, metodologii nauk pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Janion

Prowadzący: dr Ewa Janion

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		5	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	7		5	Egzamin		
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poznawcze podstawy diagnozy. Szczegółowe aspekty diagnozy pedagogicznej, etapy diagnozy, funkcje. Charakterystyka procesu badawczego, jego główne metody i techniki. Rodzina i szkoła jako środowiska wychowawcze. Diagnoza sytuacji dziecka w rodzinie. Diagnoza sytuacji dziecka w szkole. Diagnozowanie potrzeb dziecka i poziomu ich zaspokojenia. Wzory narzędzi diagnostycznych. Konstruowanie narzędzi diagnostycznych. Etyczne aspekty diagnozy pedagogicznej. Programy wspomaganie rozwoju.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie pojęć i metod diagnozy pedagogicznej. Uzyskanie wiedzy o istocie i znaczeniu diagnozowania dla praktyki. Poznanie prawidłowości procedury diagnostycznej. Rozwijanie umiejętności wykorzystywania narzędzi badawczych służących diagnozowaniu. Opanowanie umiejętności projektowania badań diagnostycznych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach, aktywność, Samodzielne skonstruowanie narzędzia diagnostycznego.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- E. Jarosz, E. Wysocka, Diagnoza psychopedagogiczna. Podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa 2006.
- E. Jarosz, Wybrane problemy diagnozowania pedagogicznego, Katowice 2004.
- S. Ziemiński, Problemy dobrej diagnozy, Warszawa 1971.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- K. Konarzewski, Jak uprawiać badania oświatowe, Warszawa 2000.
- Badura J., Lepalczyk I., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa 1987.

EDUKACJA SEKSUALNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-EdSx

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza pedagogiczna, socjologiczna i psychologiczna.

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż

Prowadzący: dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8		3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot, cele i zadania edukacji seksualnej.
Wychowanie restrykcyjne, permissywne i wychowanie złotego środka. Obyczajowość seksualna
Wychowanie a role płciowe
Rozwój psychoseksualny człowieka.
Seksualność człowieka w cyklu życia. Różnice w dojrzewaniu chłopców i dziewcząt.
Pojęcie normy w seksuologii, zaburzenia seksualne.
Seksualność osób starszych i osób niepełnosprawnych.
Zagadnienia rówieśniczej przemocy seksualnej i przemocy seksualnej wobec dzieci. Rola rodziny, rówieśników, szkoły i mediów w procesie wychowania seksualnego.
Zagadnienia naturalnych metod planowania rodziny oraz metod antykoncepcyjnych jako temat edukacji seksualnej.
Zachowania seksualne w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV.
Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem.
Edukacja seksualna. Wybrane elementy metodyki zajęć wychowania do życia w rodzinie.
Wybrane elementy profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka. Zna cele, zadania oraz wybrane elementy metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną – pozytywny wynik kolokwium, aktywny udział w zajęciach; moderowanie zajęć; przygotowanie indywidualnych opracowań dotyczących problematyki zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Beisert M.: *Seks twojego dziecka*, ZW – K. Domke, Poznań 1991
Długolecka A., *Seksualność – wybrane zagadnienia*, w: *Edukacja seksualna*, red. B. Wojnarowska, PWN, Warszawa 2007
Chomczyńska-Miliszkievicz M., *Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne*, UMCS, Lublin 2002
Izdębski Z, Jaczewski A., *Rozwój seksualny*, w: *Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania*, red. A. Jaczewski, WA „Żak”, Warszawa 2005

Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006
Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk 2005
Starowicz Z., Długolecka A., Edukacja seksualna, Świat Książki, Warszawa 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Bądź odpowiedzialny. Wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie. Opis programu edukacyjnego i jego realizacji, red. K. Wąż, Wyd. UZ, Zielona Góra 2008
Beisert M., Psychologia zaburzeń seksualnych, w: Psychologia kliniczna, tom 2, red. H. Sęk, PWN, Warszawa 2007
Izdebski Z., Jaczewski A., Kocha, lubi, szanuje ..., PWN, Warszawa 1998
Rzepka J. (red.): Zagadnienia prorodzinnej edukacji seksuologicznej i profilaktyki HIV/AIDS, Studio Wydawnicze AGAT, Katowice 1996
Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, Warszawa 2006

FORMY AKTYWNOŚCI PLASTYCZNO – TECHNICZNEJ

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-FAPT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Sprawność manualna na poziomie podstawowym; prawidłowe rozróżnianie barw

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Elżbieta Płodzień

Prowadzący: mgr Elżbieta Płodzień

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zajęcia o charakterze warsztatowym

Forma i treść w sztukach plastycznych, środki wyrazu plastycznego; dobór technik do możliwości dziecka; kompozycje płaskie i przestrzenne; układy plastyczne o charakterze dekoracyjnym i użytkowym; dekoracje okolicznościowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość podstawowych pojęć i problemów plastycznych; poznanie wybranych technik plastycznych w trakcie działania; kompetencje w zakresie rozwijania i wspierania indywidualnych poszukiwań twórczych w działaniach ekspresyjnych, rozwijania wyobraźni i umiejętności technicznych, kształtowania wrażliwości na jakości wizualne, planowania i organizowania indywidualnych i grupowych zajęć plastyczno – technicznych

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział we wszystkich zajęciach - wykonanie prac w omawianych technikach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Borowiecka Ewa, Poznawcza wartość sztuki, Lublin 1986
Dymara B. (red.), Dziecko w świecie sztuki, Kraków 1996
Gloton R., Clero C., Twórcza aktywność dziecka, Warszawa 1976
Fleck – Bangert R., O czym mówią rysunki dzieci. Dostrzeganie i rozumienie zawartych w nich znaków, Kielce 2002
Olinkiewicz E., Respuch E. (red.), Warsztaty edukacji twórczej, Wrocław 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

[Kliknij i wpisz pozycję bibliograficzną literatury uzupełniającej!]

KOMUNIKACJA I TRENING INTERPERSONALNY

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-KiTI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza w zakresie komunikacji interpersonalnej oraz funkcjonowania w grupie.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Henryk Pędziwiatr

Prowadzący: dr Henryk Pędziwiatr

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podnoszenie samoświadomości i umiejętności głębszego poznawania siebie i wglądu we własne doświadczenia.

Formowanie obiektywnej samowiedzy i samooceny oraz odpowiedzialności za własny rozwój.

Kształtowanie postawy samokontroli i tendencji do planowania i realizowania konstruktywnych zmian we własnym zachowaniu społecznym.

Kształtowanie obiektywnej waloryzacji interpersonalnej. Rozwój umiejętności komunikacji w zakresie: uważnego słuchania, wypowiedzania opinii, przekazywaniu i przyjmowaniu krytyki i uczuć niezadowolenia.

Formowanie postaw wobec wartości moralnych i społecznych. Kształtowanie postaw egalitarnych oraz umiejętności pokonywania barier interpersonalnych. Zdobywanie umiejętności różnicowania sfery emocji i uczuć od sfery poznawczej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Rozwój wrażliwości społecznej, ekspresji indywidualnych możliwości, poprawę rozumienia siebie, uświadomienie własnych uczuć i postaw w relacjach społecznych. Poznanie i rozwój osobistych wzorców w komunikacji interpersonalnej. Planowanie rozwoju osobistego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Egan G. (1986), *Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalnym*. Warszawa: Wydawnictwo Studium Pomocy Psychologicznej.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Jedliński K. [red.], (2008), *Trening interpersonalny*. Warszawa: Wydawnictwo W.A.B.

KONSTRUOWANIE PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-KPP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza w zakresie komunikacji interpersonalnej oraz funkcjonowania w grupie.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Henryk Pędziwiatr

Prowadzący: dr Henryk Pędziwiatr

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45		5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	30		5	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podnoszenie samoświadomości i umiejętności głębszego poznawania siebie i wglądu we własne doświadczenia.

Formowanie obiektywnej samowiedzy i samooceny oraz odpowiedzialności za własny rozwój.

Kształtowanie postawy samokontroli i tendencji do planowania i realizowania konstruktywnych zmian we własnym zachowaniu społecznym.

Kształtowanie obiektywnej waloryzacji interpersonalnej. Rozwój umiejętności komunikacji w zakresie: uważnego słuchania, wypowiedzania opinii, przekazywaniu i przyjmowaniu krytyki i uczuć niezadowolenia.

Formowanie postaw wobec wartości moralnych i społecznych. Kształtowanie postaw egalitarnych oraz umiejętności pokonywania barier interpersonalnych. Zdobywanie umiejętności różnicowania sfery emocji i uczuć od sfery poznawczej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Rozwój wrażliwości społecznej, ekspresji indywidualnych możliwości, poprawę rozumienia siebie, uświadomienie własnych uczuć i postaw w relacjach społecznych. Poznanie i rozwój osobistych wzorców w komunikacji interpersonalnej. Planowanie rozwoju osobistego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach

LITERATURA PODSTAWOWA:

Egan G. (1986), Uczestnictwo w grupowym treningu psychologicznym i rozwój interpersonalnym.

Wydawnictwo: Studium Pomocy Psychologicznej. Warszawa.

Hartley P. (1997), Komunikacja w grupie. Zys i S-ka. Poznań.

Jedliński K. [red.], (2008), Trening interpersonalny. Wydawnictwo W.A.B. Warszawa.

Thomson P. (1996), Sposoby komunikacji interpersonalnej. Zys i S-ka. Poznań.

Zaborowski Z. (1997), Trening interpersonalny. Wydawnictwo Naukowe Scholar. Warszawa.

LOGOPEDIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-Log

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy wiedzy z zakresu języka polskiego (fonetyki, gramatyki opisowej) oraz pedagogiki
Wymagania wstępne: ogólnej, dydaktyki i psychologii. Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mownych.

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Skorek

Prowadzący: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30	2	3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12	1	3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe problemy logopedii: jej przedmiot, koncepcje, zadania, rozwój, specjalności, związek z innymi dziedzinami wiedzy.

Opieka logopedyczna w Polsce: stan i perspektywy rozwoju.

Anatomiczno-fizjologiczne podstawy mowy: budowa, funkcjonowanie i najczęstsze schorzenia aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego oraz narządu słuchu.

Kształtowanie się i rozwój mowy: okresy kształtowania się mowy dziecka (etap przygotowawczy, okres melodii, wyrazu, zdania i swoistej mowy dziecięcej) oraz czynniki mające istotny wpływ na jej rozwój (prawidłowy rozwój psychomotoryczny, poziom intelektualny, specjalne zdolności, warunki społeczno-wychowawcze). Opóźnienia w rozwoju mowy: samoistne i niesamoistne.

Znaczenie wczesnej stymulacji w rozwoju mowy dziecka: walory karmienia naturalnego, znaczenie prawidłowego oddychania i połykania, profilaktyka wad zgrzyzu i uzębienia, znaczenie ćwiczeń usprawniających narządy mowne dziecka.

Podstawy fonetyki: artykulacyjnej, audytywnej, akustycznej i wizualnej; klasyfikacja głosek polskich oraz schematy artykulacyjne głosek, opis głosek.

Zaburzenia mowy: klasyfikacje (objawowa, przyczynowa), charakterystyka zaburzeń, np. dyslalii, jąkania, afazji, dysartrii, ich istota, przyczyny, symptomy, metody diagnozy i terapii.

Zaburzenia mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzonych umysłowo) i słuchu (niesłyszących, słabosłyszących): rozwój mowy i najczęstsze zaburzenia, ich przyczyny, konsekwencje niepełnosprawności intelektualnej i słuchowej dla rozumienia mowy, możliwości terapii.

Postępowanie diagnostyczne i korekcja wad wymowy: etapy diagnozy i jej zakres, hospitacja zajęć logoterapeutycznych, analiza ich przebiegu i dokumentacji logopedycznej, narzędzia i środki używane w diagnozie i terapii, analiza metod w terapii logopedycznej.

Program profilaktyczno-terapeutyczny: opracowanie zestawów ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych (usprawniających narządy mowne), słuchu fonematycznego; pokaz i wyjaśnianie stosowanych technik logopedycznych: ułożenia narządów artykulacyjnych, uczulania miejsca artykulacji, właściwego mechanicznego układania narządów artykulacyjnych z wykorzystaniem instrumentarium logopedycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna i rozumie problematykę mowy, jej rozwoju, opóźnień i zaburzeń. Potrafi rozpoznać przyczyny i objawy najczęściej występujących zaburzeń. Zna sposoby diagnostycznego i terapeutycznego postępowania w celu ich usuwania. Zna także czynniki optymalnego kształtowania się mowy i potrafi

opracować profilaktyczno-terapeutyczny program ćwiczeń logopedycznych. Zna i potrafi wykonać proste ćwiczenia usprawniające narządy mowne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Opracowanie programu ćwiczeń i terapii wybranego zaburzenia mowy. Zaliczenie sprawdzianu weryfikującego wiedzę.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.) Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Uniwersytet Opolski, Opole 1999
- L. Kaczmarek, Nasze dziecko uczy się mowy, Wyd. Lubelskie, Lublin 1981
- T. Gałkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski (red.) Diagnostyka i terapia zaburzeń mowy, UMCS, Lublin 1993
- I. Styczek, Logopedia, PWN, Warszawa 1981

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- D. Deutsch Smith, Pedagogika specjalna, PWN, Warszawa 2008

MEDIA W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-MwEd

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych. Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), oraz massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędryczkowski

dr Jacek Jędryczkowski

dr Ewa Nowicka

mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Rafał Olczak

mgr Ewa Szymanowska

mgr Anna Ucińska

mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	4	Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12	2	4	Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Media – podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfyfikacja mediów edukacyjnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się; ewolucja mediów, zakres i możliwości oddziaływania; technologia informacyjna jako czynnik integrujący możliwości współczesnych masmediów; cechy charakterystyczne nowych mediów; ocena mediów edukacyjnych; konstruowanie mediów edukacyjnych. Rola multimediów w procesie uczenia się; zasady nauczania z zastosowaniem TI. Od I. Pawłowa do S. Paperta (od behawioryzmu do konstruktywizmu). Ewolucja poglądów dotyczących wykorzystania mediów edukacyjnych. Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów. Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym. Warstwa dźwiękowa i obrazowa mediów edukacyjnych. Ewaluacja z zastosowaniem mediów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada podstawowe wiadomości na temat percepcji i oddziaływania komunikatów medialnych; dostrzega i ocenia szkodliwe oddziaływania mediów; potrafi wskazać kryteria oceny dostępnych na rynku mediów edukacyjnych. posiada wiedzę na temat metodyki wykorzystania TI w edukacji; zna zasady projektowania, realizacji i wykorzystania mediów edukacyjnych; potrafi stosować różne formy komunikowania się poprzez media elektroniczne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz końcowego kolokwium. Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. De Kerckhove D., Inteligencja otwarta, Mikom, Warszawa 2001

Gajda J., Media w edukacji, Impuls, Kraków 2002
Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Siemieniecki B., (red.), Edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń, 2002
Strykowski W., Media w edukacji: kierunki prac badawczych. [w:] Edukacja Medialna nr 2, Wyd. eMPI2, Poznań, 1998
Wawrzak-Chodaczek M., Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa 2001
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa-Kraków 2001
Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005
Reeves B., Nass C., Media i ludzie, PIW, Warszawa 2000

METODYKA PRACY WYCHOWAWCZO - OPIEKUŃCZEJ I I II

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-MWO1/2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy pedagogiki i psychologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anna Szczęśna

Prowadzący: dr A. Szczęśna, mgr E. Rewińska., mgr L. Wawryk,
mgr K. Bazydło-Stodolna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2+2
Konwersatorium	60		3/4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	26		3/4	[Kliknij i wpisz formę zaliczenia zajęć]	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasady prowadzenia zajęć wychowawczych w grupach dzieci i młodzieży (na tematy związane np. z: integracją grupy, technikami twórczego myślenia, komunikacją, agresją, asertywnością, - Warsztat pracy opiekuna-wychowawcy. - Przygotowanie dokumentacji w pracy opiekuńczo-wychowawczej. - Przygotowanie do samodzielnej realizacji zajęć wychowawczych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Na poziomie wiedzy. Zasady prowadzenia zajęć wychowawczych, wiedza o metodach pracy opiekuńczo-wychowawczej

Na poziomie umiejętności: planowanie, organizowanie zajęć wychowawczych w grupach dziecięcych i młodzieżowych, posługiwanie się podstawowymi technikami wykorzystywanymi w zajęciach warsztatowych, samodzielne przygotowanie dokumentacji, samodzielne prowadzenie zajęć

WARUNKI ZALICZENIA:

Uzyskanie pozytywnych ocen z ćwiczeń laboratoryjnych (w tym samodzielne opracowanie konspektu zajęć wychowawczych i samodzielne ich poprowadzenie)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Gajewska G Pedagogika opiekuńcza : elementy metodyki .- Wyd. 3 popr. .- Zielona Góra : PEKW "GAJA"; 2006

Vopel K.W. Poradnik dla prowadzących grupy. Kielce, Jedność1999

Kamińska U., Metodyka pracy wychowawczo-opiekuńczej. Katowice 2002

Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze" ostatnie 5 lat

METODYKA PRACY W ŚWIETLICY

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-MZŚ

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z przedmiotów ogólnych z zakresu opieki i wychowania, psychologii rozwoju oraz umiejętności z metodyki pracy wychowawczo-opiekuńczej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Grażyna Gajewska

Prowadzący: dr Grażyna Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Świetlica szkolna i środowiskowa jako forma opieki i wychowania dzieci i młodzieży w Polsce. Elementy modelu wzorca i realnego. Analiza uwarunkowań i organizacji funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej. Planowanie działań. Metody i formy pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicach. Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w szkole podstawowej i dziecka w niej oraz środowiskowej. Zajęcia w placówkach. Diagnoza funkcjonowania wychowawczo-opiekuńczego świetlicy w gimnazjum i dziecka w niej. Zajęcia w placówkach. Analiza zgromadzonych diagnoz w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Zajęcia integracyjne i wprowadzające normy w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia poprawiające komunikację w grupie w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży w świetlicy. Przykładowe formy. Zajęcia rozwijające samodzielność dzieci przebywających w świetlicy. Zajęcia motywujące do uczenia się, nauki wychowanków świetlicy szkolnej. Zajęcia relaksacyjne, czasu wolnego i budujące atmosferę świetlicy. Zajęcia okolicznościowe. Analiza planów działalności rocznej, miesięcznej, tygodniowej. Ferie i półkolonie w świetlicach szkolnych i środowiskowych. Współpraca z rodzicami w świetlicach. Ewaluacja pracy w świetlicach i modyfikowanie placówki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie, zrozumienie i współtworzenie metodyki pracy wychowawczo-opiekuńczej w świetlicy szkolnej i środowiskowej oraz doświadczenie jej urzeczywistniania w praktyce.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykazanie się znajomością metodycznych podstaw funkcjonowania świetlicy szkolnej i środowiskowej, tj. wiedzą ogólną, umiejętnościami oceny, organizacji i modyfikacji świetlicy szkolnej i środowiskowej, w tym projektowania placówki i zajęć wychowawczych (program, plan, scenariusz) oraz opiekuńczych, pracy z grupą, jednostką i zespołem oraz rodzicami (zaprojektowanie projektu spotkania).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Gajewska G., Bazydło – Stodolna K. (2005). Teoretyczno – metodyczne podstawy pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Scenariusze zajęć wychowawczych. T.8, Zielona Góra;
Rosiński M. (1997). Organizacja pracy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy. Szczecin;
Babiuch M. (2002). Jak współpracować z rodzicami "trudnych uczniów"? Warszawa;
Wiechowic A. i Z. (1986). Poradnik dla wychowawców świetlic szkolnych. Warszawa;
Zieja Z. (1995) (red.). ABC wychowawcy świetlicy. Jelenia Góra

METODYKA PRACY Z DZIEĆMI NIEDOSTOSOWANYMI SPOŁECZNIE

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-MPDN

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość istoty i uwarunkowań patologii społecznych, podstawowe umiejętności z zakresu metodyki pracy opiekuńczo - wychowawczej

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jolanta Lipińska – Lokś

Prowadzący: dr Jolanta Lipińska – Lokś

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	20		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Założenia metodyki pracy z dziećmi i młodzieżą niedostosowanymi społecznie;
Diagnoza wybranych zjawisk patologii społecznej. Prognoza możliwości oddziaływań;
Procedury osiągania celów wychowawczo – resocjalizacyjnych;
Procedury postępowania „w sytuacjach trudnych” w placówkach;
Sposoby rozwiązywania problemów społecznych z udziałem dzieci (dziecko „w niedostosowaniu”, dziecko – ofiara niedostosowania społecznego otoczenia);
Wykorzystanie alternatywnych metod resocjalizacji z dzieckiem niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem;
Komunikacja wychowawca – wychowanek;
Proces grupowy; Grupa jako środek oddziaływania wychowawczego;
Możliwości integrowania zespołu (grupy) wychowawczego;
Projektowanie i realizacja (ewaluacja) oddziaływań wychowawczo – resocjalizujących z grupą osób niedostosowanych społecznie;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiadomości z zakresu teorii wykorzystywanej w metodyce pracy z osobami niedostosowanymi społecznie;
Student potrafi rozpoznać znamiona niedostosowania społecznego wychowanka,
Student zna sposoby pracy z dziećmi i młodzieżą zagrożonymi i niedostosowanymi społecznie;

WARUNKI ZALICZENIA:

Pozytywna ocena z prezentacji problemów teoretycznych z zakresu niedostosowania społecznego (istota problemu, diagnoza, profilaktyka, radzenie sobie z problemem),
Zaprojektowanie i zrealizowanie zajęć metodycznych, oraz tematycznych w placówce,

LITERATURA PODSTAWOWA:

Czapów Cz. (1978), Wychowanie resocjalizujące. Elementy metodyki i diagnostyki.
Gąsior H. (1992), Nauczanie społecznie niedostosowanych.
Konopczyński M. (2006), Metody twórczej resocjalizacji.
Urban B., Stanik J. M. (2007), resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Vopel K. (1999), Poradnik dla prowadzących grupy.
„Opieka - Terapia – Wychowanie”,
„Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze”,
„Remedium”,
Seria tematyczna – Gdańskiego Wydawnictwa Psychologicznego

UWAGI:

Ceniona jest kreatywność studenta i ogromny „głód” poznawczy”;

METODYKA PRACY Z RODZINA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-MPzR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu pedagogiki rodziny

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marzena Sendyk

Prowadzący: dr Marzena Sendyk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	8		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rodzina jako system podmiotem oddziaływań pedagogicznych
Fazy cyklu życia rodziny- najczęstsze problemy w poszczególnych fazach i sposoby radzenia sobie z nimi
Wsparcie wychowawcze rodziny – pojęcie, rodzaje wsparcia, umiejętności i techniki przydatne w pracy osoby udzielającej wsparcia
Podmioty wsparcia rodziny w środowisku lokalnym
Praca z rodziną na terenie szkoły – indywidualne i grupowe formy współpracy
Właściwa komunikacja w relacji nauczyciel - rodzic
Wybrane metody aktywizujące w pedagogicznym wspomaganie rodziny
Wybrane techniki terapii rodzin i możliwość wykorzystania ich elementów w pedagogicznej pracy z rodziną
Wykorzystanie analizy transakcyjnej w pracy z rodziną
Konflikty w rodzinie - kształtowanie umiejętności rodzicielskich w zakresie rozwiązywania konfliktów
Błędy w wychowaniu i ich eliminowanie
Kształtowanie umiejętności rodzicielskich w zakresie budowania poczucia własnej wartości u dziecka
Nagrody i kary w wychowaniu – kształtowanie umiejętności właściwego i c stosowania, inne metody likwidowania niepożądanych zachowań

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza dotycząca stymulacji środowiska rodzinnego, form oraz metod pracy z rodziną. Umiejętności w zakresie planowania współpracy oraz jej realizacji w ramach indywidualnych i grupowych form

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium pisemnego lub ustnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Babiuch M., Jak współpracować z rodzicami „trudnych uczniów”?, Warszawa 2000.
Efektywna współpraca nauczycieli i rodziców, Koźmiński G. (red.), Złotów 2002.
Christopher C. J., Nauczyciel – rodzic. Skuteczne porozumiewanie się, Gdańsk 2004.

MUZYKOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-MT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Orientacja w zakresie rozwoju psychofizycznego człowieka.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Prowadzący: dr Lidia Kataryńczuk-Mania

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Muzyka jako element w rozwoju osobowym. Wybrane aspekty wiedzy o muzyce (elementy dzieła muzycznego, kompozytorzy, formy muzyczne i literatura muzyczna). Cele i zadania muzykoterapii. Metody i formy muzykoterapii. Organizacja zajęć muzykoterapeutycznych. Warsztaty terapii sztuką. Projektowanie warsztatów muzykoterapeutycznych. Działania muzyczne w interakcji terapeutycznej

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności muzyczne w zakresie percepcji, wrażliwości. Zdobycie wiadomości na temat utworów muzycznych, przydatnych w terapii muzycznej. Poznanie sposobów pracy muzykoterapeutycznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Przygotowanie i realizacja warsztatu muzykoterapeutycznego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kataryńczuk-Mania L.(red.) „Wybrane elementy terapii w procesie edukacji artystycznej” Zielona Góra 2002
Kataryńczuk-Mania L.(red) „Metody i formy terapii sztuką” Zielona Góra 2005
KLewandowska K. „Muzykoterapia dziecięca” Gdańsk 2001
Mełera A. „zykoterapia” Leszno 2002
Konieczna E. „Arteterapia w teorii i praktyce” Kraków 2004
Gąsienica-Szostak A. „Muzykoterapia w rehabilitacji i praktyce” Warszawa 2003
Stadnicka J. „Terapia dzieci muzyką ruchem i mową” Warszawa 1998
Rueger C. „Muzyczna apteczka” Warszawa 2000
Nordoff P., Robbins C., „Terapia muzyką w pracy z dziećmi niepełnosprawnymi” Kraków 2008

NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PED-NS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: ogólna orientacja studentów w problemach patologii społecznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska

Prowadzący: prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		1	Egzamin	6	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	7		1	Egzamin		
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Niedostosowanie społeczne – kontrowersje terminologiczne pojęcia; Psychologiczne i społeczne kryteria niedostosowania. Koncepcje niedostosowania społecznego.

Etapy i stadia niedostosowania.

Rodzaje niedostosowania społecznego.

Objawy niedostosowania społecznego na terenie szkoły

Przyczyny niedostosowania społecznego - wpływ czynników biopsychicznych na nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Przyczyny tkwiące w środowisku rodzinnym, rówieśniczym, szkolnym.

Niedostosowanie społeczne wynikające z bezrobocia, bezdomności, ruchliwości społecznej rodziny.

Sieroctwo społeczne a niedostosowanie.

System opieki i profilaktyki nad dzieckiem niedostosowanym społecznie.

Metody, środki i zasady resocjalizacji.

Współczesne systemy ograniczania zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży w Polsce i na świecie

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę na temat zjawiska niedostosowania społecznego i jego interpretacji naukowej w różnorodnych koncepcjach teoretycznych. Pozna przyczyny i przejawy niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, sposoby funkcjonowania osób niedostosowanych i zagrożonych niedostosowaniem w środowisku rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym. Ponadto zdobędzie wiadomości odnoszące się do diagnozy niedostosowania społecznego, resocjalizacji i profilaktyki.

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin ustny lub pisemny (wyboru dokonuje student)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Brańka Z., Przemoc w rodzinie wobec dziecka jako czynnik społeczno-pedagogicznego nieprzystosowania uczniów. T. 2, Wpływ przemocy w rodzinie wobec dziecka na społeczno-pedagogiczne nieprzystosowanie uczniów. Kraków 2006

Clarke D., Zachowanie prospołeczne i antyspołeczne / przeł. Milena *Bianga*. Gdańsk 2005

Gaś Z. B., Pomoc psychologiczna młodzieży. Warszawa 1995

Hołyst B., Problemy młodego pokolenia: studium z zakresu profilaktyki społecznej. Warszawa 1991

Konopczyński M., Metody twórczej resocjalizacji. Teoria i praktyka wychowawcza. Warszawa 2006

Konopnicki J., Niedostosowanie społeczne. Kraków 1971
Konopnicki J., Zaburzenia w zachowaniu się dzieci i środowisko. Warszawa 1964
Kuberska-Gaca K. Gaca A. Profilaktyka niedostosowania społecznego w szkole. Warszawa 1986
Machel H., Wszeborowski K. Psychospołeczne uwarunkowania zjawisk dewiacyjnych wśród młodzieży w okresie transformacji ustrojowej w Polsce. Gdańsk 2001
Ostrihańska Z., Losy uczniów nieprzystosowanych społecznie. Lublin 1997
Pospiszyl I. Przemoc w rodzinie. Warszawa 1999
Pospiszyl K., Konflikty młodzieży z otoczeniem: psychologiczna analiza procesu wykolejania się nieletnich. Warszawa 1970
Pospiszyl K., Resocjalizacja. Teoretyczne podstawy oraz przykłady programów oddziaływań. Warszawa 2005
Pospiszyl K., Żabczyńska E. Niedostosowanie społeczne – przejawy, przyczyny i sposoby terapii. Warszawa 1980
Pytka L. Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa 2003
Pytka L., Zacharuk T., Zaburzenia przystosowania społecznego dzieci i młodzieży. Warszawa 1998
Rybczyńska D. (red.), Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji. T. 1, Wybrane aspekty profilaktyki niedostosowania społecznego. T. 2, Wybrane aspekty pedagogiki resocjalizacyjnej, Kraków 2003
Skorny Z., Proces socjalizacji dzieci i młodzieży. Warszawa 1976
Turlej S., Młodzież społecznie niedostosowana. Warszawa 1982
Urban B., Zachowania dewiacyjne młodzieży, Kraków 1997
Urban B., Zburzenia w zachowaniu i przestępczość młodzieży, Kraków 2000

ORGANIZACJA ZAJĘĆ PROFILAKTYCZNYCH W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PED-OZPS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw z zakresu profilaktyki społecznej, pedagogiki społecznej i psychologii rozwojowej, podstawy konstruowania programów

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Edyta Kahl, mgr Karolina Brzydło-Stodolna

Prowadzący: dr Edyta Kahl, mgr Karolina Brzydło-Stodolna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zachowania ryzykowne – ich rozpoznanie na poziomie lokalnym. Charakterystyka działań profilaktycznych. Profilaktyka w społecznościach lokalnych - lokalne strategie profilaktyczne; budowanie lokalnej strategii profilaktycznej; konstruowanie lokalnych programów profilaktycznych; skuteczność lokalnych programów profilaktycznych.

Ramy prawne, organizacyjne i finansowe tworzenia i realizacji programów profilaktycznych. |Planowanie i przygotowanie zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza o strategiach, procedurach i skuteczności działań profilaktycznych w środowisku lokalnym oraz znajomość ram prawnych, organizacyjnych i finansowych tworzenia i realizacji programów profilaktycznych. Umiejętności i **kompetencje** w zakresie budowania lokalnych strategii profilaktycznych oraz planowania i organizacji zajęć profilaktycznych w środowisku lokalnym.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną - kolokwium sprawdzające znajomość treści programowych z zakresu tematyki ćwiczeń.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Ewaluacja profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Red. Grzelak J., Sochocki J., Pracownia Profilaktyki Problemowej 2001. Z zeszyt 1(3).

Gaś Z. B., Profilaktyka uzależnień, WSiP, Warszawa 1993.

Gaś Z. B., Profilaktyka w szkole. W: Zapobieganie uzależnieniom uczniów. CMPP-P, Warszawa 1997.

Hawkins J. D., Podręcznik ewaluacji programów profilaktycznych, IPN, PTP, Warszawa-Olsztyn 1994.

Kwaśniewski J., Profilaktyka społeczna: związki ze stylami polityki społecznej oraz implikacje dla nauki. Tom 3.

Zachowania dewiacyjne i kierunki oddziaływania. W: Prace IPSiR UW. Warszawa 1979.

Malinowska M., Pierwsze: nie straszyc, „Problemy zagrozenia mlodziezy z uzaleznieniem”. COMP, Warszawa 1989.

- Mikkelsen S., Sposoby mobilizacji grup lokalnych. Norweski podręcznik internetowy 2000 (www.forebygging.no).
- Pacewicz A., Szkolne programy profilaktyczne na świecie. „Alkohol a Polska Młodzież”. MZiOS, Warszawa 1992.
- Profilaktyka w środowisku lokalnym. Red. G. Świątkiewicz. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Warszawa 2002.
- Szymańska J., Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki. CMPP-P, Warszawa 2000.
- Artykuły:
- Bobrowski K., , Pilotażowe badania ewaluacyjne nad programem profilaktyki alkoholowej: Drugi Elementarz. „Alkoholizm i Narkomania” 1995 nr 2.
- Duignan P., Casswell S., Steward L., Ocena programów prewencyjnych na poziomie społeczności lokalnej. „Alkoholizm i Narkomania” 1998, nr 2/31.
- Coie J. D. i in., Profilaktyka: teorie i badania. Ramy teoretyczne i wybrane wytyczne narodowego programu badawczego. „Nowiny Psychologiczne” 1996
- Ostaszewski K., Tradycyjne i współczesne programy profilaktyki uzależnień. Serwis Informacyjny. „Narkomania” 1996, nr 5.
- Ostaszewski K., Zastosowanie techniki Draw and Write do oceny skuteczności szkolnego programu profilaktyki uzależnień Spójrz Inaczej. „Alkoholizm i Narkomania” 1995 nr 2.

PEDAGOGIKA OPIEKUŃCZA

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-POp

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Grażyna Gajewska

Prowadzący: Dr Marzena Sendyk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	15	1	3	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	7		3	Egzamin	
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika opiekuńcza jako dyscyplina naukowa - przedmiot zainteresowań, swoistość problematyki, funkcje, relacje pedagogiki opiekuńczej z innymi dyscyplinami (pedagogiką społeczną, specjalną, ogólną, psychologią, socjologią)

Podstawowa aparatura pojęciowa pedagogiki opiekuńczej - opieka, pomoc, wychowanie, profilaktyka, kompensacja, adaptacja, antycypacja, reedukacja, rehabilitacja, rewalidacja, resocjalizacja, potrzeba, sieroctwo, adopcja, diagnoza, potrzeba ponadpodmiotowa, ratownictwo, socjalizacja, indywidualizacja, mentalizacja, empatia, afiliacja.

Struktura opieki: potrzeby ponadpodmiotowe, funkcje opiekuńcze, postawy opiekuńcze, sytuacje opiekuńcze, czynności opiekuńcze, atmosfera opieki

Potrzeby wyznacznikiem działalności opiekuńczej - istota i wybrane klasyfikacje ludzkich potrzeb, właściwości potrzeb, pojęcie potrzeb ponadpodmiotowych i ich klasyfikacja, diagnozowanie potrzeb.

Potrzeby dzieciństwa a opieka: klasyfikacja potrzeb dzieciństwa, potrzeba przywiązania – istota, sposoby zaspokojenia oraz przedmioty i ich zmienność w procesie rozwoju dziecka, choroba sieroca jako skutek niezaspokojenia potrzeby przywiązania, zasady postępowania opiekuńczo-wychowawczego wynikające z wiedzy o dziecięcych potrzebach przywiązania

Różnorodność interpretacji pojęcia opieki. Opieka a inne typy działalności ludzkiej - zasadnicze sposoby ujmowania „opieki”, specyficzne cechy opieki, relacje między opieką a pomocą, relacje między opieką a wychowaniem (swoistości i związki).

Zakresy opieki - zróżnicowanie opieki ze względu na jej podmiot, przedmiot, charakter, przejawy w ciągu życia jednostki, zaspokajane potrzeby

Kategorie opieki - opieka jako kategoria: rodzinnej, moralnej, społecznej, prawnej i wychowawczej

Funkcje opieki-funkcja homeostatyczna, egzystencjalna, regulacyjna, usamodzielniająca, socjalizująca

Zasady opieki wychowawczej - zasada opieki sprawiedliwej, opieki optymalnej, czynnego udziału podopiecznych, wychowawczego charakteru opieki, wychowawczego oddziaływania na potrzeby

Proces opieki - istota procesu opieki, zasadnicze typy i struktura procesu opieki

System opieki nad dzieckiem - zasadnicze funkcje systemu opieki i wychowania, główne założenia reformy systemu opieki i wychowania, typy placówek i ich funkcjonowanie w świetle aktualnych dokumentów.

Zjawisko sieroctwa dzieci - wąskie i szerokie ujęcie sieroctwa, rodzaje sieroctwa dzieci, przyczyny mikro- i makrospołeczne sieroctwa, skutki sieroctwa dla rozwoju i zachowania dzieci, choroba sieroca jako skutek wczesnego zerwania więzi dziecka z matką

Rodzina adopcyjna jako forma kompensacji sieroctwa dzieci - podstawy prawne adopcji, adopcja zagraniczna, niepowodzenia adopcji i ich przyczyny, specyficzne problemy rodzin adopcyjnych, rola ośrodka adopcyjno - opiekuńczego w przygotowaniu adopcji

Rodzina zastępcza jako środowisko opieki i wychowania - typy rodzin zastępczych, zasady funkcjonowania rodzin, rodzina zastępcza a rodzina adopcyjna, pogotowie rodzinne jako nowa forma opieki nad dzieckiem, światowe kierunki w opiece zastępczej

Opiekun - wychowawca w placówce opiekuńczej - pozytywne i negatywne postawy prezentowane przez opiekunów, czynniki postaw opiekuńczych, teoretyczny model opiekuna-wychowawcy, etyczny aspekt zawodu opiekuna - wychowawcy

Wkład pedagogów (H. Radlińskiej, J. Cz. Babickiego, K. Jeżewskiego, J. Korczaka) w rozwój pedagogiki opiekuńczej.

Istota samodzielności życiowej jako celu i środka opieki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza o opiece (specyfice, genezie, czynnikach, zakresach, kategoriach, funkcjach i zasadach) oraz jej wychowawczej modyfikacji, znajomość środowisk opieki i wychowania dziecka i ich specyfiki. Umiejętności w zakresie diagnozowania i optymalnej realizacji potrzeb opiekuńczych podopiecznych oraz doprowadzania ich do samodzielności życiowej i zakończenia opieki.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - aktywne uczestnictwo w zajęciach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium

Wykład - uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dąbrowski Z. (2006), Pedagogika opiekuńcza w zarysie, Cz. 1 i 2, Olsztyn.

Gajewska G. (2009), Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki, Zielona Góra.

Kelm A., (2000), Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej, Warszawa.

Jundziłł E., R. Pawłowska (red.) (2008), Pedagogika opiekuńcza, przeszłość – teraźniejszość – przyszłość, Gdańsk.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Badora S., Marzec D. (red.) (2002), System opieki kompensacyjnej w zjednoczonej Europie, Kraków.

Gajewska G. (1997), Problemy – dylematy wynikające z teorii potrzeb dla teorii i praktyki opieki nad dzieckiem, Zielona Góra.

Sendyk M. (2001), Społeczne przystosowanie dzieci z poczuciem sieroctwa duchowego, Kraków. „Problemy Opiekuńczo – Wychowawcze” – ostatnie 5 lat

PEDAGOGIKA RODZINY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PRod

Typ przedmiotu: ćwiczenia

Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki ogólnej, psychologii ogólnej i rozwojowej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Janion

Prowadzący: dr Ewa Janion

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		4	Egzamin	4	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	6			Egzamin		
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika rodziny jako nauka. Różne ujęcia rodziny i różne sposoby jej definiowania. Funkcje rodziny. Typologizacja rodzin. Rodzina a rozwój dziecka. Więzy emocjonalne w rodzinie. Postawy rodzicielskie i style wychowawcze rodziców. Rodzinne uwarunkowania startu edukacyjnego i społecznego dzieci i młodzieży. Dziecko w rodzinie dysfunkcyjnej. Rodzina z dzieckiem specjalnej troski. Pedagogiczne relacje rodzina - szkoła. Pedagogizacja rodziców. Obszary i możliwości socjalnego i pedagogicznego wspomaganie współczesnej rodziny polskiej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Uzyskanie wiedzy o rodzinie jako środowisku wychowawczym, jego dysfunkcjach oraz pedagogicznej stymulacji

WARUNKI ZALICZENIA:

Uczestnictwo w zajęciach, aktywność podczas dyskusji, pozytywna ocena z egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

S. Kawula, J. Brągiel, A. Janke, Pedagogika rodziny, Wyd. A. Marszałek, Toruń 2002.
A. W. Janke (red.), Pedagogika rodziny na progu XXI wieku. Toruń 2004.
M. Ziemska. Rodzina a dziecko. Warszawa 1982.
M. Tyszkowa (red.). Rozwój dziecka w rodzinie i poza rodziną. Poznań 1985.
Badora S., Czeredrecka B., Marzec D., Rodzina i formy jej wspomaganie, Kraków 2001.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

J. Izdebska, dziecko w rodzinie u progu XXI wieku, Białystok 2002. H. Cudak, Szkice z badań nad rodziną, Kielce 1995.
M. Plopa, Psychologia rodziny. Teoria i badania, Elbląg 2004.
B. de Barbaro. Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny. Kraków 1999.

PRACA Z DZIECKIEM NIEPEŁNOSPRAWNYM

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PzDN

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość ogólnych zagadnień z zakresu pedagogiki specjalnej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Janion

Prowadzący: dr Ewa Janion

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		5	Zaliczenie	
Konwersatorium	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	16		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zjawisko niepełnosprawności wśród dzieci i młodzieży. Rozwój psychoruchowy dziecka i jego zaburzenia. Obraz własnej niepełnosprawności w świadomości dzieci. Sytuacja psychoemocjonalna dziecka niepełnosprawnego. Warsztat pracy pedagoga-terapeuty. Zasady pracy rewalidacyjnej. Wybrane metody pracy z dzieckiem niepełnosprawnym intelektualnie, sensorycznie, fizycznie i z zaburzeniami sprzężonymi.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętność pracy rewalidacyjnej z dzieckiem niepełnosprawnym fizycznie, umysłowo, sensorycznie i z zaburzeniami sprzężonymi. Rozumienie procesu rewalidacji i roli pedagoga w procesie usprawniania dziecka. Teoretyczna i praktyczna znajomość wybranych metod pracy z dzieckiem z odchyleniami w stanie zdrowia i rozwoju.

WARUNKI ZALICZENIA:

Uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium, samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie zajęć z wykorzystaniem wybranej metody pracy z dzieckiem niepełnosprawnym.

LITERATURA PODSTAWOWA:

M. Bogdanowicz, B. Kisiel, M. Przasnyska, Metoda Weroniki Sherborne w terapii i wspomaganie rozwoju dziecka, PWN, Warszawa 1992.
Bogdanowicz M., Metoda Dobrego startu, Warszawa 1989.
W. Dykciak, B. Szychowiak (red.), Nowatorskie i alternatywne metody w praktyce pedagogiki specjalnej, Poznań 2001.
Kielin J., (red.) Rozwój daje radość – terapia dzieci upośledzonych umysłowo w stopniu głębokim, Gdańsk 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Lovaas I., Nauczanie dzieci niepełnosprawnych umysłowo, Warszawa 1993. Kielar-Turska M., Muchacka B., (red.), Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabawy, Kraków 1999.
Carr J., Pomoc dziecku upośledzonemu, Warszawa 1984.
O'Regan F. J., Jak pracować z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, Warszawa 2005.
Dąbrowska-Jabłońska Iwona (red.), Terapia dzieci i młodzieży. Metody i techniki pomocy psychopedagogicznej, Kraków 2008.

PROBLEMY OPIEKI I WYCHOWANIA W INSTYTUCJACH

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-POWI

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych pojęć pedagogicznych, wiedza z pedagogiki opiekuńczej i metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Grażyna Gajewska

Prowadzący: Dr Marzena Sendyk, dr Maria Fudali

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	4	Egzamin		
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	7		4	Egzamin		
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Prawne uregulowania opieki kompensacyjnej - regulacje opieki kompensacyjnej w prawie polskim, zmiana struktury i usytuowania placówek opiekuńczo – wychowawczych po 1998 roku
Nieefektywny model placówki opiekuńczo – wychowawczej - wady obiektywne i subiektywne, wady organizacyjne i psychologiczne opieki instytucjonalnej
Zaburzenia rozwoju i zachowania wychowanków placówek opieki całkowitej- zaburzenia w stanie zdrowia i rozwoju, zaburzenia sfery emocjonalnej, trudności i niepowodzenia szkolne, zaburzenie relacji z rówieśnikami, nieakceptowane formy zachowań, przyczyny zaburzeń
Stany psychoemocjonalne utrudniające społeczne przystosowanie wychowankom instytucji opieki całkowitej- poczucie inności, odmienności wychowanków, poczucie tymczasowości, poczucie osamotnienia, źródła przeżywanego stanów psychoemocjonalnych
Możliwości ograniczenia i kompensowania ujemnych stron opieki instytucjonalnej – działania służące humanizacji instytucji, podmiotowości wychowanków i respektowaniu praw człowieka
Walory opieki instytucjonalnej
Rodzinne formy opieki zastępczej - placówki rodzinne: rodzinny dom dziecka i wioska dziecięca, wartości rodzinnych form opieki zastępczej, specyficzne problemy w instytucjach o charakterze rodzinnym
Instytucjonalne formy opieki zastępczej (placówki interwencyjne, socjalizacyjne i wielofunkcyjne)- dom dziecka a pogotowie opiekuńcze, ośrodek szkolno – wychowawczy a dom dziecka, trudności w organizacji procesu opieki i wychowania w instytucjach
Ograniczenia i walory całkowitej opieki instytucjonalnej - wyjazd do Domu Dziecka w Świebodzinie (lub Kożuchowie), przeprowadzenie zajęć z wychowankami
Specyficzne problemy w pracy placówki interwencyjnej – wizytowanie Pogotowia Opiekuńczego w Zielonej Górze
Instytucje uzupełniające funkcje rodziny i wspierające rodzinę - placówki wsparcia dziennego (świetlica, ognisko wychowawcze, bursa), specyficzne problemy w organizacji procesu opieki i wychowania w placówkach opieki częściowej
Trudności w organizacji procesu opieki i wychowania w instytucji opieki częściowej – wizytowanie internatu / bursy w Zielonej Górze
Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym – wizytowanie Centrum Usług Opiekuńczych w Zielonej Górze
Działalność instytucji wsparcia w środowisku lokalnym – wizytowanie Domu Dziennego Pobytu w Zielonej Górze

Komitet Ochrony Praw Dziecka – wizytowanie placówki (Dom Samotnej Matki, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, świetlica socjoterapeutyczna)
Organizacja procesu opieki i wychowania w szkole

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat elementów organizacyjnych i funkcjonalnych placówek opieki całkowitej oraz instytucji wspierających dziecko i rodzinę w środowisku lokalnym, znajomość trudności związanych z organizacją procesu opieki i wychowania w instytucjach. Umiejętności w zakresie kompensowania ujemnych stron opieki instytucjonalnej

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia - aktywny udział w zajęciach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium, przeczytanie lektury: M. Andrzejewski, „Domy na piasku” lub innej podejmującej problematykę opieki zastępczej
Wykład – uzyskanie pozytywnej oceny z testu obejmującego problematykę wykładów

LITERATURA PODSTAWOWA:

Gajewska G., Pedagogika opiekuńcza. Elementy metodyki, Zielona Góra 2009.
Formy opieki, wychowania i wsparcia w zreformowanym systemie pomocy społecznej, J. Brągiel, S. Badora (red.), Opole 2005.
System opieki kompensacyjnej w Zjednoczonej Europie, S. Badora, D. Marzec (red.), Kraków 2002.
Węzłowe problemy opieki i wychowania w domu dziecka, Z. Dąbrowski (red.), Olsztyn 1997.
Zagrożone dzieciństwo. Rodzinne i instytucjonalne formy opieki, M. Kolankiewicz (red.), Warszawa 1998.
Aktualne akty prawne dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Andrzejewski M., Domy na piasku. Od opieki nad dzieckiem do wsparcia rodziny, Poznań 2007.
Borowski R. Wysocki D. Placówki opiekuńczo – wychowawcze, Płock 2001.
Sieroctwo społeczne i jego kompensacja, M. Heine, G. Gajewska (red.) Zielona Góra 1999.
Węgiński Z., Opieka nad dzieckiem osieroconym Teoria i praktyka, Toruń 2006.
Biedroń M., Prokosz M. (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, Toruń 2001.
Kelm A., Węzłowe problemy pedagogiki opiekuńczej, Warszawa 2000.
Maciaszkowa J., Z teorii i praktyki pedagogiki opiekuńczej, Warszawa 1991.
Łopatkowa M., Samotność dziecka. Warszawa, 1983.

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PED-ProS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: wiedza z zakresu psychologii rozwojowej, pedagogiki resocjalizacyjnej i niedostosowania społecznego

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska,

Prowadzący: prof. UZ, dr hab. Grażyna Miłkowska, dr Maria Fudali, mgr Lidia Wawryk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15			Egzamin	5	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	7		4	Egzamin		
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Profilaktyka społeczna – kontrowersje terminologiczne, wyjaśnienie pojęć. Czynniki zagrażające i chroniące. Cele profilaktyki, jej poziomy, rodzaje. Modele profilaktyki.
Programy i działania profilaktyczne. Programy wczesnej interwencji. Podstawowe składniki programów profilaktyki i wczesnej interwencji.
Strategie działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży.
Profilaktyka w działalności szkoły. Szkolne i środowiskowe programy profilaktyczne. Podstawy prawne działalności profilaktycznej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Zasady konstruowania programów profilaktycznych. Standardy programów profilaktycznych.
Przegląd wybranych profesjonalnych programów profilaktycznych,
Profilaktyka w środowisku otwartym w Polsce i za granicą.
Wykorzystanie diagnozy do projektowania programów i realizacji działań profilaktycznych.
Rola profilaktyki w neutralizowaniu zachowań aspołecznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

W efekcie realizacji przedmiotu student posiada wiedzę na temat profilaktyki społecznej w Polsce i za granicą, pozna wybrane programy profilaktyczne adresowane do dzieci i młodzieży oraz zasady konstruowania programów profilaktycznych. Przedmiot stanowi wprowadzenie do realizacji przedmiotów z zakresu kształcenia umiejętności konstruowania i wdrażania programów profilaktycznych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w środowisku lokalnym.

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

ROLA I ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO

Kod przedmiotu: 05.1-WP-PED-RZPS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu wychowania, bio-psychofizycznego rozwoju dzieci i młodzieży, niepełnosprawności, niedostosowania społecznego.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Helena Ochonczenko

Prowadzący: Dr Helena Ochonczenko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	7		5	Egzamin	
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Szkoła jako środowisko wychowawcze - ogólna charakterystyka szkoły jako instytucji edukacyjnej, jej funkcje, organizacja
- Specyfika zawodu pedagoga szkolnego (warunki pracy i zatrudnienia, wymagane kwalifikacje, zadania zawodowe, odpowiedzialność zawodowa)
  - Warsztat pracy pedagoga szkolnego – zakresy czynności, powinności, uprawnienia
  - Projektowanie pracy pedagoga szkolnego – organizacja pracy, czas pracy, wymagana dokumentacja – praktyczne projektowanie pracy
  - Zagrożenia rozwoju uczniów i wychowania w szkole
  - Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w pracy pedagoga – koordynacja pracy, wymogi legislacyjne
  - Ogólne zasady tworzenia programów wychowawczych i profilaktycznych w szkole.
  - Badania diagnostyczne w pracy pedagoga szkolnego
  - Współpraca szkoły i pedagoga ze środowiskiem lokalnym

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

- Poznanie specyfiki zawodu pedagoga, obszarów jego działania.
- Nabycie umiejętności oceny faktów i zjawisk, organizowania warsztatu pracy, diagnozowania i wspomagania rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się uczniów.
  - Kompetencje w obszarze prowadzenia profilaktyki zagrożeń w szkole.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność, aktywność na zajęciach, konstrukcja scenariuszy zajęć, zaliczenie pracy kontrolnej, zaliczenie testu końcowego

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Salasiński M., Badziukiewicz B., Vademecum pedagoga szkolnego, Warszawa 2003.
Jundziłł I., Rola zawodowa pedagoga szkolnego, Warszawa 1980.
Konarzewski K., Podstawy oddziaływań wychowawczych, Warszawa 1982.
Nalaskowski A., Przestrzenie i miejsca szkoły, Kraków 2002.
Gajewska G., Szczęsna A., Doliński A., Teoretyczno-metodyczne aspekty warsztatu pedagoga.
Scenariusze zajęć wychowawczych. T. 2,3,4,5, Zielona Góra 2002-2003

Olbrycht K., Odpowiedzialność pedagoga. W: Olbrycht K. (red.), Edukacja aksjologiczna, t.2, Katowice 1995.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-SM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy WPSiNoZ

Prowadzący: Wykładowcy WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					10
Seminarium	60		5/6	zaliczenie	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	40		5/6	zaliczenie	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych

SOCJOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-St

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Anna Szczęsna

Prowadzący: dr Anna Szczęsna

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Konwersatorium	45		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	16		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

wprowadzenie do zajęć socjoterapeutycznych, specyfiką pracy w grupie socjoterapeutycznej, metody wykorzystywane w socjoterapii, role grupowe i ich znaczenie w pracy socjoterapeutycznej, rola socjoterapeuty.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Dostarczenie wiedzy dotyczącej pojęć związanych z socjoterapią i metodami socjoterapii. Planowanie, organizowanie i prowadzenie zajęć socjometrycznych w grupach dziecięcych i młodzieżowych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Literatura podstawowa:

Jarosław Jagieła, Socjoterapia w szkole. Wydaw. Rubikon, Kraków 2007

Socjoterapia : praca zbiorowa / pod red. Katarzyny Sawickiej. WYD: Warszawa : Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej: Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, 1998

Propozycje zajęć wychowawczych z elementami socjoterapii. Z. 1 / oprac. Iwona Andrzejewska ; Zespół Placówek Doskonalenia Nauczycieli w Białymstoku

- Scenariusze do zajęć z socjoterapii dla nauczycieli wychowawców i pedagogów szkolnych szkół podstawowych i średnich : skrypt do ćwiczeń z metodyki oddziaływań resocjalizujących / pod red.

Tomasza Rudowskiego ; Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Oddział Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie. CPN. ODN, 1989-1990

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

ABC socjoterapii, Kędzierzawska Joanna /"Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze" nr 3, s. 45-47, 2004

Metody pracy z grupą stosowane w socjoterapii, Floryszczak Małgorzata, „Opieka, Wychowanie, Terapia”nr 3-4, s. 28-30, 2004

Motywacja uczestników spotkań socjoterapeutycznych Sawicka Katarzyna, „Remedium” nr 11-12, s. 42-43, 2005

Socjoterapia jako metoda wspierająca dzieci będące w trudnej sytuacji życiowej, Rybarska-Jarosz Dorota. „Opieka-Wychowanie-Terapia”.- 2001, nr 1, s.31-38)

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-TP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki,
podstawy psychologii rozwojowej, podstawy
Wymagania wstępne: psychologii klinicznej, metodyka edukacji
wczesnoszkolnej (zwłaszcza metody nauki
czytania i pisania)

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek

Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przyczyny i symptomy specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii).
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
Zadania nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w pracy z dziećmi z trudnościami w uczeniu się.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat istoty, rodzajów i przyczyny specyficznych trudności w uczeniu się; kompetencje do wstępnej diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz do wdrażania wiedzy z zakresu terapii pedagogicznej do edukacji zintegrowanej i do podejmowania współpracy z nauczycielem-terapeutą

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, zaliczenie pracy samodzielnej, zaliczenia cząstkowe ze sprawdzianów.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego. Warszawa 1985.
Bogdanowicz M. Integracja percepcyjno-motoryczna. Warszawa 1997.
Bogdanowicz M. O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w Czytaniu i pisaniu. Lublin 1994.
Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa 1991.
Brejnak W., Zabłocki K. J. Dysleksja w teorii i praktyce. Warszawa 1998.
Czajkowska I., Herda K. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole. Warszawa 1998.
Kaja B. Zarys terapii dziecka. Bydgoszcz 1998.
Szurmiak M. Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1987.
Zakrzewska B. Trudności w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1996.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

WYBRANE PROBLEMY PRAWA RODZINNEGO I OPIEKUNTCZEGO

Kod przedmiotu: 10.9-WP-PED-WPPR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość Konstytucji RP

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Helena Ochonczenko

Prowadzący: Dr Helena Ochonczenko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15		6	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	7		6	Egzamin	
Ćwiczenia	13			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- Wstępne wiadomości o prawie
- Prawo rodzinne i prawo opiekuńcze na tle innych gałęzi prawa w RP
- Przedmiot, źródła oraz podstawowe zasady polskiego prawa rodzinnego i opiekuńczego
- Rodzina i powiązania rodzinne
- Ochrona rodziny w prawodawstwie polskim i wybranych aktach prawa międzynarodowego
- Sądy rodzinne i inne instytucje powołane do ochrony rodziny
- Zawarcie małżeństwa i skutki tego zdarzenia
- Ustanie małżeństwa, rozwód, separacja
- Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi
- Władza rodzicielska – uprawnienia i obowiązki z niej wynikające
- Ingerencja sądu w sferę wykonywania władzy rodzicielskiej
- Obowiązek alimentacyjny pomiędzy rodzicami a dziećmi
- Przynależność – przesłanki, rodzaje i skutki prawne
- Opieka i kuratela nad dorosłym i małoletnim

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna podstawowe przepisy prawa dotyczącego rodziny (małżeństwa, pokrewieństwa, opieki i kurateli)

Student nabywa umiejętności korzystania z przepisów prawa, interpretacji prawa, sporządzania podstawowych pism procesowych (pozew o rozwód, o alimenty itp.).

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność, aktywność na zajęciach, poprawne rozwiązanie kasusów, zaliczenie testu końcowego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Andrzejewski M., Prawo rodzinne i opiekuńcze, Warszawa 2004.

Andrzejewski M., Prawna ochrona rodziny, Warszawa 1999.

Zieliński A., Prawo rodzinne i opiekuńcze w zarysie, Warszawa 2000.

Homplewicz J., Zagadnienia prawne działalności opiekuńczo-wychowawczej, Rzeszów 1992.

Bojarski Ł., Płatek M., Z prawem na ty, Zakamycze 1999.

Ustawy:

z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (z późn. zm.)
z dnia 7 września 1991 r. - O systemie oświaty (z późn. zm.)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Konstytucja RP z 2.04.1997 r.

Filipiak T.A., Mojak J., Nazar M., Niezbecka E.: Zarys prawa cywilnego i rodzinnego, Lublin 1999.

Wronkowska S., Zmierzak M., Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie, Warszawa-Poznań 1995.

Piasecki K. (red.) Kodeks rodzinny i opiekuńczy z komentarzem, Warszawa 2000.

Smyczyński T., Prawo rodzinne i opiekuńcze, wyd. 3, Warszawa 200

UWAGI:

Wybrane zajęcia ćwiczeniowe organizowane są poza uczelnią w szczególności w sądzie rejonowym (wydział rodzinny).

PEDAGOGIKA SPOŁECZNA I SOCJOTERAPIA

DIAGNOSTYKA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED-DPed

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu pedagogiki ogólnej,
pedagogiki rodziny, psychologii oraz patologii społecznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Aneta Rudzińska - Rogoża

Prowadzący: dr Aneta Rudzińska - Rogoża

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Teoretyczne podstawy diagnostyki pedagogicznej, diagnoza środowiska rodzinnego, diagnoza niepowodzeń szkolnych oraz sytuacji społecznej ucznia w szkole, wybrane metody i narzędzia diagnostyki pedagogicznej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z podstawowymi obszarami diagnozy pedagogicznej (rodzina, szkoła, grupa rówieśnicza). Poznanie prawidłowości procedury diagnostycznej. Kształtowanie wiedzy o metodach i technikach diagnostyki psychopedagogicznej. Zdobycie umiejętności konstruowania narzędzi badawczych oraz projektowania badań diagnostycznych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćwiczenia : obecność i aktywność na zajęciach, zaliczenie kolokwium, wykład : zdanie egzaminu pisemnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Badura J., Lepalczyk J., Elementy diagnostyki pedagogicznej, Warszawa, 1987
Jarosz E., Wybrane obszary diagnozowania pedagogicznego, Katowice, 2001
Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna, podstawowe problemy i rozwiązania, Warszawa, 2006
Niemierko B., Diagnostyka edukacyjna, Gdańska, 1998
Pilch T., Bauman J., Zasady badań pedagogicznych, Warszawa, 2001
Ziemski S., Problemy dobrej diagnozy, Warszawa, 1973

DIAGNOSTYKA ŚRODOWISKOWA ---BRAK

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-DSr

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: -----

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

DIAGNOSTYKA W PORADNICTWIE KARIERY - BRAK

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-DPoK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

INSTYTUCJE PORADNICTWA ZAWODOWEGO

Kod przedmiotu: 059-WP-PEDIPoZ

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Teoria i praktyka poradnictwa zawodowego

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marcin Szumigraj

Prowadzący: dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	15		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	6		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przepisy prawne regulujące powstawanie i funkcjonowanie instytucji poradnictwa zawodowego w Polsce, Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Młodzieżowe Centrum Kariery OHP, Mobilne Centrum Informacji Zawodowej OHP, Biuro Karier, Szkolny Ośrodek Kariery, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centrum Integracji, Centra Integracji Społecznej, agencje zatrudnienia, Departament Rynku Pracy MIPS, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Narodowe Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego, Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych, Euroguidance, organizacje o zasięgu lokalnym

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z instytucjami świadczącymi usługi poradnictwa zawodowego, ich celami, organizacją i funkcjonowaniem

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, przygotowanie szczegółowej prezentacji dotyczącej wybranej instytucji poradnictwa zawodowego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bednarczyk H., Figurski J., Żurek M., (red.), (2004), Pedagogika pracy –doradztwo zawodowe. Radom.
Drabik –Podgórna V., (2005), Innowacja edukacyjna w poradnictwie zawodowym. Aplikacja rozwiązań francuskich. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.
Kwiatkowski S. M, Sirojć Z., (2006) Edukacja dla rynku pracy. Problemy poradnictwa zawodowego. Ogólnopolska Konferencja OHP 4-5 października 2005. Warszawa.
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Dz. U nr 11/2003 poz. 114
Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 30 grudnia 2004 w sprawie szczegółowych zadań i organizacji Ochotniczych Hufców Pracy. Dz. U nr 6/2005 poz. 41
Statut Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej. Strategia lizbońska-droga do sukcesu zjednoczonej Europy. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Warszawa 2002.
Szkolny Doradca Zawodowy. Biblioteczka Doradcy Zawodowego. KOWEZIU: Warszawa 2003.
Ustawa o Promocji Zatrudnienia i Instytucjach Rynku Pracy z 20 kwietnia 2004. Dziennik Ustaw nr 99, poz. 1001.

INTERWENCJA KRYZYSOWA - BRAK

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-IK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

KOMUNIKOWANIE SPOŁECZNE W PORADNICTWIE

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-KoS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii :
Wymagania wstępne: społecznej, rozwoju; socjologii wychowania;
pedagogiki.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Halina Borcz

Prowadzący: Dr Halina Borcz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zasady dobrej komunikacji werbalnej; budowanie pomostów komunikacyjnych; percepcja mowy i podstawowe zaburzenia mowy (afazja, aleksja, jąkanie), Percepcja jako proces, reguły porządkowania informacji, Zasady usprawniania percepcji; Reguły porządkowania informacji o innych, samopercepcja – okno Lufta i Herringtona; style interpersonalne, błędy percepcyjne; komunikacja niewerbalna w kontekście życia społecznego, antropologia przestrzeni, koncepcja E.Halla; udział zmysłów w komunikacji niewerbalnej, funkcje komunikowania niewerbalnego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zdobycie wiedzy z zakresu dojrzałej, asertywnej komunikacji społecznej, sztuki konstruktywnej dyskusji, zasad i skuteczności komunikowania interpersonalnego i grupowego. Poznanie technik i sposobów porozumiewania się ludzi. Zasad usprawniania percepcji. Umiejętne stosowanie zasad komunikacji w poradnictwie małżeńskim i rodzinnym. Nabycie umiejętności budowania kontaktu interpersonalnego; identyfikowania sytuacji konfliktowych i ich źródeł; rozwiązywania konfliktów; przyjmowania i udzielania informacji zwrotnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zliczenie z oceną

LITERATURA PODSTAWOWA:

Berne E., (1997), *W co grają ludzie. Psychologia stosunków międzyludzkich*, Warszawa.
Dobek-Ostrowska B., (1999), *Podstawy komunikowania społecznego*, Wrocław.
Eicher J., (1999), *Sztuka komunikowania się*, Łódź.
Grzesiuk L, Trzebińska E., (1983), *Jak porozumiewają się ludzie*, Warszawa.

MEDIA W EDUKACJI

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-MwEd

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych. Umiejętność korzystania z: komputera (Internet, komunikatory), oraz massmediów.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jacek Jędryczkowski

dr Jacek Jędryczkowski

dr Ewa Nowicka

mgr inż. Maciej Jackowski

Prowadzący: mgr inż. Rafał Olczak

mgr inż. Maciej Przechrta

mgr Ewa Szymanowska

mgr Anna Ucińska

mgr inż. Jarosław Wagner

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	1	Zaliczenie na ocenę	
Konwersatorium	30	2		Zaliczenie na ocenę	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6	1	1	Zaliczenie na ocenę	
Konwersatorium	14	2		Zaliczenie na ocenę	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Media – podstawowe pojęcia: definicja, geneza i kalfifikacja mediów edukacyjnych; przedmiot, rozwój i możliwości wykorzystania mediów (multimediów) w procesie nauczania-uczenia się; ewolucja mediów, zakres i możliwości oddziaływania; technologia informacyjna jako czynnik integrujący możliwości współczesnych masmediów; cechy charakterystyczne nowych mediów; ocena mediów edukacyjnych; konstruowanie mediów edukacyjnych. Rola multimediów w procesie uczenia się; zasady nauczania z zastosowaniem TI. Od I. Pawłowa do S. Paperta (od behawioryzmu do konstruktywizmu). Ewolucja poglądów dotyczących wykorzystania mediów edukacyjnych. Indywidualizacja procesu nauczania-uczenia się realizowanego z zastosowaniem multimediów. Stymulacja sensoryczna w przekazie multimedialnym. Warstwa dźwiękowa i obrazowa mediów edukacyjnych. Ewaluacja z zastosowaniem mediów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada podstawowe wiadomości na temat percepcji i oddziaływania komunikatów medialnych; dostrzega i ocenia szkodliwe oddziaływania mediów; potrafi wskazać kryteria oceny dostępnych na rynku mediów edukacyjnych. posiada wiedzę na temat metodyki wykorzystania TI w edukacji; zna zasady projektowania, realizacji i wykorzystania mediów edukacyjnych; potrafi stosować różne formy komunikowania się poprzez media elektroniczne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład – warunkiem uzyskania zaliczenia jest pozytywna ocena z ćwiczeń oraz końcowego kolokwium.
Ćwiczenia - warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich kolokwium, wykonanie planowanych prac oraz uzupełnienie braków powstałych w wyniku ewentualnych nieobecności.

LITERATURA PODSTAWOWA:

De Kerckhove D., Inteligencja otwarta, Mikom, Warszawa 2001
Gajda J., Media w edukacji, Impuls, Kraków 2002
Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w pracy nauczyciela, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008
Siemieniecki B., (red.), Edukacja medialna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń, 2002
Strykowski W., Media w edukacji: kierunki prac badawczych. [w:] Edukacja Medialna nr 2, Wyd. eMPi2, Poznań, 1998
Wawrzak-Chodaczek M., Kształcenie kultury audiowizualnej młodzieży. Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

De Kerckhove D., Powłoka kultury, Mikom, Warszawa 2001
Goban-Klas T., Media i komunikowanie masowe. Teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, PWN, Warszawa-Kraków 2001
Jędryczkowski J., Prezentacje multimedialne w procesie uczenia się studentów, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005
Reeves B., Nass C., Media i ludzie, PIW, Warszawa 2000

MEDIACJE I NEGOCJACJE W POMOCY SPOŁECZNEJ---BRAK

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PEDMeNe

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

METODY PRACY SŁUŻB SPOŁECZNYCH

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-MPSS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Teoria pracy socjalnej, diagnostyka pedagogiczna

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Elżbieta Lipowicz

Prowadzący: Dr Elżbieta Lipowicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		5	Egzamin	4	
Ćwiczenia	45			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8			Egzamin		
Ćwiczenia	18			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Proces postępowania metodycznego w pracy socjalnej. Klasyczne metody pracy socjalnej-geneza i rozwój. Podstawy diagnozowania w pracy socjalnej (cele, funkcje, przegląd technik i narzędzi, techniki graficzne, diagnostyka rodziny problemowej, małej grupy społecznej, społeczności lokalnej; struktura orzeczenia diagnostycznego, metodyczne aspekty projektowania działań socjalnych w praktyce), kontrakt i negocjacje w pracy socjalnej. Doskonalenie umiejętności metoda warsztatową z zastosowaniem symulacji, dramy i analizy przypadków.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza i umiejętności w zakresie: formułowania diagnozy socjalnej i projektowania działań pomocowych, planowania i przeprowadzani wywiadów środowiskowych, stosowania w praktyce metod i technik pracy socjalnej, negocjowania i rozwiązywania konfliktów

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywny udział w zajęciach, przygotowanie dwóch prac pisemnych, zaliczenia pozytywna ocena z kolokwium pisemnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Egan.G. kompetentne pomaganie, Poznań 2002
Jarosz E., Wysocka E., Diagnoza psychopedagogiczna, Warszawa 2006
Praca socjalna ze społecznościami lokalnymi, praca zb., pod red. W. podstawowa Błoka i P. Czekanowskiego, Gdańsk-Leeuwarden,2001
Robertis CH., Metodyka działania w pracy socjalnej, Warszawa 1996
Robertis Ch. Pascal H., Postępowanie metodyczne w pracy z grupami i społecznościami, Warszawa 1997.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

METODY PRACY W PORADNICTWIE ---BRAK

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-MPPo

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	45		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	18		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

METODY TERAPII GRUPOWEJ

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-MTR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Filozoficzne koncepcje człowieka, psychologia
ogólna, socjologia ogólna, teoretyczne podstawy pomagania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Szumigraj, dr Daria Zielińska- Pękał

Prowadzący: dr Ewa Szumigraj, dr Daria Zielińska- Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Zadania integrujące grupy. Budowanie zaufania w grupie. Zawieranie kontraktu w relacji pomagania. Specyfika pracy terapeutycznej z młodzieżą w okresie dorastania. Kontakt i komunikacja w relacji pomagania. Motywacja do pomagania. Pozycje słuchania terapeutycznego. Granice i terytorium psychologiczne. Elementy treningu asertywności i twórczości. Praca nad stresem. Metody relaksacji. Terapia uzależnień.
Relacja i więź w procesie pomocy psychologicznej i psychoterapii. Superwizja.
Charaktery – psychologiczny autoportret. Zamykanie procesu terapeutycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie podstawowych technik prowadzenia grupy, Nabycie kompetencji w zakresie inicjowania pomocy grupowej, uzyskanie podstaw do budowy własnego warsztatu pracy trenera i terapeuty. Trening umiejętności prowadzenia grup terapeutycznych, edukacyjnych, treningowych, wsparcia, etc...

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest co najmniej 90 % obecność na zajęciach warsztatowych, uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich ćwiczeń, oraz złożenie projektu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bernard H. S., MacKenzie K. R. (red.) (2000), Podstawy terapii grupowej, GWP, Gdańsk.
Corey, G. Corey M.S. Grupy- zasady i techniki grupowej pomocy psychologicznej
Egan G.(2002), Kompetentne pomaganie. Poznań: Zysk i S-ka.
Enright J. (1993), Poradnictwo i terapia bez oporu. (red.) Santorski J., ABC pomocy psychologicznej. Warszawa.
Olster C. K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań.
Praszkier R., Różycki A. (1983), Bliskie spotkania rzecz o treningu grupowym, Nasza Księgarnia, Warszawa.
Tokarczuk O. red., Grupa bawi się i pracuje cz. 1 i 2.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

MIKROEKONOMIA

Kod przedmiotu: 14.3-WP-PED-ME

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Alina Piątyszek, mgr Mariusz Malinowski

Prowadzący: mgr Alina Piątyszek, mgr Mariusz Malinowski

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	30		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowym celem dydaktycznym przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu ogólnej charakterystyki podstawowych mechanizmów rynkowych i ich uwarunkowań we współczesnej gospodarce rynkowej, zasad wyborów ekonomicznych podmiotów gospodarczych, a zwłaszcza decyzji ekonomicznych z punktu widzenia pojedynczego uczestnika procesu gospodarowania, jak i sposobów i zasad regulacji procesów gospodarczych przez państwo.

Ekonomia jako nauka o gospodarowaniu.

Rynek i jego elementy . Elastyczność popytu i podaży.

Teoria konsumenta. Podstawy decyzji ekonomicznych producenta.

Modele rynku.

Analiza kosztów produkcji, optimum ekonomiczne przedsiębiorstwa, wynik finansowy przedsiębiorstwa.

Rynek czynników produkcji - rynek pracy.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student po zajęciach powinien:

- Rozumieć podstawowe procesy ekonomiczne oraz identyfikować relacje między owymi procesami.
- Opanować podstawowe kategorie ekonomiczne, co powinno mu pomóc w rozwinięciu umiejętności abstrakcyjnego, ale i analitycznego myślenia, umiejętności rozumienia i interpretowania prawidłowości procesów gospodarowania w warunkach gospodarki rynkowej.
- Być przygotowanym do działań przedsiębiorczych, a zdobyta wiedza winna mu wskazywać kierunki dla podejmowania ewentualnych inicjatyw gospodarczych w przyszłości.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Milewski R. (red.) Kwiatkowski E. (red.) , Podstawy ekonomii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

Milewski R. (red.) , Elementarne zagadnienia ekonomii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.

Rekowski M. , Mikroekonomia, Poznań 2005.

Marciniak S. (red.) , Makro i Mikro Ekonomia. Podstawowe problemy, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 200

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-Opoz

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Elementarna znajomość pojęć

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Lipowicz

Prowadzący: dr Elżbieta Lipowicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Istota i zadania organizacji pozarządowych w społeczeństwie obywatelskim
2. Prawne i organizacyjne ramy działania sektora pozarządowego
3. Wolontariat w organizacjach pozarządowych
4. Organizacje pozarządowe jako partner instytucjonalnej pomocy społecznej
5. Organizacje pozarządowe w Polsce i na świecie

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy dotyczącej istoty i funkcji organizacji pozarządowych w społeczeństwie obywatelskim.

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, pozytywne oceny z prac pisemnych

LITERATURA PODSTAWOWA:

Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim, M. Załuska, J. Boczoń (red.), Katowice 1998
Praca socjalna w organizacjach pozarządowych, B. Kromolicka (red.), Toruń 2005.

PATOLOGIA PRACY

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-PoPr

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy pedagogiki pracy. Podstawy poradnictwa zawodowego i zawodoznawstwo.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ireneusz Nijaki

Prowadzący: dr Ireneusz Nijaki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Bezrobocie jako cecha gospodarki wolnorynkowej i przejaw i patologii społecznej. Powodzenia i niepowodzenia zawodowe pracujących. Przyczyny niepowodzeń zawodowych pracujących. Zakład pracy jako instytucja systemowa (system organizacyjno-prawny, system techniczny, i technologiczny, system ekonomiczny, system społeczny). Organizacja zakładu pracy. Człowiek w środowisku pracy zawodowej. Mobbing w miejscu pracy. Problemy humanizacyjne i społeczno wychowawcze w zakładach pracy.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Poznanie roli i znaczenia pracy zawodowej w życiu człowieka. Aktualna sytuacja na rynku pracy w Polsce. Praca w ujęciu filozofii, ekonomii, socjologii, psychologii, pedagogiki.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Kwiatkowski E.: Bezrobocie, podstawy teoretyczne, PWN Warszawa 2002
Podolska-Filipowicz E.: Podstawy zawodoznawstwa, orientacji i poradnictwa zawodowego, Bydgoszcz 1996
Nowacki T.: Zawodoznawstwo, Radom 1999
Bańka A.: Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, Poznań 1995
Wiatrowski Z.: Podstawy pedagogiki pracy, WSP Bydgoszcz 2000
Kabaj M.: Strategie i programy przeciwdziałania bezrobociu, Scholar Warszawa 1998
Wołk Z.: Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży, UZ Zielona Góra 2006
Pedagogika pracy, Gołębiowska A., Podolska-Filipowicz E., Mobbing w miejscu pracy, Radom 2005, nr 47
Sęk H.: Wypalenie zawodowe – Przyczyny i zapobieganie, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa 2007
Sven Max Litzke, Horst Schuh : Stres, mobbing i wypalenie zawodowe, Gdańsk 2007

PEDAGOGIKA PRACY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PedP

Typ przedmiotu: specjalnościowy

Wymagania wstępne: Znajomość problemów pedagogiki ogólnej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ireneusz Nijaki

Prowadzący: dr Magdalena Zdaniewicz, dr Ireneusz Nijaki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15	1	2	Egzamin	
Ćwiczenia	15	1		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	15		2	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rodowód pedagogiki pracy, przedmiot, zadania i działy tej dyscypliny naukowej; Podstawowe formy działalności człowieka – ze wskazaniem na pracę jako podstawą kategorii – pedagogiki pracy; Rozwój zawodowy człowieka; Wychowanie przez pracę; Proces kształcenia przedzawodowego i zawodowego; Zakład pracy: zadania, struktura, działalność wychowawcza; Służby pracownicze i ich charakterystyka; Kwalifikacje pracownicze; Klasyfikacja zawodów - charakterystyki kwalifikacji, taryfikatory; humanizacja pracy.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość prawidłowości procesu wychowania do pracy i przez pracę w różnych środowiskach wychowawczych a w szczególności zagadnienia rozwoju zawodowego człowieka; poszerzenie wiedzy z zakresu kwalifikacji pracowniczych i humanizacji pracy.

WARUNKI ZALICZENIA:

ĆWICZENIA

student zobowiązany jest do znajomości zakresu treści programowych przedmiotu ujętych w sylabusie; ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); kontrola obecności;
- końcowe zaliczenie pisemne - kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bednarczyk H., Stojek K., Wiatrowski Z., Pedagogika pracy wobec wyzwań współczesności, „Pedagogika Pracy” 1996, nr 28.
Butkiewicz M. (red.), Model polskich standardów kwalifikacji zawodowych, Warszawa 1995.
Dobrowolska D., Praca w życiu człowieka, Warszawa 1980.
Karbowska-Nowacka K., Pedagogika pracy, „Studia Pedagogiczne”, XLIII z 1983 .
Karney J. E., Człowiek i praca, Warszawa 1998.
Koczniewska-Zagórska (red.), Słownik Pedagogiki Pracy, Wrocław 1986.
Wiatrowski Z., Podstawy pedagogiki pracy, Bydgoszcz 1997.
Wołk Z., Czym współcześnie jest postawa wobec pracy, „Wychowanie Techniczne w Szkole” 1999, nr 3.
Wołk Z., Kultura pracy, Sulechów 2000.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Pedagogika pracy - czasopismo

UWAGI:

Słowa kluczowe : wychowanie przez prace, orientacja zawodowa, humanizacja pracy,
Kształcenie przedzawodowe, prozawodowe, zawodowe i ustawiczne

PEDAGOGIKA RODZINY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PRod

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: ----

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marzena Sendyk dr Grażyna Gajewska

Prowadzący: dr Marzena Sendyk dr Grażyna Gajewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		2	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15				
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		2	[Kliknij i wpisz formę zaliczenia zajęć]	
Ćwiczenia	6				

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rodzina w ujęciu definicyjnym, cele i zadania rodziny, zagrożenia współczesnych rodzin

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

W toku zajęć studenci poznają przemiany współczesnej rodziny, czynniki stabilizujące i zagrażające realizacji jej funkcji; rolę rodziny w wychowaniu dziecka, najczęściej popełniane błędy wobec dzieci i ich skutki..

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

M Czapska; Europa w rodzinie; Czas odmieniony,: "Znak", Kraków 2004
H. Cudak; Funkcjonowanie dzieci z małżeństw rozwiedzionych, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2004
E. Milewska i A. Szymanowska (red.); Rodzice i dzieci: psychologiczny obraz sytuacji problemowych, Centrum
Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000
L. Schon; Synowie i ojcowie : tęsknota za nieobecny ojcem, Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2002
K. Białobrzaska, St. Kawula (red.); Człowiek w obliczu wykluczenia i marginalizacji społecznej: wokół zagadnień teoretycznych, Wydawnictwo Edukacyjne "Akapit", Toruń 2006
St. Kawula; Człowiek w relacjach socjopedagogicznych: szkice o współczesnym wychowaniu, Wydaw. Edukacyjne "Akapit", Toruń 1999
St. Kawula, J Brągiel, A. W. Jankę; Pedagogika rodziny : obszary i panorama problematyki, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2001

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PEDAGOGIKA SEKSUALNA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-Psx

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza pedagogiczna, socjologiczna i psychologiczna; wiedza z zakresu teorii i metodyki wychowania. Znajomość metod i technik edukacyjnych. Podstawowe umiejętności projektowania działań edukacyjnych.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Krzysztof Wąż

Prowadzący: dr Krzysztof Wąż

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		4	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8			Egzamin	
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przedmiot, cele i zadania pedagogiki seksualnej. Wychowanie seksualne, socjalizacja seksualna, uświadamianie seksualne, zdrowie seksualne i reprodukcyjne człowieka. Teleologia wychowania seksualnego. Wychowanie restrykcyjne, Obyczajowość seksualna. Prawa i wolności człowieka a wychowanie seksualne. Płeć człowieka w wymiarze biologicznym, psychologicznym i społeczno-kulturowym. Rola rodziny, rówieśników, szkoły i mediów w procesie wychowania seksualnego; modele wychowania seksualnego. Przegląd wybranych rezultatów badań nad seksualnością. Zachowania seksualne w kontekście zagrożenia zakażeniem wirusem HIV. Seks a Internet; zagrożenia związane z Internetem. Rozwój psychoseksualny człowieka. Seksualność człowieka w cyklu życia. Rozwój psychoseksualny dzieci. Pojęcie normy w seksuologii, zaburzenia seksualne. Zagadnienia przemocy seksualnej wobec dzieci. Wybrane elementy metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat rozwoju psychoseksualnego i seksualności człowieka. Wiedza z zakresu pedagogiki seksualnej jako subdyscypliny pedagogiki. Znajomość celów, zadań oraz wybranych elementów metodyki wychowania seksualnego i profilaktyki ryzykownych zachowań seksualnych.

WARUNKI ZALICZENIA:

Egzamin. Zaliczenie z oceną - aktywny udział w zajęciach; moderowanie zajęć; przygotowanie indywidualnych opracowań dotyczących problematyki zajęć.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Beisert M., Psychologia zaburzeń seksualnych, w: Psychologia kliniczna, tom 2, red. H. Sęk, PWN, Warszawa 2007

Beisert M., Rozwojowa norma seksuologiczna jako kryterium oceny zachowań seksualnych dzieci i młodzieży, w: Dziecko Krzywdzone, 2006, nr 16

Beisert M.: Seks twojego dziecka, ZW – K. Domke, Poznań 1991

Chomczyńska-Milis M., Edukacja seksualna w społeczeństwie współczesnym. Konteksty pedagogiczne i psychologiczne, UMCS, Lublin 2002
Glaser D., Frosh S.: Dziecko seksualnie wykorzystywane, PZWL, W-wa 1995
Grzelak S., Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych młodzieży. Aktualny stan badań i na świecie i w Polsce, Wyd. Scholar, Warszawa 2006
Izdebski Z., Jaczewski A., Rozwój seksualny, w: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania, red. A. Jaczewski, WA „Żak”, Warszawa 2005
Izdebski Z., Jaczewski A., Kocha, lubi, szanuje ..., PWN, Warszawa 1998
Izdebski Z., Ryzykowna dekada. Seksualność Polaków w dobie HIV/AIDS. Studium porównawcze 1997 – 2001 – 2006, UZ, Zielona Góra 2006
Lew-Starowicz Z. Seks w sieci i nie tylko, Wydawnictwo Medyczne, 2003
Mentlewicz A., Południewski G., Antykoncepcja czyli świadome macierzyństwo, Poster Poligrafia, Warszawa 2001
Pankowska D., Wychowanie a role płciowe, GWP, Gdańsk 2005
Rzepka J. (red.): Zagadnienia prorodzinnej edukacji seksuologicznej i profilaktyki HIV/AIDS, Studio Wydawnicze AGAT, Katowice 1996
Seksualność człowieka w cyklu życia, red. M. Beisert, WN PWN, W-wa 2006
Skrzydlewski W. B., Etyka seksualna. Przemiany i perspektywy, Wyd. II, Kraków 1999
Starowicz Z., Długołęcka A., Edukacja seksualna, Świat Książki, W-wa 2006

PODSTAWY SOCJOTERAPII

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PSt

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Student zapoznał się z podstawami psychologii społecznej oraz psychologii osobowości

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Artur Doliński

Prowadzący: Dr Artur Doliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		6	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		6	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

I Wprowadzenie

Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej, istota socjoterapii, struktura zajęć socjoterapeutycznych, metody pracy z grupą, dynamika grupy socjoterapeutycznej

II Zakresy szczegółowe programów socjoterapeutycznych

Program socjoterapeutyczny dla uczniów z trudnościami adaptacyjnymi, jako pomoc w korygowaniu obrazu własnej osoby u dzieci nieśmiałych, o zaburzonem poczuciu własnej wartości, o charakterze interwencyjno-edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży sięgających po środki odurzające, z zakresu form radzenia sobie z napięciami i negatywnymi uczuciami

III Szczegółowa analiza procesu grupowego

Podstawowe prawidłowości funkcjonowania grup, komunikacja w grupach, podejmowanie decyzji w grupie, konflikty intra i intergrupowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student będzie przygotowany do analizowania procesów grupowych. Uzyska przygotowanie do projektowania procesu socjoterapeutycznego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, przygotowanie scenariusza zajęć socjoterapeutycznych

LITERATURA PODSTAWOWA:

Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa

Vopel K.W. (1999), Poradnik dla prowadzących grupy. Jedność, Kielce

Kaduson H, Schaefer Ch., (2002) Zabawa w psychoterapii. GWP, Gdańsk

Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa

Hamer H. (2000), Oswoić nieśmiałość. VEDA, Warszawa

Hamer H. (2001), Bliżej siebie. VEDA, Warszawa

Zaborowski Z. (1997), Trening interpersonalny. SCHOLAR, Warszawa

Oyster C.K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań

Ballard R. (1988), Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. MEN, Warszawa

PODSTAWY TERAPII UZALEŻNIEŃ

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-PTU

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Orientacja w problematyce psychologii klinicznej

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Jerzy Herberger

Prowadzący: dr Jerzy Herberger

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		5	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historyczne i współczesne rozumienie uzależnień. Uzależnienie jako nałóg, choroba, zaburzenia adaptacji.

Alkoholizm – analiza podejść teoretycznych do problemu i konsekwencji praktycznych

Toksykomania i narkomania – mechanizmy uzależnienia

Uzależnienie od pracy, hazardu i seksu, tzw. pozachemiczne uzależnienia.

Biopsychospołeczna zintegrowana teoria terapii uzależnień J. Mellibrudy

Mechanizmy uzależnienia (biologiczne, psychologiczne, społeczne)

Farmakoterapia i psychoterapia w leczeniu uzależnień

Profilaktyka uzależnień. Poziomy profilaktyki. Modle profilaktyki, skuteczność profilaktyki.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z wiedzą z przedmiotowego zakresu i wyposażyc w podstawowe umiejętności

WARUNKI ZALICZENIA:

egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Z. Gaś, Profilaktyka uzależnień, Lublin 2002.

P. Monti, Psychologiczne teorie uzależnień alkoholowych, Warszawa 1994.

POMOC SPOŁECZNA I PROGRAMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-PmSP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Wiedza z zakresu antropologii życia społecznego, osobowości człowieka, komunikacji interpersonalnej, socjologii, teorii wychowania

Język nauczania: Polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Marcin Szumigraj

Prowadzący: Dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	5	Egzamin pisemny	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8			Egzamin pisemny	
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

System i struktura organizacyjna pomocy społecznej w Polsce, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej w Polsce, Zadania pomocy społecznej, Świadczenia pomocy społecznej, Usługi opiekuńcze, Domy pomocy społecznej, Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie, Opieka nad rodziną i dzieckiem, Placówki opiekuńczo-wychowawcze, Problemy socjalne wybranych kategorii osób, programy społeczne, zasady konstruowania programów społecznych, pracownicy pomocy społecznej, pomoc społeczna w wybranych krajach europejskich, organizacje pozarządowe, finansowanie pomocy społecznej, rola Europejskiego Funduszu Społecznego

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Dostarczenie wiedzy z zakresu obowiązującego w Polsce systemu pomocy społecznej, jej struktury organizacyjnej, zasad i możliwości jej finansowania, rodzajów świadczeń i usług na rzecz osób wymagających pomocy

WARUNKI ZALICZENIA:

Praca kontrolna, opracowanie projektu programu pomocy w wybranym obszarze

LITERATURA PODSTAWOWA:

Głąbicka K., (2002), Europejska przestrzeń socjalna. Zarys problematyki. Warszawa: WSP TWP.
Kotłarska-Michalska A. (red.), Obszary pracy socjalnej w teorii i praktyce, Poznań 2002.
Kwaśniewski J. (oprac.). Praca socjalna. Pomoc społeczna, Katowice 1998.
Rajkiewicz A., Supińska J., Księżopolski M.(red.), Polityka społeczna. Materiały do studiowania, Katowice 1998.
Sierpowska Iwona (red.), Pomoc społeczna. Przepisy z wprowadzeniem. Warszawa 2007.
Strategia polityki społecznej na lata 2007 – 2013. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 13 września 2005 r.
Załuska M., Boczoń J., (red.) (1996), Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim. Warszawa: BPS.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Grewiński M., (2001), Europejski Fundusz Społeczny, jako instrument integracji socjalnej Unii Europejskiej. Warszawa: WSP TWP.
Kaźmierczak T., Łuczyńska M., Wprowadzenie do pomocy społecznej. Wybrane zagadnienia, Katowice 1998.

POMOC SPOŁECZNA W ŚRODOWISKU WIELOKULTUROWYM-
--BRAK

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-PmSW

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	7		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

PORADNICTWO DLA MŁODZIEŻY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PoM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe informacje z zakresu poradnictwa

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe pojęcia poradnictwa (definicje, zakres poradnictwa, warunki poradnictwa). Pedagog szkolny jako doradca dzieci i młodzieży. Praca z uczniem przejawiającym specyficzne trudności w nauce. Praca z uczniem nadpobudliwym psychoruchowo; syndrom ADHD. Praca z uczniem przejawiającym zaburzenia zachowania. Działalność poradni psychologiczno – pedagogicznych. Poradnictwo zawodowe – Szkolne Ośrodki Kariery Poradnictwo wobec reformy oświaty. Modelowy system poradnictwa rodzinnego w środowisku lokalnym. Ukryte wymiary poradnictwa

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Utrwalenie wiadomości dotyczących poradnictwa. Nabycie umiejętności radzenia w sytuacjach dotyczących trudności w pracy z młodzieżą

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność, aktywności, ocena z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

- A.Kargulowa, O teorii i praktyce poradnictwa, Warszawa 2004.
Kargulowa, Relacje człowiek – świat w koncepcjach poradnictwa, [w:] Społeczne i jednostkowe znaczenia poradnictwa, Wrocław.
Gurycka, Działalność pedagoga szkolnego, [w:] Stgosowana psychologia wychowawcza, pod red. A. Guryckiej, Warszawa 1980;
Pętlewska H, Przewycięzanie trudności w czytaniu i pisaniu, Impuls, Kraków, 1999,
Informator o egzaminie gimnazjalnym z aneksem dla uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, Warszawa, 2001.
A.Kołąkowski, T.Wolańczyk, M. Skotnicka, Nadpobudliwość psychoruchowa u dzieci, Lublin 1999,
Bartkiewicz Z, Pomoc terapeutyczna nieletnim agresorom i ofiarom agresji w zakładach resocjalizacyjnych, AWH Antoni Dudek, Lublin 2001,
L.McCombs, J.E. Pope, Uczeń trudny. Jak skłonić go do nauki? WSiP, Warszawa, 1997.
E. Siarkiewicz, Tekst i kontekst przestrzeni poradni, [w:] Dyskursy Młodych Andragogów, cz. 3, pod red. J. Kargula, Zielona Góra 2002

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PORADNICTWO KARIERY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PoK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: pedagogika ogólna, psychologia ogólna, psychologia rozwoju, socjologia ogólna, poradownictwo

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Marcin Szumigraj

Prowadzący: dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		3	Egzamin	3	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8		3	Egzamin		
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawy prawne poradnictwa kariery w Polsce, Instytucje poradnictwa kariery w Polsce, Frank Parsons i koncepcja trzech etapów. Teorie cechy i czynnika, Psychoanaliza i jej wpływ na poradnictwo kariery. Koncepcja Edwarda Bordina, Wpływy psychologii rozwojowej na poradnictwo kariery- koncepcja Donalda Supera, Teorie kognitywne- orientacja dynamiczna w poradnictwie kariery- podejście oparte na dylematach, wykorzystanie teorii chaosu w karierze, teoria „przypadków” Johna Krumboltza, Podejście narracyjne w poradnictwie kariery. Konstruowanie kariery Jeana Guicharda, Orientacja holistyczna w poradnictwie kariery. Koncepcja „creating the work you love” Ricka Jarow, “Akcja ja” Joanny Zugmann i Wernera Lanthalera
Koncepcje socjologiczne w poradnictwie kariery, Poradnictwo indywidualne, Poradnictwo grupowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z podstawami teoretycznymi poradnictwa kariery, organizacją i praktyką poradnictwa zawodu w Polsce

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bańka A., (2007), Psychologiczne doradztwo karier. Poznań: Print-B.
Guichard J., Huteau M., (2005), Psychologia orientacji i poradnictwa zawodowego. Oficyna Wydawnicza Impuls: Kraków.
Paszowska-Rogacz A. (2003), Psychologiczne podstawy wyboru zawodu. Przegląd koncepcji teoretycznych. Warszawa: Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Ustawicznej.
Wołk Z., (2006)., Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży. Zielona Góra: Uniwersytet Zielonogórski:

PORADNICTWO RODZINNE I SEKSUALNE

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PoRS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych zagadnień z zakresu biologii i seksualności człowieka, poradnictwa oraz psychologii ogólnej.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Mgr Joanna Dec

Prowadzący: Mgr Joanna Dec

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		6	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		6	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Cele, zadania i rola poradnictwa rodzinnego i seksualnego, obszary poradnictwa rodzinnego i seksualnego; płć człowieka w wymiarze biologicznym, psychologicznym i kulturowym; obszary problemowe związane z płcią – interseksualizm, transeksualizm; rozwój psychoseksualny: norma i patologia; rola poradnictwa w pracy z osobami homoseksualnymi; poradnictwo związane z wykonywaniem testów w kierunku HIV; poradnictwo dotyczące planowania rodziny; poradnictwo w zakresie dysfunkcji i problemów seksualnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawową problematyką dotyczącą poradnictwa psychopedagogicznego, a także z zagadnieniami z zakresu pomocy uczniom ze specjalnymi problemami rozwojowymi i edukacyjnymi.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność na ćwiczeniach, kolokwium zaliczeniowe

LITERATURA PODSTAWOWA:

Beisert M.: *Seks twojego dziecka*, K.Domke, Poznań 1991
Beisert M. (red.): *Seksualność w cyklu życia człowieka*, PWN, Warszawa 2006
Bem, Sandra Lipsitz. *Męskość i kobiecość. O różnicach wynikających z płci*. 1993. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2000
Fanning, Patrick i Matthew McKay. *Być mężczyzną we współczesnym zwirowanym świecie*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2003
Glaser D., Frosh S.: *Dziecko seksualnie wykorzystywane*, PZWL, Warszawa 1995
Gładysz A., Juszczyk J., Dubik A.: *Poradnictwo przed- i potestowe dla lekarza pierwszego kontaktu*, VOLUMED, Wrocław 1999
Imieliński K. : *Zarys seksuologii i seksiatrii*, PZWL, Warszawa 1986
Imieliński K.: *Seksiatria*, tom I i II, PWN, Warszawa
Imieliński K.: *Seksuologia społeczna*, PWN, Warszawa 1974
Izdebski Z.: *Wiedza, przekonania o HIV/AIDS w społeczeństwie polskim. Zachowania seksualne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000

Izdebski Z.: Zachowania seksualne i wiedza na temat HIV/AIDS w grupie kobiet świadczących usługi seksualne, Krajowe Centrum ds. AIDS, 2003 <http://www.aids.gov.pl/arch/3158>
Izdebski Z., Walendzik A.: Życie seksualne a zakażenie HIV [w:] „Kliniczne i psychospołeczne aspekty zakażenia HIV u kobiet”, T. Niemiec (red.), wyd. KC ds. AIDS, Warszawa 2001
Jaczewski A., Obuchowska I.: Rozwój erotyczny, WSiP, Warszawa 1991
Konieczny G., Lipniacki A., Piasek A., Rogowska-Szadkowska D.: Diagnostyka zakażenia HIV. Wskazówki dla osób pracujących w Punktach Anonimowego Testowania, KC ds. AIDS, Warszawa 2003

PORADNICTWO SZKOLNE --- BRAK

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PoSZ

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia niestacjonarne					2
Ćwiczenia	7		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

PORADOZNAWSTWO

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-Po

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Filozoficzne koncepcje człowieka, psychologia
ogólna, socjologia ogólna, teoretyczne podstawy pomagania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Marcin Szumigraj

Prowadzący: Dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15	1	3	Egzamin	3	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8			Egzamin		
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poradnictwo i doradztwo, Geneza poradnictwa (poradniki dobrego życia, pierwsze instytucje poradnicze, początek instytucjonalnego poradnictwa w Polsce).
Geneza zachowań prospołecznych, Socjobiologia: instynkty i geny; Wymiana społeczna: teoria zysków i kosztów; Empatia i altruizm: pomoc bezinteresowna. Kulturowe, społeczne i ekonomiczne warunki życia a poradnictwo, poradnictwo dyrektywne; poradnictwo liberalne; poradnictwo dialogowe; Koncepcja poradnictwa życiowego, koncepcja poradnictwa życia, koncepcja poradnictwa biodromalnego, poradnictwo zorientowane na klienta, modele działalności doradcy, scenariusze działań doradcy, praktyka poradnictwa edukacyjnego, poradnictwa rodzinnego, poradnictwa dla osób niepełnosprawnych, poradnictwa dla osób starszych, nowe formy i obszary poradnictwa, ukryty wymiar pracy doradcy, jakość poradnictwa, strategie radzenia sobie, charakterystyka klienta

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zrozumienie poradnictwa jako działania społecznego, jako działania instytucjonalnego oraz jako interakcji międzyosobowej. Poznanie praktyki poradniczej, krytyczna refleksja nad poradnictwem i doradztwem

WARUNKI ZALICZENIA:

Pozytywna ocena z kolokwium, egzamin pisemny

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wojtasik B., (red.) (1998), Z podstaw poradnictwa, Wrocław
Corey G., (2005) Teoria i praktyka poradnictwa, Poznań.
Hajduk B., Hajduk E., (2006), O rodzajach pomocy. Kraków: Oficyna Wydawnicza Impuls.
Kargulowa A., (1996), Przeciw bezradności. Nurty – opcje – kontrowersje w poradnictwie i poradownictwie, Wrocław.
Kargulowa A., (2004), O teorii i praktyce poradnictwa. Odmiany poradowniczego dyskursu, Podręcznik akademicki, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Aronson E., (1997), Psychologia społeczna, Poznań.
Gladding S., (1996), Counseling, a comprehensive profession. New Jersey.
Siarkiewicz E., (red.) (2004), Niejednoznaczność poradnictwa, Zielona Góra.
Wojtasik B., (1994), Doradca zawodu, Wrocław.

PRACA SOCJALNA

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-PrS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Elementarna znajomość pojęć

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Lipowicz

Prowadzący: dr Elżbieta Lipowicz –wykłady; dr H.Borc -
ćwiczenia

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30		4	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	12		4	Egzamin		
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

1. Geneza, wartości i modele pracy socjalnej
2. Dziedziny pracy socjalnej
3. Dignozowanie i kompensacja obszarów nierówności społecznej
3. Praca socjalna z wybranymi grupami i społecznościami
4. Aksjologiczny i etyczny wymiar pracy socjalnej
5. Praca socjalna jako zawód – koncepcja roli zawodowej pracownika socjalnego

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy dotyczącej istoty założeń teoretyczno-prakseologicznych pracy socjalnej. Rozumienie jej interdyscyplinarnego charakteru, poznanie dziedzin pracy socjalnej oraz społeczno-zawodowej roli pracownika socjalnego

WARUNKI ZALICZENIA:

Aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, pozytywne oceny z zadań tematycznych, egzamin pisemny.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Brajiel J., Kurcz A., (red.) Pracownik socjalny. Wybrane problemy zawodu w okresie transformacji społecznej, Opole 2002
- Kantowicz E., Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001
- Matyjas B., (red.) Formy pomocy dziecku i rodzinie w środowisku lokalnym, Kielce 2001
- Rybczyńska D., Olszak-Krzyżanowska B., Aksjologia pracy socjalnej, Katowice 1998
- Wódcz K., Praca socjalna w środowisku zamieszkania, Katowice 1999.

PRACA Z RODZINA DYSFUNKCYJNA----BRAK

Kod przedmiotu: 14.5-WP-PED-PrRD

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		3/4	Egzamin	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		3/4	Egzamin	
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

UWAGI:

PRAWO PRACY

Kod przedmiotu: 05.7-WP-PED

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu prawa pracy.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: mgr Katarzyna Kijowska

Prowadzący: mgr Katarzyna Kijowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Ćwiczenia	15		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

- 1) Podstawowe pojęcia prawa pracy.
- 2) Zasady prawa pracy. Równe traktowanie w zatrudnieniu.
- 3) Państwowa Inspekcja Pracy.
- 4) Umowa o pracę; rozwiązanie i wygaśnięcie umowy o pracę.
- 5) Wynagrodzenie za pracę i inne świadczenia związane ze stosunkiem pracy.
- 6) Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy. Układy zbiorowe pracy.
- 7) Czas pracy; urlopy pracownicze.
- 8) Bezpieczeństwo i higiena pracy.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie się z podstawowymi zagadnieniami prawa pracy.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pozytywna ocena z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kodeks pracy; Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku; Dz. U. 98; nr 21; poz. 94

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 059-WP-PED-ProS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: -----

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Artur Doliński

Prowadzący: Dr Artur Doliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	15		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Wykłady:

Istota profilaktyki społecznej

Poziomy działań profilaktycznych

Pojęcie profilaktyka, psychoprofilaktyka, prewencja, wychowanie

Profilaktyka jako wspomaganie rozwoju

Profilaktyka jako ograniczanie i eliminowanie czynników zagrażających rozwojowi

Środowiskowe strategie profilaktyki społecznej

Pozyskiwanie środków na działalność profilaktyczną

Ćwiczenia:

Zakresy szczegółowe programów profilaktycznych

Model budowy programu profilaktyki

Program profilaktyki uzależnień

Program profilaktyki zachowań agresywnych

Program profilaktyka bezrobocia

Program profilaktyki bezradności

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie studentów do realizacji zadań podejmowanych w procesie profilaktycznym, umiejętność analizy zjawisk społecznych i przygotowania programów zapobiegających zachowaniom ryzykownym, kształtowanie modelu-wzorca pedagoga realizującego proces profilaktyczny

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, przygotowanie projektu profilaktycznego, testowa forma egzaminu

LITERATURA PODSTAWOWA:

Ballard R. (1988), Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. MEN, Warszawa

Deber Ch. (2002), Zaistnieć w społeczeństwie. GWP, Gdańsk

Gaś Z.B. (1995), Pomoc psychologiczna młodzieży. WSiP. Warszawa.

Gaś Z.B. (1998), Psychoprofilaktyka. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin.

Gaś Z.B. (2001), Działania wychowawcze w gimnazjum. Materiały edukacyjne. Fundacja „Masz Szansę”. Lublin.

Gaś Z.B. (2002), Szkolny program profilaktyki, [w:] O godność osoby ludzkiej (praca zbiorowa).

Stowarzyszenie SPES VITAE. Radom.

Hamer H. (2000), Oswoić nieśmiałość. VEDA, Warszawa

Hamer H. (2001), Bliżej siebie. VEDA, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PROGRAMY SOCJOTERAPEUTYCZNE----BRAK

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PGSo

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne:

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot:

Prowadzący:

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		6	Egzamin	
Studia niestacjonarne					
Wykład	7			Egzamin	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-RyPB

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość genezy bezrobocia oraz rynku pracy w kraju i moim miejscu zamieszkania.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ireneusz Nijaki

Prowadzący: dr Ireneusz Nijaki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Geneza bezrobocia jako problemu społecznego. Programy przeciwdziałaniu bezrobociu. Działalność urzędów pracy i organizacji pozarządowych w walce z bezrobociem.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość sytuacji na rynku pracy w Polsce i Unii Europejskiej. Poznanie programów przeciwdziałających bezrobociu.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pozytywna ocena z kolokwium. Referat nt. rynku pracy w mojej miejscowości (gmina, powiat, miasto).

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kwiatkowski E. : Bezrobocie, podstawy teoretyczne, PWN Warszawa 2002
Bańka A. : Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, Poznań 1995
Wiatrowski Z. : Podstawy pedagogiki pracy, WSP Bydgoszcz 2000
Kabaj M. : Strategie i programy przeciwdziałaniu bezrobociu, Scholar Warszawa 1998
Kabaj M. : Program przeciwdziałaniu ubóstwa i bezrobociu, IPISS Warszawa 2000
Wołk Z. : poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży, UZ Zielona Góra 2000

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-SM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy WPSiNoZ

Prowadzący: Wykładowcy WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					10
Seminarium	60		5/6	Zaliczenie/ Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	40		5/6	Zaliczenie/ Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

TECHNIKI KOMPUTEROWE W POMOCY SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-TKPS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawowa znajomość zasad pracy w środowisku
Wymagania wstępne: Windows oraz znajomość pakietu biurowego Office
w zakresie podstawowym.

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Kołodziejska

Prowadzący: dr Elżbieta Kołodziejska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Korespondencja biurowa: zasady korespondencji, układy pism, szablony, wzory dokumentów, formularze
Działania pomocowe: projektowanie materiałów informacyjnych (broszura, plakat), kalkulacja kosztów działań okolicznościowych (warsztaty, spotkania itp.), przygotowanie bazy danych, korespondencja seryjna, prezentacja realizowanych projektów.
Korzystanie z sieci rozproszonych do poszukiwania i publikowania informacji związanych z bieżącą działalnością instytucji pomocowych.
Sprawozdawczość: obliczenia, zestawienia tabelaryczne, wykresy, prezentacje danych, przygotowywanie wielostronicowych raportów.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Nabycie umiejętności i biegłości w wykorzystaniu standardowych technik komputerowych w różnych, codziennych zadaniach wykonywanych w instytucjach pomocowych, między innymi: korespondencji biurowej, kalkulacji kosztów, przygotowaniu materiałów informacyjnych, tworzeniu baz danych, przygotowaniu i prezentacji projektów, sprawozdawczości

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest poprawne wykonanie wszystkich ćwiczeń przewidzianych programem; uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Abdulezer L. (2005) Excel. Praktyczne zastosowania w biznesie, Gliwice.
Flanczewski S. (2004) Word w biurze i nie tylko, Gliwice.
Negrino T. (2008) Prezentacje w PowerPoint 2007 PL. Projekty, Gliwice
Schwartz S. (2008) Po prostu Office 2007 PL
Tanger M. (2003) Po prostu WORD 2003, Gliwice.
Walkenbach J. (2004) Excel 2003 PL. Biblia, Gliwice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Grover Ch. (2007) Word 2007 PL. Nieoficjalny podręcznik, Gliwice.
Simon J. (2006) Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych, Gliwice.

TEORETYCZNE PODSTAWY POMAGANIA

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-TPP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Ogólna znajomość podstawowych pojęć z zakresu psychologii i pomagania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Daria Zielińska - Pękał

Prowadzący: dr Daria Zielińska - Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Ćwiczenia	15		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	8		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Koncepcje psychologiczne człowieka - Koncepcja behawiorystyczna i psychodynamiczna. Koncepcja poznawcza i humanistyczna.
Podejście psychoanalityczne - Klasyczna teoria psychoanalityczna Freuda. Analityczna teoria Junga. Indywidualna psychologia A.Adlera
Podejście behawioralne – poznawcze - Teoria behawioralna Skinnera. Terapia racjonalno – emocywna Ellisa. Terapia poznawcza Becka
Podejście humanistyczne – egzystencjalne - C.Rogers – terapia nastawiona na klienta. Perls – terapia Gestalt. Psychoterapia wg Rollo May'a. Logoterapia V.E.Frankla
Inne podejścia teoretyczne - Analiza transakcyjna Berne'a. Terapia strategiczna M.Ericksona

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

umiejętności w zakresie: rozpoznawania i nazywania poszczególnych nurtów terapeutycznych;
przyporządkowywania nazwisk przedstawicieli do odpowiednich szkół; rozróżniania zakresu programowego, założeń i zasad regulujących poszczególnymi nurtami;

WARUNKI ZALICZENIA:

obecność, aktywności, ocena z kolokwium

LITERATURA PODSTAWOWA:

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

TEORIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Kod przedmiotu: 14.1-WP-PED-TPS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Brak wymagań wstępnych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Marcin Szumigraj

Prowadzący: Dr Marcin Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	15	1	3	egzamin	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		3	egzamin	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Definicje polityki społecznej, historia polityki społecznej, wartości w polityce społecznej, style realizacji polityki społecznej, wskaźniki społeczne w polityce społecznej, modele polityki społecznej, katolicka nauka społeczna, teoria modernizacji i obywatelstwa, teoria marksistowska i neomarksistowska, polska polityka społeczna, koncepcja państwa opiekuńczego, liberalizm a państwo socjalne, europejski model socjalny, globalizacja a polityka społeczna, współczesne nierówności społeczne

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza dotycząca historii polityki społecznej, współczesnych modeli polityki społecznej, wyzwań i kierunków rozwoju polityki społecznej. Krytyczna refleksja nad realizacją polityki społecznej

WARUNKI ZALICZENIA:

Egzamin ustny

LITERATURA PODSTAWOWA:

Auleytner J., Donecki J., (red.) (1999), Teoretyczne problemy nauki o polityce społecznej. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa.
Firlit-Fesnak G., Szyłko-Skoczny M., (2008), Polityka społeczna. Podręcznik akademicki. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Riessman F., Caroll D., (2000), Nowa definicja samopomocy. Polityka i praktyka. Warszawa: PARPA.
Welfare state. Wybór tekstów. Instytut Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 1997.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Mazur J., (red.) (2007), Praca kluczem polityki społecznej. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
Rajkiewicz A., Supińska J., Księżpolski M., (red.) (1996), Polityka Społeczna. Materiały do studiowania. Biblioteka Pracownika Socjalnego. Warszawa.

TRENING INTERPERSONALNY

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-Tr1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstawowych technik komunikowania

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Daria Zielińska - Pękał

Prowadzący: dr Daria Zielińska - Pękał

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		1	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		1	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

ROZWÓJ KOMPETENCJI INTERPERSONALNYCH -ja w relacji z samym sobą oraz z innymi ludźmi. Komunikacja werbalną i niewerbalną. Bariery w komunikacji i umiejętność ich omijania. DYNAMIKA PROCESÓW GRUPOWYCH- identyfikacja ról grupowych; jednostka w procesie grupowym; analiza własnego stylu komunikacji i zachowania w grupie; SKUTECZNOŚĆ W ROZWIĄZYWANIU KONFLIKTÓW - umiejętność odbierania i wyrażania emocji; zasady konstruktywnego rozwiązywania konfliktów w grupie. Aktywne słuchanie;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętność wchodzenia w bezpośrednie interakcje z innymi ludźmi,. Znajomość siebie. Nabycie umiejętności komunikacyjnych Pogłębiona znajomość swojego potencjału i poczucie większej sprawczości. Zwiększenie wiary w możliwości poradzenia sobie w trudnych relacjach.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność, praca z grupą

LITERATURA PODSTAWOWA:

Boynes C, Mowa ciała, 2008
McKay, jak ujarzmić emocje, 2008,
Jedliński K, Trening interpersonalny, 2008
Gordon T, Wychowanie bez porażek, Warszawa 1994,
Gut, Haman, Docenc konflikt, 1997,
Zaborowski z. Trening interpersonalny – podstawy teoretyczne, procesy, techniki, 1997

WYBRANE ZAGADNIENIA PROBLEMÓW I KWESTII SPOŁECZNYCH

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-WPK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowy kurs socjologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Lipowicz

Prowadzący: dr Elżbieta Lipowicz

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Mechanizmy powstawania i rozpoznawania problemów społecznych. Rodzaje problemów społecznych – próba systematyzacji. Problemy związane z dynamiką społeczną (ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, kryzys rodziny). Problemy nierówności społecznych (dyskryminacja kobiet, mniejszości narodowych i seksualnych). Przejawy zachowań dewiacyjnych (samobójstwa, sekty, uzależnienia). Strategie rozwiązywania problemów społecznych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności i **kompetencje** w zakresie: rozpoznawania, analizy i rozwiązywania aktualnych problemów społecznych

WARUNKI ZALICZENIA:

aktywne uczestnictwo w zajęciach, kolokwium końcowe

LITERATURA PODSTAWOWA:

Czekaj k., Gorlach k., Leśniak M., Labirynty współczesnego społeczeństwa, Warszawa 1996.
Malikowski M., problemy społeczne w okresie zmian systemowych w Polsce, Rzeszów 1997.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

ZAWODOZNAWSTWO

Kod przedmiotu: 14.9-WP-PED-ZA

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy pedagogiki pracy. Znajomość rynku pracy w Polsce i Unii Europejskiej. Podstawy poradnictwa zawodowego.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ireneusz Nijaki

Prowadzący: dr Ireneusz Nijaki

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		5	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Historia powstawania zawodów. Definicje zawodów (filozoficzna, ekonomiczna, socjologiczna, pedagogiczna). Struktury opisu zawodów. Klasyfikacja zawodów. Kwalifikacje i umiejętności pracownicze. Teorie poradnictwa zawodowego (projekt Millera i Forma, teoria rozwoju Supera, koncepcja Scheina, teoria Ginzberga, teoria Hollanda, teoria Roe). Fazy rozwoju zawodowego. Praca i zawód, a kryzysy zawodowe.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość istoty zawodoznawstwa. Poznanie roli i znaczenia pracy zawodowej w życiu człowieka. Aktualna sytuacja na rynku pracy w Polsce.

WARUNKI ZALICZENIA:

Warunkiem zaliczenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium. Napisanie referatu nt. Opracowanie struktury dowolnie wybranego zawodu.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Nowacki T.: Zawodoznawstwo, Radom 1999
Bańka A.: Zawodoznawstwo, doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, Poznań 1995
Wiatrowski Z.: Podstawy pedagogiki pracy, WSP Bydgoszcz 2000
Czarnecki K.: Podstawowe pojęcie zawodoznawstwa, Sosnowiec 2008
Wołk Z.: Poradnictwo zawodowe w edukacji młodzieży, UZ Zielona Góra 2006

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

RESOCJALIZACJA Z PORADNICTWEM SPECJALISTYCZNYM

DIAGNOZA RESOCJALIZACYJNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-DRes

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza, znajomość

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Barbara Toroń

Prowadzący: dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		3	egzamin	
Ćwiczenia	15			zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		3	egzamin	
Ćwiczenia	6			zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

System pojęć w diagnozie resocjalizacyjnej. Przedmiot diagnozy, metody i źródła diagnozy, fazy ustalania sytuacji wyjściowej w pracy kuratora sądowego ds. rodzinnych i nieletnich. Etapy procesu diagnozy resocjalizacyjnej w pracy kuratora sądowego ds. karnych (zbieranie informacji o osobie skazanego, badania diagnostyczne). Diagnozowanie penitencjarne, zakres i cele diagnozy penitencjarnej. Diagnoza nozologiczna i problemowa w spektrum działań resocjalizacyjnych. Rola diagnozy w konstruowaniu indywidualnych planów resocjalizacji i terapii.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Opanowanie wiedzy i umiejętności sporządzania diagnozy w odniesieniu do podopiecznych w środowisku otwartym jak i zamkniętym – w instytucjach penitencjarnych. Umiejętność ustalania stanu wyjściowego w pracy resocjalizacyjnej. Umiejętność zastosowania diagnozy resocjalizacyjnej dla potrzeb indywidualnych planów resocjalizacji.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
Czapów Cz. (1980), Wychowanie resocjalizujące. Warszawa.
M. Ciosek (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
Kosek-Nita B., Raś D. (red.) (1999), Resocjalizacja, diagnoza, wychowanie. Katowice.
Machel H. (2003), Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Gdańsk.
Ostrihańska Z., Greszczuszkina A. (2000), Praca z indywidualnym przypadkiem w nadzorze rodzinnego kuratora sądowego. Lublin.
Hołyst B. (2006), Kryminologia. Warszawa.
Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
Paluchowski W. (2002), Diagnoza psychologiczna. Gdańsk.
Pytka L. (2005), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa.
Urban B. (2007), Resocjalizacja I, II tom. Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Górski S. (1995), *Metodyka resocjalizacji*. Warszawa.

Ziemski S. (1973), *Problemy dobrej diagnozy*. Warszawa.

DYDAKTYKA SPECJALNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-DSp

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu dydaktyki ogólnej oraz teorii i systemów kształcenia w Polsce i na świecie. Właściwe rozumienie podstawowych pojęć związanych z działalnością pedagogiczną: opieka, wychowanie, nauczanie, terapia wychowawcza itp. Znajomość procesu rozwoju człowieka oraz środowisk i czynników stymulujących bądź zaburzających rozwój. Otwartość na zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne osób niepełnosprawnych.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Prowadzący: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		6	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		6	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe założenia dydaktyki ogólnej i potrzeba/konieczność ich modyfikacji w kształceniu specjalnym. Dydaktyka specjalna, jako subdyscyplina dydaktyki ogólnej; jej istota, cele, zasady i podział. Zasady nauczania i ich właściwe ujmowanie w kontekście specjalnych potrzeb edukacyjnych osób niepełnosprawnych. Charakterystyka metod ich rehabilitacji. Dydaktyka specjalna w aspekcie historycznym – przemiany w procesie kształcenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych. System edukacji specjalnej oraz wsparcia tych osób i ich rodzin w procesie rehabilitacji. Ewaluacja w kształceniu specjalnym. Współczesny proeuropejski wymiar kształcenia pedagogów specjalnych.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętność zidentyfikowania i zastosowania w pracy pedagogicznej istotnych podobieństw i różnic w edukacji osób pełno- i niepełnosprawnych. Rozpoznawanie specjalnych potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością i związanych z nimi trudności w realizacji procesu kształcenia. Znajomość zasad i metod terapii, jak też rehabilitacji oraz ich refleksyjnego i twórczego wykorzystania w celu niwelowania wskazanych trudności w różnych formach specjalnego (segregacyjnych, pośrednich, integracyjnych) kształcenia tych osób.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dykcik W. (1997) (red.) Pedagogika specjalna, UAM, Poznań
Dykcik W., Szychowiak B. (2001) (red.) Nowatorskie i alternatywne metody w teorii i praktyce kształcenia specjalnego, UAM, Poznań
Głodkowska J. (1999) Poznanie ucznia szkoły specjalnej. Warszawa, WSiP
Kosakowski C. (2003) Węzłowe problemy pedagogiki specjalnej. Akapit, Toruń
Sowa J., Wojciechowski F. (2003) Rehabilitacja edukacyjna w zarysie. Zamość, WSZiA
Speck O. (2005) Niepełnosprawni w społeczeństwie. GWP, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

EDUKACJA I REHABILITACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Kod przedmiotu: 05.67-WP-PED-ERON

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Osoba niepełnosprawna, wielowymiarowość niepełnosprawności, edukacja specjalna,
Wymagania wstępne: rehabilitacja, społeczna integracja, normalizacja, ekosystem osoby z niepełnosprawnością, reformy bolońskie

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Prowadzący: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		3	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		3	Egzamin	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Współczesna humanistyczna koncepcja osoby z niepełnosprawnością. Analiza biologicznego, psychologicznego i społecznego wymiaru niepełnosprawności człowieka. Charakterystyka populacji osób niepełnosprawnych ze wskazaniem przejawianych przez nie trudności, ale też możliwości rozwoju, edukacji, rehabilitacji i społecznej integracji. Zróżnicowane formy systemu specjalnej edukacji i rehabilitacji dzieci, młodzieży i dorosłych osób z niepełnosprawnością. Bariery i wyznaczniki skuteczności prointegracyjnych i normalizacyjnych działań wobec tych osób i ich rodzin. Potrzeba ekosystemowego ujmowania procesu ich edukacji i rehabilitacji. Współczesne wyzwania w kształceniu pedagogów specjalnych; refleksje związane z realizacją reform bolońskich.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość współczesnych problemów osób z niepełnosprawnością ze wskazaniem na konieczność eliminowania z życia społecznego wielu niekorzystnych zjawisk, które nadal je deprecjonują – nietolerancji, naznaczania, stygmatyzacji, izolacji/segregacji i dyskryminacji. Otwartość i działania na rzecz ich społecznej integracji i normalizacji życiowej sytuacji. Znajomość zasad systemowego funkcjonowania procesu edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością oraz możliwości ich wielozakresowego wspierania w tym procesie. Wiedza o możliwościach i metodach terapii tych osób umożliwi refleksyjne jej wykorzystanie w pracy pedagogicznej, ale też w innych formach rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kowalik S. (2007) Psychologia rehabilitacji. WAiP, Warszawa
Ossowski S. (1999) Teoretyczne i praktyczne podstawy rehabilitacji. WSP, Bydgoszcz
Sowa J., Wojciechowski F. (2001) Proces rehabilitacji w kontekście

edukacyjnym. Wyd. Oświatowe FOSZE, Rzeszów
Speck O. (2005) Niepełnosprawni w społeczeństwie. GTP, Gdańsk

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

LOGOPEDIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-Log

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy wiedzy z zakresu języka polskiego (fonetyki, gramatyki opisowej) oraz pedagogiki
Wymagania wstępne: ogólnej, dydaktyki i psychologii. Podstawowa znajomość anatomii i fizjologii narządów mownych.

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk

Prowadzący: dr Zdzisława Janiszewska-Nieścioruk, dr Ewa Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30	2	1	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12	1	1	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowe problemy logopedii: jej przedmiot, koncepcje, zadania, rozwój, specjalności, związek z innymi dziedzinami wiedzy.

Opieka logopedyczna w Polsce: stan i perspektywy rozwoju.

Anatomiczno-fizjologiczne podstawy mowy: budowa, funkcjonowanie i najczęstsze schorzenia aparatu oddechowego, fonacyjnego i artykulacyjnego oraz narządu słuchu.

Kształtowanie się i rozwój mowy: okresy kształtowania się mowy dziecka (etap przygotowawczy, okres melodii, wyrazu, zdania i swoistej mowy dziecięcej) oraz czynniki mające istotny wpływ na jej rozwój (prawidłowy rozwój psychomotoryczny, poziom intelektualny, specjalne zdolności, warunki społeczno-wychowawcze). Opóźnienia w rozwoju mowy: samoistne i niesamoistne.

Znaczenie wczesnej stymulacji w rozwoju mowy dziecka: walory karmienia naturalnego, znaczenie prawidłowego oddychania i połykania, profilaktyka wad zgryzu i uzębienia, znaczenie ćwiczeń usprawniających narządy mowne dziecka.

Podstawy fonetyki: artykulacyjnej, audytywnej, akustycznej i wizualnej; klasyfikacja głosek polskich oraz schematy artykulacyjne głosek, opis głosek.

Zaburzenia mowy: klasyfikacje (objawowa, przyczynowa), charakterystyka zaburzeń, np. dyslalii, jąkania, afazji, dysartrii, ich istota, przyczyny, symptomy, metody diagnozy i terapii.

Zaburzenia mowy u osób z niepełnosprawnością intelektualną (upośledzonych umysłowo) i słuchu (niesłyszących, słabosłyszących): rozwój mowy i najczęstsze zaburzenia, ich przyczyny, konsekwencje niepełnosprawności intelektualnej i słuchowej dla rozumienia mowy, możliwości terapii.

Postępowanie diagnostyczne i korekcja wad wymowy: etapy diagnozy i jej zakres, hospitacja zajęć logoterapeutycznych, analiza ich przebiegu i dokumentacji logopedycznej, narzędzia i środki używane w diagnozie i terapii, analiza metod w terapii logopedycznej.

Program profilaktyczno-terapeutyczny: opracowanie zestawów ćwiczeń oddechowych, fonacyjnych, artykulacyjnych (usprawniających narządy mowne), słuchu fonematycznego; pokaz i wyjaśnianie stosowanych technik logopedycznych: ułożenia narządów artykulacyjnych, uczulania miejsca artykulacji, właściwego mechanicznego układania narządów artykulacyjnych z wykorzystaniem instrumentarium logopedycznego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student zna i rozumie problematykę mowy, jej rozwoju, opóźnień i zaburzeń. Potrafi rozpoznać przyczyny i objawy najczęściej występujących zaburzeń. Zna sposoby diagnostycznego i terapeutycznego

postępowania w celu ich usuwania. Zna także czynniki optymalnego kształtowania się mowy i potrafi opracować profilaktyczno-terapeutyczny program ćwiczeń logopedycznych. Zna i potrafi wykonać proste ćwiczenia usprawniające narządy mowne.

WARUNKI ZALICZENIA:

Opracowanie programu ćwiczeń i terapii wybranego zaburzenia mowy. Zaliczenie sprawdzianu weryfikującego wiedzę.

LITERATURA PODSTAWOWA:

- T. Gałkowski, G. Jastrzębowska (red.) Logopedia. Pytania i odpowiedzi, Uniwersytet Opolski, Opole 1999
- L. Kaczmarek, Nasze dziecko uczy się mowy, Wyd. Lubelskie, Lublin 1981
- T. Gałkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski (red.) Diagnoza i terapia zaburzeń mowy, UMCS, Lublin 1993
- Styczek, Logopedia, PWN, Warszawa 1981

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- D. Deutsch Smith, Pedagogika specjalna, PWN, Warszawa 2008

METODYKA RESOCJALIZACJI I

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-MR1

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Barbara Toroń

Prowadzący: dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	15		2	Zaliczenie	
Konwersatorium	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		2	Zaliczenie	
Konwersatorium	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Naukowe wykorzystywanie sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania wśród osadzonych (w jednostkach penitencjarnych) postaw społecznie nieakceptowanych. Pojęcie i zadania metodyki pracy resocjalizacyjnej. Powiązania metodyki z innymi dyscyplinami: pedagogika resocjalizacyjna, psychologia, socjologia, patologia, kryminologia, aksjologia, Prawo, medycyna i inne. Psychodynamiczne sposoby oddziaływań resocjalizacyjnych. Zastosowanie ekonomii punktowej w resocjalizacji. Wykorzystanie czasu wolnego w resocjalizacji: rola kół zainteresowań.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Umiejętności interpersonalne, diagnoza pedagogiczna i resocjalizacyjna osób niedostosowanych społecznie, metody i techniki pracy w jednostkach penitencjarnych i postpenitencjarnych. Poznanie instytucji zajmujących się oddziaływaniem resocjalizacyjnym. Poznanie postawy oraz umiejętności organizatora programu resocjalizacyjnego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
Ambrozik W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań.
Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.
Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
Kamiński M. (2006), Gry więzienne. Warszawa.
Sitaczyk N. (2004), Nieletni sprawcy zabójstw. Lublin.

Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa.
Wolska A. (1999),
Wybrane warunki socjalizacji zabójców. Szczecin.

METODYKA RESOCJALIZACJI II

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-MR2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Barbara Toroń

Prowadzący: dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		3	Egzamin	
Konwersatorium	30			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6		3	Egzamin	
Konwersatorium	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Warsztaty rozwijające umiejętności prospołeczne: empatia, komunikacja, asertywność, radzenie sobie ze stresem, umiejętności podejmowania decyzji, umiejętności wyrażania wyższych uczuć (przyjaźń, miłość), umiejętności wychowawczych, technik relaksacyjnych, warsztat sojoterapii, warsztat oparty o metodę wizualizacji, warsztat edukacji prorodzinnej, warsztat negocjacji w mediacji, warsztat terapeutyczno-wychowawczy, wspomaganie jednostki i rodziny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Stymulowanie rozwoju osobistego i kompetencji intra- oraz interpersonalnych uczestników zajęć. Rozwinięcie kompetencji zawodowej poprzez trening psychologiczny. Założenia wstępne – osadzeni, wchodzący w skład grupy zajęciowej – terapeutycznej demokratycznie wybierają treści warsztatów spośród propozycji podanych przez prowadzących – studentów. Negocjacja tego rozwoju sama w sobie ma wartość edukacyjną.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Wysocka E. (2008), Diagnostyka w resocjalizacji. Warszawa.
Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
Ambrozik W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań.
Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.
Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
Kamiński M. (2006), Gry więzienne. Warszawa.
Sitaczyk N. (2004), Nieletni sprawcy zabójstw. Lublin.

Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa.
Wolska A. (1999), Wybrane warunki socjalizacji zabójców. Szczecin

METODYKA RESOCJALIZACJI III

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-MR2

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Barbara Toroń

Prowadzący: dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konwersatorium	30		4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	14		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Warsztaty rozwijające umiejętności prospołeczne: empatia, komunikacja, asertywność, radzenie sobie ze stresem, umiejętności podejmowania decyzji, umiejętności wyrażania wyższych uczuć (przyjaźń, miłość), umiejętności wychowawczych, technik relaksacyjnych, warsztat sojoterapii, warsztat oparty o metodę wizualizacji, warsztat edukacji prorodzinnej, warsztat negocjacji w mediacji, warsztat terapeutyczno-wychowawczy, wspomagania jednostki i rodziny.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Stymulowanie rozwoju osobistego i kompetencji intra- oraz interpersonalnych uczestników zajęć. Rozwinięcie kompetencji zawodowej poprzez trening psychologiczny. Założenia wstępne – osadzeni, wchodzący w skład grupy zajęciowej – terapeutycznej demokratycznie wybierają treści warsztatów spośród propozycji podanych przez prowadzących – studentów. Negocjacja tego rozwoju sama w sobie ma wartość edukacyjną.

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
Dybalska J. (2009), Kobieta w więzieniu. Warszawa.
Bonda K. (2009), Polskie morderczynie. Warszawa.
Ambrozik W. (2003), Młodociani mordercy. Poznań.
Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa
Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.
Kozaczuk F. (2008), Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych. Rzeszów.
Przybyliński S. (2008), Podkultura więzienna – wielowymiarowość rzeczywistości penitencjarnej. Kraków.
Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
Pastwa-Wojciechowska B. (2007), Kliniczne i sądowo – penitencjarne aspekty funkcjonowania człowieka. Kraków.
Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
Kamiński M. (2006), Gry więzienne. Warszawa.
Sitaczyk N. (2004), Nietelni sprawcy zabójstw. Lublin.
Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa. Wolska A. (1999), Wybrane warunki socjalizacji zabójców. Szczecin.

PEDAGOGIKA PENITENCJARNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PPen

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza, znajomość

Język nauczania: język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Barbara Toroń

Prowadzący: dr Barbara Toroń

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15		4	egzamin	
Ćwiczenia	15				
Studia niestacjonarne					
Wykład	6			egzamin	
Ćwiczenia	6				

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Treść i zakres pojęcia „opieka postpenitencjarna”. Akty prawne regulujące opiekę postpenitencjarną. Społeczna readaptacja skazanych w nowej kodyfikacji karnej. Znaczenie pracy w procesie readaptacji społecznej. Miejsce pomocy postpenitencjarnej w ogólnym systemie pomocy społecznej. Zakres i rodzaje pomocy postpenitencjarnej. Środki na pomoc postpenitencjarną. Pomoc w udzielaniu i integracja ze środowiskiem nieletnich przebywających oraz opuszczających placówki resocjalizacyjne. Problemy readaptacyjne kobiet po pobytach w warunkach izolacji społecznej. Kuratorzy sądowi jako organ pomocy postpenitencjarnej. Środki probacyjne. Początki więziennictwa. Wykonywanie kary pozbawienia wolności. Postępowanie z nieletnimi. Charakterystyka zjawiska przestępczości. Szczególne kategorie przestępczości oraz ich sprawców. Teoria socjalizacji według K. J. Tillmana. Zaburzenia w zachowaniu w różnych teoriach naukowych. Indywidualizacja wykonania kary pozbawienia wolności (zasada wolnej progresji). Skazani według rodzajów i typów zakładów karnych oraz systemów wykonywania kary pozbawienia wolności. Środki oddziaływania penitencjarnego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Naukowe wykorzystanie sposobów, form, technik i środków w celu eliminowania u wychowanków postaw społecznie nieakceptowanych. Wskazania optymalnego postępowania resocjalizacyjnego względem jednostki lub grupy wychowawczej ze wskazaniem etiologii (diagnozy), prognozy pedagogicznej i resocjalizacyjnej, działań terapeutycznych oraz postpenitencjarnych względem osób społecznie niedostosowanych. Poznanie postawy oraz umiejętności organizatora programu resocjalizacyjnego. Poznanie instytucji zajmujących się oddziaływaniem resocjalizacyjnym. Poznanie historii więziennictwa w różnych kulturach społecznych. Celowość wykonywania kary pozbawienia wolności.

WARUNKI ZALICZENIA:

Egzamin

LITERATURA PODSTAWOWA:

Wysocka E. (2008), Diagnoza w resocjalizacji. Warszawa.
Ciosek M. (2003), Psychologia sądowa i penitencjarna. Warszawa.
Tillman K. J. (1996), Teorie socjalizacji – społeczność, instytucja, upodmiotowienie. Warszawa.
Janiszewski B. (1992), Recydywa wielokrotna w prawie karnym. Poznań.
Hołyst B. (2001), Więziennictwo nowe wyzwania. II Polski Kongres Penitencjarny. Kalisz.
Hołyst B. (2006), Kryminologia. Warszawa.
Hołyst B. (2007), Socjologia kryminalistyczna. Warszawa.

- Lelental S. (2001), Kodeks karny wykonawczy. Komentarz. Warszawa.
Machel H. (1994), Wprowadzenie do pedagogiki penitencjarnej. Gdańsk.
Machel H. (2003), Więzienie jako instytucja karna i resocjalizacyjna. Gdańsk.
Majchrzyk Z. (2005), Motywacje zabójczyń. Warszawa.
Miller A. (2006), Gdy runą mury milczenia. Poznań.
Pytka L. (2005), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne, diagnostyczne i metodyczne. Warszawa.
Jaworska A. (2009), Resocjalizacja. Zagadnienia prawne, społeczne i metodyczne. Kraków.
Stepniak P. (1997), Środowisko otwarte jako alternatywa dla więźnia. Poznań.
Szczygieł G. (2002), Społeczna readaptacja skazanych w polskim systemie penitencjarnym. Białystok.
Szymanowska A. (2003), Więzienie i co dalej. Warszawa.
Urban B. (2007), Resocjalizacja I, II tom. Warszawa.
Urban B. (2004), Zachowania dewiacyjne młodzieży. Kraków.
Wycisk J. (2004), Okaleczenia ciała. Poznań.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- Pytka L. (1995), Pedagogika resocjalizacyjna. Wybrane zagadnienia teoretyczne i metodyczne. Warszawa.
Urban B., Stanik J. (2007), I, II tom Resocjalizacja. Warszawa

PEDAGOGIKA RESOCJALIZACYJNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PRes

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowe wiadomości z zakresu wybranych problemów niedostosowania społecznego

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Prof. Dr hab. Paweł Karpińczyk

Prowadzący: Prof. Dr hab. Paweł Karpińczyk, dr Artur Doliński, dr Edyta Bartkowiak

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	30	2	1	egzamin	8	
Ćwiczenia	30	2		zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	12		1	egzamin		
Ćwiczenia	14			zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pedagogika resocjalizacyjna jako nauka. Miejsce pedagogiki resocjalizacyjnej w systemie nauk pedagogicznych, cel, przedmiot, zakres zainteresowań, garnitur pojęciowy;
Modele „zdrowej” osobowości; Typologia zaburzeń w zachowaniu;
Problem normy i patologii, dostosowania i niedostosowania społecznego;
Diagnoza i prognoza w resocjalizacji. Przedmiot diagnozy, jej modele, funkcje, etapy;
Teorie i modele resocjalizacji;
Zasady resocjalizacji; Zasady ortodydaktyki;
Fazy i strategie procesu resocjalizacji;
Systemy penitencyjne w Polsce i na świecie;
System resocjalizacji w Polsce. Podstawy prawne resocjalizacji. Instytucje wychowania resocjalizującego;
Przedstawiciele polskiej pedagogiki resocjalizacyjnej;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student posiada wiedzę z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej, potrafi łączyć teorię z projektowaniem działań praktycznych;

WARUNKI ZALICZENIA:

Ćw. – Przygotowanie prezentacji zagadnienia z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej;
Aktywny udział w projektowaniu diagnozy i działań resocjalizacyjnych;
W. – Wykazanie się wiedzą z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej (pozytywny wynik egzaminu);

LITERATURA PODSTAWOWA:

Pytka L.(2005), Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa
Urban B., J. M. Stanik (2007), Resocjalizacja. Teoria i praktyka pedagogiczna, Warszawa
Szczęsny W. W. (2003), Zarys resocjalizacji z elementami patologii społecznej i profilaktyki, Warszawa

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

„Opieka – Terapia – Wychowanie”
Pospiszyl K. (1990), Resocjalizacja nieletnich. Doświadczenia i koncepcje, Warszawa
Makowski A. (1994), Niedostosowanie społeczne młodzieży i jej resocjalizacja, Warszawa

Czapów Cz., Jedleński S. (1971), Pedagogika resocjalizacyjna, Warszawa

PEDAGOGIKA RODZINY

Kod przedmiotu: 05.9-WP-PED-PRod

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: brak

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Bochno

Prowadzący: dr Ewa Bochno

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		3	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		3	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Rodzina w ujęciu definicyjnym, cele i zadania rodziny, zagrożenia współczesnych rodzin

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

W toku zajęć studenci poznają przemiany współczesnej rodziny, czynniki stabilizujące i zagrażające realizacji jej funkcji; rolę rodziny w wychowaniu dziecka, najczęściej popełniane błędy wobec dzieci i ich skutki..

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

- M Czapska; Europa w rodzinie; Czas odmieniony.; "Znak", Kraków 2004
H. Cudak; Funkcjonowanie dzieci z małżeństw rozwiedzionych, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2004
E. Milewska i A. Szymanowska (red.); Rodzice i dzieci: psychologiczny obraz sytuacji problemowych, Centrum
Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, Warszawa 2000
L. Schon; Synowie i ojcowie : tęsknota za nieobecnym ojcem, Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2002
K. Białobrzeska, St. Kawula (red.); Człowiek w obliczu wykluczenia i marginalizacji społecznej: wokół zagadnień teoretycznych, Wydawnictwo Edukacyjne "Akapiit", Toruń 2006
St. Kawula; Człowiek w relacjach socjopedagogicznych: szkice o współczesnym wychowaniu, Wydaw. Edukacyjne "Akapiit", Toruń 1999
St. Kawula, J Brągiel, A. W. Jankę; Pedagogika rodziny : obszary i panorama problematyki, Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2001

PODSTAWY PRACY Z RODZINĄ DYSFUNKCYJNĄ

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PRDy

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Rodzina dysfunkcyjna
Wsparcie rodziny dysfunkcyjnej
Przemoc w rodzinie

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Ewa Bochno

Prowadzący: Dr Ewa Bochno

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		4	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		4	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Pojęcie rodziny. Teorie analizy jej funkcjonowania.
Zachowanie człowieka a funkcjonowanie rodziny.
Typologizacja rodzin.
Więzi społeczne w rodzinie.
Wczesne interakcje w rodzinie.
Postawy rodzicielskie.
Konflikt międzypokoleniowy w rodzinie.
Komunikacja w rodzinie – kod otwarty i zamknięty, styl odwołujący się do dialogu i styl dyscypliny.
Przemoc w rodzinie – teorie przemocy w rodzinie.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie do pracy z rodziną .dysfunkcyjną

WARUNKI ZALICZENIA:

Test wiedzy
Propozycja konspektu terapii rodziny dysfunkcyjnej

LITERATURA PODSTAWOWA:

Badura – Madej W., Dobrzyńska – Mesterhazy A., (2000), Przemoc w rodzinie, Kraków, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego
Kawula S., Brągiel J., JankeA., (1998), Pedagogika rodziny, Toruń, Wyd. Marszałek.
Płopa M., (2005), Więzi w małżeństwie i rodzinie, Kraków, Impuls.
Płopa M., (2006), Psychologia rodziny, Kraków, Impuls.
Rembowski J., (1986), Rodzina w świetle psychologii, Warszawa, WSiP.
Tyszka Z., (red.), (2001), Współczesne rodziny polskie – ich stan i kierunek przemian, Poznań, UAM.
Ziemska M., (1973), Postawy rodzicielskie, Warszawa, Wiedza Powszechna.
Ziemska M., (1979), Rodzina a osobowość, Warszawa, Wiedza Powszechna.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

PODSTAWY SEKSUOLOGII

Kod przedmiotu: 16.0-WP-PED-Seks

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość z zakresu psychologii rozwojowej i klinicznej, poradnictwa.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr hab. Zbigniew Izdebski, prof. UZ

Prowadzący: Dr hab. Zbigniew Izdebski, prof. UZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Wykład	15		3	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	6			Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	6			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Perspektywy ujmowania seksualności człowieka
Normy stosowane w seksuologii
Modele seksualności
Rodzaje i determinacja płci
Teorie rozwoju psychoseksualnego w ujęciu life-span
Zaburzenia rozwoju seksualnego
Seksualność kobiet i mężczyzn, teorie biopsychospołeczne
Warstwy życia seksualnego i erotycznego w rozwoju człowieka
Rozwój identyfikacji seksualnej, tożsamości i orientacji seksualnej
Zaburzenia i dysfunkcje seksualne, dewiacje i parafilie
Zachowania seksualne a płeć
Przemoc seksualna wobec kobiet
Przemoc seksualna wobec dzieci

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przedmiot służy wyposażeniu studentów w specjalistyczną wiedzę seksuologiczną niezbędną w pracy osobami przejawiającymi problemy seksualne, ułatwieniu studentom rozumienia specyfiki rozwoju psychoseksualnego człowieka w cyklu całego życia, zapoznaniu ze strategiami postępowania i specjalistycznymi formami pomocy seksuologicznej.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pisemny sprawdzian wiadomości z zakresu treści ćwiczeń i literatury obowiązkowej.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Beisert M. „Seksualność w cyklu życia człowieka” PWN, 2006
Blum D. „Mózg i płeć” Prószyński i S-ka
Buss D. „Psychologia ewolucyjna” GWP, 2001
Imieliński K. „Seksuologia biologiczna” PZWL
Imieliński K. „Seksuologia kulturowa” PZWL
Imieliński K. „Zarys seksuologii i seksiatrii” PZWL
Izdebski „Rzykowna dekada”, Wydawnictwo UZ, 2007

Izdebski Z., Ostrowska A. „Seks po polsku. Zachowania seksualne jako element stylu życia Polaków”, MUZA, 2003
Jaczewski A., Obuchowska I. „Rozwój erotyczny” ŻAK, 2003
Kratochvil S. „Leczenie zaburzeń seksualnych” ISKRY, 2001
Leiblum S., Rosen R. „Terapia zaburzeń seksualnych” GWP 2007
Radomski D. „Od zauroczenia do orgazmu, czyli biologiczne podstawy seksualności człowieka” w:
Izdebski Z. (red.) „Rocznik Lubuski” Nr 32, Zielona Góra 2006
Seligman Martin E.P., Walkner Elaine F., Rosenhahn David L., „Psychopatologia”, Wydawnictwo Zysk i S-
ka
Starowicz-Lew Z. „Leczenie zaburzeń seksualnych” PZWL

PORADNICTWO I ORZECZNICTWO PSYCHOPEDAGOGICZNE

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PiOP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa wiedza z zakresu psychologii ogólnej, wychowawczej i psychologii klinicznej dzieci i młodzieży

Język nauczania: j.polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Helena Ochonczenko

Prowadzący: Dr Helena Ochonczenko

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład		15	4	Zaliczenie z oceną	2	
Ćwiczenia		15		Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład		6	4	Zaliczenie z oceną		
Ćwiczenia		6		Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Działalność poradni psychologiczno-pedagogicznej: postępowanie diagnostyczne, profilaktyczne, terapeutyczne, psychoedukacyjne i doradcze.
Opiniowanie psychopedagogiczne: rodzaje opinii, odczytywanie i interpretacja opinii, rola opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w procesie edukacji, wykorzystanie opinii psychopedagogicznej w pracy nauczyciela
Orzecznictwo psychopedagogiczne: procedury orzekania, rodzaje orzeczeń, obszary zastosowania
Poradnictwo psychopedagogiczne: formy pomocy psychologicznej i pedagogicznej, działalność terapeutyczna i psychoedukacyjna, doradztwo zawodowe, profilaktyka zachowań ryzykownych i zaburzeń okresu dzieciństwa i adolescencji, interwencja kryzysowa, terapia rodzin.
Pomoc psychopedagogiczna uczniom ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi: dzieci z ADHD, z zaburzeniami zachowania, dyslektyczne, niepełnosprawne, lękowe i depresyjne.
Obszary dostosowania wymagań edukacyjnych wobec ucznia z trudnościami.
Pomoc psychopedagogiczna uczniom zdolnym

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z procedurami i zakresem działalności poradni psychologiczno-pedagogicznych, poznanie specyfiki pracy poradni oraz znajomość form pomocy psychopedagogicznej uczniom z trudnościami i uczniom zdolnym.

WARUNKI ZALICZENIA:

Pozytywne zaliczenie kolokwium, przygotowanie pracy semestralnej.

LITERATURA PODSTAWOWA:

M.Bogdanowicz, Integracja percepcyjno –motoryczna – metody diagnozy i terapii, COM, Warszawa 1990.
Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

A.Rentflejš- Kuczyk, Jak pomóc dzieciom dyslektycznym? Poradnik dla nauczycieli i rodziców, Wyd.Juka, Warszawa 1998.

E.Gruszczak-Kolczyńska, Dzieci ze specjalnymi trudnościami w uczeniu się matematyki, WSiP, Warszawa 1994.

Testy psychologiczne w poradnictwie wychowawczo-zawodowym, pod red. M.Chojnowskiego, PWN, Warszawa 1980.

T.Gąsowska, Z.Pietrzak-Stępkowska, Praca wyrównawcza z dziećmi mającymi trudności w czytaniu i pisaniu. WSiP, Warszawa 1994.

PRAWNE PODSTAWY DZIAŁALNOŚCI KURATORA SĄDOWEGO

Kod przedmiotu: 10.0-WP-PED-PrDK

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw prawa

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Maciej Małolepszy

Prowadzący: Dr Maciej Małolepszy, Mgr Katarzyna Kijowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Wykład	30	2	4	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	12		4	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowa znajomość prawa karnego oraz zasad i metodyki resocjalizacji.
Ustrój kurateli. Udział w kontaktach z dzieckiem. Wprowadzenie, literatura, podstawowe pojęcia,
Warunkowe umorzenie postępowania karnego / Dozór. Warunkowe zawieszenie wykonania kary / Dozór.
Warunkowe przedterminowe zwolnienie / Dozór. Wykonanie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego. Wywiad środowiskowy. Nadzór nad nieletnimi. Nadzór nad osobami uzależnionymi.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z prawnymi podstawami działalności kuratora sądowego.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład (Przyswojenie treści wykładu)
Ćwiczenia (Rozwiązywanie kasusów)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Barbara Stańdo-Kawecka, Prawne podstawy resocjalizacji, Kraków 2000.
Zbigniew Hołda, Kazimierz Postulski, Kodeks karny wykonawczy, Komentarz, Gdańsk 2005.
Andrzej Marek, Prawo karne, 7. wydanie, Warszawa 2006.
Andrzej Bałandynowicz, Probacja. Wychowanie do wolności, Warszawa 1996.
Andrzej Bałandynowicz, Probacja. System sprawiedliwego karania, Warszawa 2002.
A. Bałandynowicz, Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa Warszawa 2006.
Jan Skupiński, Warunkowe skazanie w prawie polskim, Warszawa 1992.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Joanna i Zbigniew Hołda, Prawo karne wykonawcze, 2. wydanie, Kraków 2004.
Stanisław Paweł., Prawo karne wykonawcze, Zarys wykładu., Kraków 2003.
Probacyjne środki polityki karnej- stan i perspektywy. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Praw człowieka i Praworządności 20-21 października 2000 r., Warszawa 2001.
Zapobieganie i zwalczanie przestępczości w Polsce przy zastosowaniu probacyjnych środków karania. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Ustawodawstwa i Praworządności pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka 1-2 grudnia 2003 r., Warszawa 2004.

PRAWNE PODSTAWY RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu: 10.0-WP-PED-PrPR

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw prawa

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Maciej Małolepszy

Prowadzący: Dr Maciej Małolepszy, Mgr. Katarzyna Kijowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					5
Wykład	30	1	2	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	12		2	Egzamin	
Ćwiczenia	14			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Poszerzenie wiadomości z zakresu: Systemy wykonywania kary pozbawienia wolności. Typy zakładów karnych. Rodzaje zakładów karnych. Klasyfikacja skazanych. Prawa i obowiązki skazanych. Środki oddziaływania penitencjarnego (praca, nauka, zajęcia w czasie wolnym, nagrody, ulgi i kary dyscyplinarne).

Problematyka konstytucyjna wykonania kary.

Europejskie akty prawne dotyczące wykonania kar.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta ze stosowaniem prawnych podstaw kar, środków karnych, środków probacyjnych i środków zabezpieczających; wykonywania kar oraz środków zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich, problematyką konstytucyjną i europejską.

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład (Przyswojenie treści wykładu)

Ćwiczenia (Rozwiązywanie kasusów)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Barbara Stańdo-Kawecka, Prawne podstawy resocjalizacji, Kraków 2000.

Zbigniew Hołda, Kazimierz Postulski, Kodeks karny wykonawczy, Komentarz, Gdańsk 2005.

Andrzej Marek, Prawo karne, 7. wydanie, Warszawa 2006.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Joanna i Zbigniew Hołda, Prawo karne wykonawcze, 2. wydanie, Kraków 2004.

Stanisław Paweł, Prawo karne wykonawcze, Zarys wykładu, Kraków 2003.

PROBACJA W PROCESIE RESOCJALIZACJI

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED –PrPR

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw prawa

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Maciej Małolepszy

Prowadzący: Katarzyna Kijowska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					3
Wykład	15	1	4	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	8		4	Zaliczenie z oceną	
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Podstawowa znajomość prawa karnego oraz zasad metodyki resocjalizacji.
Podstawowa znajomość prawa karnego oraz zasad i metodyki resocjalizacji

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta ze środkami probacyjnymi stosowanymi w polskim systemie karnym oraz ich roli w procesie resocjalizacji

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład (Przyswojenie treści wykładu)
Ćwiczenia (Rozwiązywanie kasusów)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Barbara Stańdo-Kawecka, Prawne podstawy resocjalizacji, Kraków 2000.
Zbigniew Hołda, Kazimierz Postulski, Kodeks karny wykonawczy, Komentarz, Gdańsk 2005.
Andrzej Marek, Prawo karne, 7. wydanie, Warszawa 2006.
Andrzej Baładynowicz, Probacja. Wychowanie do wolności, Warszawa 1996.
Andrzej Baładynowicz, Probacja. System sprawiedliwego karania, Warszawa 2002.
A. Baładynowicz, Probacja. Resocjalizacja z udziałem społeczeństwa Warszawa 2006.
Jan Skupiński, Warunkowe skazanie w prawie polskim, Warszawa 1992.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Joanna i Zbigniew Hołda, Prawo karne wykonawcze, 2. wydanie, Kraków 2004.
Stanisław Paweł, Prawo karne wykonawcze, Zarys wykładu., Kraków 2003.
Probacyjne środki polityki karnej- stan i perspektywy. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Praw człowieka i Praworządności 20-21 października 2000 r., Warszawa 2001.
Zapobieganie i zwalczanie przestępczości w Polsce przy zastosowaniu probacyjnych środków karania. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Komisję Ustawodawstwa i Praworządności pod patronatem Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka 1-2 grudnia 2003 r., Warszawa 2004.

PROFILAKTYKA SPOŁECZNA

Kod przedmiotu: 14.0-WP-PED-ProS

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Zaliczenie z przedmiotu pedagogika społeczna

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa Szumigraj

Prowadzący: dr Ewa Szumigraj

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Ćwiczenia	30		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Ćwiczenia	12		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Typy i rodzaje profilaktyki, zakres oddziaływań profilaktyki społecznej, instytucje zajmujące się profilaktyką społeczną; norma i patologia; czynniki ryzyka i czynniki chroniące; główne problemy p.s.: uzależnienie, przemoc, przestępczość, agresja i nietolerancja, ubóstwo, bezrobocie, bezdomność, wykluczenie społeczne; uległość, konformizm i emancypacja w życiu społecznym;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Dostarczenie podstawowej wiedzy z obszaru zjawisk społecznych, potrzeb z zakresu opieki i kompensacji społecznej, przeciwdziałania zjawiskom patologicznym i dewiacyjnym, niedostosowaniu społecznemu i innym. Umiejętność stworzenia programu/ projektu z zakresu profilaktyki społecznej

WARUNKI ZALICZENIA:

Zaliczenie z oceną, kolokwium, projekt profilaktyczny

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kwaśniewski Jerzy red., Profilaktyka społeczna i resocjalizacja
Moczydłowska Joanna, Pelszyńska Izabela, profilaktyka w szkole dla młodzieży niedostosowanej społecznie,
Urban Bronisław zachowanie dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych
Pufal-Struzik Irena red., agresja dzieci i młodzieży. Uwarunkowania indywidualne, rodzinne i szkolne
Libiszowska-Żółtkowska Maria, ostrowska Krystyna, Agresja w szkole diagnoza i profilaktyka
Palmer Emma J., Hollin Clive R., Browne Deborah, Przemoc wśród młodzieży. Rozpoznanie zjawiska, diagnozowanie i profilaktyka
Łakowski Marian, Pomóż Uzależnionym! Poradnik dla nauczycieli i wychowawców
Brańka Zofia : Przemoc w rodzinie wobec dziecka jako czynnik społeczno-pedagogicznego nieprzystosowania uczniów.
Ciągłość i zmiana w obszarze profilaktyki społecznej i resocjalizacji. red. Dorota Rybczyńska. - Kraków : Oficyna Wydaw. "Impuls", 2003
Clarke David : Zachowanie prospołeczne i antyspołeczne / przeł. Milena Bianga. - Gdańsk : GWP, 2005
DEWIACJE Wśród Młodzieży : Uwarunkowania i profilaktyka / red. Bronisław Urban. - Kraków : WUJ, 2001
Zjawiskowe formy patologii społecznych oraz profilaktyka i resocjalizacja młodzieży / red. Teresa Sołtysiak, Jolanta Sudar-Malukiewicz
Miłkowska-Olejniczak Grażyna : Niedostosowanie społeczne uczniów gimnazjum jako problem współczesnej szkoły : (na przykładzie wybranych placówek). - Bibliogr. // Edukacja. - 2003, nr 4

PROJEKT KOREKCYJNY

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-PrKo

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawowa znajomość ogólnych
Wymagania wstępne: mechanizmów pedagogicznych, socjologicznych
i psychologicznych funkcjonowania człowieka.

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Aneta Rudzińska-Rogoża

Prowadzący: Dr Aneta Rudzińska-Rogoża

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Konwersatorium	45		6	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	30		6	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Projekt korekcyjny (pojęcie, typologie, możliwości).
Możliwość oddziaływań korekcyjnych w wybranych środowiskach wychowawczych.
Zasady konstruowania projektu korekcyjnego.
Opracowanie projektu korekcyjnego.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Przygotowanie do opracowania, prowadzenia i ewaluacji projektu korekcyjnego

WARUNKI ZALICZENIA:

Opracowanie i prezentacja projektu korekcyjnego

LITERATURA PODSTAWOWA:

Cialdini B. R. (2004), Wywieranie wpływu na ludzi, Gdańsk,.
Biagi B., Pracując razem: Podręcznik pomagający grupom w efektywnej pracy,
Hamer H. (1994), Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli, Warszawa
Bowkett S. (2000), Wyobraź sobie, że... Ćwiczenia rozwijające twórcze myślenie uczniów, Warszawa
Gaś, Pomoc psychologiczna młodzieży, Warszawa 1995, WSiP.
Kosińska E., Zachara B., Profilaktyka pierwszorzędowa, Kraków 2003, Wyd. Rubikon.
Kosińska E., Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki, Kraków 2002, Wyd. Rubikon.

PSYCHOLOGIA KLINICZNA

Kod przedmiotu: 12.2-WP-PED-PsK

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: znajomość podstawowych terminów z zakresu psychologii ogólnej i rozwojowej, prawidłowości rozwoju człowieka na różnych etapach życia oraz koncepcji psychologicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Iwona Grzegorzewska

Prowadzący: dr Iwona Grzegorzewska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					4
Wykład	30		5	Egzamin	
Ćwiczenia	15			Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	12		5	Egzamin	
Ćwiczenia	8			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

norma i patologia, przyczyny zaburzeń psychicznych, diagnoza psychologiczna, psychoterapia zaburzenia występujące u dzieci, młodzieży i dorosłych, kryzys psychologiczny, stres, wypalenie zawodowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

zapoznanie się z symptomatologią zaburzeń psychicznych, ich przyczynami i formami profilaktyki, diagnozą i różnymi formami psychoterapii pedagog i nabycie umiejętności wykorzystania tej wiedzy w praktyce zawodowej

WARUNKI ZALICZENIA:

praca zaliczeniowa, egzamin pisemny

LITERATURA PODSTAWOWA:

Kendall P.C.(2004) Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. GWP, Gdańsk
Sęk H. (2006) Psychologia kliniczna. PWN Warszawa
Jarosz M. [red.](1988) Podstawy psychiatrii. PZWL Warszawa

PSYCHOTERAPIA

Kod przedmiotu: 14.4-WP-PED-PSTe

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawy psychologii ogólnej i klinicznej

Język nauczania: j.polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Jerzy Herberger

Prowadzący: Dr Jerzy Herberger

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Konwersatorium	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Nurty teoretyczne w psychoterapii: psychoanaliza, terapia poznawczo-behawioralna, podejście humanistyczno-egzystencjalne, podejście systemowe, inne szkoły psychoterapeutyczne; główne koncepcje, proces terapeutyczny, zastosowanie

Przebieg procesu terapii: nawiązanie kontaktu, wstępna diagnoza, kontrakt terapeutyczny, przebieg procesu terapii.

Zjawiska w psychoterapii: relacja pacjent-psychoterapeuta, opór, uświadomienie i wgląd, społeczne uczenie się.

Psychoterapia indywidualna a psychoterapia grupowa.

Czynniki leczące w psychoterapii.

Terapia rodzin: założenia teoretyczne, tezy wyjaśniające zaburzenia, cele, strategie i techniki terapeutyczne.

Specyfika terapii dzieci i młodzieży.

Kwestie etyczne praktyki terapeutycznej.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studentów z kluczowymi koncepcjami psychoterapeutycznymi w praktyce poradnictwa terapeutycznych w odniesieniu do ich założeń, idei wyjaśniających zaburzenia i zastosowania w praktyce poradnictwa.

WARUNKI ZALICZENIA:

Obecność na zajęciach, praca semestralna.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Grzesiuk L. (1994), *Psychoterapia*, Warszawa, PWN.

Corey, G. (2005), *Teoria i praktyka poradnictwa i psychoterapii*. Poznań, Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Czabała J. (2008), *Czynniki leczące w psychoterapii*, Warszawa, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Gustafson, J.P. (2001), *Terapia długo- czy krótkoterminowa*, Gdańsk, GWP.

Reinecke, M., Clark, D., (2005) *Psychoterapia poznawcza w teorii i praktyce*, Gdańsk, GWP.

Milner, J. O' Byrne (2007), *Poradnictwo krótkoterminowe: narracje i rozwiązania*, . Poznań, Wydawnictwo Zysk i S-ka.

Kazein, A.E., Weisz, J.R, (2006) *Psychoterapia dzieci i młodzieży*, Kraków, Wydawnictwo UJ.

Kutter, P. (2001). *Współczesna psychoanaliza*. Gdańsk GWP.

RESOCJALIZACJA I TERAPIA OSÓB UZALEŻNIONYCH

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-RiT

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki i psychologii

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Artur Doliński, mgr Lidia Wawryk

Prowadzący: Dr Artur Doliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS	
Studia stacjonarne						
Wykład	15		5	Egzamin	4	
Ćwiczenia	30			Zaliczenie z oceną		
Studia niestacjonarne						
Wykład	8		5	Egzamin		
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną		

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przyczyny narkomanii – teorie biologiczne, psychologiczne i socjologiczne wyjaśniające motywy sięgania po środki psychoaktywne.

Uzależnienie jako choroba woli, emocji i kontroli, uzależnienie fizyczne, psychiczne i społeczne. Kryteria uzależnienia wg ICD – 10, pojęcie głodu narkotykowego oraz rodzaje tolerancji na środek psychoaktywny.

Fazy rozwoju uzależnienia wg Glatta

Rodzaje środków psychoaktywnych: psychostymulanty, psychodepresanty, psychodeliki – wygląd, działanie, niebezpieczeństwa stosowania, nazwy slangowe

Specyfika życia w rodzinie z problemem uzależnienia – cechy rodziny dysfunkcyjnej, współuzależnienie i jego oznaki, urazy ostre i rozmyte w rodzinach uzależnionych.

Zaburzenia w rozwoju dzieci żyjących w rodzinie z problemem uzależnienia, 3 nauki dzieci, „fałszywe” osobowości czyli role rodzinne dzieci i ich psychokorekcja.

System terapii uzależnień w Polsce; pomoc stacjonarna i ambulatoryjna, grupy samopomocowe.

Psychologiczne mechanizmy uzależnień; mechanizm iluzji i zaprzeczeń, nałogowego regulowania uczuć oraz rozdrojowanego „JA”

Praca z pacjentem uzależnionym metodą społeczności terapeutycznej, filozofia społeczności jako czynnika leczącego, etapy terapii, adresy ośrodków terapii uzależnień. System szkoleń na instruktora i specjalistę terapii uzależnień

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

rozpoznawanie uzależnienia jako choroby, faz jej rozwoju, funkcjonowania osoby uzależnionej, wyglądu i wpływu na organizm środków psychoaktywnych, specyfiki funkcjonowania rodziny z problemem uzależnienia ; możliwości psychokorekcji dzieci z rodziny z problemem uzależnienia, systemu terapii uzależnień w Polsce oraz treści programu terapeutycznego

WARUNKI ZALICZENIA:

uczestnictwo w zajęciach, pozytywna ocena z kolokwium, zaliczenie z oceną

LITERATURA PODSTAWOWA:

Cekiera Cz.: Psychoprofilaktyka uzależnień oraz terapia i resocjalizacja osób uzależnionych, TN KUL, Lublin 1999,

Sztander W.: Poza kontrolą, PARPA, Warszawa, 1993

Sztander W.: Rodzina z problemem uzależnienia, PARPA, Warszawa 2000
Szymańska J.: Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej psychoprofilaktyki, CMPPP MEN, Warszawa, 2000
Kamińska – Buśko B.: Zapobieganie uzależnieniom uczniów, CMPPP MEN, Warszawa, 2000
Kooyman M.: Społeczność terapeutyczna dla uzależnionych, KBdSPN, Warszawa, 2002
Niewiadomska I.: Narkotyki, Lublin 2004
Robinson B.E.: Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików PARPA, Warszawa, 1998
Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Młodzież i narkotyki. Terapia i rehabilitacja. Warszawa 2007

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

SEMINARIUM DYPLOMOWE

Kod przedmiotu: 05.0-WP-PED-SM

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość metodologii badań pedagogicznych

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Wykładowcy WPSiNoZ

Prowadzący: Wykładowcy WPSiNoZ

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					10
Seminarium	60		5/6	Zaliczenie	
Studia niestacjonarne					
Seminarium	40		5/6	Zaliczenie	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Ustalenie tematu pracy oraz celów badań.

Analiza i prezentacja problemu w świetle dobranej literatury; Przeprowadzenie badań własnych; Opracowanie i interpretacja wyników badań. Przygotowanie tekstu naukowego;

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Znajomość struktury pracy naukowej. Umiejętność przygotowania narzędzia badawczego i przeprowadzenia badań; Umiejętność redagowania tekstu naukowego, umiejętność doboru literatury do podjętej problematyki; Umiejętność sporządzania przypisów i bibliografii.

WARUNKI ZALICZENIA:

Indywidualne ustalenia z osobami prowadzącymi przedmiot; zaliczenie ostatniego semestru po złożeniu pracy;

LITERATURA PODSTAWOWA:

Dostosowana do podejmowanej przez studentów problematyki prac dyplomowych

SOCJOTERAPIA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-St

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Student zapoznał się z podstawami psychologii społecznej oraz psychologii osobowości

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Artur Doliński

Prowadzący: Dr Artur Doliński

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30		3	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		3	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

I Wprowadzenie

Socjoterapia jako forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej, istota socjoterapii, struktura zajęć socjoterapeutycznych, metody pracy z grupą, dynamika grupy socjoterapeutycznej

II Zakresy szczegółowe programów socjoterapeutycznych

Program socjoterapeutyczny dla uczniów z trudnościami adaptacyjnymi, jako pomoc w korygowaniu obrazu własnej osoby u dzieci nieśmiałych, o zaburzonem poczuciu własnej wartości, o charakterze interwencyjno-edukacyjno-profilaktycznym dla dzieci i młodzieży sięgających po środki odurzające, z zakresu form radzenia sobie z napięciami i negatywnymi uczuciami

III Szczegółowa analiza procesu grupowego

Podstawowe prawidłowości funkcjonowania grup, komunikacja w grupach, podejmowanie decyzji w grupie, konflikty intra i intergrupowe

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Student będzie przygotowany do analizowania procesów grupowych. Uzyska przygotowanie do projektowania procesu socjoterapeutycznego

WARUNKI ZALICZENIA:

LITERATURA PODSTAWOWA:

- Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa
Vopel K.W. (1999), Poradnik dla prowadzących grupy. Jedność, Kielce
Kaduson H, Schaefer Ch., (2002) Zabawa w psychoterapii. GWP, Gdańsk
Sawicka K. (red), (1998), Socjoterapia. CMPP, Warszawa
Hamer H. (2000), Oswoić nieśmiałość. VEDA, Warszawa
Hamer H. (2001), Bliżej siebie. VEDA, Warszawa
Zaborowski Z. (1997), Trening interpersonalny. SCHOLAR, Warszawa
Oyster C.K. (2002), Grupy, Zysk i S-ka, Poznań
Ballard R. (1988), Jak żyć z ludźmi. Umiejętności interpersonalne. MEN, Warszawa

TECHNIKI INFORMATYCZNE W INSTYTUCJACH RESOCJALIZACYJNYCH

Kod przedmiotu: 11.3-WP-PED-TIIR

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Wymagania wstępne: Podstawowa znajomość zasad pracy w środowisku Windows oraz znajomość pakietu biurowego Office w zakresie podstawowym.

Język nauczania: j. polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Elżbieta Kołodziejska

Prowadzący: dr Elżbieta Kołodziejska

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					2
Laboratorium	30	2	5	zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Laboratorium	12		5	zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Korespondencja biurowa: zasady korespondencji, układy pism, szablony, wzory dokumentów, formularze
Komputer w akcjach resocjalizacyjnych: projektowanie materiałów informacyjnych (broszura, plakat), kalkulacja kosztów działań okolicznościowych (warsztaty, spotkania itp.), przygotowanie bazy danych, korespondencja seryjna, prezentacja realizowanych projektów.

Korzystanie z sieci rozproszonych do poszukiwania i publikowania informacji związanych z bieżącą działalnością instytucji pomocowych.

Sprawozdawczość: obliczenia, zestawienia tabelaryczne, wykresy, prezentacje danych, przygotowywanie wielostronicowych raportów.

Efekty kształcenia:

Student umie kreatywnie wykorzystać standardowe pakiety oprogramowania w różnych, codziennych zadaniach wykonywanych w instytucjach resocjalizacyjnych, między innymi w: korespondencji biurowej, kalkulacji kosztów, przygotowaniu materiałów informacyjnych, tworzeniu baz danych, przygotowaniu i prezentacji projektów, sprawozdawczości.

WARUNKI ZALICZENIA:

Podstawą zaliczenia jest poprawne wykonanie wszystkich ćwiczeń przewidzianych programem; uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Abdulezer L. (2005) Excel. Praktyczne zastosowania w biznesie, Gliwice.
Flanczewski S. (2004) Word w biurze i nie tylko, Gliwice.
Negrino T. (2008) Prezentacje w PowerPoint 2007 PL. Projekty, Gliwice
Schwartz S. (2008) Po prostu Office 2007 PL
Tanger M. (2003) Po prostu WORD 2003, Gliwice.
Walkenbach J. (2004) Excel 2003 PL. Biblia, Gliwice

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

Grover Ch. (2007) Word 2007 PL. Nieoficjalny podręcznik, Gliwice.
Simon J. (2006) Excel. Profesjonalna analiza i prezentacja danych, Gliwice.

TERAPIA PEDAGOGICZNA

Kod przedmiotu: 05.6-WP-PED-TP

Typ przedmiotu: obowiązkowy

Podstawy pedagogiki ogólnej i dydaktyki,
podstawy psychologii rozwojowej, podstawy
Wymagania wstępne: psychologii klinicznej, metodyka edukacji
wczesnoszkolnej (zwłaszcza metody nauki
czytania i pisania)

Język nauczania: polski

Odpowiedzialny za przedmiot: dr Ewa M. Skorek

Prowadzący: dr Ewa M. Skorek

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					1
Konwersatorium	30		5	Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Konwersatorium	12		5	Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Przyczyny i symptomy specyficznych trudności w uczeniu się (dysleksji, dysgrafii, dysortografii, dyskalkulii).
Metodyka zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
Zadania nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w pracy z dziećmi z trudnościami w uczeniu się.

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Wiedza na temat istoty, rodzajów i przyczyny specyficznych trudności w uczeniu się; kompetencje do wstępnej diagnozy specyficznych trudności w uczeniu się oraz do wdrażania wiedzy z zakresu terapii pedagogicznej do edukacji zintegrowanej i do podejmowania współpracy z nauczycielem-terapeutą.

WARUNKI ZALICZENIA:

Udział w zajęciach, zaliczenie pracy samodzielnej, zaliczenia cząstkowe ze sprawdzianów.

LITERATURA PODSTAWOWA:

Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna wieku przedszkolnego. Warszawa 1985.
Bogdanowicz M. Integracja percepcyjno-motoryczna. Warszawa 1997.
Bogdanowicz M. O dysleksji rozwojowej, czyli specyficznych trudnościach w czytaniu i pisaniu. Lublin 1994.
Bogdanowicz M. Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym. Warszawa 1991.
Brejnak W., Zabłocki K. J. Dysleksja w teorii i praktyce. Warszawa 1998.
Czajkowska I., Herda K. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole. Warszawa 1998.
Kaja B. Zarys terapii dziecka. Bydgoszcz 1998.
Szurmiak M. Podstawy reedukacji uczniów z trudnościami w czytaniu i pisaniu. Warszawa 1987.
Zakrzewska B. *Trudności w czytaniu i pisaniu*. Warszawa 1996.

WYBRANE ASPEKTY KRYMINOLOGII

Kod przedmiotu: 10.4-WP-PED-Krym

Typ przedmiotu: Obowiązkowy

Wymagania wstępne: Znajomość podstaw prawa

Język nauczania: Język polski

Odpowiedzialny za przedmiot: Dr Maciej Małolepszy

Prowadzący: Dr Maciej Małolepszy, mgr Ernest Magda

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze	Liczba godzin w tygodniu	Semestr	Forma zaliczenia	Punkty ECTS
Studia stacjonarne					6
Wykład	30	2	5	Egzamin	
Ćwiczenia	30	2		Zaliczenie z oceną	
Studia niestacjonarne					
Wykład	12		5	Egzamin	
Ćwiczenia	12			Zaliczenie z oceną	

ZAKRES TEMATYCZNY PRZEDMIOTU:

Źródła przestępczości, polityka karna, przestępczość w mediach, skuteczność kar, skuteczność środków probacyjnych, statystyka kryminalna

EFEKTY KSZTAŁCENIA:

Zapoznanie studenta z podstawami kryminologii

WARUNKI ZALICZENIA:

Wykład (Przyswojenie treści wykładu)
Ćwiczenia (Rozwiązywanie kasusów)

LITERATURA PODSTAWOWA:

Barbara Stańdo-Kawecka, Prawne podstawy resocjalizacji, Kraków 2000.
Brunon Hołyst, Kryminologia, 6 wydanie, 2000.